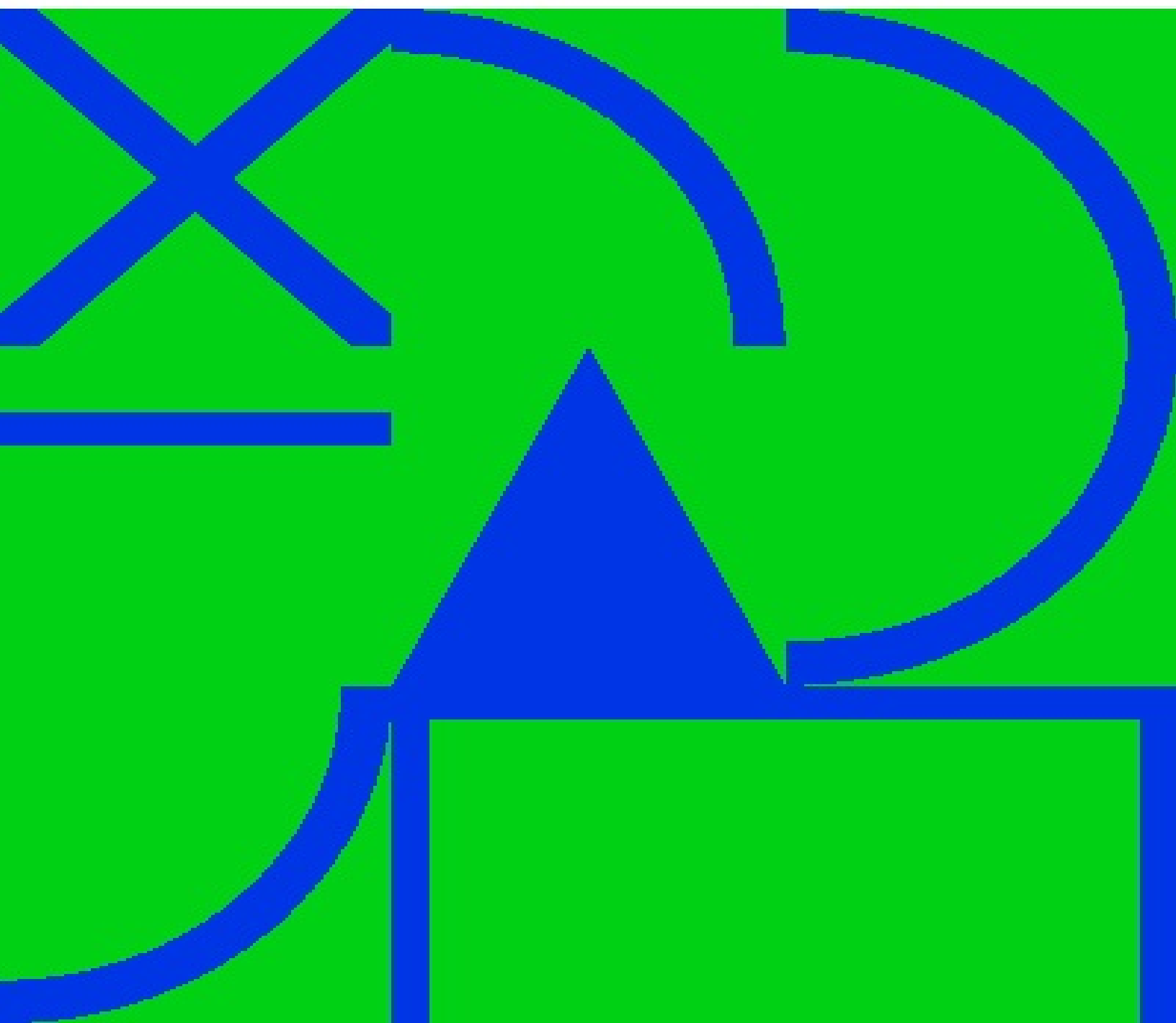

Viidakko poika

Rudyard Kipling

Rights for this book: [Public domain in the USA](#).

This edition is published by Project Gutenberg.

Originally [issued by Project Gutenberg](#) on 2014-02-25. To support the work of Project Gutenberg, visit their [Donation Page](#).

This free ebook has been produced by [GITenberg](#), a program of the [Free Ebook Foundation](#). If you have corrections or improvements to make to this ebook, or you want to use the source files for this ebook, visit [the book's github repository](#). You can support the work of the Free Ebook Foundation at their [Contributors Page](#).

The Project Gutenberg EBook of Viidakkopoika, by Rudyard Kipling

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org

Title: Viidakkopoika

Author: Rudyard Kipling

Translator: Väinö Hämeen-Anttila

Release Date: February 25, 2014 [EBook #45008]

Language: Finnish

*** START OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK VIIDAKKOPOIKA ***

Produced by Juha Kiuru and Tapio Riikonen

VIIDAKKOPOIKA

Kirj.

Rudyard Kipling

Suom. ["Jungle Book"] V. Hämeen-Anttila

Arvi A. Karisto, Hämeenlinna, 1909.

SISÄLLYS

Mowglin veljet.

Seeonee-lauman metsästyslaulu.

Kaan metsästys.

Bandar-Login matkalaulu.

Kuinka pelko tuli.

Viidakon laki.

"Tiikeri-Tiikeri!"

Mowglin laulu.

Viidakko lasketaan valloilleen.

Mowglin laulu ihmistä vastaan.

Punainen koira.

Chilin laulu.

Kevätjuoksu.

MOWGLIN VELJET

Chil sääksi tuo nyt yön, min luo
Mang yökkö irralleen —
pois karjan vie jo kylätie:
me käymme liikkeeseen.
On hetki yön, ja uljaan työn
saa kynsi, hammas ain'.
Nyt saaliin, hoi, se saada voi,
ken pitää Viidan Lain!

Yölaulu Viidakossa.

Eräänä hyvin lämpimänä iltana heräsi Seeoneen ylämaassa isä Jolkka kello seitsemän seuduissa päivälevoltaan, raappi itseään, haukotteli ja yksitellen oikoili raajojansa, häättääkseen käpälistä unisen tunnun. Emo Jolkka lojui iso harmaa kuono valahtaneena neljän huppelehtivan, vinkuvan penikkansa poikitse, ja kuu paistoi sisälle luolaan, missä he kaikki asustivat. "Augrh!" urahti isä Jolkka, "on aika käydä taas metsälle"; ja hän oli aikeissa hypätä alas mäen kuvetta, kun pieni tuuheahäntäinen varjo lyyhähti kynnyksen yli ja inui: "Onnea matkalle, oi hukkain päämies; ja menestystä ja lujia valkeita hampaita jalosukuisille lapsillenne, jotteivät konsanaan unhota nälkäisiä tässä maailmassa."

Tunkeutuja oli shakaali — Tabagui, tähteenlipoja —, ja Intian sudet halveksivat Tabaguita syystä että tämä juoksentelee koiruuksissa, juoruilee ja järsii riepua ja nahankappaleita kylän rikkaläjiltä. Mutta pelkäävätkin ne häntä, sillä Tabagui on enemmän kuin kukaan muu viidakossa herkkä menettämään järkensä, ja silloin se unohtaa milloinkaan pelänneensä ketään, juoksennellen metsässä ristiin rastiin puremassa kaikkea tiellensä sattuvaa. Tiikerikin pinttää piiloon pikku Tabaguin hulluna kiertäessä, sillä hulluus on villin eläimen häpeällisin onnettomuus. Me nimitämme tautia vesikauhuksi, mutta he ovat sen nimeksi antaneet dewanee'n — hulluuden — ja pakenevat.

"Astu siis sisälle ja katso", vastasi isä Jolkka jäykästi; "mutta täällä ei ole ruokaa".

"Sudelle ei", intti Tabagui; "mutta näin halvalle olennotle riittää kuiva luu juhla-ateriaksi. Onko meistä, gidurlog'ista [shakaalikansasta], valitsijoiksi ja nirsoilijoiksi?"

Hän tepasteli luolan taustalle ja löydettyään kauriin luun, mihin oli vielä jäänyt hiukan lihaa, istuutui vireästi rouhimaan sen päätä.

"Kiitos ja kunnia tästä hyvästä ateriasta", hän kehui huuliansa nuoleskellen. "Ovatpa jalosukuiset lapsenne kauniita! Noin suuret silmät! Ja noin nuoria vielä! Niinpä niin, olisihan minun pitänyt muistaakin, että kuningasten lapset ovat miehiä alun pitäin."

Nähkääs, Tabaqui tiesi yhtä hyvin kuin kuka tahansa, ettei ole mitään niin pahaenteistä kuin lasten kiitteleminen niiden kuullen; ja häntä huvitti nähdä emo ja isä Jolkan kiusaantunut katsanto.

Tabaqui istui hiljaa, illikuristansa nauttien, ja virkahti sitten pahansuovasti:

"Shere Khan, Iso Itse, on muuttanut metsästysalueettansa. Hän aikoo nousevana kuukautena käydä riistansa tästä ylämaasta, niin kertoi hän minulle."

Shere Khan oli Waingunga-joen partailla kahdenkymmenen mailin päässä oleksiva tiikeri.

"Hänellä ei ole mitään oikeutta", — aloitti isä Jolkka vihaisesti —, "Viidakon Lain kautta hänellä ei ole mitään oikeutta vaihtaa olosijojaan ilman asianmukaista varoitusta. Pelottaa mokoma jok'ainoan otuksen kymmenen mailin alalta, ja minun — minun täytyy näinä päivinä hankkia saalista kahden edestä."

"Hänen äitinsä ei häntä suotta nimittänyt Lungriksi [Nilkuksi]", puuttui rauhallisesti puheeseen emo Jolkka. "Häneltä on syntymästään saakka yksi jalka ollut rampa. Senpä vuoksi hän on pyytännyt pelkkää karjaa. Waingungan kyläläiset ovat häneen vihastuneet, ja hän on tullut tänne vihastuttamaan meidän kyläläisiämme. Ne sitten penkomaan häntä kauttaaltaan viidakosta hänen ollessaan tipo tiessään, ja meidän on lapsinemme lähdettävä pakosalle, kun ruoho sytytetään palamaan. Olemmepa totisesti kovin kiitollisia Shere Khanille!"

"Kerronko hänelle teidän kiitollisuudestanne?" kysyi Tabaqui.

"Ulos!" ärähti isä Jolkka. "Ulos pyyntiin herrasi matkassa. Olet jo tehnyt kylliksi kiusaa yhden yön osalle."

"Minä menen", taipui Tabaqui tynesti. "Voitte kuulla Shere Khanin alhaalta tiheiköstä. Olisin voinut säästää itseltäni viestin vaivan."

Isä Jolkka kuunteli, ja pikku joelle viettävän laakson pohjukasta nousi kuivaa, vihaista, marmattavaa vinkunan tuherrusta, jota pistelee tiikeri silloin kun ei ole saanut siepatuksi mitään eikä piittaa vaikka koko viidakko saa tämän tietoonsa.

"Hölmö!" tuhahti isä Jolkka. "Aloittaakin yön urakan moisellac menoamisella! Luuleeko hän meidän kauriitamme lihaviin Waingunga-mulliensa laisiksi?"

"Hst. Ei se tän'iltana pyydä mullia eikä kaurista", arveli emo Jolkka. "Ihmistä se." Vinkuna oli vaihtunut pörräävän kehräämisen tapaiseksi ja tuntui tulevan joka ilmansuunnalta. Se ääni se hämmennyttää ulkosalla nukkuvia puunhakkaajia ja mustalaisia, toisinaan juoksuttaen heidät suoraa päätä tiikerin syliin.

"Ihmistä!" kertasi isä Jolkka kokonaan paljastaen valkeat hammasrivinsä. "Huh! Eikö riitä vesikuopissa kovakuoriaisia ja sammakoita, hänen tarvitsemattansa syödä ihmistä ja vielä meidän maallamme!"

Viidakon Laki, joka ei koskaan syyttä säädä mitään, kieltää kaikki pedot syömästä ihmistä muulloin kuin tappamisen tapahtuessa lasten opastamiseksi tappamisen taidossa, ja silloinkin on pyytäminen toimitettava oman lauman tai heimon metsästysalueen ulkopuolella. Todellisena syynä tähän on se, että ihmispyynti ennemmin tai myöhemmin saattaa paikalle norsujen selässä ratsastavia valkeita miehiä pyssyineen sekä satoja ruskeita miehiä, joilla on matkassa gongeja [rumpuja], raketteja ja soihtuja. Silloin kärsii jokainen viidakon asukas. Pedot itse mainitsevat keskenänsä syyksi sen, että ihminen on kaikista elollisista heikoin

ja suojattomin, joten on urheilun kannalta sopimatonta koskea häneen. Sanovat myös — ja totta se onkin — että ihmisensyöjät käyvät kapisiksi ja menettävät hampaansa.

Kehrääminen paisui äänekkäämmäksi ja päättyi tiikerin hyökkäyksen täysikurkkuiseen "aaarh!"-karjaukseen.

Sitten pääsi Shere Khanilta ulvahdus — epätiikerillinen ulvahdus. "Hän on iskenyt harhaan", huomautti emo Jolkka. "Mikä siellä onkaan hätänä?"

Isä Jolkka juoksi muutamia askelia ulos ja kuuli Shere Khanin ryteikössä piehtaroiden ähisevän ja morajavan vimmastuneesti.

"Sillä hölmöllä ei ole ollut sen enempää älyä kuin syöksähtää puunhakkaajain leirituleen ja polttaa jalkansa", murahti isä Jolkka. "Tabaqui on hänen matkassaan."

"Jokin tulee ylös mäkeä", virkkoi äiti Jolkka kipristäen toista korvaansa. "Käypä valmiiksi."

Pensaat kahahtelivat hiukan tiheikössä, ja isä Jolkka painalsi lanteet alleen, valmiina hyppäykseen. Sitten, jos olisitte ollut katselemassa, olisitte nähnyt mitä ihmeellisimmän ilmiön — suden ehkäistynä keskellä hyppäystänsä. Hän ponnahti ilmaan ennen kuin huomasi minkä kimppuun oli hyökkäämässä, ja yritti sitten pysähdyttää vauhtiansa. Tuloksena oli neljän tai viiden jalan korkuinen kohtisuora hyppy ja putoaminen melkein paikalleen takaisin.

"Ihminen!" hän ärähti. "Ihmisen pentu. Katso!"

Ihan hänen edessään, pidellen matalasta oksasta, seisoj alaston ruskea lapsonen, joka hädin kykeni kävelemään — niin pehmoinen pikku palleroisen pahainen kuin on konsanaan yön selkään suden luolalle sattunut. Hän kohotti katseensa isä Jolkan kasvoihin ja nauroi.

"Onko se ihmisen pentu?" ihmetteli äiti Jolkka. "En ole sellaista koskaan nähnyt. Tuo se tänne."

Omia penikoitaan siirtelemään tottunut susi pystyy tarpeen tullen kantamaan munankin särkymättömänä suussaan, ja vaikka isä Jolkan leuat likistivät lapsen selän väliinsä, niin ei ainoakaan hammas ollut edes naarmua raapaissut, hänen laskeutensa pienokaisen alas penikkain joukkoon.

"Onpa se pieni! Ja niin alaston, ja — niin rohkea!" puheli emo Jolkka leppeästi. Lapsukainen tungeksi penikkain lomitse päästäkseen lämpöiseen turkkiin turvautumaan. "Ahei! Hän ottaa ateriansa toisten keralla. Ja tämä siis on ihmisen penikka. Onkopahan konsanaan ollut sutta, joka olisi saattanut kerskua ihmisen penikan löytyvän lastensa seassa?"

"Olen kuullut tuolloin tällöin sellaista sattuneen, mutta en koskaan meidän laumassamme enkä minun päivinäni", vastasi isä Jolkka. "Hän on kauttaaltaan karvaton, ja voisin hänet tappaa jalkani kosketuksella. Mutta katsos, hän tähyilee meihin eikä ole peloissaan."

Kuutamo sulkeutui luolan suulta, sillä Shere Khanin iso nelikulmainen pää ja hartiat työntyivät aukkoon. Tabaqui vikisi hänen takanaan: "Herra hyvä, herra hyvä, tänne sisälle se meni!"

"Shere Khan osottaa meille suuren kunnian", lausui isä Jolkka, mutta hänen silmänsä säihkyivät suuttumusta. "Mitä Shere Khan tarvitsee?"

"Saaliini. Ihmisen penikka tuli tätä kautta", vastasi Shere Khan. "Sen vanhemmat ovat pötkineet karkuun. Anna se minulle."

Shere Khan oli hyökännyt puunhakkaajanuotiolle, kuten isä Jolkka oli sanonut, ja korventuneet käpälät kirvelivät vimmaa herättäen. Mutta isä Jolkka tiesi, että luolan suu oli liian ahdas tiikerin päästä sisälle. Jo nytkin olivat Shere Khanin hartiat ja etukäpälät hervottomat tilan puutteesta kuten miehen, joka yrittäisi tapella tynnyrissä.

"Sudet ovat Vapaa Kansa", väitti vastaan isä Jolkka. "He ottavat määräyksensä lauman Päältä eivätkä miltään riimukyljeltä karjanraastajalta. Ihmisen pentu on meidän — tappaaksemme, jos tahdomme."

"Teidän tahtomiseen ja tahtomatta olemiseen! Mitä sinä siinä tahtomisistanne latelet? Kautta tappamani sonnin, pitääkö minun nuuskia röhötelä oikeudenmukaista riistaani sinun koiranluolastasi? Minä, Shere Khan, se puhun!"

Tiikerin karjunta täytti luolan ukkosjyrinällä. Emo Jolkka ravistihe irti penikoista ja hypähti esiin, silmät kahtena viheriänä kuuna pimeästä leimuten Shere Khanin sähköviä silmiä vasten.

"Ja minä, Raksha [Demoni], se vastaan. Ihmisen pentu on minun, Lungri — minusta minun! Häntä ei tapetakaan. Hän saa elää juostakseen lauman mukana ja pyytääkseen lauman mukana; ja lopulta, kuulehan, sinä pienten alastomien pentujen ahdistaja — sammakonsyöjä — kalansurmaaja — hän metsästää sinua! Nyt lähdekin, taikka tappamani sambhurin kautta (minä en syö mitään nälänkuoliasta karjaa) sinä menet takaisin äitisi luo, sinä viidakon korvennettu peto, nilkumpana kuin olit maailmaan tullessasi! Pois!"

Isä Jolkka katseli kohtausta hämmästyneenä. Hän oli melkein unohtanut ne päivät, jolloin hän rehellisessä ottelussa viideltä muulta sudelta voitti itselleen emo Jolkan, kun tämä juoksi laumassa eikä ollut kohteliaisuudesta Demonin nimeä saanut. Shere Khan olisi saattanut tehdä tenän isä Jolkalle, mutta hän ei voinut ryhtyä vastustamaan emo Jolkkaa, jolla oli paikan edut puolellaan taistellakseen kuolemaan asti. Muristen peräytyi hän sen vuoksi luolan suulta ja huusi ulkoilmaan päästyänsä:

"Kukin koira haukkuu omalla kartanollaan! Saadaan nähdä, mitä lauma sanoo tästä ihmisenpentujen elättämisestä. Pentu on minun, ja minun hampaisiini hän lopuksi joutuu, te töyhtöhännät varkaat!"

Emo Jolkka heittäysi läähättäen penikkain keskeen, ja isä Jolkka virkkoi hänelle vakavasti:

"Shere Khan puhuu tämän verran totta. Penikka on näytettävä laumalle. Tahdotko vielä pitää hänet, äiti?"

"Pitää hänet!" henkäisi toinen. "Hän tuli alasti, yöllä, yksinään, kovasti nälissään; kuitenkin hän ei pelännyt! Katso, hän on jo työntänyt syrjään yhden minun lapsistani. Ja tuo rampa teurastaja olisi tappanut hänet ja pötkinyt Waingungalle, kyläläisten täällä kostoksi pöyhiessä kaikki pesämme! Pitää hänet! Pidänpä totisesti. Makaa alallasi, pikku sammakko. Voi sinua Mowglia — sillä Mowgli Sammakko olkoon nimesi — tulee aika, jolloin sinä metsästät Shere Khania niinkuin hän on sinua metsästänyt."

"Mutta mitähän sanoo laumamme?" aprikoitsi isä Jolkka.

Viidakon Laki määrää ihan tarkalleen, että susi saa naidessaan vetäytyä pois laumastaan; mutta niin pian kuin hänen penikkansa kykenevät koivilleen on hänen tuotava ne laumakäräjiin, joita yleensä pidetään

kerran kuussa täyden kuun aikana, jotta toiset sudet sittemmin voivat ne todeta. Sen tarkastuksen perästä saavat penikat vapaasti juosta missä mielivät, ja kunnes ovat ensimmäisen kauriinsa tappaneet, ei mikään puolustelu kelpaa, jos täysikasvuinen lauman susi surmaa jonkun heistä. Rangaistus on kuolema, jos murhaaja löytyy; ja jos ajattelette hetkenkään, niin teidän täytyy käsittää, ettei voi toisin olla.

Isä Jolkka odotti, kunnes hänen penikkansa pystyivät hiukan juoksemaan, ja sitten hän laumakokouksen yönä vei heidät ja Mowglin ja emo Jolkan Käräjäkalliolle — kivenjärkäleiden ja paasien kattamalle mäelle, missä sata sutta saattoi piilotella. Akela, iso harmaa Yksinäinen Susi, joka johti koko laumaa voimalla ja viekkaudella, makasi omalla lohkarellaan pitkin pituuttaan, ja hänen alapuolellaan istui nelisenkymmentä kaiken kokoista ja näköistä hukkaa, aina mäyränkarvaisista veteraaneista, jotka kykenivät yksinään käsittelemään kaurista, nuoriin mustiin kolmivuotiaisiin saakka, jotka luulivat kykenevänsä. Yksinäinen Susi oli nyt vuoden ajan johtanut heitä. Hän oli nuoruudessaan kahdesti pudonnut sudenkuoppaan, ja kerran oli hänet piesty ja heitetty raatona makaamaan; hän siis tunsii ihmisten tavat.

Kalliolla puhuttiin peräti vähän. Penikat peuhtoivat ryhmänä keskellä kehää, jossa heidän vanhempansa istuivat, ja tuon tuostakin pistäysi joku vanhempi susi hiljaisesti jonkun penikan luo, silmäili häntä tarkoin ja palasi sitten äänettömin askelin paikalleen. Toisinaan joku emo työnsi penikkansa kauas ulos kuutamoon, ollakseen varma siitä, ettei häntä ollut jätetty huomioon ottamatta. Akela huuteli paadeltansa: "Te tunnette Lain — te tunnette Lain. Katsokaa tarkoin, oi sudet!" ja hätäilevät emot kertailivat: "Katsokaa — katsokaa tarkoin, oi sudet!"

Viimein — ja emo Jolkan niskaharjakset nousivat tämän hetken tullessa — isä Jolkka työnsi "Mowgli Sammakon", kuten häntä nimitettiin, keskukseen. Tämä istui siinä naurellen ja kuutamossa kimaltelevilla kivikristalleilla leikkien.

Akela ei edes kohottanut päätänsä käpäliltään, vaan pitkitti yksitoikkoista huutoansa: "Katsokaa tarkoin!" Louhikon takaa kuului kumajavaa karjuntaa — Shere Khanin ääni: "Pentu on minun. Antakaa se minulle. Mitä tekemistä Vapaalla Kansalla on ihmisenpenikan kanssa?" Akela ei korviansakaan höristänyt, ei muuta sanonut kuin: "Katsokaa tarkoin, oi sudet! Mitä tekemistä Vapaalla Kansalla on kenenkään muun kuin Vapaan Kansan käskyjen kanssa? Katsokaa tarkoin!"

Kuului jyrisevää murinaa monestakin kurkusta, ja muuan nuori neljännellä vuodellaan oleva susi sinkosi takaisin Shere Khanin kysymyksen Akelalle: "Mitä tekemistä Vapaalla Kansalla on ihmisenpenikan kanssa?"

Säätääpä Viidakon Laki, että jos on kiistaa penikan hyväksymisestä laumaan, niin häntä tulee puoltaa ainakin kahden laumaan kuuluvan paitsi hänen isoansa ja emoansa.

"Kuka puoltaa tätä penikkaa?" kysyi Akela. "Vapaassa Kansassa kuka puoltaa?" Ei kuulunut vastausta, ja emo Jolkka valmistautui taisteluun, jonka tiesi viimeiseksensä, jos siitä taistelu koituisi.

Sitten ainoa muu olento joka saa ottaa osaa laumakäräjiin — Baloo, uninen ruskea karhu, joka opettaa sudenpenikoille Viidakon Lakia: vanha Baloo, joka saa kuljeskella missä mieli tekee, hän kun syö ainoastaan pähkinöitä ja juuria ja hunajaa — nousi takajaloilleen ja mörähti.

"Ihmisenpenikka — ihmisenpenikka?" hän sanoi. "Minä puollan ihmisenpenikkaa. Ei ole ihmisenpenikasta haittaa. Minulla ei ole sanojen lahjaa, mutta minä puhun totta. Juoskoon hän lauman mukana, ja pääsköön jäseneksi kuten toisetkin. Minä itse opetan häntä."

"Me tarvitsemme vielä toisen", huomautti Akela. "Baloo on puoltanut, ja hän on nuorten penikkaimme opettaja. Kuka muu puoltaa kuin Baloo?"

Musta varjo pudottausi kehään. Tulija oli Bagheera, Musta Pantteri, sysimusta kauttaaltaan, paitsi että pantterijuomut kuvastuivat eräänlaisina vivahduksina kuten kiiltosilkkin kudokset. Jokainen tunsi Bagheeran, eikä kenenkään mieli tehnyt satuttautua hänen polulleen, sillä hän oli kavala kuin Tabaqui, rohkea kuin villi puhveli ja hurjapäinen kuin haavoittunut norsu. Mutta ääni hänellä oli lempeä kuin metsähunajan tippuminen puusta, ja talja untuviakin pehmoisempi.

"Oi Akela ja te Vapaa Kansa", hän kehräsi, "minulla ei ole puhevaltaa kokouksessamme; mutta Viidakon Laki sanoo, että jos on tappamisen kiistaa uuden penikan suhteen, niin sen penikan elämä voidaan ostaa hinnan suorittamisella. Eikö Laki sano kuka saa hinnan suorittaa ja kuka ei. Olenko oikeassa?"

"Hyvä! Hyvä!" huudahtelivat nuoret sudet, jotka ovat aina nälissään.

"Kuulkaa Bagheeraa. Penikka voidaan lunastaa. Niin sanoo Laki."

"Tietäen ettei minulla ole oikeutta puhua täällä pyydän lupaa."

"Puhu vain", myöntyi parikymmentä ääntä.

"Alastoman penikan tappaminen on häpeä. Sitäpaitsi hänestä voi kasvaneena koitua teille parempi otus. Baloo on puhunut hänen puolestaan. Minäpä Baioon sanaan lisää mullin, ja lihavan, vasta tapetun, ei puolta mailia täältä, jos Lain mukaan hyväksytte ihmisenpenikan. Onko se vaikeata?"

Kymmenet äänet hälisivät: "Mitä sillä on väliä? Hän kuolee talvisateisiin. Hän näantyy auringon helteeseen. Mitä haittaa voisi meillä olla alastomasta sammakosta? Juoskoon lauman mukana. Missä mulli on, Bagheera? Otettakoon hänet laumaan." Ja sitten Akelan jyhkeä haukku huusi: "Katsokaa tarkoin — katsokaa tarkoin, oi sudet!"

Mowgli oli yhä syvästi kiintynyt kivileluihinsa eikä ollut millänsäkään, kun sudet yksitellen käväisivät häntä tähyämässä. Vihdoin he kaikki läksivät alas mäkeä mullin jakoon; jäljelle jäivät vain Akela, Bagheera, Baloo ja Mowglin omaiset. Shere Khan yhä karjahteli yön pimennossa, julmasti kiukuissaan siitä, ettei Mowglia ollut hänelle luovutettu.

"Niin, karju vain", ähitteli Bagheera viiksiensä pielestä; "tulee aika, jolloin tämä alaston olento panee sinut karjumaan toisella sävelellä, jos minä ihmistä vähänkään tunnen".

"Teko oli hyvä", arveli Akela. "Ihmiset ja heidän penikkansa ovat sangen viisaita. Hänestä saattaa aikanaan olla apua."

"Totisesti, apua silloin kun koituu kova tarvis; sillä kukaan ei voi toivoa iän kaiken pystyvänsä laumaa johtamaan", huomautti Bagheera.

Akela ei vastannut. Hän ajatteli hetkeä, joka on jokaisen lauman jokaisen johtajan edessä: jolloin voimat heikkenevät heikkenemistään, kunnes sudet hänet viimein surmaavat ja uusi johtaja tulee sijalle — vuorostaan surman saadakseen.

"Vie hänet", hän kehoitti isä Jolkkaa, "ja harjaannuta kuten Vapaan Kansan jäsentä tulee".

Ja sillä tavalla Mowgli otettiin Seeoneen susilaumaan mullin hinnalla ja Baloon puoltolauseella.

Nyt teidän täytyy tyytyä hyppäämään kymmenen tai yhdentoista pitkän vuoden yli ja ainoastaan arvailemaan, millaista ihmeellistä elämää Mowgli susien seassa vietti. Jos se kaikki nimittäin kirjoitettaisiin historiaksi, niin kovinpa monta kirjaa siitä kertyisi. Pienoinen kasvoi penikkain mukana, vaikka nämä tietysti olivat täysikasvuisia susia melkein ennen kuin toinen oli lapsikaan. Isä Jolkka opetti hänelle elinkeinon kuuluvat seikat ja mitä mikin viidakossa merkitsi, kunnes jokainen ruohon kahahdus, jokainen lämpöisen yöilman henkäys, jokainen hänen päänsä yllä liihottelevien pöllöjen äännähdys, jokainen puuhun tuokioksi laskeutuvan yökön kynnen raapaisu ja jokaisen lammessa hypähtävän pikku kalan jokainen pulahdus merkitsi hänelle ihan yhtä paljon kuin toimistotyönsä merkitsee liikemiehelle. Milloin ei opiskellut, hän istui päivänpaisteessa ja nukkui, ja söi ja nukkui taas; ollessaan pesun tarpeessa tai kuumissaan hän ui metsälammissa; ja hunajaa halutessaan (Baloo hänelle ilmaisi, että hunaja ja pähkinät olivat ihan yhtä maukasta syötävää kuin raaka liha) hän kiipesi sitä hakemaan, ja tässä oli Bagheera opastajana. Bagheeralla oli tapana lojua oksalla ja kutsua: "Tulehan, Pikku Veikko", ja ensimmältä Mowgli kapuili kuin laiskiainen, mutta heittelihe sittemmin oksalta oksalle melkein yhtä rohkeasti kuin harmaa apina.

Hän otti myös osaa laumakäräjiin, ja siellä hän havaitsi, että jos hän tiukasti tuijotti johonkuhun suteen, niin tämän oli pakko luoda katseensa toisaanne. Niinpä hän tuijotteli heihin huvikseen. Toisin ajoin hän poimi ystäviensä tallukoista pitkiä okaita, sillä sudet kärsivät kovasti piikeistä ja turkkiin tarttuneista takkiaisista. Öisin hän puikkelehti alas rinnettä viljelysmailla ja tähysteli hyvin uteliaana mökeissä asustavia kyläläisiä, mutta hän kaihtoi ihmisiä, sillä Bagheera osoitti hänelle viidakkoon niin ovelasti kätettyä nelikulmaista salaluukulla varustettua laatikkoa, että hän oli vähällä astua siihen, ja selitti hänelle, että se oli loukku.

Enemmän kuin mikään muu miellytti häntä lähteä Bagheeran matkassa metsän pimeään, lämpimään sydämeen, nukkuakseen koko raukaisevan päivän ja yöllä katsellakseen, miten Bagheera suoriutui pyynnissään. Bagheera tappoi nälissään oikealta ja vasemmalta, ja samaten Mowgli — yhdellä poikkeuksella. Niin pian kuin hän iältään kykeni ymmärtämään, oli Bagheera selitellyt hänelle, ettei hän saisi konsanaan koskea karjaan, koska hänet oli mullin hengen hinnalla lunastettu laumaan. "Kaikki viidakko on sinun", oli Bagheera puhellut, "ja sinä saat tappaa kaikkea mihin voimasi pätevät; mutta lunastuksenasi olleen mullin tähden et saa kuuna päivänä tappaa tai syödä karjaa, yhtä vähän nuorta kuin vanhaakaan. Niin sanoo Viidakon Laki." Mowgli totteli uskollisesti.

Ja hän varttui, ja vanteraksi varttuikin, kuten ainakin poika, joka ei tiedä mitään opetuksia päähänsä ajettavan ja jolla ei ole maailmassa mitään muuta ajateltavaa kuin syöntiseikkoja.

Emo Jolkka mainitsi hänelle parina kertana, ettei Shere Khaniin sopinut luottaa ja että hänen täytyisi jonakuna päivänä surmata Shere Khan; mutta vaikka nuori susi olisi tuon neuvon alati muistanut, niin Mowgli sen unohti syystä että hän oli vain poika — sudeksi hän sentään olisi itseään sanonut, jos olisi osannut puhua mitään ihmiskieltä.

Shere Khan satuttautui aina hänen polulleen viidakossa, sillä sikäli kuin Akela oli vanhennut ja raihnaantunut, oli nilkku tiikeri tekeytynyt läheiseksi ystäväksi lauman nuoremmille susille, ja nämä seurasivat häntä tasataksensa rippeet; tämmöistä ei Akela ikinä olisi sallinut, jos olisi rohjennut ulottaa valtansa oikeihin rajoihin. Shere Khan mielisteli heitä ja kummaili, miten noin reimat nuoret pyydystäjätsaattoivat tyytyä kuolevan suden ja alastoman ihmisenpenikan johdettaviksi. "Sanotaan", härnäili Shere

Khan, "että te ette kärejillä uskalla katsoa häntä silmiin"; ja nuoret sudet murisivat niskaharjaksiaan pörhistellen.

Bagheeralla oli silmät ja korvat kaikkialla. Hän tiesi kaikesta tästä hiukan, ja pariin kertaan hän moniaalla sanalla muistutti Mowglille, että Shere Khan hänet jonakuna päivänä tappaisi. Mutta Mowgli naureskeli ja vastasi: "Minulla on lauma ja sinut; ja Baloo, niin laiska kuin onkin, saattaisi puolestani antaa iskun tai pari. Miksi pelkäisin?"

Eräänä hyvin helteisenä päivänä Bagheera sai uuden aistimuksen — jostakin kuulemastansa syntyneen. Kenties Sahi Piikkisika oli hänelle kertonut; ainakin hän virkkoi Mowglille viidakon syvimmissä kätöksissä, pojan lojuessa pää Bagheeran kauniille mustalle taljalle painuneena: "Pikku Veikko, kuinka useasti olen sinulle sanonut, että Shere Khan on vihollisesi?"

"Niin monta kertaa kuin tuossa palmussa on pähkinöitä", vastasi Mowgli, joka tietysti ei osannut laskea. "Entä sitten? Minua nukuttaa, Bagheera, ja Shere Khan on pelkkää pitkää häntää ja äänekästä puhetta — kuten Mor Riikinkukko."

"Mutta nytpä ei ole aika nukkua. Baloo tietää sen; minä tiedän sen; lauma tietää sen; ja hupsut, hupsut hirvetkin sen tietävät. Tabaqui myös on sinulle kertonut."

"Ho hoo!" ylvästeli Mowgli. "Tabaqui poikkesi pakeilleni äskettäin morkaten minua ihmisenpenikaksi ja kehnoksi multasienten penkojaksi; mutta minä sieppasin Tabaquita hännästä ja mojautin mokomaa kahdesti palmunrunkoon opettaakseni parempia tapoja."

"Tyhmästi tehty; sillä vaikka Tabaqui on ilkimys, niin hän olisi kertonut sinulle jotakin perin tärkeätä. Avaa nuo silmät, Pikku Veikko. Shere Khan ei uskalla tappaa sinua viidakossa; mutta muista, että Akela on elähtänyt ja pian tulee päivä, jona hän ei pysty kaatamaan kauristansa, ja silloin hän ei enää ole johtaja. Vanhuus myös vaivaa monia niistä susista, joiden katselmuksessa olit ensimmäistä kertaa kärejäpaikalle joutuessasi, ja nuoret sudet uskovat Shere Khanin opettamina, että ihmisenpenikalla ei ole sijaa laumassa. Ennen pitkää olet mies."

"Ja miksi ei mies juoksisi veljiensä matkassa?" kysyi Mowgli. "Olen viidakossa syntynyt. Olen noudattanut Viidakon Lakia, eikä ole sitä meikäläistä sutta, jonka kärelistä en ole okaa nykäissyt. Tokihan he ovat veljiäni!"

Bagheera oikaisi he täyteen mittaansa ja ummisti silmänsä puolittain. "Pikku Veikko", hän sanoi, "tunnustelehan leukani alta".

Mowgli ojensi voimakkaan ruskean kätensä ja tapasi pienen paljaan täplän juuri Bagheeran silkkisen posken alta, missä kiiltävä karva kätki jättimäiset lihakset.

"Yksikään ei viidakossa tiedä, että minä, Bagheera, kannan tuota merkkiä — kaulahihnan jälkeä; ja kuitenkin, Pikku Veikko, olen ihmisten keskessä syntynyt, ja ihmisten keskessä emoni kuoli — kuninkaallisen palatsin häkeissä Oodeyporessa. Tämänpä takia minä sinusta kärejillä hinnan maksoin ollessasi pienoinen alaston pentu. Niin, ihmisten keskessä minäkin synnyin. En ollut viidakkoa milloinkaan nähnyt. Minua ruokittiin rautaisesta astiasta kankien takaa, kunnes eräänä yönä tunsin olevani Bagheera — Pantteri — enkä mikään ihmisen lelu, ja minä mursin lukon pahaisen yhdellä käreläni iskulla

ja sääntäsin metsään. Ja koska olin oppinut ihmisten tavat, sukeusi minusta viidakossa kamalampi kuin Shere Khan. Eikö totta?"

"Kyllä", myönsi Mowgli; "koko viidakko pelkää Bagheeraa — kaikki paitsi Mowgli".

"Oh, sinä olet ihmisen penikka", sanoi Musta Pantteri hyvin hellästi; "ja ihan kuten minä palasin viidakkooni, samaten täytyy sinun lopulta mennä takaisin ihmisten luo, — niiden ihmisten, jotka ovat veljiäsi, — ellei sinua käräjillä surmata".

"Mutta minkätähden — minkätähden tahtoisi kukaan surmata minua?" tiedusti Mowgli.

"Katso minuun", oli Bagheeran vastaus; ja Mowgli tähysteli häntä vakaasti silmiin. Iso pantteri käänsi pois päänsä puolen minuutin kuluttua.

"Sen tähden", hän virkahti, siirtäen käpäläänsä lehtikasassa. "Minäkään en voi katsoa sinua silmiin, ja minä olen ihmisten kesässä syntynyt ja minä rakastan sinua, Pikku Veikko. Muut ne vihaavat sinua, kun heidän silmänsä eivät kykene kohtaamaan katsettasi; kun olet viisas; kun olet nykyntä okaita heidän jaloistaan — kun olet ihminen."

"En ole näitä seikkoja tiennyt", vastasi Mowgli jurosti; ja hän rypisti tuuheita mustia kulmakarvojaan.

"Mitä sanoo Viidakon Laki? Iske ensin ja sitten käytä kieltäsi. Jo huolettomuudestasi he sinut ihmiseksi tietävät. Mutta ole viisas. Sydämeni sanoo, että kun Akelalta kerran ei tappo luonnistu, — ja joka ajossa hänen käy tukalammaksi nitistää kauriinsa, — niin lauma kääntyy häntä ja sinua vastaan. Ne pitävät silloin kokouksen Käräjäkalliolla, ja silloin — ja silloin — mutta nyt tiedän!" huudahti Bagheera jaloilleen hypähtäen. "Mene sinä pian alas laaksoon ihmisten mökeille ja ota tänne hiukan Punakukkaa, jota siellä kasvatetaan, jotta sinulla ratkaisevana hetkenä on voimakkaampikin ystävä kuin minä tai Baloo tai ne lauman jäsenet, jotka sinua rakastavat. Hanki Punakukkaa."

Punakukalla Bagheera tarkoitti tulta, mikään viidakon olento kun ei tahdo nimittää tulta oikealla nimellään. Jokainen peto tuntee kuolettavaa pelkoa sitä kohtaan ja keksii satoja tapoja sen kuvataksaan kautta rantain.

"Punakukkaa?" toisti Mowgli. "Sitä kasvaa hämärissä heidän mökkiensä seinustoilla. Kyllä haen."

"Siinä puhuu ihmisenpenikka", sanoi Bagheera ylpeästi. "Muista että sitä kasvaa pienissä ruukuissa. Hanki joutuin sellainen ruukku ja pidä sitä hallussasi tarpeen varalle."

"Hyvä!" tuumi Mowgli. "Minä lähten. Mutta oletko varma, oi Bagheerani" — hän pujotti käsivartensa komeaan kaulaan ja katsoi isoihin silmiin syvälle — "oletko varma siitä, että tämä kaikki on Shere Khanin työtä?"

"Minut vapauttaneen murtuneen lukon kautta, varma olen, Pikku Veikko."

"Sittenpä, minut lunastaneen mullin kautta, minä maksan tästä Shere Khanille kaiken saamani ja ehkä hiukan ylitsekin", vakuutti Mowgli; ja hän kapaisi pois.

"Sepä ihmistä. Ihmistä kaikki", jupisi Bagheera itsekseen, laskeutuen jälleen makuulle. "Hohoi, Shere Khan, ei ole ollut mustempaa ajoa kuin tuo sinun sammakonajosi kymmenen vuotta takaperin!"

Mowgli oli ehtinyt taivaltaa pitkät matkat metsää, samoten kiivaasti ja sydän kuumana. Hän saapui luolalle ilta-usvan noustessa ja henkäili syvään, alas laaksoon tähyillessään. Penikat olivat ulkosalla, mutta emo Jolkka, luolan taustalla, tiesi läähätyksestä, että hänen sammakkoansa jokin vaivasi.

"Mistä pulaa, Poju?" hän kysyi.

"On jonkun yökön lavertelua Shere Khanista", huusi toinen vastaukseksi. "Minä metsästään kynnetyillä kentillä tänä yönä"; ja hän painausi alas pensaikkoa laakson pohjukassa polvittelevalle joelle. Siellä hän pysähtyi, sillä hän kuuli metsästävän lauman ulvonnan, kuuli vainotun sambhurin ammunaisen ja sitten mörähdyksen, kun kauris kääntyi päin vihollisiansa. Nyt kuului nuorten susien häijyjä, katkeria ulvahduksia: "Akela! Akela! Näyttäköön Yksinäinen Susi voimansa. Tilaa lauman johtajalle! Hyppää, Akela!"

Yksinäinen Susi kai hyppäsi ja iski harhaan, sillä Mowgli kuuli hänen hampaattensa loksahduksen ja sitten vingahduksen, kun sambhur kipeällä sorkallaan potkaisi hänet nurin.

Mowgli ei odottanut enempää, vaan juoksi edelleen, ja ulvahdukset heikkenivät takana hänen juostessaan vainiomäille, missä kyläläiset asuivat.

"Bagheera puhui totta", hän läähätti, lymytessään erään mökin ikkunan ääreen kasattuun rehuläjään. "Huominen päivä on Akelalle ja minulle yhteinen."

Sitten hän painoi kasvonsa tiukasti ikkunanruutuun ja tähysteli liedessä palavaa tulta. Hän näki mökkiläisen vaimon yöllä nousevan ylös syöttämään sitä mustilla kokkareilla; ja kun aamu tuli ja usvat levisivät valkeina ja kylminä, hän näki mökkiläisen pojan ottavan savella laastitun pajukorin, täyttävän sen punaisenhehkuvilla sysillä, pistävän sen vaippansa alle ja lähtevän tanhualle lehmiä hoitelemaan.

"Siinäkö kaikki?" tuumi Mowgli. "Jos penikka sen osaa tehdä, niin eipä siinä pelkäämistä"; hän siis harppoi nurkan taa poikaa vastaan, sieppasi ruukun hänen kädestään ja hävisi sumuun, pojan jollottaessa pelosta.

"Ne ovat hyvin minun näköisiäni", mietti Mowgli, puhallellen ruukkuun kuten oli nähnyt vaimon tekevän. "Tämäpä kuolee, ellen sille anna syötävää"; ja hän sirotteli punaiselle hiillokselle risuja ja kuivia kaarnankappaleita. Puolitiessä rinnettä hänet tapasi Bagheera, aamukasteen helmeillessä kuukristalleina hänen turkissaan.

"Akela on iskenyt harhaan", kertoi pantteri. "Ne olisivat viime yönä hänet tappaneet, mutta ne tarvitsivat sinua myös. Ne haeskelivat sinua ylängöltä."

"Minä olin kynnetyillä kentillä. Valmis olen. Katso!" Mowgli näytti tuliruukkua.

"Hyvä! Kuule, minä olen nähnyt ihmisten pistävän tuohon kuivan oksan ja tuotapikaa puhkesi sen päähän Punakukkaa. Etkö pelkää?"

"En. Miksi pelkäisin? Nyt muistan — jos ei se ole unta — miten minä ennen sutena oloani makasin Punakukan vieressä ja se oli lämmin ja suloinen."

Kaiken päivää istui Mowgli luolassa tuliruukkuansa vaalien ja sirotellen siihen kuivia oksia nähdäkseen mitä ne vaikuttaisivat. Hän löysi mukavan karahkan, ja kun illalla Tabaqui tuli luolalle töykeästi

ilmoittamaan, että häntä tarvittiin Kärjäkalliolla, niin hän nauroi kunnes Tabagui luikki tiehensä. Sitten Mowgli yhä naureskellen lähti kärjille.

Akela, Yksinäinen Susi, makasi paatensa vieressä merkkinä siitä, että lauman johtajan paikka oli avoinna, ja Shere Khan rippeillä ruokittuine susisaattueineen asteli edestakaisin ilmeisesti mielissään. Bagheera makasi ihan Mowglin takana, ja tuliruukku oli Mowglin polvien välissä. Kaikkien ollessa läsnä alkoi Shere Khan puhua — sitä ei hän Akelan parhaimmillaan ollessa olisi konsanaan rohjennut.

"Hänellä ei ole oikeutta", kuiskasi Bagheera. "Sano se. Hän on koiran poika. Hän pelästyy."

Mowgli hypähti seisaalleen. "Vapaa Kansa", hän huusi, "johtaako laumaa Shere Khan? Mitä tekemistä tiikerillä on johtajapaikastamme päätettäessä?"

"Siihen nähden että johtajanpaikka vielä on avoinna, ja pyydettyä puhumaan...", aloitti Shere Khan.

"Kuka on pyytänyt?" vastasi Mowgli. "Olemmeko me kaikki shakaaleja, tätä karjanteurastajaa hännystelläksemme? Lauman johtaminen on yksistään lauman asia."

Kuului ärähdyksiä: "Vaiti, sinä ihmisen penikka!" "Antakaa hänen puhua. Hän on pitänyt Lakimme"; ja vihdoin lauman vanhemmat karjuivat: "Puhukoon Kuollut Susi." Kun lauman johtaja on tapossaan epäonnistunut, niin häntä kutsutaan Kuolleeksi Sudeksi niin kauan kuin hän elää, eikä se aika ole pitkä.

Akela nosti vanhaa päätänsä väsyneesti:

"Vapaa Kansa, ja te myös, Shere Khanin shakaalit, kaksitoista kautta olen teitä johtanut tappoon ja takaisin, eikä koko sinä aikana ainoakaan ole joutunut loukkuun eikä tärveltynyt. Nyt olen iskenyt harhaan tapossani. Te tiedätte kuinka se juoni punottiin. Te tiedätte toimittaneenne minut koettelemattoman kauriin eteen, tehdäkseen heikkouteni tunnetuksi. Se oli taitava temppu. Teillä on oikeus tappaa minut tässä Kärjäkalliolla nyt. Kysynpä siis, kuka tulee tekemään lopun Yksinäisestä Sudesta? Sillä se on Viidakon Lain mukaan minun oikeuteni, että te tulette yksitellen."

Syntyi pitkälinen hiljaisuus, sillä yksikään susi ei halunnut kahdenkamppailuun elämästä ja kuolemasta Akelan kanssa. Sitten ärjyi Shere Khan: "Pyh! mitä me tästä hampaattomasta hupakosta? Hän on tuomittu kuolemaan! Ihmisenpenikka se liian kauan on elänyt. Vapaa Kansa, hän on alun pitäin ollut minun otukseni. Luovuttakaa hänet minulle. Minä olen kyllästynyt tähän ihmissusi-hulluuteen. Hän on jo kymmenen kautta häirinnyt viidakkoa. Luovuttakaa minulle ihmisenpenikka; muutoin metsästäni täällä aina, antamatta teille luun siruakaan. Hän on ihminen, ihmisen lapsi, ja minä vihaan häntä luitteni ytimiä myöten!"

Enemmän kuin puolet laumaa ulvoi: "Ihminen! Ihminen! Mitä on ihmisellä tekemistä meidän kanssamme? Menkään hän omaan paikkaansa."

"Usuttamaan kaikki kylien väki meidän kimppuumme?" menosi Shere Khan. "Ei; luovuttakaa hänet minulle. Hän on ihminen, eikä kukaan meistä voi katsoa häntä silmiin."

Akela nosti taas päätänsä ja virkkoi: "Hän on nauttinut meidän ravintoamme. Hän on nukkunut parissamme. Hän on ajanut meille riistaa. Hän ei ole rikkonut ainoatakaan sanaa Viidakon Laista."

"Ja myös: minä maksoin hänen puolestansa mullikan, silloin kun hänet otettiin laumaan. Vähäinen on mullikan arvo, mutta Bagheeran kunnia on jotakin, minkä puolesta hän kenties taistelee", lausui Bagheera

suopeimmalla äänellään.

"Kymmenen vuotta takaperin maksettu mullikka!" ärisi lauma. "Mitä me kymmenen vuotta vanhoista luista piittaamme?"

"Tai sitoumuksesta?" kysyi Bagheera, valkeat hampaat huulen alta paljastuneina. "Oikeinpa on Vapaa Kansa nimenänne!"

"Mikään ihmisen penikka ei voi juosta viidakon väen matkassa", kiljui Shere Khan. "Antakaa pois minulle!"

"Hän on meidän veljemme kaikessa paitsi vereltään", pitkitti Akela; "ja te tapasitte hänet täällä! Olenpa tosiaan elänyt liian kauan. Jotkut teistä ovat karjan syöjiä, ja toisien olen kuullut Shere Khanin opettamina käyvän pimeinä öinä sieppomassa lapsia kyläläisten kynnykseltä. Tiedän teidät siis raukoiksi, ja raukoille nyt puhun. On varmaa, että minun täytyy kuolla, eikä minun henkeni ole minkään arvoinen, muutoin tarjoaisin sen ihmisenpenikasta. Mutta lauman kunnian vuoksi — sen pikku seikan olette unohtaneet johtajatta ollessanne — minä lupaan, että jos annatte ihmisenpenikan lähteä omaan paikkaansa, niin minä en paljasta ainoatakaan hammasta teitä vastaan, kun kuolemani hetki saapuu. Minä kuolen silloin taistelutta. Se säästää laumalta ainakin kolme henkeä. Enempää en voi tehdä; mutta jos tahdotte, niin minä pelastan teidät häpeästä, jota tuottaa virheettömän veljen tappaminen, — veljen, joka on Viidakon Lain mukaan laumaan puollettu ja lunastettu."

"Hän on ihminen — ihminen — ihminen!" ärisi lauma; ja useimmat sudet alkoivat keräytyä Shere Khanin ympärille, jonka häntä alkoi heilahdella.

"Nyt on juttu sinun käsissäsi", huomautti Bagheera Mowglille. "Me emme voi tehdä enempää kuin tapella."

Mowgli nousi suoraksi seisomaan — hiiliruukku käsissään. Sitten hän ojensi käsivartensa ja haukotteli kärjäkansaa vasten kuonoa; mutta hän oli suunniltaan vimmast ja surusta, sillä, sitten tapaan, sudet eivät olleet hänelle milloinkaan ilmaisseet, kuinka kiihkeästi he häntä vihasivat. "Kuulkaapas!" hän huusi. "Ei tätä koirien ulinaa tarvita. Olette tänä iltana niin moneen kertaan vakuuttaneet minut ihmiseksi (ja totisesti olisin ollut sutena teidän kanssanne elämäni loppuun asti), että tunnen sananne todeksi. Niinpä en enää kutsukaan teitä veljikseni, vaan sag'iksi (koiriksi), kuten teitä ihminen nimittäisi. Mitä te teette ja mitä ette, se ei ole teidän sanottavissanne. Minusta se riippuu; ja nähdäksemme asian selvemmin olen minä, ihminen, tuonut tänne hiukkasen sitä Punakukkaa, jota te koirat pelkätte!"

Hän heitti hiiliruukun maahan. Muutamat hehkuvat hiilet sytyttivät kuivan sammaltukon leimahtamaan räiskyvänä lieskana, ja koko neuvosto peräytyi hyppivien liekkien tieltä kauhuissaan.

Mowgli työnsi kuivan karahkansa tuleen kunnes oksat leimusivat ja räiskyivät, ja pyöritteli sitä luimistelevien susien keskellä.

"Sinä olet herra", supisi Bagheera. "Pelasta Akela kuolemasta. Hän on aina ollut ystäväsi."

Akela, yrmeä vanha susi, joka ei ollut milloinkaan elämässään anonut armoa, loi Mowgliin surkean katseen, pojan siinä seistessä iloksen alastomana, pitkä musta tukka liehumassa hartia yllä karahkan loimossa, joka sai varjot hyppimään ja vipajamaan.

"Hyvä!" virkkoi Mowgli verkalleen tuijotellen ympärilleen. "Näen olevanne koiria. Minä lähdén seurastanne oman väkeni luo — jos ne omaa väkeäni ovat. Viidakko on minulta suljettu, ja minun täytyy unohtaa puheenne ja toveruutenne; mutta minä tahdon olla armeliaampi kuin te olette. Koska olin miltei veriveljenne, niin lupaan, että ihmisenä ihmisten parissa ollessani en kavalla teitä ihmisille, niinkuin te olette minut kavaltaneet." Hän potkaisi tulta jalallaan ja kipinät sinkoilivat öiseen ilmaan. "Älköön koituko sotaa kenenkään laumaan kuuluvan ja minun välillämme. Mutta minulla on velka maksettavana ennen lähtöäni." Hän harppasi Shere Khanin eteen, joka istui tylsästi vilkutellen silmiänsä liekeille, ja tarttui hänen leukatöyhtöönsä. Bagheera seurasi tapaturmien varalta. "Ylös, koira!" huusi Mowgli. "Ylös, kun ihminen puhuu, tai pistän taljaasi tulen!"

Shere Khanin korvat olivat litteinä kouristuneet taaksepäin ja hän ummisti silmänsä, sillä näre roihusi kovin likellä.

"Tämä karjantappaja vakuutti tappavansa minut käräjillä, kun ei ollut minua penikkana ollessani tappanut. Noin ja noin me koiria pieksämme ollessamme ihmisiä. Liikautappas partakarvaakaan, Lungri, niin sullonpa Punakukan alas kurkkuusi!" Hän huiatoi Shere Khania rangalla päähän, ja tiikeri vinkui ja uikutti hirveän pelon vallassa.

"Pyh! Korvennettu viidakkokissa — laputa nyt! Mutta muista, että kun ensi kerralla saavun Kärjäkalliolle kuten miehen pitää saapua, niin se tapahtuu Shere Khanin talja pääni päällä. Akela taas käyköön elämään vapaasti mielensä mukaan. Te ette tapa häntä, syystä ettei se ole minun tahtoni. En myöskään luule teidän istuvan täällä kauemmin kielet lerpallaan kuin olisitte mitäkin hyväisiä ettekä koiria, jotka minä hädän matkoihinsa — noin! Menkää!" Tuli roihusi hurjasti karahkan kärjessä ja Mowgli hosui oikeaan ja vasempaan kehässä, niin että sudet ulvoen kaikkosivat kipinäin poltellessa niiden turkkeja. Viimein oli jäljellä ainoastaan Akela, Bagheera ja ehkä kymmenen Mowglin puolelle asettunutta sutta. Silloin alkoi Mowglin sisuksia niin vihavoida, ettei hän konsanaan ollut moista poltetta tuntenut, ja hän tavotteli ilmaa ja nyyhkytteli, kyynelten karpaloidessa hänen poskillansa.

"Mitä tämä on? Mitä tämä on?" voihki hän. "En haluaisi jättää viidakkoa, enkä tiedä mitä tämä on. Kuolenko minä, Bagheera?"

"Et, Pikku Veikko. Nuo ovat vain kyyneleitä, jollaisia ihmiset käyttävät", selitti Bagheera. "Nyt tiedän, että sinä olet ihminen etkä enää ihmisen penikka. Viidakko on tosiaankin suljettu sinulta tästälähtein. Anna niiden valua, Mowgli. Ne ovat vain kyyneleitä." Ja Mowgli istuutui itkemään katkerasti kuin sydän pakahtumaisillaan, eikä hän ollut eläissään ennen itkenyt.

"Nyt", hän virkahti, "minä lähdén ihmisten luo. Mutta ensin täytyy minun lausua jäähyväiset emolleni"; ja hän riensi luolaan missä tämä isä Jolkan kanssa asui, ja itki emonsa turkkia vasten painuneena, neljän penikan ulvoessa surkeasti.

"Ettehän unohda minua?" sanoi Mowgli.

"Emme koskaan niin kauan kuin kykenemme vainua seuraamaan", vakuuttivat penikat. "Tule vuoren juurelle ihmisenä ollessasi, niin me pakisemme sinulle; ja me poikkeamme öisin vainiomäille kisailemaan kanssasi."

"Tule pian!" pyyteli isä Jolkka. "Oi, viisas pikku sammakko, tule pian käymään; sillä me olemme vanhat, emosi ja minä."

"Tule pian", pyyteli emo Jolkka, "pienoinen alaston poikani; sillä kuulehan, ihmisen lapsi, minä olen sinua rakastanut enemmän kuin omia pentujani konsanaan".

"Minä tulen varmasti", lupasi Mowgli; "minä tulen levittämään Shere Khanin taljaa Käräjäkalliolle. Älkää unohtako minua! Sanokaa kaikille viidakossa, etteivät minua unohda!"

Päivä alkoi sarastaa Mowglin yksinään lähtiessä alas ylängön rinnettä kohtaamaan niitä salaperäisiä olentoja, joita ihmisiksi nimitetään.

SEEONEE-LAUMAN METSÄSTYSLAULU

Teki tuloa aamu, sai ääni peuraan
nyt, vielä ja taas!

Näytti haarova sarvi ja haarova sarvi
salolammen, miss' oli hirvien parvi.

Olen väijynyt yksin, ma kaikkea seuraan
nyt, vielä ja taas!

Teki tuloa aamu, sai ääni peuraan,
nyt, vielä ja taas!

Susi nopsasti palaa ja nopsasti palaa
luo lauman, jok' ootteli viestiä salaa,
ja me etsimme, löysimme metsästysalaa
nyt, vielä ja taas!

Teki tuloa aamu, sai lauma teuraan
nyt, vielä ja taas!

Jalat ei viitahan jälkiä jätä!

Pimeässä ees silmiä vältä ei hätä!

Nyt on ääntä! Hei hoi hei! Kuulkaapa tätä
nyt, vielä ja taas!

KAAN METSÄSTYS

Leopardi on täplistä ylpee ja puhveli sarvistaan. Ole puhdas, kun kiillosta taljan sun voimias arvaillaan. Jos sinkoat sorkilla sonnin tai sambhurin sarvesta saat, älä viestiä kiidätä meille; myös oltiin me lapsekkaat. Älä vierasta pentua sorra, vaan veikkona vain ota vastaan, jos pieni ja lystikäs onkin; pian karhu voi etsiä lastaan. "Olen verraton!" kerskuvi pentu ens' tapponsa saatuaan. Iso viidakko, pienipä pentu. Hänen sietää vaieta vaan.

Baloon ajatelmia.

Kaikki mikä tässä kerrotaan tapahtui jonkin aikaa ennen kuin Mowgli joutui hädetyksi Seeoneen susilaumasta tai kosti tiikeri Shere Khanille. Niinä päivinä Baloo opetti hänelle viidakon lakia. Isoa, totista, vanhaa ruskeata karhua ihastutti noin näppärä oppilas, sillä nuoret sudet opettelevat viidakon lakia vain sen verran kuin heidän omaan laumaansa ja heimoonsa kuuluu, ja luikkivat tiehensä oitis kun pystyvät kertaamaan metsästyssäkeet: — "Äänettömät käpälät; pimeässä näkevät silmät; tuulien haaston tyyssijoissansa kuulevat korvat ja terävät valkeat hampaat, kaikki nämä ovat tunnusmerkkejä veljillämme, paitsi shakaali Tabaguilla ja hyeenalla, joita me vihaamme." Mutta Mowglin oli ihmisen penikkana opittava melko lailla enemmän kuin tämä.

Toisinaan tallusteli Bagheera, musta panteri, viidakon läpi tarkastelemaan lemmikkinsä edistymistä ja kehräili pää puuta vasten Mowglin lausuillaan päivän läksyä Baloolle. Poika osasi kiivetä melkein yhtä hyvin kuin uida, ja uida melkein yhtä hyvin kuin juosta. Lainopettaja Baloo opetti hänelle sen vuoksi metsä- ja vesilait: miten erottaa laho oksa terveestä; miten puhutella kohteliaasti villejä mehiläisiä tavatessaan niiden pesän viisikymmentä jalkaa yläpuolella maanpinnan; mitä sanoa Mang-yökölle joutuessaan keskipäivällä häirinneeksi häntä lehvistössä; ja miten varoittaa lammikoiden vesikäärmeitä loiskahtaessaan alas niiden sekaan. Viidakon väestä ei kukaan siedä häirintää, ja kaikki ovat kovin kärkkäät syöksähtämään tunkeutujan kimppuun. Mowglille opetettiin myös muukalaisten metsästyshuuto, jota on äänekkäästi toisteltava, kunnes siihen vastataan, milloin viidakon väestä joku metsästää ulkopuolella omaa aluettansa. Se merkitsee käännettynä: "antakaa minulle lupa metsästää täällä, sillä minä olen nälissäni"; ja vastaus kuuluu: "metsästähän sitten ruuaksesi, mutta älä huviksesi".

Tästä kaikesta näette, kuinka paljon Mowglin oli opittava ulkoa, ja häntä väsytti ylenpalttisesti saman asian hokeminen sataan kertaan; mutta, kuten Baloo virkkoi Bagheeralle eräänä päivänä Mowglin saatua korvatillikan ja juostua kiukuissaan karkuun: "Ihmisen penikka on ihmisen penikka, ja hänen täytyy oppia viidakon laki kokonaan."

"Mutta ajattele kuinka pikkuruinen hän on", vastusti musta panteri, joka olisi lellitellyt Mowglin pilalle, jos olisi saanut tahtonsa tapahtumaan. "Miten voi hänen pääpahasensa kantaa kaikkia sinun pitkiä puheitasi?"

"Onko viidakossa mitään liian pientä surman omaksi? Ei. Siksi minä hänelle näitä taitoja opetan, ja siksi lyön häntä, hyvin pehmeästi, milloin hän unohtaa."

"Vai pehmeästi! Mitä sinä pehmeystestä tiedät, senkin Rautakoura?" murahti Bagheera. "Hänen kasvonsa ovat tänään ihan kolhiintuneet sinun — pehmeystäsi. Huh."

"Parempi että minä, joka häntä rakastan, kolhin häntä vaikkapa kiireestä kantapäähän, kuin että hän joutuisi vaurioon tietämättömyydestä", vastasi Baloo hyvin vakavasti. "Minä opetan hänelle nyt viidakon tietäjäsanoja, jotka suojelevat häntä lintujen ja käärmekansan parissa sekä kaikkien neljällä jalalla metsästävien keskuudessa, paitsi hänen omassa laumassaan. Hän voi nyt vaatia suojelusta kaikelta viidakon väeltä, kunhan vain muistaa sanat. Eikö se ole pikku pöllytyksen arvoista?"

"No, pidähän vain varasi, ettet tapa ihmisenpenikkaa. Hän ei ole mikään puunrunko tylsien kynsiesi teroittimeksi. Mutta mitä ovat nuo tietäjäsanat? Minä kait apua pikemmin annan kuin pyydän", — Bagheera ojensi yhtä käpäläänsä ja ihaili sen päässä harittavia terässinisiä sorkkarautoja —, "mutta tekisi kuitenkin mieleni tietää".

"Minä kutsun Mowglin ja hän sanoo ne — jos tahtoo. Tulehan, Pikku Veikko!"

"Pääni humisee kuin mehiläispuu", myrähti nyreä pikku ääni heidän päänsä päältä, ja Mowgli lipui alas puunrunkoa kovin suuttuneena ja kiukuissaan, lisäten maahan päästessään: "Tulen Bagheeran vuoksi enkä sinun, vanha lihava Baloo!"

"Minulle yhdentekevää", vastasi Baloo, vaikka olikin loukkaantunut ja murheissaan. "Kerrohan siis Bagheeralle ne viidakon tietäjäsanat, jotka olen sinulle tänä päivänä opettanut."

"Minkä väen tietäjäsanat?" kysyi Mowgli kerkeänä näyttämään taitoaan. "Viidakolla on monta kieltä. Minä tunnen ne kaikki."

"Vähän tiedät, vaan et paljoa. Näethän, oi Bagheera, ne eivät konsanaan kiitä opettajaansa. Ei yksikään pikku sutonen ole koskaan palannut kiittämään vanhaa Baloota hänen opetuksistaan. Sanoppa sitten metsästäjäheimojen sanat — suur'oppinut."

"Olemme yhtä verta, te ja minä", vastasi Mowgli, antaen sanoille karhukoron, jota kaikki metsästäjäväki käyttää.

"Hyvä. Nyt lintujen."

Mowgli teki työtä käskettyä, sääksen vihellys lauseen loppuna.

"Nyt käärmeväen", pyysi Bagheera.

Vastaus oli sanoin kuvaamaton sihinä, ja Mowgli potkaisi jalkansa ylös taaksepäin, taputti käsiänsä omaksi ylistyksekseen ja loikkasi Bagheeran selkään, istuen siellä sivuttain, rummuttaen kiiltävää taljaa kantapäillään ja irvistellen Baloolle niin mokomasti kuin ikinä osasi.

"Kas niin — kas niin! Olipa tuo pikku kopauttelun arvoista", virkkoi ruskea karhu hellästi. "Jonakuna päivänä sinä vielä muistat minut." Sitten hän kääntyi syrjään kertomaan Bagheeralle, että hän oli kerjännyt

nuo tietäjäsanat Hathilta, villiltä elefantilta, joka tietää kaikki nuo asiat, ja että Hathi oli vienyt Mowglin eräälle lammikolle saadakseen käärmeensanat vesikäärmeeltä, Baloo kun ei niitä kyennyt lausumaan, ja että Mowgli oli nyt kutakuinkin turvattu kaikilta tapaturmilta viidakossa, koskei käärme, lintu tai peto loukkaisi häntä.

"Ketään ei siis ole tarvis pelätä", lopetti Baloo, ylpeänä taputellen isoa karvaista vatsaansa.

"Paitsi hänen omaa heimoansa", jupisi Bagheera itsekseen, ja huudahti sitten ääneensä Mowglille: "Varo kylkiluitasi, Pikku Veikko! Mitä tuommoinen teiskaroiminen merkitsee?"

Mowgli oli yriteltyt saada ääntänsä kuuluviin, nykimällä Bagheeran hartiaturkkia ja potkimalla terhakasti. Kun nuo kaksi rupesivat häntä kuuntelemaan, luikkasi hän täyttä kurkkua: "Ja sitten minä saan oman heimoni ja johdan sitä lehvistöissä kaiken päivää."

"Mitä tämä uusi hupsuus on, pikku unelmien uneksija?" kysyi Bagheera.

"Niin, ja viskelen näreitä ja naavaa vanhan Baloon naamaan", pitkitti Mowgli. "Sen ne ovat minulle luvanneet. Hei!"

"Hupsis!" Baloon iso kämmen pyyhkäisi Mowglin Bagheeran selästä, ja lojuessaan noiden isojen etukäpälien välissä näki poika karhun olevan kovasti suutuksissaan.

"Mowgli", sanoi Baloo, "sinä olet puhutellut bandar-logia — apinakansaa".

Mowgli vilkaisi Bagheeraan nähdäkseen oliko pantterikin vihainen, ja Bagheeran silmät tuijottivat kovina kuin piikivet.

"Sinä olet pitänyt seuranasi apinakansaa — harmaita pitkähäntiä — väkeä jolla ei ole lakia — kaiken syöjiä. Se on suuri häpeä."

"Kun Baloo iski minua päähän", selitti Mowgli (hän makasi vielä selällään), "niin minä läksin tieheni ja harmaat apinat tulivat alas puista ja sääliittelivät minua. Kukaan muu ei minusta huolinut." Hän tuheroi hiukan.

"Apinakansan sääli!" tuhahti Baloo. "Vuorivirran hiljaisuus! Kesäauringon viileys! Entä sitten, ihmisenpenikka?"

"Sitten — sitten ne antoivat minulle pähkinöitä ja muuta hyvää syötäväksi, ja ne — ne kantoivat minut sylissään puiden latvoihin ja sanoivat minun olevan veriveljensä, paitsi ettei minulla ollut häntää, ja minun tulevan jonakuna päivänä heidän johtajakseen."

"Niillä ei ole mitään johtajaa", oikaisi Bagheera. "Ne valehtelevat. Ne valehtelevat aina."

"Ne olivat kovin ystävällisiä ja pysyivät minua tulemaan uudestaan. Miksei minua ole koskaan viety apinakansan luokse? Ne seisovat jaloillaan kuten minäkin. Ne eivät lyö minua kovilla käpälistä. Ne leikkivät kaiken päivää. Anna minun nousta! Paha Baloo, anna minun nousta! Minä tahdon taas leikkiä niiden kanssa."

"Kuulepas, ihmisenpenikka", puheli karhu, ja hänen äänensä jyrisi kuin ukkonen kuumana yönä, "minä olen

sinulle opettanut kaikkien viidakon heimojen lait — paitsi puissa asuvan apinakansan. Niillä ei ole mitään lakia. Ne ovat hylkiöitä. Niillä ei ole omaa kieltä, ne vain käyttävät muilta varkain kuulemiansa sanoja, tähyillen ja vaaniskellen lehvistössä. Niiden tapa ei ole meidän tapamme. Ne ovat vailla johtajaa. Niillä ei ole muistia. Ne kerskuvat ja lörpöttelevät ja ovat olevinansa suuri kansa, joka on ryhtymäisillään tärkeihin yrityksiin viidakossa, mutta pähkinän putoaminen kääntää niiden mielet nauruun ja kaikki unohtuu. Meillä viidakon väellä ei ole mitään tekemistä niiden kanssa. Me emme juo mistä apinat juovat; me emme mene minne apinat menevät; me emme metsästä missä ne metsästävät; me emme kuole missä ne kuolevat. Oletko tähän päivään asti kuullut minun puhuvan bandar-logista?"

"En", vastasi Mowgli kuiskaten, sillä metsä oli nyt Baloon lopetettua kovin hiljaisena.

"Viidakon väki poistaa ne kieleltään ja mielestään. Ne ovat kovin monilukuiset, ilkeät, likaiset, häpeämättömät, ja ne haluaisivat, jos niillä mitään tarkoituksellista halua on, päästä viidakon väen huomioon. Mutta me emme ota niitä huomataksemme silloinkaan kun ne viskelevät pähkinöitä ja törkyä niskaamme."

Samassa ropsahti oksien lomitse ryöppy pähkinöitä ja risuja; ja he kuulivat korkealta ilmasta, hentojen oksien joukosta, köhimistä ja ulvahduksia ja vihaista tömistelyä.

"Apinakansa on kielletty", jatkoi Baloo, "kielletty viidakon väelle. Muista se."

"Kielletty", huomautti Bagheera; "mutta kuitenkin olisi mielestäni Baloon pitänyt varoittaa sinua niistä".

"Minun — minun? Kuinka saatoin arvata, että hän kisailisi mokoman roskalauman kanssa? Apinakansa! Hyh!"

Uusi ryöppy syöksähti heidän päällensä, ja nuo kaksi astelivat pois, ottaen Mowglin mukaansa. Baloo oli apinoista puhunut silkkaa totta. Ne kuuluivat puunlatvojen asujamistoon, ja kun pedot aniharvoin katsovat ylös, niin ei apinoilla ja viidakon väellä ollut mitään tilaisuutta sattua toistensa tielle. Mutta milloin tahansa löysivät sairaan suden taikka haavottuneen tiikerin tai karhun, apinat kiusasivat häntä ja paiskelivat kaikkia petoja kalikoilla ja pähkinöillä huvikseen ja toivoen tulevansa huomatuiksi. Sitten ne mölysisivät ja kirkuivat järjettömiä lauluja ja haastoivat viidakon väkeä kapuamaan puihinsa tappelemaan kanssaan tai sydäntyivät hurjiin otteluihin tyhjästä keskenänsä, jättäen kuolleet apinat viidakon väen nähtäväksi. Niillä oli aina aikomuksena viipymättä hankkia itselleen johtaja ja omat lait ja tavat, mutta siitä ei koskaan tullut mitään, sillä niiden muisti ei kestänyt päivästä toiseen. Sen vuoksi ne sovittivat hommansa hokemalla sananpartta: "mitä bandar-log ajattelee nyt, sitä viidakko ajattelee myöhemmin", ja se viihdytti niitä aika lailla. Mikään peto ei voinut niitä saavuttaa, mutta ei niistä myöskään mikään peto ollut millänsäkään, ja siitä syystä ne olivat olleet kovin mielissään, kun Mowgli tuli niiden kanssa leikkimään, ja ne kuulivat kuinka suutuksissaan Baloo oli.

Ne eivät aikoneet tehdä sen enempää — bandar-log ei koskaan tarkoita mitään. Mutta yksi niistä keksi mielestään loistavan aatteen, ja hän kertoi kaikille muille, että Mowgli olisi hyödyllinen pitää heimossa, koska hän osasi punoa yhteen risuja tuulen suojaksi; jos he siis sieppaisivat hänet, niin he voisivat taivuttaa hänet opettajaksensa. Tietysti oli Mowgli puunhakkaajan lapsena perinyt kaikenmoisia vaistoja, ja hänellä oli tapana rakennella katkenneista vesoista pikku mökkejä, ajattelemattakaan miten tuli niitä sommitelleeksi, ja puissaan pälyilevät apinat pitivät hänen leikkiänsä kerrassaan ihmeellisenä. Tällä kertaa, sanoivat ne, ne todella ottaisivat johtajan ja kohoaisivat viidakon viisaimmaksi heimoksi — niin viisaaksi, että kaikki muut huomaisivat ne ja kadehtisivat niitä. Siitä syystä ne seurasivat Baloota, Bagheeraa ja Mowglia viidakon läpi hyvin hiljaisina, kunnes oli puolipäiväuinahduksen aika ja Mowgli suuresti häpeissään painautui pantterin ja karhun väliin nukkumaan, päättäen pysyä ehdottomasti erillään apinakansasta.

Keskellä untansa hän tunsu kovien, jäntevien, pienten käsien puristavan sääriänsä ja käsivarsiansa, oksat pyyhkivät hänen kasvojansa, ja sitten hän tuijotteli alas heiluvasta latvasta, Baloon herätellessä viidakkoa kumeilla karjahduksillansa ja Bagheeran ponnahtaessa runkoa ylöspäin kaikki hampaat paljastettuina. Bandar-log mölysi voitonriemuisena ja kiiti ylimpään huippuun, minne Bagheera ei uskaltanut seurata, hihkuen: "Hän on huomannut meidät! Bagheera on huomannut meidät. Kaikki viidakon väki ihailee taitavuuttamme ja viekkauttamme."

Sitten he läksivät pakenemaan; ja apinaväen pako puumaailmassa on mahdoton sanoin kuvata. Niillä on säännölliset valta- ja sivutiensä, ylä- ja alamäkinsä, kaikki viidestäkymmenestä seitsemänkymmeneen tai sataan jalkaan korkealla maasta, ja näitä myöten ne tarpeen tullen voivat matkata yölläkin. Kaksi vantterinta apinaa piteli Mowglia kainaloista ja heilahteli häntä kannatellen puusta toiseen, parikymmentä jalkaa loikkauksella. Yksinään ne olisivat päässeet puolta joutuisammin, mutta pojan paino pidätteli niitä. Peloissaan ja pää pyörällä ollen Mowgli ei kuitenkaan voinut olla tuntematta hupia tästä hurjasta vauhdista, vaikka maan vilahtelu syvällä hänen allaan näytti kammottavalta ja jyhkeä töksähdys tyhjiin ilmaan tehdyn hypyn jälkeen joka kerta kouri sydäntä.

Hänen saattueensa kiidatti häntä vuoroin ylös puuhun, kunnes hän tunsu hennoimpien latvuksien räiskivän ja taipuvan alla, vuoroin taas köhäisten ja luikaten paiskautui ilmaan ulos- ja alaspäin, pysähtyen tarraamalla käsin tai jaloin lähimmän puun alempiin haaroihin. Toisin ajoin hän näki aavat alat vielä vihreää viidakkoa, kuten maston huipussa seisova mies ulappaa, ja sitten oksat ja lehdet pieksivät hänen kasvojansa, kun hän vartijoinensa taas läheni maata. Niin ryntäili koko bandar-login heimo loikkien, ryskyen, hoilaten ja älisten pitkin puukujia, Mowgli vankinansa.

Jonkin aikaa hän pelkäsi noiden pudottavan hänet; sitten hän suuttui, mutta älysi haitalliseksi nousta vastarintaan, ja alkoi miettiä. Ensimmäisenä tehtävänä oli saada viesti Baloolle ja Bagheeralle, sillä hän tiesi apinain vauhdin jättävän heidät kauas jälkeen. Oli hyödytöntä katsella alas, sillä hän näki vain oksien yläpinnat, joten hän tähysteli ylöspäin ja näkikin kaukana sinertävässä autereessa Chil-sääksen leijuavan ja kieppuvan pitämässä silmällä viidakkoa, odotellen olentoja kuoleviksi. Chil näki apinain raahaavan jotakin ja pudottausi muutamia satoja metrejä alemma, nähdäkseen kelpasiko niiden taakka syötäväksi. Vihelsipä hän hämmästyneenä, nähdessään Mowglia laahattavan puunlatvaan ja kuullessaan hänen sääksenkielellä kiljaisevan: "Me olemme yhtä verta, sinä ja minä." Lehvien aallot ummistuivat pojan yli, mutta Chil piipahti lähimmän puun kohdalle ajoissa nähdäkseen ruskeiden pikku kasvojen jälleen pujahtavan esille. "Pane merkillä tieni", huusi Mowgli. "Kerro Seonee-lauman Baloolle ja Käräjäkallion Bagheeralle."

"Kenen puolesta, Veikko?" Chil ei ollut koskaan ennen nähnyt Mowglia, vaikka tietysti olikin hänestä kuullut puheltavan.

"Mowglin, Sammakon. Ihmisenpenikaksi minua sanotaan! Pane merkille tieni!"

Viime sanat kirkaistiin pojan viistäessä halki ilman, mutta Chil nyökkäsi ja nousi korkeuksiin, kunnes näytti pieneltä tomuhiukkaselta, ja siellä hän leijui kaukoputkisilmillään seuraten puunlatvain heiluntaa, Mowglin saattueen törmätessä eteenpäin.

"Ne eivät koskaan ryntää kauas", hän hymähti. "Ne eivät koskaan tee mitä ryhtyvät tekemään. Aina nälvii uutuuksia bandor-log. Tällä kertaa, jolleivät silmäni petä, ne ovat penkoneet pahaa itselleen, sillä Baloo ei ole mikään maitoparta, ja Bagheeran tiedän pystyvän tappamaan muutakin kuin vuohia."

Hän siis huojui siivillänsä, jalat kokoon vedettyinä, ja odotteli.

Sillävälän Baloo ja Bagheera tepastelivat raivon ja murheen puuskissa. Bagheera kiivetä vankäili terhakammin kuin eläissään oli yrittänyt, mutta oksat katkeilivat hänen painostaan ja hän luisui alas kypälät täynnä kaarnaa.

"Miksi et varoittanut ihmisenpenikkaa?" ärjyi hän Baloo poloiselle, joka oli pistänyt kömpelöksi laukaksi, toivoen muka saavuttavansa apinat. "Mitä hyötyä lähti pojan pökerrytyksestä iskuilla, jos et häntä varoittanut?"

"Joudu! Oi joudu! Me — me voimme vielä tavottaa ne!" puhkui Baloo.

"No jo onkin vauhti! Et sillä uuvuttaisi kipeätä lehmää. Lain opettaja — penikanpieksäjä — puolen tunnin kieriskelyyn repeäisit. Istuudu ja pohdi! Tee suunnitelma. Nyt ei ole aikaa takaa-ajoon. Ne voivat hänet pudottaa, jos ahdistamme liian likeltä."

"Arrula! Huu! Ne ovat jo voineet tipauttaa hänet kantamiseensa väsyneinä. Ken voi luottaa bandar-logiin? Pane yökön raatoja pääni päälle! Anna mustia luita syödäkseni! Vieritä minut villien mehiläisten pesiin, jotta minut kuoliaaksi pisteltäisiin, ja peitä minut hyeenan hautaan, sillä minä olen karhuista kurjin! Arrulala! Wohui! Oi Mowgli, Mowgli, miksi en sinua varoittanut apinakansalta sen sijaan että taoin sinua päähän? Nyt kenties olen läimäyttänyt päivän läksyn hänen muististansa, ja hän jää yksikseen viidakkoon ilman tietäjäsanvoja."

Baloo painoi korviansa kämmenillään ja huiskui voihkien edes takaisin.

"Ainakin hän vast'ikään oikein kertasi minulle kaikki sanat", huomautti Bagheera kärsimättömästi. "Baloo, sinulla ei ole muistia eikä arvokkuutta. Mitä ajattelisi viidakko, jos minä, musta panteri, lyhyistyisin keräksi kuin Sahi Piikkisika, ja poraisin?"

"Viidakosta minä viis! Hän voi olla jo kuollut."

"Elleivät huvikseen pudota häntä tai joutilaisuudesta häntä nitistä, en minä ole ihmisenpenikasta huolissani. Hän on viisas ja hyvin opetettu, ja ennen kaikkea on hänellä silmät, jotka panevat viidakon väen pelkäämään. Mutta, ja se on paha paikka, hän on bandar-login vallassa, ja ne puissa asuvina eivät pelkää ketään meikäläistä." Bagheera nuoleksi toista etukäpäälänsä miettivästi.

"Minua pöllöä! Mikä lihava, juurtenmöyrijä narri olenkaan", huudahti Baloo tempautuen koholle. "On totta mitä Hathi Villi Elefanti lausuu: 'Kullekin oma pelkonsa'; ja ne, bandar-log, pelkäävät Kaa Kalliokäärmettä. Hän osaa kiivetä yhtä hyvin kuin nekin. Hän sieppoo nuoria apinoita öisin. Hänen äänensä kuiskaaminen saa niiltä häntäkarvat jäykistymään. Menkäämme Kaan luo."

"Mitä hän voi meidän avuksemme tehdä? Hän ei ole meidän heimoamme, jalaton — ja silmätkin hänellä on ylen ilkeät", puheli Bagheera.

"Hän on hyvin vanha ja hyvin ovela. Ennen kaikkea, hän on aina nälissään", puolustausi Baloo toivorikkaasti. "Lupaa hänelle liuta vuohia."

"Hän nukkuu kuukauden umpeensa kerran syötyään. Hän voi parhaillaan vedellä unta, ja jos sattuu valveillakin olemaan, niin entäs jos hän kernaammin tappaa omat vuohensa?" Bagheera ei tiennyt paljoa Kaasta ja oli tietysti epäluuloinen.

"Siinäpä tapauksessa sinä ja minä yhdessä, vanha eränkävijä, saatamme toimittaa hänet järkevämmälle tuulelle." Baloo hieroi kauhtunutta ruskeata hartiaansa pantterin kylkeen, ja he läksivät yhdessä etsimään Kaa jättiläiskäärmettä.

He tapasivat hänet venyttäytyneenä lämpöiselle kallioseinustalle ehtoopäivän aurinkoon, ihaillen kaunista uutta asuansa, sillä hän oli viimeiset kymmenen päivää virunut luolassa vaihtamassa nahkaansa. Nyt hän oli loistavassa kunnossa — huiski isoa tylppäkuonoista päätänsä pitkin maata ja kietoi kolmenkymmenen jalan mittaista ruumistansa siroiksi solmuiksi ja kiemuroiksi sekä lipoi huuliansa ajatellessaan tulevaa päivällistensä.

"Hän ei ole aterioinut", virkahti Baloo huojenuksesta huokaisten heti kun näki käärmeen kauniisti ruskean ja keltaisenkirjavan takin. "Ole varuillasi, Bagheera! Hän on aina nahkansa vaihdettuaan hiukan sokea ja kovin nopea iskemään."

Kaa ei ollut myrkkykäärme — hän päinvastoin hiukan halveksikin myrkkykäärmeitä pelkureina —, mutta hänen voimansa oli syleilyssä, ja kun hän kerran oli pyöräyttänyt isot renkaansa jonkun ympärille, niin siihenpä se juttu loppui.

"Saalista saaos!" huusi Baloo istahtaen ryntäilleen. Kaa oli kuten kaikkikin sukunsa käärmeet vähäkuuloinen eikä ensin kuullut tervehdystä. Sitten hän kiertyi valmiiksi kaikkien mahdollisuuksien varalle, pää alas painuneena.

"Saalista saakaamme kaikki", vastasi hän tervehdykseen. "Hei, Baloo, mitä sinä täällä teet! Saalista saaos, Bagheera. Yksi meistä ainakin on ruuan tarpeessa. Eikö ole mitään otuksen tietoa? Hirven, taikkapa nuoren kauriinkaan? Olen tyhjä kuin ehtynyt kaivo."

"Me olemme pyyntiretkellä", selitti Baloo huolettomasti. Hän tiesi, ettei Kaata saanut kiirehdyttää. Hän on liian iso.

"Sallikaa minun lyöttäytyä matkaan", tarjoutui Kaa. "Isku sinne tai tänne ei merkitse mitään sinulle, Bagheera tai Baloo, mutta minun — minun täytyy odottamistani odottaa päiväkausia metsäpolulla ja kiipeillä puolet yötä pelkästään nuoren apinan toiveissa. Ässh! Oksat eivät ole samoja kuin nuorena ollessani. Lahoja näreitä ja kuivia risuja ne ovat kaikki."

"Kenties iso painosi vaikuttaa myös asiaan", virkkoi Baloo.

"Minulla on mittaa melkoisesti — on melkoisesti", myönsi Kaa hiukan ylpeästi. "Mutta tämän uuden puunkasvun vikaa se silti on. Olinpa hyvin vähällä pudota viime retkelläni — tosiaankin hyvin vähällä — ja luiskahtamiseni rahina, häntäni kun ei ollut kiinteästi kietaistuna rungon ympäri, herätti bandar-login syytämään silmilleni mitä häijyimpiä nimityksiä."

"Jalaton, keltainen maan mato", jupisi Bagheera ikäänkuin koettaen muistutella mieleensä jotakin.

"Sssss! Ovatko ne koskaan nimittäneet minua siksi?" sähähti Kaa.

"Jotakin sellaista ne viime kuussa hoilailivat meille, mutta me emme niitä ottaneet huomataksemme. Ne sanovat mitä tahansa — sitäkin puhuvat, että sinä olet menettänyt kaikki hampaasi etkä käy mitään isompaa kuin vuonaa ahdistamaan, koska — bandar-log on tosiaan mitä häpeämättömintä riiviölaumaa — koska pelkäätkin pukin sarvia", pitkitti Bagheera herttaisesti.

Käärme, varsinkaan Kaan kaltainen varova vanha python, ilmaisee aniharvoin suuttumuksensa, mutta Baloo ja Bagheera näkivät Kaan kurkun molemmiin puolin isojen nielulihaksien paisuvan ja pingottuvan.

"Bandar-log on vaihtanut aluettansa", hän virkkoi levollisesti. "Saapuessani tänään päiväpaisteeseen kuulin niiden huikkailevan puunlatvoissa."

"Me ... me olemme juuri pyydystämässä bandar-logia", huomautti Baloo, mutta sanat takelsivat hänen kurkussaan, sillä ensimmäistä kertaa nyt hänen muistaakseen kukaan viidakon väestä tunnusti apinoista piittaavansa.

"Epäilemättä ei sitten olekaan pieni se aihe, joka saa kaksi moista metsästäjää — johtajia omassa viidakossaan tietenkin — bandar-login jäljille", vastasi Kaa kohteliaasti, mutta uteliaisuuttaan paisuen.

"Totta puhuaksemme", alotti Baloo, "en minä ole sen parempi kuin Seeoneen sudenpenikkain vanha ja toisinaan hupakko lain opettaja, ja Bagheera tässä..."

"On Bagheera", täydensi musta pantteri, ja hänen leukansa sulkeutuivat lokahtaen, sillä hän ei luottanut nöyryystymiseen. "Pula on tällainen, Kaa: nuo pähkinänvarkaajat ja palmunlehtien räpäijät ovat ryöstäneet mukaansa ihmisenpenikkamme, josta kenties olet kuullut puhuttavan."

"Minulle kertoi uutisena Sahi (hänen piikkinsä saavat hänet tungettelevaksi) ihmisenpenikasta, joka otettiin susilaumaan, mutta minä en uskonut. Sahi on tulvillaan puoleksi kuultuja ja ylen kehnosti kerrottuja tarinoita."

"Mutta tämä on totta. Ei ole ollut toista niin verratonta ihmisenpenikkaa", vakuutti Baloo. "Parhain ja viisain ja rohkein kaikista ihmisenpenikoista — oma oppilaani, joka kohottaa Baloon nimen kuuluisaksi kautta kaikkien viidakkojen; ja sitäpaitsi, minä — me — rakastamme häntä, Kaa."

"Ts! Ts!" sanoi Kaa, heiluttaen päätään edestakaisin. "Minäkin olen tiennyt mitä rakkaus on. Voisinpa jutella tarinoita, jotka — —"

"Jotka oikean kiitoksen saadakseen tarvitsevat seestä yötä, kun kaikki olemme nauttineet runsaan aterian",

tokaisi Bagheera. "Ihmisenpenikkamme on nyt bandar-login käsissä, ja me tiedämme, että kaikesta viidakon väestä ne pelkäävät ainoastaan Kaata."

"Ne pelkäävät ainoastaan minua. Syytäpä onkin", vastasi Kaa. "Lörppöjä, hassuja, turhamaisia — turhamaisia, hassuja ja lörppöjä ovat apinat. Mutta ihmiskapine ei joudu hyvän jäljille niiden käsissä. Ne väsyvät poimimistansa pähkinöistä ja karistelevat ne alas. Ne kantavat karahkaa puolen päivää ja aikovat tehdä sillä suurtöitä, ja sitten ne katkaista ritkauttavat sen keskeltä poikki. Eipä kannata kadehtia tuota ihmiskapinetta. Minuakin ne nimittivät — keltaiseksi kalaksiko?"

"Madoksi — madoksi — maan madoksi", selitteli Bagheera, "ja moneksi muuksikin, mitä en tässä kerrata kehtaa".

"Meidän täytyy muistuttaa niitä puhumaan hyvää herrastansa. Aaa-ssp! Meidän tulee avittaa niiden haihattelevaa muistia. No, minne ne penikan kanssa läksivät?"

"Viidakko yksin tietää. Auringonlaskua kohti, luulen", virkkoi Baloo:
"Olimme arvelleet sinun sen tietävän, Kaa."

"Minun? Mitenkä? Minä korjaan niitä sikäli kuin tielleni sattuvat, mutta minä en metsästele bandar-logia enkä sammakoita — tai lätäkön vihreätä kuortakaan sen paremmin. Hsss!"

"Ylös, ylös! Ylös, ylös! Hilloo! Illoo! Illoo, kurkista ylös, Seoneen susilauman Baloo!"

Baloo vilkaisi ylös nähdäkseen mistä ääni tuli, ja Chil sääksi se siellä viiletteli alas auringon kimmellellessä siipien röyhistyneillä reunoilla. Chilin lepoaika läheni, hänen haihateltuaan pitkin viidakkoa etsimässä karhua, jonka sankka lehvistö oli kätkenyt.

"Mikä asiana?" kysyi Baloo.

"Olen nähnyt Mowglin bandar-login seassa. Hän pyysi minua sanomaan teille. Minä tähystelin. Bandar-log on vienyt hänet tuolle puolle virtaa apinakaupunkiin — Kylmiin Sijoihin. Ne voivat viivähtää siellä yön, taikka kymmenen yötä, taikka tunnin. Olen käsenyt yökköjä pitämään silmällä pimeän ajan. Se viesti minulla. Saalista saakaa, te kaikki siellä alhaalla!"

"Täyteen ahdettu kita ja sikeä uni sinulle, Chil", huusi Bagheera. "Muistanpa sinua ensi tapossani ja siirrän sivuun yksistään sinua varten pään — sinä sääksistä parahin!"

"Eipä mitään. Eipä mitään. Pojalla oli tietäjäsanana. En mahtanut vähempää", ja Chil kieriskeli taas ylös vartiopaikalleen.

"Hän ei ole unohtanut käyttää kieltänsä", riemuitsi Baloo ylpeästi naurahtaen. "Että niin nuori muistaakin yksinpä lintujen tietäjäsanana häntä roikoteltaessa pitkin puiden latvoja!"

"Hanakasti sen häneen taoit", huomautti Bagheera. "Mutta minä olen hänestä ylpeä, ja nyt on meidän porhallettava Kylmiin Sijoihin."

He kaikki tiesivät missä se paikka oli, mutta harvatpa viidakon asujaimet siellä käväisivät, sillä Kylmät Sijat oli annettu nimeksi vanhalle hylätylle kaupungille, joka oli unohtunut ja hautautunut viidakkoon, ja pedot harvoin käyttävät ihmisten aikoinaan asumaa paikkaa. Metsäsika kyllä, mutta metsästäjäheimot

eivät. Asuivathan siellä sitä paitsi apinat, mikäli niiden voitiin sanoa missään asuvan, joten mikään arvostaan pitävä eläin ei lähestynyt silmäkantaman päähän muulloin kuin poudan hätyytellessä, jolloin puolittain rapistuneissa säiliöissä norui vettä.

"Puolen yön matka — täydellä vauhdilla", arvioitsi Bagheera, ja Baloo sai peräti totisen katsannon.

"Samoan niin nopeasti kuin voin", lupasi hän apeana.

"Emme me sinua uskalla odotella. Talsi perässä, Baloo. Meidän on pistettävä pikajuoksuksi — Kaan ja minun."

"Olipa jalat taikka ei, kyllä minä neljän koipesi rinnalla pysyn", huomautti Kaa lyhyeen. Baloo ponnistausi hoppuisaan lähtöön, mutta jäi huohottaen istumaan, ja niinpä he jättivät hänet hölköttämään perässä, Bagheeran taivaltaessa nopeaa pantterin loikkailua. Kaa ei hiiskahtanut sanaakaan, mutta niin vinosti kuin Bagheera kiitikin, tasalla pysyi python-jättiläinen. Heidän saapuessaan eräälle vuoripurolle ehätti Bagheera edelle, hän kun ponnahti ylitse, jättäen Kaan uimaan pää ja kaksi jalkaa kaulaa ylhäällä vedestä, mutta tasaisella maalla Kaa peri häviönsä takaisin.

"Vapahduksenani olleen murretun lukon kautta", hönkäisi Bagheera iltahämärissä, "hidas et sinä ole tien katkaisijaksi!"

"Nälkä on!" vastasi Kaa. "Ja haukkuivathan ne minua täplikkääksi sammakoksi."

"Madoksi — maan madoksi, vieläpä keltaiseksi."

"Yhtä kaikki. Rientäkäämme!" Ja Kaa näytti lakaisevan maata, vakailla silmillään löytäen lyhyimmän tien ja sillä pysytellen.

Eivät Kylmissä Sijoissa apinat ollenkaan ajatelleet Mowglin ystäviä. Ne olivat tuoneet pojan Hävinneeseen Kaupunkiin ja ilakoivat aika lailla urotyönsä innossa. Mowgli ei ollut kertaakaan elämässään ennen nähnyt intialaista kaupunkia, ja raunioiksikin luhistuneena tämä näytti ylen ihmeelliseltä ja komealta. Ammoisina aikoina oli joku kuningas sen rakennuttanut matalahkolle kunnaalle. Vielä erotti kivettyt viertotiet, jotka ylös rinnettä johtivat sortuneille porteille; näiden jälkinä olivat kuluneisiin, ruostuneisiin saranoihin takertuneet puunsälöt. Puita oli versonut muureihin, näiden harjat sortuneet, ja muuritornien ikkunoista venyi tuuheina tukkuina köynnöskasveja.

Kunnaan laella oli iso katoton palatsi. Pihattojen ja suihkulähteiden marmori oli rakoillut, punaisen ja vihreän kirjavaksi painunut, ja kuninkaan elefanttitarhain mukulakiviäkin oli rikkaruoho ja rehottamaan päässyt vesaikko nostatellut ja siirrellyt. Palatsista avautui näköalaksi rivittäin katottomia taloja, jotka näyttivät tyhjiltä mehiläiskeoilta; muodoton kivimöhkäle, joka oli ollut epäjumalana neljän tien risteyksessä; yleisinä kaivoina aikoinaan palvelleet kadunkulmien kuopat, ja temppelien halkeilleet kuvut, joiden aukoissa villi viikunapuu versoi.

Apinat nimittivät paikkaa kaupungiksensa ja olivat halveksivinaan viidakon väkeä syystä että näiden asuntona oli metsä. Eivätkä ne kuitenkaan tienneet, mihin tarkoitukseen mikin talo oli rakennettu ja mihin niitä käytettäisiin. Niillä oli tapana kasautua kehiksi kuninkaan neuvostosaliin, penkoen kirppuja ja ollen mukamas ihmisiä; tai juoksennella katottomissa taloissa keräilemässä laastinkappaleita ja muita leluja, ja unohtaa minne olivat ne piilottaneet, ja tapella ja kirkua isoin joukoin töyttien toisiansa, ja sitten hajautua

karkeloimaan kuninkaan puutarhan penkereillä, missä ravistelivat ruusupensaita ja oranssipuita vallattomuuksissaan nähdäkseen hedelmien ja kukkien varisevan. Ne tutkivat kaikkia palatsin käytäviä ja pimeitä sokkeloita sekä noita satoja pikku hökkeleitä, mutta eivät milloinkaan muistaneet mitä olivat nähneet ja mitä eivät; ja kuljeksivat yksitellen ja kaksittain tai parvittain, toinen toisillensa hokien tekevänsä mitä ihmisetkin. Ne joivat säiliöistä ja myllersivät veden mutaiseksi, ja riitelivät sitten siitä, kunnes säntäsivät liutana liikkeelle ja hoilailivat: "Ei ole viidakossa niin viisasta ja hyvää ja taitavaa ja voimakasta ja säveää kuin bandar-log." Nyt alkoi kaikki taas uudestaan siksi kunnes kyllästyivät kaupunkiin ja palasivat puunlatvoihin, toivoen saavuttavansa viidakon väen huomiota.

Mowgli oli kasvatettu viidakon lain alaisena eikä voinut pitää tällaisesta elämästä tai sitä käsittää. Apinat raahasivat hänet Kylmiin Sijoihin iltapuolella päivää, ja sen sijaan että olisivat käyneet levolle, kuten Mowgli olisi niin pitkän matkan jälkeen tehnyt, alkoivat ne käsikkäin hyppiä piiritanssia, hupsuja laulujansa loilotellen. Eräs apinoista piti puheen ja selitti kumppaneilleen, että Mowglin sieppaaminen ennusti uutta vaihetta bandar-login historiassa, sillä Mowgli näyttäisi niille, miten punoa risuja ja keppejä sateen ja kylmän suojaksi. Mowgli nyhtäisi muutamia köynnöksiä ja rupesi niitä solmielemaan, ja apinat koettivat jäljitellä; mutta jo moniaan minuutin kuluttua ne kadottivat harrastuksensa, alkoivat nykiä toisiaan hännästä tai köhien hyppiä nelinkontin pitkin raunioita.

"Tahdon syödä", virkkoi Mowgli. "Olen muukalainen tällä viidakon perukalla. Tuokaa minulle ruokaa, tai antakaa minulle lupa metsästä tällä."

Pari-kolmekymmentä apinaa ryntäsi noutamaan hänelle pähkinöitä ja metsämeloneja; mutta tiellä ne riitautuivat käsirysyyn, ja oli liikaa vaivaa palata hedelmien tähteitä tuomaan. Mowgli oli ruhjoontunut ja suutuksissaan kuten nälissäänkin, ja hän harhaili pitkin tyhjää kaupunkia, tuon tuostakin kajahutellen muukalaisten metsästyshuudon, mutta kukaan ei siihen vastannut, ja Mowgli tunsu joutuneensa todella kovin inhaan paikkaan. "Totta puhui bandar-logista Baloo", ajatteli hän itsekseen. "Niillä ei ole lakia, ei metsästyshuutoa, ei johtajia — hupsuja jaarituksia vain ja pienoisia varastajan käsiä. Jos täällä siis menehdyn nälkään tai kohtaan surmani, niin omaa syytäni on kaikki. Mutta minun täytyy yrittää palata omaan viidakkooni. Varmasti saan Baloolta selkäsaunan, mutta parempi sekin kuin ajella lenteleviä ruusunlehtiä bandar-login kanssa."

Tuskin oli hän astellut kaupungin muurille, kun jo apinat kiskoivat hänet takaisin, selitellen ettei hän tiennyt kuinka onnellinen oli, ja nipistellen häntä, jotta muistaisi olla kiitollinen. Hän puri hammasta eikä hiiskunut mitään mennessään hoilottavien apinain keskellä avaralle pengermälle, joka oli sadeveden puoleksi täyttämien punaisesta hietakivestä hakattujen vesisäiliöiden yläpuolella. Pengermän keskellä oli rapistunut huvihuone, valkeasta marmorista rakennettu kuningattarille, jotka olivat sata vuotta maan povessa uinuneet. Kupukatto oli puoleksi lohjennut sisälle ja tukkinut maanalaisen käytävän, jota myöten kuningattaret olivat sinne kulkeneet palatsista; mutta seinät oli soviteltu kirjailuista marmori-ristikoista — kaunista maidonvalkeata korkotyötä, koristeinansa agaatteja, karneoleja, jaspiksia ja lasuurikiviä, ja kunnaan takaa noustuansa kumotti kuu ristikkorei'istä, luoden maahan mustan samettiompeluksen näköisiä varjoja.

Ruhjoontuneena, unisena ja nälissään ei Mowgli silti kyennyt pidättämään nauruaan, kun bandar-log alkoi, kaksikymmentä yhteen suuhun, kerskua hänelle kuinka suuria, viisaita, voimakkaita ja säveitä ne olivat, ja moittia häntä typeräksi siinä, että hänen teki mieli pois.

"Me olemme suuria. Me olemme vapaita. Me olemme ihmeteltäviä. Me olemme koko viidakon ihmeteltävintä väkeä! Me kaikki sanomme sen, ja siis täytyy sen olla totta", pauhasivat ne. "Kun nyt sinä

olet uusi kuuntelija ja voit viedä sanamme viidakon asukkaalle, jotta ne vastakertana ottavat huomataksenne meidät, niin kerromme sinulle, missä kaikissa suhteissa me olemme erinomaisia."

Mowgli ei pannut vastaan, ja apinoita kertyi satoja sadan perästä pengermälle kuuntelemaan omien puhujainsa ylistysvirsiä bandar-logista, ja milloin vain joku puhuja pysähtyi henkäisemään, hoilasivat kaikki yhdessä: "Tämä on totta; sen me kaikki sanomme."

Mowgli nyökkäili ja räpytteli silmiään, myönteli kaikkiin kysymyksiin, pää metelistä humisten.

"Tabaqui shakaali lienee näitä kaikkia purrut", jupisi hän, "ja nyt niissä riehuu hulluus. Totisesti hälisee tässä dewanee, riivaus. Eivätkö ne ikinä nuku? Nyt on pilvi vetäytymässä tuon kuun kaihtimeksi. Jos olisi kyllin iso tuo pilvi, niin voisimpa pimeässä yrittää pinttää pakoon. Mutta minä olen uupunut."

Sitä samaa pilveä tarkkasi kaksi hyvää ystävää kaupungin rapistuneessa vallihaudassa, sillä Bagheera ja Kaa eivät halunneet tarpeettomia vastuksia, hyvin tietäen kuinka vaarallista apinakansa oli suurin joukoin. Apinat taistelevat ainoastaan ollessaan sata yhtä vastaan, ja harvatpa viidakossa ovat arkaillematta sellaista ylivoimaa.

"Minä menen läntiselle muurille", supatti Kaa, "ja hyökkään kiivaasti, apunani rinteän vieru. Minun niskaani ne eivät laumoissa karkaa, mutta — —"

"Kyllä tiedän", vastasi Bagheera. "Soisimpa Baloon olevan mukana; mutta täytyypä tehdä mitä meistä lähtee. Tuon pilven kerittyä kuun eteen lähden minä penkereelle. Ne pitävät siellä joitakin käräjiä pojasta."

"Saalista saaos", toivotti Kaa jämeästi ja lipui läntiselle muurille päin. Se sattui olemaan parhaiten säilynyt, ja jättiläiskäärme viivähti tovin ennen kuin sai löytäneeksi tien ylös kiviseinää pitkin. Pilvi peitti kuun, ja juuri ihmetellessään mitä apinat lähinnä tekisivät kuulikin Mowgli Bagheeran kepeät askeleet penkereellä. Musta pantteri oli melkein äänettömästi rynnännyt ylös vierua ja huiteli — tietäen ettei ollut aikaa tuhlata puremiseen — oikeaan ja vasempaan apinalaumassa, joka istui Mowglin ympärillä viisi- ja kuusikymmenlukuisina piireinä. Nousi säikähdyksen ja raivon möly, ja sitten, Bagheeran kompastuessa allaan kieriviin potkiviin ruumiisiin, luikkasi eräs apina: "Täällä on ainoastaan yksi! Tappakaa hänet! Tappakaa!" Bagheeran päälle sulloutui tyrkiskelevä liuta purevia, raappivia ja reutovia apinoita, kun taas viisi tai kuusi tarttui Mowgliin, raahasi hänet ylös huvihuoneen ristikkoseinää ja työnsi hänet lohjenneen kattokuvun aukosta sisälle. Ihmisten kasvattama poika olisi saanut pahan kolauksen, sillä putousta oli runsaasti viisitoista jalkaa, mutta Mowgli putosi sillä tavoin kuin Baloo oli opettanut putoamaan, ja pysyi jaloillaan.

"Pysy siellä", huusivat apinat, "kunnes olemme tappaneet ystäväsi, ja sitten leikimme sinun kanssasi — jos myrkköväki jättää sinut henkiin".

"Olemme yhtä verta, te ja minä", lausahti Mowgli, pyöräyttäen käärmeensanat kieleltään. Hän kuuli kahinaa ja sähinää törkyläjistä ylt'ympäriiltään ja varmuuden vuoksi kertaili huutonsa.

"Varsin niin! Maahan päät!" virkkoi puolikymmentä matalaa ääntä (jokaisesta Intian rauniosta tulee ennenmin tai myöhemmin käärmeiden tyyssija, ja vanha huvihuone vilisi cobra-käärmeitä). "Sseiso alallasi, Pikku Veikko, sillä jalkasi voivat meitä vahingoittaa."

Mowgli seiso i niin asemillaan kuin malttoi, t hystellen ristik on takaa ja kuunnellen mustan pantterin ympärill ä riehuvan rynnistelyn hirmuista metakkaa — uikutuksia, p ärp ätyst ä ja reudontaa, ja Bagheeran kumeata, ärisev ää rykimistä hänen ponnahdellessaan taaksep äin, syöstess ään eteenp äin, teutaroidessaan viholliskasojensa alla. Ensimm äistä kertaa syntym äns ä j älkeen kamppaili Bagheera hengest ään.

"Baloon täytyy olla tulossa; Bagheera ei ole voinut lähte ä yksin ään", mietti Mowgli, ja huusi äänekk äästi: "S äiliölle, Bagheera. Kieri vesialtaille. Kieri ja pudottaudu! Vettä kohti!"

Bagheera kuuli, ja hän sai uutta intoa huudosta, joka ilmaisi Mowglin olevan turvassa. Hän raivasi tiet äns ä epätoivoisesti, tuuma tuumalta, suoraan kohti vesis äiliöitä, pys ähdellen äänettöm änä. Sitten kajahti viidakon puoleiselta luhistuneelta muurilta päin Baloon mörisev ä sotahuuto. "Bagheera", hän kiljui, "min ä olen täällä. Min ä kapuan! Min ä rienn än! Ahuwora! Kivet luisuvat jalkojeni alla! Odottakaahan tuloani, kelvoton bandar-log!" Hän tulla puhkui penkereelle, oitis upotakseen p äät ään myöt en apinain hyökyaaltoon; mutta hän istahti hanakasti lonkilleen, ojensi etuk äp äl äns ä ja sulki syliins ä niin monta kuin mahtui, ennen kuin alkoi molemmin puolin mäikytell ä säännöllisellä höyrykoneen jyskytyksellä.

R äisk ähdys ja loiskahdus ilmaisi Mowglille, ett ä Bagheera oli raivannut tiens ä säiliölle, minne apinat eivät voineet seurata. Pantteri tapaili ilmaa p ää juuri vedestä ylh äällä, apinain seistess ä kolminkertaisena rivinä punaisilla astuimilla, vimmassaan tepastellen ja valmiina hyökk ääm ään hänen kimppuunsa joka taholta, jos hän nousisi Baloota auttamaan. Silloinpa Bagheera kohotti tiukkuvan leukansa ja epätoivoissaan parkaisi k äärmeen suojelushuudon — "olemme yht ä verta, te ja min ä" — sillä hän luuli Kaan viime hetkess ä j änist äneen. Balookaan, puolitukehtuneena apinain alla penkereen laidalla, ei voinut olla hym äht äm ätt ä, kuullessaan mustan pantterin huutavan apua.

Kaa oli vast'ik ään p äässyt läntisen muurin yli, pudottaautuen tempaisulla, joka sinkautti ison harjakiven vallihautaan. Hän ei tahtonut menett ää pienintäk ään etua, ja vyyhtesi ja kiehitti itsens ä pariin kertaan varmistuakseen siitä, ett ä jok'ainoa jalanmitta hänen pitk ää ruumistansa oli täydess ä työkunnossa. Taistelu kiehui Baloon ympärill ä kuumimmillaan, ja apinat älisivät säiliöss ä Bagheeraa vartioiden, ja edestakaisin liehuva Mang-yökkö vei viestin isosta tappelusta kautta viidakon, kunnes Hathikin, villi elefantti, äityi p ärrytt äm ään ja kaukana her äsi hajallisia apinakansan joukkueita kiiruhtamaan pikajuoksussa pitkin puuteitä Kylmiin Sijoihin toveriensa avuksi, ja temmellyksen melske sai kaikki päivilinnut kavahtamaan lentoon koko seutukunnalla. Sitten saapui Kaa suoraan kohti, nopeana ja surmanhaluisena.

Pythonin taisteluvoimana on ruumiin koko j änte vyyden ja painon ohjaama p ään isku. Jos voitte mieless änn e kuvailla lähes viidensadan kilon painoisen peitsen, muurinmurtimen tai moukarin, jota mäikyttelee sen varressa asustava kylmäverinen, heltymätön p äätt äv äisyys, niin voitte suunnilleen arvata, millainen Kaa oli tappelussa. Nelj än tai viiden jalan mittainen python voi lyöd ä kumoon miehen, jos iskee hänt ä keskelle rintaa, ja Kaa oli kolmekymment ä jalkaa pitk ä, senh än tied ätte. Ensimm äisen iskunsa hän täht äsi keskelle Baloon ympärill ä reutovaa parvea — antoi sen ä äntäk ään p ääst äm ätt ä, ja toista ei tarvittu. Apinat hajaantuivat kirkuen: "Kaa! Kaa tuli! Pakoon! Pakoon."

Sukupolvittain olivat vanhemmat pit äneet nuoria apinoita kurissa säikyttelem äll ä niitä jutuilla Kaasta, yövarkaasta, joka hiippaili pitkin oksia hiljaa kuin sammal kasvaa ja sieppasi kiemuroihinsa voimakkaimmankin apinan; vanhasta Kaasta, joka osasi niin eksytt äv ästi tekeyt yä näivettyneen n äreen tai lahonneen kannon näköiseksi, ett ä viisaimmatkin hairahtuivat, kunnes n äre k äpertyi heid än ympärilleen. Muuta kuin Kaata eivät apinat viidakossa pel änneet, sillä kukaan ei tiennyt hänen mahtinsa m äär ää, kukaan ei voinut katsoa hänt ä kasvoihin eikä kukaan ollut el äv änä p äässyt hänen syleilyst ään. Siisp ä he kauhusta

soperrellen pakenivat muureille ja talojen seinille, ja Baloo hengähti syvään huojennuksesta. Hänen turkkinsa oli paljoa paksumpi kuin Bagheeran, mutta pahasti oli sitä temmellyksessä revitty.

Sitten Kaa avasi suunsa ensimmäisen kerran ja lausui pitkän sähisevän sanan, ja kaukaa Kylmiä Sijoja puolustamaan lähteneet apinat tyrmistyivät vapisevina paikoilleen, niin että oksat taipuivat ja ritisivät taakkojensa alla. Muureille ja autioille rakennuksille kapaisseet apinat heittivät kirkumisensa, ja kaupungin vallanneessa hiljaisuudessa Mowgli kuuli Bagheeran säiliöstä noustessaan pudistelevan märkiä kylkiänsä. Tovin kuluttua puhkesi meteli taas pauhaamaan. Apinat hyppivät ylemmälle; ne roikkuivat isojen kivisten epäjumalankuvien kaulassa ja kiljuivat muuritorneja pitkin kiittäessään, samalla kun Mowgli huvihuoneessa tepastellen tähysteli ristikkoseinän raoista ja huhuili huuhkajan tapaan etuhampaittensa raosta, pilkkansa ja halveksimisensa osotukseksi.

"Vapauta ihmisenpenikka tuosta loukusta; minä en enempää mahda", ähki Bagheera. "Ottakaamme ihmisenpenikka ja menkäämme. Ne voivat rynnätä uudestaan."

"Ne eivät liiku ennen kuin minä käsken. Pysykää ssssiinä!" sähähti Kaa, ja kaupunki kävi jälleen hiljaiseksi. "En päässyt aikaisemmin, veikko, mutta luulen kuulleen, että kutsuit minua" — tämä virkkoi Bagheeralle.

"Minä — minä ehkä huudahdin tappelussa", vastasi Bagheera. "Baloo, oletko saanut vammoja?"

"Etteivät vain repineet minua sadaksi pikku karhuseksi", sanoi Baloo, vakavasti ravistaen jalkaa toisensa jälkeen. "Vou! Olen ruhjoutunut. Kaa, saammepa, luulen ma, kiittää sinua hengestämme — Bagheera ja minä."

"Ei kestä. Missä on miekkonen?"

"Täällä, loukussa. En pysty kiipeämään ulos", huusi Mowgli. Lohjenneen kuvun taive oli hänen päänsä kohdalla.

"Ottakaa hänet pois. Hän tanssii kuin Mor riikinkukko. Hän vielä rusentaa pienokaisemme", valittivat cobrat sisäpuolella.

"Haa", hymähti Kaa, "onpa sillä miekkosella ystäviä joka paikassa. Peräydy, miekkonen, ja kätkeytykää, oi Myrkkyväki. Minä murren seinän."

Kaa tähysteli tarkkaan, kunnes löysi marmoriristikossa heikkoa kohtaa ilmaisevan virttyneen railon, kopautti pari kolme kertaa keveästi kuonollaan saadakseen välimatkan punnitukseksi, ja nostaen sitten kuusi jalkaa ruumiistansa kohoksi maasta takoi puolikymmentä täysivoimaista, musertavaa iskua kuono edellä. Ristikkoseinä särkyi ja hajosi tomu- ja muraläjänä; Mowgli hyppäsi ulos aukosta ja paiskautui Baloon ja Bagheeran väliin — käsivarsi kumpaisenkin vantteralla kaulalla.

"Oletko vahingoittunut?" kysyi Baloo, pehmoisesti syleillen häntä.

"Luitani kivistelee, olen nälissäni ja satutellut olen itseäni; mutta voi, surkeasti ovat runnelleet teitä, veikot! Teistä vuotaa verta."

"Muista myös", virkkoi Bagheera nuollen huuliaan ja katsellen penkereelle ja säiliön ympärille kasautuneita ruumiita.

"Ei sillä väliä, ei sillä väliä, kunhan sinä olet turvassa, oi sinä kaikista pikku sammakoista verrattomin!" inui Baloo.

"Siitä päätämme myöhemmin", huomautti Bagheera kuivakiskoisella äänellä, josta Mowgli ei vähääkään pitänyt. "Mutta tässä on Kaa, jonka ansiota on meidän voittomme ja sinun pelastuksesi. Kiitä häntä meikäläiseen tapaan, Mowgli."

Mowgli kääntyi ja näki ison pythonin pään häilyvän jalkaa ylempänä omaansa.

"Tämä siis on miekkonen", puheli Kaa. "Kovin on pehmeä hänen nahkansa, ja paljon hän muistuttaa bandar-logia. Olehan varuillasi, miekkonen, etten epähuomiossa katso sinua apinaksi joskus hämärissä, hiljakkoin vaihdettuani takkini."

"Olemme yhtä verta, sinä ja minä", vastasi Mowgli. "Otan sinulta tänä yönä henkeni. Minun tapponi olkoon sinun tapposi, jos satut olemaan nälissäsi, oi Kaa."

"Kiitoksia paljon, Pikku Veikko", vastasi Kaa, vaikka hänen silmänsä ilkamoivat. "Ja mitä tappanee noin urhea eränkävijä? Kysyn voidakseni seurata, kun hän ensi kerralla lähtee metsälle."

"Minä en tapa mitään — minä olen liian pieni — mutta minä ajan vuohia niitä kohden, jotka pystyvät niitä käyttämään. Tyhjilläsi ollessasi tule luokseni, niin näet puhunko totta. Minulla on hiukan taitoa näissä" — hän ojensi kätensä — "ja jos konsa joudut satimeen, niin voin maksaa velkani sinulle, Bagheeralle ja Baloolle. Saalista saakaa kaikki, hyvät herrani."

"Hyvin puhuttu", mörisi Baloo, sillä Mowgli oli kiittänyt varsin kauniisti. Python pudotti hetkeksi kepeästi päänsä Mowglin olalle. "Uljas sydän ja kohtelias kieli", hän sanoi. "Sinut kannetaan kauas viidakon halki, miekkonen. Mutta lähde nyt pian täältä ystäväinesi. Lähde levolle, sillä kuu laskee eikä ole soveliasta sinun katsella mitä on tulossa."

Kuu oli painumassa kunnaitten taa, ja vapisevien apinain rivit kyyristelivät muureilla ja muuritorneissa repaleisten, huojuvien reunustojen näköisinä. Baloo pistäysi alas säiliölle juomaan ja Bagheera alkoi suoria turkkiansa kuntoon, kun Kaa lipui penkereen keskukseen ja nykäisi leukansa yhteen kaikuvalla loksahduksella, joka käänsi häneen kaikkien apinain silmät.

"Kuu laskee", hän sanoi. "Vieläkö on kylliksi valoa nähdä?"

Muureilta kuului voihe kuin tuulen viuhina puunlatvoissa: "Me näemme, oi Kaa."

"Hyvä. Nyt alkaa tanssi — Kaan Nälkätanssi. Istukaa alallanne ja katselkaa."

Hän pyörähti pariin kolmeen kertaan avarassa kehässä, heiluttaen päätänsä oikealta vasemmalle. Sitten hän alkoi ruumiistansa sommitella silmuja, kahdeksankuvioita ja pehmeäpiirteisiä veltoja kolmioita, jotka häipyivät neliöiksi, viisikulmioiksi ja vyyhdityiksi keoiksi, kertaakaan pysähtymättä, vähääkään kiirehtimättä, hetkeksikään taukoamatta laulunsa hyrinästä. Pimeni pimenemistään, kunnes laahustavat, vaihtuvat kiemurat viimein hälvenivät, suomujen rahistessa pimennosta.

Baloo ja Bagheera töllistelivät hievahtamattomina kuin kivipatsaat, kurkut korisevina ja niskaharjakset pörhistyneinä, ja Mowgli katseli kummissaan.

"Bandar-log", virkkoi vihdoin Kaan ääni, "voitteko käskyttäni liikauttaa kättä tai jalkaa? Sanokaa!"

"Käskyttäsi emme voi liikauttaa kättä tai jalkaa, oi Kaa!"

"Hyvä! Tulkaa kaikki askelta lähemmäksi."

Apinain rivit huojuivat avuttomasti eteenpäin, ja Baloo ja Bagheera astahtivat jäykän askeleen eteenpäin niiden mukana.

"Lähemmäksi!" kähisi Kaa, ja kaikki liikahtivat taas.

Mowgli laski kätensä Baloon ja Bagheeran hartioille saadakseen heidät poistumaan, ja nuo kaksi isoa petoa hätkähtivät kuin unesta herätettyinä.

"Pidä kätesi hartioillani", kuiskasi Bagheera. "Pidä, veikko, tai on minun mentävä takaisin — mentävä takaisin Kaan luo. Aah!"

"Vanha Kaa siinä vain laittelee pyörylöitä tomussa", tuumi Mowgli.

"Lähdetään." Ja nuo kolme pujahtivat muurin aukosta viidakkoon.

"Huh!" hönkäisi Baloo taas seistessään hiljaisten puiden juurella. "Koskaan enää en tee Kaasta liittolaista", ja hän puistautteli koko ruumistansa.

"Hän tietää enemmän kuin me", vahvisti Bagheera hytisten. "Tuossa tuokiossa, jos olisin jäänyt tuonne, minä olisin astellut hänen kitaansa."

"Moni käy sitä tietä ennen kuin kuu taas nousee", jatkoi Baloo. "Hän saa saalista kyllin — omalla tavallaan."

"Mutta mitä tuo kaikki merkitsi?" uteli Mowgli, joka ei tiennyt pythonin lumousvoimasta mitään. "Minä en muuta nähnyt kuin ison käärmeen hupsuttelevan kehäleikkiä pimeäntuloon asti. Ja hänen kuononsa oli kauttaaltaan murjoontunut. Ha! ha!"

"Mowgli", torui Bagheera äkäisesti, "hänen kuononsa oli murjoontunut sinun tähtesi, kuten minun korvani, kylkeni ja käpäläni, ja Baloon niska ja hartiat ovat reveltyjä sinun tähtesi. Ei ole Baloosta eikä Bagheerasta mielikseen metsästelijäksi moneen päivään."

"Viisi tuosta", lauhdutteli Baloo; "meillä on ihmisenpenikka taas tallessa".

"Totta kyllä; mutta sen olemme saaneet kalliisti maksaa ajanhäviöllä, joka olisi saatettu käyttää hyvään metsästykseen, haavoilla, karvojen haaskuulla — selässäni on paljaita vakoja — ja päälle päätteeksi häpeällä. Sillä painakin mieleesi, Mowgli, että minun, joka olen musta pantteri, oli pakko anoa Kaan suojelusta, ja Nälkätanssi pökerrytti sekä Baloon että minut tyhmiksi kuin pikku linnut. Kaikki tämä, ihmisenpenikka, johtui kisailustasi bandar-login kanssa."

"Totta, se on totta", myönsi Mowgli murheellisena. "Minä olen ilkeä ihmisenpenikka, ja vatsaani viiltää suru."

"Mf. Mitä sanoo viidakon laki, Baloo?"

Baloon ei tehnyt mieli toimittaa Mowglille vielä lisää kärsimistä, mutta hän ei voinut sivuuttaa lakia, vaan jupisi: "Suru ei koskaan pidätä rangaistusta. Mutta muista, Bagheera, että hän on kovin pieni."

"Muistanpa kuin muistankin; mutta hän on tehnyt pahaa, ja iskuja on nyt jaettava. Mowgli, onko sinulla mitään sanottavana?"

"Ei mitään. Minä tein väärin. Baloo ja sinä olette saaneet haavoja. Rangaistuksen ansaitseen."

Bagheera antoi hänelle puolikymmentä näpsäystä, pantterin kannalta mitaten. Ne olisivat tuskin ajaneet hereille hänen omaa penikkaansa, mutta seitsenvuotiaalle pojalle ne tuntuivat niin tuimalta selkäsaunalta kuin saattoi toivoa karttavansa. Sen kestätyään Mowgli aivasti ja nousi sanaakaan hiiskumatta maasta.

"Nyt", kehotti Bagheera, "hyppäähän selkääni, Pikku Veikko, niin lähdemme kotiin".

Viidakon lain viehättäviä puolia on se, että rangaistus kuittaa kaikki tilit. Ei ole mitään hammastelua jälkeenpäin.

Mowgli kallisti päänsä Bagheeran hartioille ja nukkui niin sikeästi, ettei herännyt edes joutuessaan lasketuksi kotiluolaansa lepäämään.

BANDAR-LOGIN MATKALAULU

Kademielinpä kärkevyi kuukin meitä,
liki keikkuessamme kiehkurana!
Tekin ettekö lentelis latvojen teitä,
käsiparia toistakin toivovana?
Tekin ettekö häntäänne kiertelis näin
ylen sorjaksi solmuksi kaikin päin?
Jopa suutahdat, mutta — siitä viis,
veikko, sun häntäsi roikkuu siis!

Rivi istuvi meitä nyt oksillamme,
kovin kauniita aatellen asioita;
urotöitä on uusia aikeinamme,
pian pistämme tässä jo alkuun noita —
perin jaloja, viisaita varsinkin,
ja ne tehdään pelkin toivehin.
Jopa unhotimme, mut — siitä viis,
veikko, sun häntäsi roikkuu siis!

Mitä puhetta konsana kuulla saamme —
pedon, linnun taikkapa yökön kieltä —
sitä kerkeinä kaikin me matkikaamme,
sitén näyttäen, että on meillä mieltä!
Sepä verratonta! Viel' uudestaan!
Kuten ihmiset pystymme haastamaan!
Muka olkaamme nyt — mut siitä viis,
veikko, sun häntäsi roikkuu siis!

*Rivi koolle karttukoon yläilmain karkeloon, missä tuuli tuudittaa lehvät hauskaan
huiskinaan! Mitä meiltä jälkeen jää, mitä teemme hälinää, toki näyttää kaikki tuo, että
meist' on toimimaan!*

KUINKA PELKO TULI

Jo kuivuu lampi ja virran uoma, ja kumppanukset nyt oomme, kuoma; ja rantaan ryömivän polttaa kieltä, pois toinen toistansa tyrkkii tieltä ja poudan paahtavan turtuu painoon eik' aatos yletä tappoon, vainoon. Ei sutta säikähdä arka vuona, ja särmäsarvisen kauriin luona sen taaton surmaaja säilyy yhä, ja luonnon valtasi rauha pyhä. *Kun kuivui lammet ja virtain uomat, niin kisaveikot me oomme, kuomat; kun sade — Saalista saakaa! — pauhaa, taas silloin ei ole Vesirauhaa.*

Viidakon laissa — maailman verrattomasti vanhimmassa — on säädetty melkein kaikenlaatuisten tapausten varalta, mitkä voivat viidakkoväkeä kohdata, kunnes sen pykälät nyt ovat niin tarkoituksenmukaisia kuin aika ja tapa tekee mahdolliseksi. Baloo, ruskea karhu, se Mowglin tullessa kärsimättömäksi ainaisia sääntöjä kohtaan huomautteli hänelle, että laki oli kuin jättiläisköynnös, tämä kun putoili kenen tahansa selkään ja ketään säästämättä. "Elettyäsi minun ikääni, Pikku Veikko, sinä näet miten koko viidakko tottelee ainakin yhtä lakia. Eikä siitä tule mikään mieluinen näky", puheli Baloo.

Tämä puhe meni korvasta sisälle ja toisesta ulos, sillä syömällä ja nukkumalla päivänsä kuluttava poika ei vaivaa mieltänsä vastuksella ennen kuin tämä todella kohoutuu eteen. Mutta eräänä vuonna Baloon sanat toteutuivat ja Mowgli näki koko viidakon toimivan yhden lain alaisena.

Ensin ehtyivät talvisateet miltei tyyten, ja Sahi Piikkisika kertoi bambutiheikössä Mowglin tavatessaan tälle, että metsäjämssit olivat kuivumaisillaan. Jokainenhan tietää, että Sahi on naurettavan nirsu ruokansa valinnassa eikä kelpuuta syödäkseen muuta kuin kaikkein parasta ja kypsintä. Mowgli siis vain nauroi sanoen: "Mitä se minulle kuuluu?"

"Ei paljoa nyt", vastasi Sahi jäykän kalseasti, rahistellen harjaksiansa, "mutta saammepa nähdä tuonnempana. Vieläkö on sukelluspaikkaa syvässä kallionsilmässä Mehiläisrotkon alapuolella, Pikku Veikko?"

"Ei. Hupsu vesi heruu pois, enkä tahdo päästäni puhkaista", vastasi Mowgli, joka luuli varmasti tietävänsä yhtä paljon kuin mitkä tahansa viisi viidakon asukasta yhteensä.

"Se on sinun häviösi. Pikku halkeama saattaisi päästää hiukkasen viisautta sisälle." Sahi sukelsi nopsasti, jotta Mowgli ei olisi saanut nykäistyksi häntä turpaharjaksista, ja Mowgli mainitsi Baloolle, mitä Sahi oli sanonut. Baloo näytti hyvin totiselta ja jupisi puolittain itsekseen: "Jos olisin yksinäni, niin muuttaisin metsästysalueettani nyt, ennen kuin toiset alkavat ajatella. Ja kuitenkin — metsästäminen muukalaisten parissa päättyy tappeluun — ja ne voisivat satuttaa ihmisenpenikkaani. Meidän täytyy odottaa nähdäksemme kuinka mohwa kukkii."

Sinä keväänä mohwa-puu, josta Baloo piti perin paljon, ei kukkinut ollenkaan. Vihertävät, kermanväriset,

vahamaiset kukat poltti paahde ennen puhkeamista, ja vain muutamia pahanhajuisia terälehtiä leijasi alas, hänen takajaloillaan seisten ravistelllessaan puuta. Sitten hiipi hellittämätön helle tuuma tuumalta viidakon sydämeen, muuttaen sen keltaiseksi, ruskeaksi ja viimein mustaksi. Rotkojen seinustain vehmas ruohikko paloi katkenneiksi langoiksi ja käpertyneeksi karstaksi: piiloutuneet lammet vajosivat mutakuoren alle, säilyttäen viimeisen pikku jalanjäljen reunoillaan kuin raudasta valettuna; mehuvaritiset köynnökset putoilivat kiinnipitelemistänsä puista ja näivettyivät niiden juurelle; bambut kuivuivat, kuumissa tuulahduksissa kalisten, ja syvällä viidakossa kalliot kuorivat pois sammaleensa, kunnes olivat yhtä kaljut ja kuumat kuin vipajavat siniset paatereet virran uomassa.

Linnut ja apinakansa muuttivat alkuvuodesta pohjoiseen, sillä ne tiesivät mikä oli tulossa; ja hirvet sekä villisiat murtautuivat kauas kylien tuhoutuneille vainioille, kuollen toisinaan ihmisten nähden, jotka olivat liian heikot niitä tappamaan. Chil Sääksi pysyi asemillaan ja lihosi, sillä raatoja riitti tarpeeksi asti, ja iltaisin hän toi pedoille, jotka olivat liian nääntyneet tunkeutumaan uusille metsästysmaille, sen ainaisen viestin, että aurinko kuoletteli viidakkoa kolmen päivän lentomatkan alalla joka suuntaan.

Mowgli, joka ei ollut koskaan tiennyt, mitä todellinen nälkä merkitsi, turvautui ummehtuneelta tuoksuvaan hunajaan, kolmen vuoden vanhaan, hylätyistä kalliopesistä kaapittuun, — hunajaan mustaan kuin suomuta ja kuivuneesta sokerista pölyyntyneeseen. Hän pyydysteli myös toukkia syvimmistä lokeroista puunkuorien alta ja ryösti vaapsahaisilta uudet pesyeet. Kaikki viidakon riista oli pelkkää luuta ja nahkaa, ja Bagheera saattoi tappaa kolmasti yössä ja tuskin saada täyttä ateriaa. Mutta veden puute oli pahin, kunnes vihdoinkin Waingungan päähaara oli ainoa virta, jonka kuolleiden äyräitten pohjukassa vettä vähänkin norui; ja kun Hathi, villi elefantti, joka elää sata vuotta ja enemmän, näki pitkän, ohuen sinisen kallioriuhan pistäytyvän esille ihan virran keskeltä, niin hän tiesi katselevansa Rauhankalliota, ja siinä paikassa hän kohotti kärsänsä ja julisti Vesirauhan, kuten hänen isänsä ennen häntä oli sen julistanut viisikymmentä vuotta takaperin. Hirvi, villisika ja puhveli kävivät käheästi jatkamaan huutoa, ja Chil Sääksi lenteli isoissa kehissä leveästi ja laajalti, vihellellen ja kirkuen varoitusta.

Viidakon laki kieltää kuolemanrangaistuksen uhalla juomapaikoissa tappamisen, kun kerran on Vesirauha julistettu. Syynä tähän on se, että juominen käy syömisen edellä. Jokainen viidakkolainen kykenee elää kituuttelemaan jotenkuten, milloin ainoastaan riista on niukka; mutta vesi on vettä, ja milloin sitä on vain yhdessä paikassa, silloin kaikki metsästäminen taukoaa viidakon väen käydessä sinne janoansa sammuttamaan. Hyvinä vuosina, kun oli viljalti vettä, ne jotka laskeusivat juomaan Waingungasta — tai mistä tahansa muualta — tekivät sen henkensä uhalla, ja tuo uhka oli melkoisena aineksena yön toimien viehätyksessä. Painua virralle niin taitavasti, ettei lehtikään liikahtanut; kahlata vaahtoavaan ryöppyyn polvia myöten, häivyttääkseen kaiken melunsa pauhuun; juoda olkansa yli katsellen, jokainen lihas valmiina villityn säikähdysten ensimmäiseen epätoivoiseen poukahdukseen; piehtaroida rantahietikolla, ja märkäturpaisena ja pyylevänä palata ihailevan lauman luo — olipa se riemukasta kaikille kiiltosarvisille kauris nuorikoille, juuri syystä että tiesivät Bagheeran tai Shere Khanin minä hetkenä hyvänsä voivan karata heidän niskaansa. Mutta nyt oli tuo elämän ja kuoleman leikki loppunut, ja viidakon väki keräysi kutistuneelle virralle nälkiintyneenä ja voipuneena — tiikeriä, karhua, hirveä, puhvelia ja sikaa yhdessä —, joi pilautuvaa vettä ja maleksi virran kaltailla, liian uupuneena lähtemään pois.

Hirvet ja siat olivat tallustelleet kaiken päivää etsimässä jotakin parempaa kuin kuivunutta kuorta ja lakastuneita lehtiä. Puhvelit eivät olleet löytäneet mitään viileätä mutapaikkaa piehtaroidakseen eivätkä orasmaita varkaisiin mennäkseen. Käärmeet olivat heittäneet viidakon ja tulleet alas virralle, toivoen saavansa siepatuksi jonkun harhailevan sammakon. Ne kiertyivät märkien kivien ympärille eivätkä ajatelleetkaan iskeä, milloin jonkun juuria tonkivan sian kärsä työnnälsi ne sivulle. Virtakilpikonnat oli

ammoin tappanut Bagheera, pyydystäjistä nokkelin, ja kalat olivat hautautuneet syvälle rakoilevaan mutaun. Rauhankallio vain lojui pitkän käärmeen näköisenä, ja väsyneet pikku vedenvirit pihisivät kuivuessaan sen kuumiin kylkiin.

Tänne Mowgli pistäysi joka yö vilvottelemaan ja seuraa saamaan. Nälkäisinkään pojan vihollisista olisi tuskin välittänyt pojasta silloin. Hänen karvaton nahkansa sai hänet näyttämään laihemmalta ja kurjemmalta kuin yksikään hänen tovereistaan oli. Aurinko oli valkaissut hänen tukkansa rohtimenkarvaiseksi; kylkiluut pullistuivat kuin tynnyrin vanteet, ja nelin kontin väijymisestä kyynärpäihin ja polviin sierottuneet kyhmyt antoivat hänen surkastuneille jäsenilleen solmuisten heinänkorsien näön. Mutta tuuheitten ripsien varjosta tähysivät silmät tyyninä ja hätäilemättöminä, sillä Bagheera, hänen neuvojansa tänä hädän aikana, kehotteli häntä liikkumaan hiljaisesti, metsästämään verkalleen ja kaikin mokomin karttamaan malttinsa menettämistä.

"Aika on paha", puheli Musta Pantteri muutamana löylyisenä iltana, "mutta sekin menee, jos jaksamme elää loppuun asti. Onko makosi täysi, ihmispenikka?"

"Täytettä on vatsani saanut, mutta mitään ei siitä lähde. Luuletko, Bagheera, että sateet ovat unohtaneet meidät eivätkä enää milloinkaan palaa?"

"Eihän toki. Kyllä vielä näemme mohwan kukkivan ja pikku vuonat kaikki tuoreen ruohon lihottamina. Lähdetäänpä Rauhankalliolle uutisia kuulemaan. Selkääni, Pikku Veikko."

"Ei ole nyt aika taakan kantamiseen. Pystyn vielä seisomaan omin jaloin, mutta — emmepä toden totta ole mitään syöttömulleja, me kaksi."

Bagheera silmäili resuista, tomuttunutta kuvettansa pitkin ja kuiskasi: "Viime yönä minä tapoin ikeen alta mullikan. Niin kehnoon tilaan olin joutunut, etten luullakseni olisi uskaltanut hyökätä, jos se olisi valtoimena ollut Wou!"

Mowgli nauroi. "Niin, olemme aimo metsästäjiä nyt", sanoi hän, "Minä olen varsin urhea — syömään toukkia", ja kumppanukset laahustivat kaksistaan rytisevän vesaikon läpi jokirantaan ja siitä joka suunnalle haarautuvaan hietasärkkien kudelmaan.

"Vesi ei voi enää kauan elää", huomautti Baloo heihin yhtyen. "Katsokaa tuonne! Jälkiä kuin ihmisen teitä."

Tuonpuolisen äyrään tasangolla oli kankea viidakkoheinä kuoleutunut pystyyn ja siinä sitkastunut. Virralle pyrkivien hirvien ja sikojen polut olivat viivailleet värittömän aavikon tomuisilla railoilla, jotka halkoivat kymmenen jalan korkuista heinikkoa, ja näinkin aikaisin oli kukin pitkä kuja täynnä veden partaalle kiirehtiviä ensimmäisiksi ehättäytyjiä. Kuuli naaraspeurain vasikkoinensa köhivän nuuskamaisessa pölyssä.

Virran ylävarrella Rauhankallion polvekkeen sameassa lampareessa seisoivat Vesirauhan vartijana villi elefantti Hathi poikineen jyhkeänä ja harmaana kuutamossa, huojuen edes takaisin — aina huojuen. Hiukan hänen alapuolellaan oli hirvien joukko; näiden alapuolella taas siat ja puhvelit; ja vastapäisellä äyräällä, missä isot puut ulottuivat vedenreunalle asti, oli lihansyöjille määrätty paikka — tiikerille, susille, pantterille, karhulle ja muille.

"Olemme saman lain alaiset, tosiaankin", virkahti Bagheera, kahlaten veteen ja virran yli katsellen kalahtelevien sarvien ja säpsähtelevien silmien riveihin, missä hirvet ja siat tyrkkivät toisiansa edes takaisin. "Saalista saakaa, te kaikki minun kumppanini", hän tervehti laskeutuen pitkäkseen, toinen kuve särkällä; ja lisäsi sitten hampaittensa raosta: "Ja ilman sitä, mikä on lakina, olisipa toden totta nyt kerrakseen saalista."

Hirvien herkäät korvat kuulivat viime lauseen, ja pelokas kuiske suhahti heidän riveissään. "Aselepo! Muistakaa aselepo!"

"Rauhoittukaa siellä, rauhoittukaa!" kurlutti villi elefantti Hathi.
"Aselepo pitää paikkansa, Bagheera. Ei ole nyt aika puhua saaliista."

"Ken sen paremmin tietäisi kuin minä?" vastasi Bagheera, kieritellen keltaisia silmiään virran yläjuoksulle päin. "Minä olen kilpikonnain syöjä — sammakkojen kalastaja. Ngaajah! Jospa tulisin toimeen lehdeksillä!"

"Me sitä soisimme, kaikesta sydämestämme", määkäisi muuan nuori vuona, joka oli syntynyt sinä keväänä eikä ollenkaan pitänyt olostaan. Niin viheliäisessä tilassa kuin viidakon väki olikin, ei Hathikaan voinut olla nauraa hörähtämättä; ja kyynärpäiden varassa lämpimässä vedessä viruva Mowgli hahatti täyttä kurkkua, jaloillaan piesten vettä valkeaksi vaahdoksi.

"Hyvin sanottu, pikku nuppusarvi", kehräsi Bagheera. "Aselevon päätyttyä se muistetaan hyväksesi", ja hän tähysteli tiukasti pimeään läpi, varmasti tunteakseen vuonan toisella kertaa.

Vähitellen puhelu levisi ylös ja alas jokivartta. Saattoi kuulla tönivän, pärskivän sian pyytävän parempaa tilaa; puhvelien örähtelevän keskenään, vaappuessaan särkkien yli, ja hirvien juttelevan surkeita muistelmia pitkistä rasittavista taivalluksista ruuan etsinnässä. Silloin tällöin he virran poikitse kyselivät lihansyöjiltä yhtä ja toista, mutta viestit olivat järjestään huonoja, ja viidakon kuuma tuuli kahahteli vinhoina puhalluksina kallioiden lomitse ja ritisevissä oksissa, sirotellen risuja ja pölyä veteen.

"Ihmisväkikin kuolee aurojensa ääreen", kertoi eräs nuori sambhur. "Auringonlaskun ja yön välillä sivuutin kolme. Ne makasivat alallaan, ja niiden sonnit vieressä. Alallamme makaamme mekin ennen pitkää."

"Virta on viime yöstäkin alentunut", pakisi Baloo. "Hathi hoi, oletko sinä koskaan nähnyt tämän poudan veroista?"

"Se menee ohi, se menee ohi", vakuutteli Hathi, pirskotellen vettä selkäänsä ja kylkiinsä.

"Meillä on täällä yksi, joka ei voi kestää kauan", arveli Baloo, ja hän katsahti rakastamaansa poikaan.

"Minä?" kivahti Mowgli, nousten istumaan vedessä. "Ei ole minulla pitkää karvaa luitteni loimena, mutta — mutta jos sinun taljasi kiskaistaisiin pois, Baloo —"

Hathi vapisi hillitystä naurusta tuollaista ajatellessaan, ja Baloo muistutti ankarasti:

"Ihmisenpenikka, tuo ei ole soveliasta sanoa lain opettajalle. Koskaan ei ole minua taljattani tavattu."

"Ei, enhän minä pahaa tarkoittanut, Baloo: ainoastaan että sinä olet ikäänkuin kookospähkinä kuoressaan,

ja minä samainen kookospähkinä paljaaltaan. Nyt tuo sinun hallava kuoresi —" Mowgli istui jalat ristissä, tapansa mukaan etusormi pystyssä selitellen asioita, kun Bagheera kurotti pehmeätä käpäläänsä ja vetäisi hänet taaksepäin veteen.

"Pahempaa ja pahempaa", nuhteli Musta Pantteri pojan pärskyen noustessa. "Ensin on Baloo mukamas nyljettävä ja nyt hän on kookospähkinä. Varohan vain, ettei hän tee kypsän kookospähkinän tavoin."

"Ja mitä?" kysyi Mowgli hetkeksi aavistamattomana, vaikka tuo oli viidakon kuluneimpia sukkeluuksia.

"Puhkaise päätäsi", vastasi Bagheera tyynesti ja kiskaisi hänet taas veden alle.

"Ei ole hyvä lasketella leikkiä opettajastansa", moitti karhu, Mowglin saatua vielä kolmannenkin kylvyn.

"Eikö hyvä! Mitäpä tahdotte? Tuo sinne ja tänne liehuva alaston otus tekee apinapilaa niistä, jotka ovat aikanaan olleet hyviä metsästäjiä, ja nykii meidän parhaitammekin viiksistä huvikseen." Tämä oli Shere Khan, Nilkku Tiikeri, ontumassa veden ääreen. Hän odotti kotvan nauttiakseen vastakkaisella rannalla pälyileviin hirviin tekemästänsä vaikutuksesta; sitten hän laski alas nelikulmaisen, röyhelöisen päänsä ja alkoi latkia, moristen: "Viidakko on nyt käynyt alastomien pentujen luskutusmaaksi. Katso minuun, ihmisenpenikka!"

Mowgli katsoi — oikeastaan tuijotti — niin röyhkeästi kuin vain hän osasi, ja minuutissa kääntyi Shere Khan rauhattomasti pois. "Ihmisenpenikka sinne, ihmisenpenikka tänne", hän murisi juontiansa jatkaen. "Penikka ei ole ihminen eikä penikka, muutoin hän olisi pelännyt. Ensi kautena minun pitänee pyytää häneltä lupaa juodakseni. Aurgh!"

"Voi sekin sattua", tokaisi Bagheera, tiukasti tähystellen häntä päin silmiä. "Voi sekin sattua... Huh, Shere Khan! Mitä uutta törkyä syydätkään?"

Nilkku Tiikeri oli painanut leukansa ja poskensa veteen, ja tummia öljyisiä viiruja valui hänestä alas virtaan.

"Ihminen!" vastasi Shere Khan häikäilemättömästi; "minä tapoin tunti takaperin".

Eläinten rivi värjyi ja huoju, ja kuiskeesta alkanut hämmästyks kasvoi huudoksi: "Ihminen! Ihminen! Hän on tappanut ihmisen!" Sitten kaikkien katseet kääntyivät Hathiin, mutta hän ei näyttänyt kuulevan. Hathi ei koskaan tee mitään ennen aikojaan, ja siinä yksi syy hänen pitkään ikäänsä.

"Tällaisena kautena tapat ihmisen! Eikö muuta riistaa ollut jalkeilla?" puheli Bagheera halveksivasti, vetäytyen pois saastutetusta vedestä ja kissan tavoin ravistaen kutakin käpäläänsä niin tehdessään.

"Tapoin mielikseni — en nälkään." Hirmustunut kuiske kuhisi taas, ja Hathin valpas pikku silmä terittyi Shere Khaniin päin. "Mielikseni", jamasi Shere Khan. "Nyt tulen juomaan ja puhdistautumaan. Onko kukaan kieltämässä?"

Bagheeran selkä alkoi käyristyä kuin bamburuoko tuulen tuiverruksessa, mutta Hathi nosti kärsänsä ja puheli levollisesti.

"Tapposi oli mieliksesi?" hän kysyi; ja kun Hathi tekee kysymyksen, silloin on paras vastata.

"Niin juuri. Se oli minulle oikea työ ja oikea yö. Tiedäthän sen, oi Hathi." Shere Khan puhui miltei kohteliaasti.

"Kyllä tiedän", vastasi Hathi; ja jatkoi tuokion vaiti oltuaan: "Oletko juonut kylläsi?"

"Täksi yöksi olen."

"Lähdehän siis. Joki on juotavaksi, ei saastutettavaksi. Kukaan muu kuin Nilkku Tiikeri ei olisi kerskannut oikeudestansa tänä kautena, kun — kun me kärsimme yhdessä — ihminen ja viidakon väki yhteisesti. Puhdas tai likainen, laputahan luolaasi, Shere Khan!"

Viime sanat kajahtelivat kuin hopeaisen torven törähdykset, ja Hathin kolme poikaa vaapahti puoli askelta eteenpäin, vaikka sitä ei tarvittu. Shere Khan luikki tiehensä, uskaltamatta nurkua, sillä hän tiesi — minkä kaikki muutkin tietävät — että kun koetukseen käydään, niin Hathi on viidakon herra.

"Mistä hänelle oikeasta työstä Shere Khan puhuu?" kuiskasi Mowgli Bagheeran korvaan. "Ihmisen tappaminen on aina häpeällistä. Laki sanoo niin. Ja kuitenkin Hathi sanoo —"

"Kysy häneltä. Minä en tiedä, Pikku Veikko. Ellei Hathi olisi puhunut, olisin minä tuota rampaa teurastajaa opettanut. Tullakin Rauhankalliolle vereksestä ihmisentaposta — ja pöyhkeillä siitä, sepä shakaalin kehnoutta. Hän sitäpaitsi saastutti hyvän veden."

Mowgli odotti minuutin rohkeutta kootakseen, sillä ketään ei haluttanut puhutella Hathia suoraan, ja sitten hän huusi: "Mikä on Shere Khanin oikeus, oi Hathi?" Hänen sanojaan säestettiin molemmilta äyräiltä, sillä

viidakon väki on kiihkeän uteliasta ja kaikki olivat juuri nähneet sellaista, mitä ei tuntunut ymmärtävän kukaan, paitsi Baloo, joka näytti hyvin miettiväiseltä.

"Se on vanha tarina", selitti Hathi, "tarina viidakkoa vanhempi. Pysykää vaiti äyräillä, niin kerronpa sen tarinan."

Minuutin, pari siat ja puhvelit tönivät toisiaan ja työntyivät toistensa väliin, mutta sitten laumain johtajat mörähtivät toinen toisensa jälkeen: "Me odotamme." Hathi harppasi eteenpäin, kunnes oli melkein polvia myöten Rauhankallion lampareessa. Niin laiha ja kurttuinen ja keltahampainen kuin olikin, hän näytti siltä minä viidakko häntä piti — viidakon herralta.

"Te tiedätte, lapset", hän alotti, "että te kaikista enimmin pelkääte ihmistä". Kuului myöntävää sorinaa.

"Tämä tarina koskettaa sinua, Pikku Veikko", virkahti Bagheera Mowglille.

"Minuako? Minä kuulun laumaan — olen Vapaan Kansan metsästäjä", vastasi Mowgli. "Mitä minuun ihminen kuuluu?"

"Ja te ette tiedä miksi pelkääte ihmistä?" pitkitti Hathi. "Syy on seuraava. Viidakon alussa, eikä kukaan tiedä milloin se oli, me viidakon väki käyskentelimme yhdessä, toinen toistamme pelkäämättä. Niinä aikoina ei poutaa tunnettu, ja lehtiä, kukkia ja hedelmiä kasvoi samalla varrella, emmekä me syöneet mitään muuta kuin lehtiä, kukkasia, ruohoa, hedelmiä ja kuorta."

"Olenpa iloinen siitä, etten syntynyt noihin aikoihin", tokaisi Bagheera. "Kaarna kelpaa vain kynsien terottimeksi."

"Ja viidakon herra oli Tha, elefanttien ensimmäinen. Hän veti viidakon ylös syvistä vesistä kärsällään, ja mihin hän kynti vakoja maahan torahampaillaan, siinä virrat juoksemaan, kunne kavion kopaisi, siinä lampi läikkymään, minne puhalsi kärsällään — näin — siinä puut ryskyen maassa. Siihen tapaan teki viidakon Tha; ja sellaisena minulle tarina kerrottiin."

"Ei ole se menettänyt mehuansa kerronnasta", kuiskasi Bagheera, ja Mowgli peitti myhäilynsä kädellään.

Niinä päivinä ei ollut maissia, ei meloneja, ei pippuria eikä liioin sokeriruokoa, yhtä vähän kuin sellaisia pikku mökkejä, joita olette kaikki nähneet; eikä viidakon väki tiennyt ihmisestä tuon taivaallista, vaan asusti viidakossa yhtenä kansana. Mutta sitten alkoi tulla kinastusta ruuasta, vaikka rehua riitti yltäkyllin kaikille. Olivat laiskoja. Jokainen halusi syödä missä makasi, kuten toisinaan me saatamme tehdä nyt, kun kevätsateet ovat antoisat. Tha, elefanttien ensimmäinen, hääräsi viidakkojen teossa ja virtojen raivaamisessa uomiin. Hän ei voinut kävellä joka paikassa, joten hän teki tiikerien ensimmäisestä viidakon herran ja tuomarin, jolle viidakon väen oli alistettava riitansa.

Niinä päivinä tiikerien ensimmäinen söi hedelmiä ja ruohoa muiden kanssa. Hän oli yhtä kookas kuin minä, ja hyvin kaunis, väriltään kauttaaltaan kuin kultaköynnöksen kukka. Ei ollut ainoatakaan viirua tai täplää sen taljassa noina hyvinä päivinä, jolloin viidakko oli uusi. Kaikki viidakon väki saapui hänen eteensä pelotta, ja hänen sanansa oli kaiken viidakon laki. Olimme silloin, muistattehan, yhtä kansaa. Mutta eräänä yönä syntyi kiista kahden kauriin kesken — tuollainen laidunriita, joita nyt ratkaisette sarvin

ja etusorkin — ja kerrotaan, että kun nuo kaksi puhuivat yhdessä kukkasien keskessä makaavan tiikerien ensimmäisen edessä, toinen kauris tuli häntä nyhjäisseeksi sarvillaan, ja tiikerien ensimmäinen unohti olevansa viidakon herra ja tuomari, karkasi kauriin kimppuun ja katkaisi häneltä niskan.

Siihen yöhön asti ei ketään meistä ollut kuollut, ja tiikerien ensimmäinen, nähdessään mitä oli tehnyt ja joutuen veren hajusta hupeloksi, säntäsi pohjoisiin rämeihin, ja me viidakon väki äidyimme tuomarittomaksi jääden tappelemaan keskenämme. Tha kuuli rynnistelyn jytyä ja tuli takaisin; ja yksi puhui yhtä, toinen toista, mutta hän näki kuolleen kauriin ruohikolla ja kysyi kuka oli tappanut. Me viidakon väki emme sanoneet, sillä veren haju villitsi meidät hupeloiksi, ihan niinkuin samainen haju meidät tänä päivänäkin hullaannuttaa. Me kiertelimme, kaartelimme edestakaisin, huppelehtien, huudellen ja päätämme ravistellen. Sen vuoksi Tha antoi viidakon riippapuille ja laahaileville köynnöksille käskyn merkitä kauriin tappaja, jotta hän sen tuonnempana tuntisi; ja Tha lausui: 'Kenpä nyt viidakon herraksi?' Hypähti nyt jalkeille Harmaa Apina oksien asukas ja sanoi: 'Minä nyt viidakon herraksi.' Tästä Tha nauramaan, vastaten: 'Olkoon niin', ja hän lähti kovin vihastuneena pois.

Lapset, te tunnette Harmaan Apinan. Hän oli silloin mikä nytkin. Ensimmältä hän otti viisaan naaman, mutta tuossa tuokiossa alkoi jo syyhytellä itseään ja hypellä ylös ja alas, ja palatessaan Tha tapasi Harmaan Apinan roikkumassa pää alaspäin oksasta, virnuen alhaalla seisoville, näiden virnuessa hänelle takaisin. Eikä siis ollut viidakossa mitään lakia — typerää puhetta vain ja järjettömiä sanoja.

Kutsui koolle meidät kaikki Tha ja sanoi näin: 'Ensimmäinen herranne on tuonut viidakkoon Kuoleman ja toinen häpeän. Nyt on aika saada Laki, ja Laki sellainen, jota ette voi rikkoa. Nyt pitää teidän joutua tuntemaan Pelko, ja kun olette hänet löytäneet, niin tiedätte hänet herraksenne, ja muu seuraa itsestään.' Sitten me viidakon asukkaat kysyimme: 'Mikä on Pelko?' ja Tha vastasi: 'Etsikää kunnes löydätte'. Niin me kuljeskelimme pitkin viidakkoa etsimässä Pelkoa, ja sitten puhvelit — —"

"Uh!" hönkäisi Mysa, puhvelien johtaja, niiden omaksumalta hietasärkältä.

"Niin, Mysa, puhvelit juuri. Ne toivat viestin, että muutamassa viidakon luolassa asui Pelko ja että hän oli karvaton ja käveli takajaloillaan. Me viidakon väki seurasimme laumaa luolalle, ja Pelko seisoi sen suulla ja oli, kuten puhvelit olivat kertoneet, karvaton ja käveli takajaloillaan. Meidät nähdessään hän puhkesi huutoon, ja hänen äänensä lamautti meidät sillä pelolla, mikä meillä nyt on, ja me säntäsimme karkuun, polkien ja reutoen toinen toistamme pelkomme vallassa. Sinä yönä, kerrottiin minulle, me viidakon väki emme asettuneet makaamaan yhdessä niinkuin oli tapamme ollut, vaan kukin heimo vetäysi omille oloilleen — sika sian pariin, hirvi hirven: sarvi sarveen, kavio kavioon — yhtäläinen lyöttäytyen yhtäläisen kumppaniksi, ja niin värjöttelimme vapisten viidakossa.

"Ainoastaan tiikerien ensimmäinen ei ollut mukanamme, sillä hän piileskeli vielä Pohjolan rämeissä, ja saadessaan kuulla luolassa näkemästämme Olennota hän sanoi: 'Minäpä menen sen Olennon luo ja katkaisen siltä niskan.' Hän juoksemaan kaiken yötä kunnes saapui luolalle, mutta puut ja köynnökset hänen polullaan pitivät mielessään Than antaman käskyn, laskivat alas oksansa ja merkitsivät hänet hänen juostessaan, sivaltaen sormensa hänen selkäänsä, kupeensa, otsansa ja leukansa poikitse. Jokaisesta kosketuksesta koitui hänen keltaiseen taljaansa täplä ja juomu. Ja noita juomuja hänen lapsensa kantavat tähän päivään asti! Hänen saapuessaan luolalle Pelko, Karvaton, ojensi kätensä ja nimitti häntä 'Yöllä tulevaksi Juomunahaksi', ja tiikerien ensimmäinen pelkäsi Karvatonta ja juoksi ulvoen takaisin rämeisiinsä."

Mowgli naurahti hiljaisesti, leuka vedessä.

"Niin äänekkäästi hän ulvoi, että Tha hänet kuuli ja kysyi: 'Mikä on murheena?' Ja tiikerien ensimmäinen kohotti turpansa kohti äsken tehtyä taivasta, joka nyt on niin vanha, ja pyysi: 'Anna minulle takaisin voimani, oi Tha. Minä joudun häpeään kaiken viidakon edessä, ja minä olen karannut erästä Karvatonta pakoon, ja hän on antanut minulle häpeällisen nimen.' 'Ja miksi?' tiedusti Tha. 'Syystä että rämeiden muta on minut tahrinut', selitti tiikerien ensimmäinen. 'Käy siis uimaan ja piehtaroitse määrässä ruohossa, ja jos se on mutaa, niin se varmasti peseytyy pois', neuvoi Tha; ja tiikerien ensimmäinen ui ja piehtaroi piehtaroimistaan, kunnes viidakko kiersi kehänä hänen silmissään, mutta ainoatakaan pikku viirua hänen taljassaan ei muuttunut, ja Tha nauroi tuota menoa katsellessaan. Sitten tiikerien ensimmäinen valitti: 'Mitä olen tehnyt, että minulle näin on käynyt?' Tha vastasi: 'Sinä olet tappanut kauriin, ja sinä olet päästänyt Kuoleman valloilleen viidakossa, ja kuoleman matkassa on tullut Pelko, niin että viidakon väki pelkää toinen toistansa niinkuin sinä pelkää Karvatonta.' Tiikerien ensimmäinen sanoi: 'Minua ne eivät ikinä pelkää, sillä minä olen tuntenut ne alusta asti.' Tha vastasi: 'Mene ja katso.' Ja tiikerien ensimmäinen juoksenteli edes takaisin, äänekkäästi huudellen hirveä ja sikaa ja sambhuria ja piikkisikaa ja kaikkia viidakon asukkaita; mutta kaikki pakoilivat häntä, joka oli ollut heidän tuomarinsa, sillä he pelkäsivät.

"Sitten tiikerien ensimmäinen tuli takaisin, hänen ylpeytensä oli masentunut, ja päätänsä tantereeseen takoen hän raasti maata kaikin käpälin ja rukoili: 'Muista että minä kerran olin viidakon herra!' Ja Tha sanoi: 'Tämän verran minä teen, koska sinä ja minä näimme viidakon tekemisen. Yhtenä yönä vuosittain olkoon sinulle ja sinun lapsillesi suotua se, mikä oli suotua ennen kauriin tappoa. Jos sinä tuona yhtenä yönä tapaavat Karvattoman — ja hänen nimensä on Ihminen — niin sinä et pelkää häntä, vaan hän pelkää teitä niinkuin te olisitte viidakon tuomareita ja kaikkien olioiden herroja. Osoita hänelle armeliaisuutta sinä hänen pelkonsa yönä; sillä sinä olet tuntenut, mitä Pelko on.'

"Silloin tiikerien ensimmäinen vastasi: 'Minä olen tyytyväinen.' Mutta seuraavalla kerralla juodessaan hän näki kupeensa mustat juomot ja muisti Karvattoman hänelle antaman nimen, ja hän vihastui. Vuoden hän asusti rämeissä, odottaen kunnes Tha täyttäisi lupauksensa. Ja eräänä yönä, kun kuun shakaali (iltatahti) näkyi selvästi yli viidakon, hän tunsu yönsä tulleeeksi ja läksi sille luolalle kohtaamaan Karvatonta. Silloin tapahtui Than lupauksen jälkeen, sillä Karvaton lankesi maahan hänen edessään ja makasi pitkänään, ja tiikerien ensimmäinen iski häntä ja katkaisi hänen selkänsä, sillä hän luuli viidakossa olevan yhden ainoan sellaisen Olennon ja tappaneensa Pelon. Sitten saalistansa nuuskiessaan hän kuuli Than saapuvan pohjoisista metsistä ja elefanttien ensimmäisen ääni, joka on se ääni minkä nyt kuulemme — —"

Ukkonen jyristeli pitkin vuorien huipukkaita särmiä, mutta ei tuonut sadetta — vain harjujen takana liehuvia helteensalamia — ja Hathi pitkitti:

"Sen äänen hän kuuli, ja se sanoi: 'Tämäkö sinun armeliaisuutesi?' Tiikerien ensimmäinen lipoi huuliansa ja vastasi: 'Mitä välitän? Minä olen tappanut Pelon.' Ja Tha sanoi: 'Voi sokeata hupeloa! Sinä olet päästänyt Kuoleman jalat kammitsastaan ja hän seuraa sinun jälkiäsi kunnes kuolet. Sinä olet Ihmisen opettanut tappamaan!'

"Tiikerien ensimmäinen seiso ihanakasti saaliinsa äärellä ja intti: 'Hän on kuin oli kauris. Ei ole olemassa Pelkoa. Nyt minusta jälleen tulee viidakon kansain tuomari.'

"Ja Tha vastasi ja sanoi: 'Ei enää milloinkaan viidakon väki sinun luoksesi tule. Eivät ne kuuna päivänä polullesi satuttaudu, eivät lähelläsi nuku, eivät perässäsi kulje eivätkä luolasi vieressä laiumella käy. Ainoastaan Pelko sinua seuraa ja nujertaa sinut mielensä mukaan iskulla, jota sinä et näe. Hän panee maan avautumaan jalkaisi alla ja köynnöksen kietoutumaan kaulaasi ja puunrungot kasvamaan yhteen ympärilläsi korkeammalle kuin hyppysi kantaa, ja vihdoin hän ottaa taljasi kääriäkseen siihen penikkansa

milloin niillä on kylmä. Sinä et ole hänelle osoittanut mitään armeliaisuutta, eikä hänkään sinulle mitään osoita.'

"Tiikerien ensimmäinen oli hyvin rohkea, sillä hänellä oli vielä se yönsä, ja hän sanoi: 'Than lupaus on Than lupaus. Eihän hän minulta yötäni ota?' Ja Tha sanoi: 'Se yksi yösi on sinun, kuten olen sanonut, mutta siitä on hinta maksettava. Sinä olet Ihmisen opettanut tappamaan, ja hän ei ole hidas oppimaan.'

"Tiikerien ensimmäinen sanoi: 'Hän on tässä käpäläni alla, selkä ruhjottuna. Anna viidakolle tiedoksi, että minä olen tappanut Pelon.'

"Silloin Tha nauroi ja sanoi: 'Sinä olet tappanut monesta yhden, mutta saatkin itse ilmoittaa viidakolle — sillä sinun yösi on päättynyt!'

"Niin tuli päivä; ja luolan suulta astui ulos toinen Karvaton ja näki polulla saaliin ja tiikereistä ensimmäisen röyhistelevän sen päällä, ja hän otti terävän kepin — —"

"Ne heittävät nyt sellaista esinettä, joka leikkaa", tokaisi Sahi rahisten äyrästä alas; sillä gondit pitävät Sahia perin suurena herkkuna; sen nimenä on heidän keskuudessaan Ho-Igoo — ja hän tiesi yhtä ja toista ilkeästä pikku gondilaiskirveestä, joka suhahtaa metsänaukeamasta kuin sudenkorento.

"Se oli terävä keppi, jollaisia he kuoppaloukun pohjalle asettavat", vakuutti Hathi. "Heittämällä sen hän iski tiikerien ensimmäistä syvälle kupeeseen. Siten tapahtui kuten Tha oli sanonut, sillä tiikerien ensimmäinen juoksenteli ulisten pitkin viidakkoa kunnes keppi repeytyi irti, ja koko viidakko sai tietää, että Karvaton kykeni iskemään kaukaa, ja he pelkäsivät, yhä enemmän. Sillä tavoin kävi, että tiikerien ensimmäinen opetti Karvattoman tappamaan — ja te tiedätte, mitä vauriota se on sittemmin tuottanut kaikille kansoillemme — silmukalla, kuopalla, salaloukulla, lentävällä kepillä, valkeasta savusta sinkoavalla pistokärpäsellä" (Hathi tarkoitti kivääriä) "ja Punakukalla, joka ajaa meidät aukealle. Mutta yhtenä yönä vuosittain Karvaton pelkää tiikeriä, kuten Tha lupasi, eikä koskaan ole tiikeri antanut hänelle syytä pelätä vähemmin. Tiikeri tappaa hänet missä vain tapaa, muistaen mihin häpeään tiikerien ensimmäinen joutui. Muulloin Pelko kävelee pitkin viidakkoa päivällä ja yöllä."

"Ahai! Auu!" huokasi peura, ajatellen mitä se kaikki heille merkitsi.

"Ja ainoastaan silloin, kun kaikkia kohtaa suuri yhteinen Pelko, kuten nyt, voimme me viidakon väki jättää sikseen kaikki pikku pelkomme ja tavata toisemme yhteisellä rauhan alueella, kuten nyt on käynyt."

"Yhtenä yönä vain pelkää ihminen tiikeriä?" kysyi Mowgli.

"Yhtenä yönä vain", vahvisti Hathi.

"Mutta minä — mutta me — mutta kaikki viidakko tietää, että Shere Khan tappaa ihmisen pari kolme kertaa kuussa."

"Aivan oikein. Silloin hän hyökkää takaa ja iskiessään kääntää päänsä syrjään, sillä hän on pelkoa täynnä. Jos ihminen katsoisi häneen, niin hän luikkisi tiehensä. Mutta omana yönänsä hän lähtee julkisesti kylään. Hän astelee talojen välillä ja työntää päänsä oviaukkoon, ja ihmiset lankeavat kasvoilleen, ja siinä hän tekee tapponsa. Yksi tappo sinä yönä."

"Ohoo!" virkkoi Mowgli itsekseen, kieriskellen vedessä. "Nyt näen miksi Shere Khan pyysi minua

katsomaan häntä. Hän ei siitä hyötynyt, sillä hän ei kyennyt pitämään silmiään vakaina, ja — ja minä tosisesti en langennut hänen jalkoihinsa. Mutta minähän en olekaan ihminen, koska kuulun Vapaaseen Kansaan."

"Umm!" virkkoi Bagheera syvältä karvaisesta kurkustaan. "Tietääkö tiikeri yönsä?"

"Ei koskaan ennen kuin kuun shakaali näkyy iltasumusta kirkkaana. Toisin ajoin se sattuu kuivana kesänä ja toisin ajoin märkänä sade kautena — tuo tiikerin yksi yö. Mutta ilman tiikerien ensimmäistä ei tätä olisi ollut eikä kukaan meistä olisi pelkoa tuntenut."

Peura örähti murheellisesti, ja Bagheeran huulet kiertyivät häilyyn hymyyn. "Tietävätkö ihmiset tämän — tarinan?" hän kysyi.

"Kukaan muu ei sitä tiedä kuin tiikerit ja me elefantit — Than lapset. Nyt te lampareitten äärellä olostajat olette sen kuulleet, ja minä olen lopettanut."

Hathi painoi kärsänsä veteen merkiksi siitä, että hän ei miellynyt puhua.

"Mutta — mutta — mutta", kummasteli Mowgli Baloolle, "miksei tiikerien ensimmäinen jatkanut ruohon ja lehtien ja kerppujen syöntiä? Hän ainoastaan katkaisi kauriilta niskan. Hän ei sitä syönyt. Mikä hänet johti kuumaan lihaan?"

"Puut ja köynnökset merkitsivät hänet, Pikku Veikko, ja tekivät hänestä sen viiruisen otuksen minkä näemme. Ei hän sen koommin tahtonut niiden hedelmiä syödä, vaan kosti siitä päivästä asti peuroille ja muille ruohon syöjille", selitti Baloo.

"Siispä sinä tunnet tarinan. Hä? Miksi en ole sitä koskaan kuullut?"

"Syystä, että viidakko on sellaisia tarinoita täynnä. Jos aloittaisin, niin niille ei koskaan loppua tulisi. Hellitähän korvani, Pikku Veikko!"

VIIDAKON LAKI

Antaakseni teille hiukkasen käsitystä viidakon lain tavattomasta moninaisuudesta olen kääntänyt runomuotoon (Baloo aina veteli niitä jonkinlaiseen veisuun tapaan) muutamia susikaaria. Tietysti niitä on sadoittain muita, mutta nämä kyllä kelpaavat yksinkertaisten sääntöjen näytteiksi.

Laki viidakon, vanha kuin taivas, se kaikille kaikesta määrää; susi tottelevainen varttuu, ja kuolee kärkevä väärää.

*Kuni runkoa vyöttävä köynnös, laki puolin ja toisinkin käy —
sillä susi se lauman on voima, suden voima ei laumatta näy.*

Pese aamuisin kuonosta häntään; juo kylliksi, vaan älä yli;
yön sait sinä pyyntiä varten; unen sulle on päiväksi syli.

On shakaali tiikerin norkko: alat, pentu, jo viiksesi saada,
susi metsästäjäksi muista — oma ruokasi käyppä ja kaada.

Pysy armossa viidakon herrain: otso, tiikeri, pantteri niit' on.
Älä hiljaista Hathia härnää; pila rikkoo karjun liiton.

Kun laumasi lauman kohtaa ja kumpikin polulla pysyy,
istu johtajain haastoa kuullen — avun keksivät kenties rysyyn.

Oman laumasi suden kanssa hyvin kaukana ottelus ota,
jotta toiset ei riitaan yhtyis ja runtelis laumaa sota.

Suden luola on hänelle turva; koti hänellä missä on,
sinne Pääsus ei edes pääse, ei asiaa Neuvoston.

Suden luola on hänelle turva — sen julkiseks' aivan jos laatii,
niin neuvosto viestillä sentään sen muuanne tehtäväks vaatii,

Tapa ääneti iltayöstä: jos riemusi läikähtää,
niin, veikkosi tyhjiksi jättäin, parvi karkuhun säikähtää.

Tapa itselles, kumppaneilles, tai pennuilles, tarpeen mukaan
huvin vuoksi vain älä — *eikä saa Ihmistä tappaa kukaan!*

Jos saaliin viet heikommaltas, älä korskana korjaa tätä:
on kaikilla lauma-oikeus; hälle pää sekä nahka jätä.

Liha lauman on lauman saalis. Se syödään paikaltaan,
ken luolaansa siitä sieppaa, hän joutuu kuolemaan.

Liha suden on suden saalis. Häll' olkoon vallassaan,
jos tahtoo, kutsua lauma sitä kanssansa jakamaan.

Penu-oikeus ensvuotiaalla: tämä kaikilta vaatia saa
kidan täyden, tappajan jälkeen; tät' on täytymys noudattaa.

Pesä-oikeudellansa emo ikäveikoilta vaatia saa
pesyeellensä saaliista koiven; tät' on täytymys noudattaa.

Isä luolaoikeudellaan vain perheelle saalista tapaa;
häntä neuvosto yksin käskee; hän on laumakutsuista vapaa.

Ikä, viekkaus, voima muussa on kaikille ratkaisijana:
mistä laki ei selvästi säädä, laki siinä on Pääsuden sana.

*Elos taistelu uljaana muuten omapäisesti ottele,
lain pää sekä selkä ja koipi on kuitenkin: tottele!*

"TIIKERI-TIIKERI!"

Tuottiko pyyntisi, urhosein?
Veikko, ma tyhjää työtä tein.
Sortuiko saalis riidassa?
Veikko, viel' astuu se viidassa.
Missä on ylpeä voimasi?
Veikko, mua heikoksi soimasi.
Minne noin riennät joutuksaan?
Veikko, käyn luolaani kuolemaan.

Jätettyänsä sudenluolan Käräjäkalliolla lauman kanssa taistelleena painui Mowgli alas kyntömäille, kyläläisten asuinsijoille, mutta ei pysähtynyt niin lähelle viidakkoa, tietäen käräjillä saaneensa ainakin yhden verivihollisen. Hän kiiruhti sen vuoksi edelleen, pysyen pitkin laaksoa johtavalla kivikkoisella tiellä, jota myöten viiletti tasaista hölkkäjuoksua lähes kahdenkymmenen mailin taipaleen, kunnes saapui hänelle tuntemattomaan tienooseen. Laakso avautui laajaksi tasangoksi, jota rotkot leikkelimät kalliotöyräitten lomissa. Toisessa päässä oli pienoinen kylä, toisessa tuuhea viidakko äkkiä katkesi laidunmaiden reunalta kuin viikatteella lyötynä. Yltympäri tasankoa oli karjaa ja puhveleita laitumella, ja Mowglin nähdessään pikku paimenpojat säntäsivät parkuen tiehensä ja jokaisen intialaisen kylän liepeillä lurjustelevat keltaiset paria-koirat äityivät haukkua luskuttamaan. Mowgli asteli päin, sillä hän oli nälissään, ja kylän portille saapuessaan hän näki sen pielessä ison orjantappurapensa, jolla iltaämärissä tukitaan portin aukko.

"Pyh!" mutisi hän, sillä hän oli tavannut useita sellaisia öisillä retkillään syötävää etsiessään. "Täälläkin siis ihmiset pelkäävät viidakon väkeä."

Hän istuutui portin vierustalle, ja erään miehen astuessa ulos hän nousi seisaalleen, avasi suunsa ja viittasi kurkkuunsa merkiksi, että hän kaipasi ruokaa. Mies töllisteli ja juoksi sitten takaisin pitkin kylän ainoata katua, huutaen pappia, joka oli kookas, lihava, valkopukuinen mies, otsassa keltaisen- ja punaisenkirjava merkki. Pappi saapui portille, saattueenansa ainakin sata ihmistä, jotka tuijottelivat, pakisivat, hoilasivat ja osoittelivat Mowglia.

"Tapojapa ei ole tällä ihmisväellä", sanoi Mowgli itsekseen. "Ainoastaan Harmaa Apina käyttäytyisi kuten nuo." Hän siis ravisti pitkää tukkaansa ja katseli joukkoa karsaasti.

"Mitä pelkäämistä siinä on?" selitteli pappi. "Katsokaa arpia hänen käsivarsissaan ja säärissään. Ne ovat susien puremia. Hän on vain viidakosta karannut susilapsi."

Tietysti olivat penikat kisaillessaan useasti nipistäneet Mowglia tiukemmin kuin olivat tarkoittaneet, ja kaikkialla hänen käsivarsissaan ja jaloissaan näkyi valkeita juomuja. Mutta eipä hän suurin surminkaan

olisi näitä puremiksi sanonut, sillä hän tiesi, mikä oli oikea purema.

"Arre! Arre!" säälisteli pari naista. "Joutua sitten pureskeltavaksi, lapsi rukka! Hän on sievä poika. Silmät hehkuvat kuin tulen liekki. Kautta kunniani, Messua, hän muistuttaa sinun poikaasi, jonka tiikeri vei."

"Annas kun katson", vastasi muuan vaimo, jolla oli raskaita vaskirenkaita ranteissa ja nilkoissa, ja hän tirkisteli Mowglia kämmenensä suojasta. "Muistuttaa todellakin. Hän on laihempi, mutta ihan on hänellä poikani muoto ja katsanto."

Pappi oli näppärä mies, ja hän tiesi Messuan kylän varakkaimman asukkaan vaimoksi. Niinpä hän loi toivoksi katseensa ylös taivaan lakeen ja lausui juhlallisesti: "Mitä viidakko on vienyt, sen on viidakko takaisin antanut. Ota poika huoneeseesi, sisareni, äläkä unohda osoittaa kunnioitustasi papille, joka näkee niin syvälle ihmisten elämään."

"Minut lunastaneen mullin kautta", tuumaili Mowgli itsekseen, "onpa kaikki tämä puhelu kuin toinen laumakäräjäin katselmus! No, jos olen ihminen, niin ihminen minun olla täytyy."

Joukko antoi tietä, kun vaimo viittasi Mowglin käymään mökkiinsä, missä oli punainen kiillotettu makuulavitsa, iso savinen jyväkirstu, kannessa lystikkäitä korkokuvioita, puolikymmentä vaskesta taottua keittoastiaa, pienessä komerossa hindulainen jumalankuva ja seinässä todellinen kuvastin, jollaisia pikku kolikosta myydään maalaismarkkinoilla.

Mowgli sai pitkän kulauksen maitoa ja leivän kannikan, ja Messua laski kätensä hänen päänsä päälle ja katseli häntä silmiin; sillä hän ajatteli, että kenties oli hänen poikansa tosiaankin palannut viidakosta, minne tiikeri oli hänet vienyt. Hän siis maanitteli: "Nathoo, oi Nathoo!" Mowgli ei osoittanut tuntevansa nimeä. "Etkö muista, kun annoin sinulle uudet kenkäsi?" Hän kosketti pojan jalkaa, ja se oli melkein kuin sarvea. "Ei", hän sanoi kaihomielin; "eivät ole nuo jalat koskaan kenkiä käyttäneet, mutta kovin suuresti olet Nathoon näköinen, ja ollos poikani".

Mowgli oli rauhaton, hän kun ei ollut milloinkaan majaillut katon alla; mutta vilkaistessaan oljista punottuun kattoon havaitsi hän milloin hyvänsä kykenevänsä repäisemään itselleen tien ulos, jotapaitsi ikkunassa ei ollut saranoita. "Mitä on ihmisestä mihinkään", hän jupisi lopulta, "ellei hän ihmisen puhetta ymmärrä? Minä olen nyt yhtä tyhmä ja mykkä kuin ihminen olisi meidän parissamme viidakossa. Minun täytyy oppia heidän puhettansa."

Hän ei suotta ollut sitten seurassa oppinut matkimaan kauriiden kutsuntaa ja pienen villisian röhkimistä. Niin pian kuin Messua siis sanankin äänsi, matki sitä Mowgli melkein virheettömästi, ja ennen pimeäntuloa tiesi hän jo monen esineen nimet ympäristöstään.

Pulaa syntyi levolle menosta, Mowgli kun ei suostunut nukkumaan noin pantterinloukun näköisessä karsinassa kuin mökki oli, ja kun ovi suljettiin, läksi hän ikkunasta ulos. "Tehköön tahtonsa mukaan", neuvoi Messuan mies. "Muista, että hän ei tietenkään tähän asti ole vuoteella nukkunut. Jos hän on todellakin lähetetty poikamme sijaan, niin hän ei karkaa."

Mowgli siis oikaisihe pitkään puhtoiseen ruohikkoon kentän laitaan, mutta hän ei ollut vielä silmiänsä ummistanut, kun pehmeä harmaa kuono tönäisi häntä leuan alle.

"Phui!" virkkoi Harmaa Veikko (hän oli emo Jolkan penikoista vanhin).

"Kehno palkinto on tämä kahdenkymmenen mailin hölkästä jäljilläsi. Sinä haiset puunsavulle ja karjalle — kerrassaan jo kuin ihminen. Herää, Pikku Veikko: tuon uutisia."

"Jaksavatko viidakossa hyvin?" kysyi Mowgli häntä syleillen.

"Kaikki paitsi Punakukan kärventämät sudet. Kuulepas nyt. Shere Khan on luikkinut etäälle metsästämään, kunnes hänen turkkinsa kasvaa jälleen, sillä hän on pahasti korventunut. Palatessaan hän vannoo upottavansa luusi Waingunga.

"Kaksipa siinä mieltä. Minäkin olen tehnyt pikku lupauksen. Mutta hyvä on aina uutisia saada. Olen tänä iltana väsyksissäni, — kovin väsyksissäni uusista asioista, Harmaa Veikko, — mutta tuohan minulle aina uutisia."

"Ethän unohda, että olet susi? Eiväthän ihmiset sinua saa sitä unohtamaan?" urkki Harmaa Veikko huolestuneesti.

"En ikinä unohda. Muistan elämäni ajan, että rakastan sinua ja kaikkea luolamme väkeä; mutta muistan myöskin, että minut on hädetty laumasta."

"Ja että sinut voidaan häätää toisestakin laumasta. Ihmiset ovat vain ihmisiä, Pikku Veikko, ja niiden puhe on kuin lammikon sammakoiden puhetta. Taas tänne alas tullessani minä odottelen sinua bambutiheikössä laitumen liepeessä."

Kolmeen kuukauteen tuon yön jälkeen Mowgli tuskin kertaakaan poistui kylän veräjältä, niin uutterasti hän opiskeli ihmisten menoja ja tapoja. Ensin hänen oli käytettävä vaatetta uumillaan, ja se kiusasi häntä kamalasti; sitten hänen piti oppia tuntemaan raha, jonka merkitystä hän ei ollenkaan tajunnut, ja harjoitella kyntämään, jota hän katsoi aivan hukkatyöksi. Ja kylän pikku lapset härnäisivät häntä aika lailla. Onneksi oli viidakon laki opettanut hänet säilyttämään malttinsa, sillä maltista riippuu viidakossa elämä ja elanto; mutta heidän tehdessään pilaa hänestä, kun hän ei yhtynyt leikkeihin tai lennätellyt leijoja tai kun hän äänsi jonkun sanan väärin, pidatti häntä rusentamasta heitä ainoastaan se tieto, ettei kelpo metsästäjä voinut alentua tappamaan pieniä alastomia penikoita.

Hän ei vähääkään tuntenut omaa voimaansa. Viidakossa hän tiesi itsensä petoihin verraten heikoksi, mutta kylässä ihmiset sanoivat, että hänellä oli sonnin voima. Hänellä ei ainakaan ollut käsitystäkään siitä, mitä pelko oli, sillä kun kylän pappi kertoi hänelle jumalan temppelissään suuttuvan hänelle, jos hän söi papin mangoja, niin hän sieppasi jumalankuvan, toi sen papin asuntoon ja pyysi pappia suututtamaan tämän, jotta hän saisi sen kanssa tapella. Häväistysjuttu oli hirmuinen, mutta pappi vaiensi hälyn, ja Messuan mies maksoi kasan hopeaa jumalan lepyttäjäisiä.

Eikä Mowglilla ollut aavistustakaan Intian ankarasta kastijaosta. Kun savenvalajan aasi kuukertui savikuoppaan, niin Mowgli kiskoi sen hännästä ylös ja auttoi ruukkujen sälytystä matkalle Khanhiwaran markkinoille. Puistattavaa oli tuokin, sillä savenvalaja on alhaissäätyinen ja hänen aasinsa vielä viheliäisempi. Papin toruessa Mowglia uhkasi tämä sitoa hänetkin aasin selkään, ja pappi selitteli Messuan miehelle, että Mowgli oli mahdollisimman pian toimitettava työhön; ja kylän päämies ilmoitti Mowglille, että hänen piti huomisaamuna lähteä puhvelinpaimeneksi.

Mowglipa oli tuosta hyvillään; ja sinä iltana, tavallaan kylän palvelijaksi päästyänsä, hän läksi piiriin,

joka keräytyi aina iltaisin eräälle muurauslavalle ison viikunapuun alle. Tässä iltaseurassa pakinoitsivat tupakkaansa tuprutellen päämies, yövartija, kylän kaikki juorut tietävä parturi ja kylän metsästäjä, vanha Buldeo, jolla oli muskettiluikki. Latvaoksilla istuivat apinat rupattelemassa, ja lavan alla oli kolo, missä asusti cobra, ja tämä sai joka ilta pikku vadillisen maitoa, sillä hän oli pyhä. Vanhukset istuivat puun juurella jutustaen ja isoja huqa-vesipiippujansa pöllähytellen myöhään yöhön asti.

He juttelivat ihmeellisiä tarinoita jumalista, ihmisistä ja aaveista, ja Buldeo vielä ihmeellisempiä viidakon petojen tavoista, kunnes piirin ulkopuolella kyhjöttelevien pienokaisten silmät pullistuivat kuopistaan. Useimmat kertomukset koskivat eläimiä, sillä olihan viidakko aina heidän ovellaan. Hirvet ja villisiat tarvelivät heidän laihojaan, ja silloin tällöin kaappasi tiikeri ihmisen hämärissä kylän porttien näköpiiristä.

Mowgli luonnollisesti tunsikin heidän tarinoitsemiansa seikkoja, ja hänen täytyi käsin peitellä nauruansa, hartiat hytkyvinä, kun Buldeo muskettia polvillansa poikkiteloin pidellen siirtyi toisesta merkillisestä jutusta toiseen.

Buldeo selitteli, että Messuan pojan riistäjä oli aavetiikeri, jonka ruumiissa asusti muutamia vuosia takaperin kuolleen ilkeän, vanhan koronkiskurin henki. "Ja tiedän tämän todeksi", hän sanoi, "koska Purun Dass ontui iskusta, jonka oli saanut tilikirjojensa polttamismellakassa, ja mainitsemani tiikeri ontuu myös, sillä sen käpälät painavat epätasaisia jälkiä."

"Totta, totta sen oltava on", myönsivät harmaaparrat nyökkäillen.

"Ovatko kaikki nuo kertomukset yhtäläistä lukinlankaa ja kuutamolorua?" virkahti Mowgli. "Tuo tiikeri ontuu, koska on nilkkuna syntynyt, kuten kaikki tietävät. Lapsellista on puhua koronkiskurin sielusta elukassa, jolla ei ole shakaalinkaan rohkeutta."

Buldeo oli tovin sanattomana kummastuksesta, ja päämies tuijotteli.

"Ohoo! Viidakkokakarako siinä?" puheli Buldeo. "Jos olet niin viisas, niin sinun on parempi toimittaa sen vuota Khanhiwaraan, sillä hallitus on luvannut sata rupiita sen hengestä. Vielä parempi on vaieta, kun aikaihmiset puhuvat."

Mowgli nousi lähteäkseen. "Kaiken iltaa olen täällä lojunut kuuntelemaan", huusi hän olkansa takaa, "ja vain kerran tai pari on Buldeo lausunut toden sanan viidakosta, joka on ihan hänen ovensa edessä. Kuinka siis uskoisin satuja aaveista ja jumalista ja menninkäisistä, joita hän sanoo nähneensä?"

"On tosiaan aika tuon pojan lähteä paimeneen", virkkoi päämies, Buldeon tuprutellessa ja ähistessä Mowglin hävyttömyyttä.

Useimmissa Intian kylissä on tapana, että muutamat poikaset vievät karjan ja puhvelit laitumelle aamulla varhain ja tuovat ne illalla takaisin; ja sama karja, joka tallaisi valkoisen miehen kuoliaaksi, antaa itseänsä komennella ja ropsia lasten, jotka tuskin ulottuvat niiden turpaan asti. Niin kauan kuin pojat pysyvät karjansa matkassa, ovat ne turvassa, sillä tiikerikään ei käy karjalauman kimppuun. Mutta toisinaan joku joutuu pedon saaliiksi harhaillessaan kukkia poimimassa tai sisiliskoja pyydystämässä.

Mowgli läksi kylän katuja pitkin aamun koittaessa, istuen ison johtajahärän Raman selässä; ja isot liuskakiven karvaiset puhvelit, joilla oli pitkät taaksepäin kaareutuvat sarvet ja villit silmät, nousivat

tanhualtaan yksi kerrallaan ja seurasivat häntä, ja Mowgli painoi hyvin selvästi mukanaan olevain lasten mieliin, että hän oli päällikkö. Hän huiteli puhveleita pitkällä kiillotetulla bambuseipäällä ja käski Kamyaa, erästä pojista, paimentamaan karjaa erikseen ja olemaan visusti sen vierellä, hänen mennessään edemmäs puhvelien keralla.

Intialainen laidunmaa on pelkkiä kallioita, näreikköjä, mättäitä ja pikku rotkoja, joiden sekaan karjalaumat hajaantuvat ja häviävät. Puhvelit yleensä pysyttelevät lammikkojen ja hetteiden lähistöllä, missä lojuvat ja kahlaillevat lämpimässä mudassa tuntikausia. Mowgli ajoi ne sen tasangon laitaan, missä Waingunga pistäikse viidakosta; sitten hän pudottausi Raman kaulalta, asteli erään bambutiheikön luo ja tapasi Harmaan Veikon.

"Hei", virkkoi Harmaa Veikko, "olen odotellut täällä hyvin monta päivää. Mitä tuo karjanpaimennustyö tarkoittaa?"

"Niin on määräys", selitti Mowgli; "minä olen toistaiseksi kylän paimen. Mitä uutta Shere Khanista?"

"Hän on palannut näille tienoille ja jo kauan odotellut sinua täällä päin. Nyt hän on taas poistunut, sillä riista on vähissä. Mutta hän aikoo tappaa sinut."

"Hyvä on", arveli Mowgli. "Niin kauan kuin hän viipyy poissa, istu sinä tai joku neljästä veikosta tuolla kalliolla, jotta voin nähdä sinut tullessani kylästä. Hänen palatessaan odota minua rotkossa dhaak-puun juurella tasangon keskellä. Meidän ei ole tarvis marssia Shere Khanin kitaan."

Sitten Mowgli valitsi siimeisen paikan ja heittäysi nukkumaan puhvelien rouhiessa ruohoa hänen ympärillään. Paimentaminen on Intiassa maailman laiskimpia tehtäviä. Karja liikkuu ja järsii ja laskeutuu levolle, ja liikkuu taas pikku taipaleen, eikä se edes ammu. Se vain mörähtelee, ja puhvelit aniharvoin äännähtävätkään, vaan painautuvat liejuisiin lammikkoihin toinen toisensa jälkeen ja kaivautuvat mutaan, kunnes ainoastaan turvat ja töllistelevät vaaleansiniset silmät ovat näkyvissä, ja siellä ne viruvat kuin tukit.

Aurinko saa kalliot vipajamaan helteessä, ja paimenpojat kuulevat sääksen (ei koskaan useampia) viheltelevän melkein näkymättömistä korkeuksista, ja ne tietävät, että jos joku heistä tai karjasta kuolisi, tuo sääksi suhahtaisi alas, ja seuraava sääksi matkojen päässä näkisi sen laskeutuvan ja tekisi samoin, ja seuraava ja seuraava, ja melkein silmänräpäyksessä ilmestyisi tyhjistä parikymmentä nälkäistä sääkseä. He nukuskelevat ja heräilevät ja taas nukkuvat, ja solmeilevat pikku vasuja kuivista heinistä ja pyydystelevät niihin heinäsiirkoja, tai nappaavat kiinni kaksi rukoilevaa mantista ja panevat ne tappelemaan; tai pujottelevat punaisia ja mustia viidakkopähkinöitä helminauhoiksi, tai katselevat kallion seinustalla kellivää sisiliskoa tai hetteen reunalla sammakonpyyntiin ryhtynyttä käärmettä.

Ja he laulavat pitkiä, pitkiä lauluja, jotka päättyvät omituisiin hindulaisiin juoksutuksiin, ja päivä tuntuu pitemmältä kuin useimpien ihmisten koko elämä, ja he ehkä rakentavat mutalinnan sekä siihen mudasta miehiä, hevosia ja puhveleita, sovittaen miesten käsiin ruokoja ja ollen olevinansa kuninkaita, nuo olennot armeijoinansa, tai kansan palvelemia jumalia. Saapuu sitten ilta ja lapsoset huhuilevat, puhvelit möyriävät esille kanuunanlaukauksina pamahtelevasta sitkeästä liejusta, ja kaikki parveilevat harmaan aavikon yli kohti kylän tuikkivia tulia.

Päivän toisensa jälkeen vei Mowgli puhvelit piehtaroimissijoille, ja päivän toisensa jälkeen hän näki Harmaan Veikon selän puolentoista mailin päässä aron toisessa laidassa, ja siitä hän tiesi, ettei Shere

Khan ollut palannut, ja päivän toisensa jälkeen hän loikoili ruohikossa ympäristönsä ääniä kuunnellen ja vanhoista viidakon päivistä unelmoiden. Jos Shere Khan olisi rammalla jalallaan kompastunut Waingungan tiheikössä, niin Mowgli olisi rasahduksen kuullut noina pitkinä hiljaisina aamuina.

Vihdoin hän eräänä päivänä ei nähnytkaan Harmaata Veikkoa merkkipaikalla, ja nauraen hän ohjasi puhvelit rotkoon dhaak-puun vieritse, joka oli kullanpunaisten kukkien peitossa. Siellä istui Harmaa Veikko selkäturkin joka karva porhollaan.

"Hän on piileskellyt kuukauden, jotta et osaisi olla varuillasi. Hän tuli selänteiden yli viime yönä Tabaquin keralla, kiihkeänä jäljilläsi", kertoi susi huohottaen.

Mowgli rypisti kulmiansa. "Shere Khania en pelkää, mutta Tabaqui on hyvin kavala."

"Ei hätää", vastasi Harmaa Veikko lipoen huuliansa. "Minä tapasin Tabaquin päivänkoitteessa. Nyt hän latelee viisauksiansa sääksille, mutta hän kertoi minulle kaikki ennenkuin katkaisin hänen selkänsä. Shere Khanin suunnitelmana on odottaa sinua kylän portilla tänä iltana — sinua eikä ketään muuta. Hän on nyt makuulla, Waingungan isossa kuivassa rotkossa."

"Onko hän tänään syönyt, vai metsästääkö hän tyhjänä?" tiedusteli Mowgli, sillä vastaus oli hänelle hengen asia.

"Hän tappoi aamuhämärissä — sian — ja hän on juonutkin. Muistathan, Shere Khan ei ole koskaan kyennyt paastoamaan, ei kostonkaan takia."

"Voi hupeloa, hupeloa! Siinäpä vasta penikan penikka! Syönyt ja juonutkin, ja hän arvelee minun odottavan, kunnes hän on nukkunut! Missä hän makaakaan? Jos meitä vain olisi kymmenen, niin voisimme nujertaa hänet makuulleen. Nämä puhvelit eivät hyökkää, elleivät vainua häntä, enkä minä osaa niiden kieltä. Voimmeko päästä hänen polkunsaa taa, jotta ne haistaisivat sen?"

"Hän ui pitkän matkan Waingungaa katkaistakseen sen", selitti Harmaa Veikko.

"Sen on Tabaqui neuvonut. Yksinään hän ei ikinä olisi tullut sitä ajatelleeksi." Mowgli seisoi sormi suussa pohtien. "Waingungan isossa rotkossa. Se avautuu tasangolle vajaan puolen mailin päässä täältä. Voin viedä lauman kaartaen viidakon puolitse rotkon päähän ja sitten karauttaa alangolle — mutta hän luikkisi alapäästä tieltä pois. Meidän on tukittava se pää. Harmaa Veli, voitko avukseni jakaa lauman kahtia?"

"Kenties en yksin — mutta olen tuonut viisaan auttajan." Harmaa Veikko hölkötti sivuun ja laskeusi erääseen kuoppaan. Sitten nousi ylös iso harmaa pää, jonka Mowgli hyvin tunsi, ja kuuman ilman täytti viidakon kaikkein ihalin huuto — suden metsästysulvahdus keskipäivällä.

"Akela! Akela!" huudahti Mowgli käsiänsä taputtaen. "Pitihän minun tietääkin, ettet sinä minua unohtaisi. Meillä on iso urakka edessä. Jaa lauma kahtia, Akela. Pidä lehmät ja vasikat yhdessä, ja sonnit ja kyntöpuhvelit erikseen."

Molemmat sudet puikahtelivat kuin piiritanssissa lauman keskeen ja ulos; elukat pärskyivät, heittelivät niskojaan ja erkanivat kahdeksi ryhmäksi. Toisessa seisoivat puhvelilehmät vasikkainsa ympärillä ja

tuijottivat tannerta kuopien, valmiina hyökkäämään ja hengiltä tallaamaan suden, jos tämä vain olisi alallaan. Toisessa korskuivat ja polkivat sonnit ja mullit, mutta vaikka ne näyttivät mahtavammilta, olivat ne paljoa vähemmän vaaralliset, niillä kun ei ollut vasikoita suojeltavina. Kuusikaan miestä ei olisi saanut laumaa niin näppärästi jaetuksi.

"Mitä käskyjä!" läähätti Akela. "Ne koettavat yhtyä jälleen."

Mowgli hypähti Raman selkään. "Aja sonnit pois vasemmalle, Akela. Harmaa Veikko, meidän mentyämme pidä sinä lehmät koolla ja aja ne rotkon alapäähän."

"Kuinka pitkälle?" kysyi Harmaa Veikko läähättäen ja leukojansa luskutellen.

"Kunnes seinämät ovat korkeammat kuin Shere Khan voi loikata", hoilasi Mowgli. "Pidätä niitä siellä kunnes me karautamme alas."

Sonnit kaartuivat syrjään Akelan ulvahdellessa, ja Harmaa Veikko pysähtyi lehmien eteen. Nämä hyökkäsivät päin, ja hän pysyttelihe juuri heidän edellään rotkon alapäähän asti, Akelan häätäessä sonnit kauas vasemmalle.

"Hyvin tehty! Vielä hyökkäys, niin ne ovat oikeassa vauhdissaan. Huolellisesti nyt — huolellisesti, Akela! Näykkäyskin vain liikaa, niin sonnit ryntäävät päin. Hihhei! Onpa tämä hurjempaa työtä kuin mustien kauriiden ajo. Olisitko uskonut näiden elukkain voivan saada tämmöisen vauhdin?" huusi Mowgli.

"Minä — minä olen näitäkin aikoinani pyytänyt", ähkäisi Akela tomupilvestä. "Käännäkö ne viidakkoon?"

"Käännä! Niin juuri. Käännä joutuin! Rama on hulluna raivosta. Oi, jospa vain osaisin sanoa hänelle, mitä häneltä tänään tarvitsen."

Sonnit suunnattiin tällä kertaa oikealle, ja ne törmäsivät tiheikköön. Toiset paimenet, jotka olivat puolen mailin päässä karjalaitumella tätä menoa katselleet, pyyhkäisivät kylään mikäli koivista läksi, huutaen että sonnit olivat hullaantuneet ja pillastuneet. Mutta Mowglin suunnitelma oli kylläkin selvä. Hän tahtoi vain tehdä pitkän kierroksen ylämaahan ja päästä rotkon yläpäähän, ajaakseen sonnit alas rotkoa ja ahdistaa Shere Khanin sonnien ja lehmien väliin; sillä hän tiesi, että Shere Khan ei syönnin ja täyden juonnin jälkeen mitenkään pystyisi taistelemaan eikä kapaisemaan rotkon seinämiä ylös.

Hän viihdytteli nyt puhveleita äänellään, ja Akela oli jättäytynyt kauas taakse, ainoastaan pariin kertaan älähdellen, jouduttaakseen takajoukkoa. Kierros oli varsin pitkä, sillä he eivät halunneet joutua niin lähelle rotkoa, että Shere Khan älyäisi varoituksen. Vihdoin Mowgli pyöräytti hämmentyneen lauman rotkon päähän ruohoiselle pälvelle, joka jyrkästi loiveni alas varsinaiseen rotkoon. Noin korkealta saattoi puiden latvojen yli nähdä alas tasangolle; mutta Mowgli katseli rotkon seiniä ja oli tyytyväinen nähdessään, että ne olivat melkein kohtisuorat. Niitä verhoilevat köynnökset eivät kyenneet suomaan jalansijaa tiikerille, joka tahtoi pyrkiä ylös.

"Anna niiden hengähtää, Akela", hän sanoi kohottaen kätensä. "Ne eivät ole vielä vainunneet häntä. Anna niiden hengähtää. Minun täytyy ilmoittaa Shere Khanille, kuka tulee. Hän on loukussamme."

Hän pani kätensä torveksi suulleen ja huuteli alas rotkoon — se oli melkein kuin tunneliin huhuilemista —

ja kaiut poukkoilivat kalliolta kalliolle.

Pitkän ajan kuluttua kuului vastaukseksi vasta heränneen, runsaasti syöneen tiikerin venyttelevä, uninen ärinä.

"Kuka kutsuu?" ärähti Shere Khan, ja komea riikinkukko pyrähti kirkuen ylös rotkosta.

"Minä, Mowgli. Karjanvaras, on aika joutua Kärjäkalliolle! Alas — kiidätä ne alas, Akela! Alas, Rama, alas!"

Lauma pysähtyi hetkiseksi rinteen partaalla, mutta Akela äityi täyteen metsästysulvontaan, ja ne syöksähtivät syvyyteen toinen toisensa jälkeen ihan kuin veneet koskeen, hiedan ja kivien ryöpytessä ympärillä. Kerran vauhtiin tultua oli pysähtyminen mahdotonta, ja ennen kuin ne vielä kunnolleen olivat rotkon uomassa, haistoi Rama Shere Khanin ja mylväisi.

"Ha ha!" ilkkui Mowgli hänen selässään. "Nyt sinä tiedät!" ja mustien sarvien, vaahtoavien turpien ja pullistuneiden silmien virta tohahti alas rotkoa kuin kivenmura tulvavedessä, heikompien puhvelien ahtautuessa seinämiin pyrkimään köynnöksien läpi. Ne tiesivät mikä työ oli edessä — puhvelilauman kamala hyökkäys, jota mikään tiikeri ei voi toivoa vastustavansa.

Shere Khan kuuli sorkkien töminän, nousi jaloilleen ja löntysteli alas rotkon uomaa, vaanien molemmin puolin jotakin pakotietä. Mutta pystyinä kohosivat rotkon seinät, ja hänen oli pysyttävä tolallaan, raskaana ateriastaan ja juonnistaan ja halukkaampana mihin tahansa muuhun kuin taistelemaan. Lauma roiskahti yli lammikon, jolta hän oli vast'ikään lähtenyt, mylvien niin että kapea kouru oli yhtenä pauhuna. Mowgli kuuli vastausmylvinän rotkon alapäästä, näki Shere Khanin kääntyvän (tiikeri tiesi pahassakin pinteessä paremmaksi kohdata sonnit kuin lehmät vasikkoinensa), ja sitten Rama liukahti, kompastui ja työntyi jälleen matkaan jonkin pehmeän yli, ja sonnit kintereillään sinkoutui täyttä vauhtia toiseen laumaan, yhteentörmäyksen voiman suorastaan nostaessa heikommat puhvelit jaloiltaan. Se tempaisu paiskasi molemmat laumat ulos aavikolle, puskevina, polkevina ja pärskyvinä. Mowgli kärkkyy sopivaa tilaisuutta ja luiskahti Raman selästä maahan, huidellen oikeaan ja vasempaan kepakollansa.

"Joutuin, Akela! Hajota ne. Aja ne erilleen, muutoin ne tappelevat keskenään. Aja ne pois, Akela. Hei, Rama! Hei hoi hei, lapsukaiseni. Hiljalleen nyt, hiljalleen! Kaikki valmista."

Akela ja Harmaa Veikko hyppelivät edestakaisin nipistellen puhvelien koipia, ja vaikka lauma kerran kääntyi uudestaan hyökätäkseen solaan, sai Mowgli Raman suunnatuksi liejupaikkoihin ja toiset seurasivat sitä.

Shere Khan ei tarvinnut enempää poljentaa. Hän oli raatona, ja sääkset jo lähenivät.

"Veikot, tämä oli koiran kuolema", puheli Mowgli, ottaessaan veitsen, jota hän nyt ihmisten keskuudessa asuessaan aina kantoi tupessa kaulaan sidottuna. "Mutta eipä hän olisi tappeluun ryhtynytkään. Heijuu! hänen taljansa näyttää komealta Kärjäkalliolla. Meidän on ryhdyttävä nopeasti työhön."

Ihmisten kasvattama poika ei olisi unissaankaan ryhtynyt yksinään nylkemään kymmenen jalan mittaista tiikeriä, mutta Mowgli tiesi paremmin kuin yksikään muu, millä tavoin eläimen nahka on sijoillansa ja miten se voidaan irrottaa. Mutta kovaa työtä se oli, ja Mowgli viilteli, reuhtoi ja murahteli tunnin ajan, susien katsellessa kieli pitkällä tai hänen määräystensä mukaan autellen kiskomisessa.

Äkkiä laskeusi käsi hänen olalleen, ja ylös katsahtaessaan hän näki Buldeon, pyssy kainalossa. Lapset olivat kylällä kertoneet puhvelien pillastumisesta ja Buldeo oli lähtenyt vihasena liikkeelle, mielelläänkin moittiaksensa Mowglia huonosta karjan kaitsennasta. Sudet hävisivät näkyvistä heti kun huomasivat miehen lähestyvän.

"Mitä hulluutta tämä on?" ärisi Buldeo. "Sinäkö muka pystyisit nylkemään tiikerin! Missä puhvelit tappoivat sen? Ja onpa se juuri se nilkku tiikeri, josta on luvattu sadan rupiin palkinto. No, no, emme nyt välitä siitä, että laskit lauman karkuun, ja kenties annan sinulle palkinnosta yhden rupiin, jahka olen vienyt nahan Khanhiwaraan."

Hän hamuili vyöstänsä tuluksia ja kumartui kärventämään Shere Khanin viiksiä. Useimmat alkuasukasmetsästäjät kärventävät tiikerin viikset estääkseen sen haamun kummittelemasta heille.

"Hm!" jupisi Mowgli puolittain itsekseen, vetäessään etukäpälän nahkaa irti. "Vai viet sinä nahan Khanhiwaraan palkinnon saadaksesi ja kenties annat minulle yhden rupiin? Mutta minullapa on mielessäni, että tarvitsen nahan omaksi käytettäväkseni. Äläst, ukkeli, taulasi syrjään!"

"Mitä puhetta tämä on kylän metsästäjälle? Sinun onnesi ja puhveliesi typeryys ovat sinulle toimittaneet tämän saaliin. Tiikeri on vast'ikään syönyt, muutoin olisi se jo kahdenkymmenen mailin päässä. Ethän edes osaa sitä kunnollisesti nylkeä, senkin kulkurikakara, ja komentelet siinä vielä minua, Buldeota, olemaan kärventämättä sen viiksiä. Mowgli, en anna sinulle palkinnosta ainuttakaan annaa, vaan lämpimän selkälöylyn. Pois raadon kimpusta!"

"Minut lunastaneen mullin kautta", puheli Mowgli yrittellen päästä hartioihin käsiksi, "pitääkö minun kaiken päivää lörpötellä vanhalle apinalle? Hoi, Akela, tämä mies kiusaa minua."

Buldeo oli ollut vielä kumarassa tiikerin pään kohdalla, mutta keikahti äkkiä selälleen ruohikolle ja näki harmaan suden seisovan poikittain ylitsensä, Mowglin jatkaessa nylkemistänsä kuin olisi ollut yksinänsä koko Intiassa.

"Ni—in", mutisi hän hampaittensa raosta. "Sinä olet aivan oikeassa, Buldeo. Sinä et anna minulle ainuttakaan annaa palkinnosta. On olemassa vanha sota tämän nilkun tiikerin ja minun välillä — hyvin vanha sota, ja — minä olen voittanut."

Ollaksemme Buldeolle kohtuullisia on meidän sanottava, että hän kyllä olisi kymmenen vuotta aikaisemmin käynyt rynnistelemään Akelaa vastaan, jos olisi suden metsässä tavannut, mutta eihän voinut pitää tavallisena petona sutta, joka totteli ihmissyöjätiikerin kanssa yksityisissä riidoissa olevan pojan käskyjä. Tuo oli lumousta, pahinta lajia taikuutta, ajatteli Buldeo ja odotti epätietoisena suojelisiko häntä kaulassaan kantamansa amuletti. Hän makasi hiventäkään hievahtamatta, joka hetki odottaen näkevänsä Mowglinkin muuttuvan tiikeriksi.

"Maharadsh! Suuri kuningas", hän vihdoin käheästi kuiskasi.

"Niin", hymähti Mowgli päätänsä kääntämättä.

"Minä olen vanha mies. En tiennyt sinun olevan muuta kuin paimenpoika. Saanko nousta ylös ja mennä tieheni, vai repiikö palvelijasi minut kappaleiksi?"

"Mene, ja rauha kanssasi. Mutta älä vast'edes pyri sotkemaan peliäni. Päästä hänet, Akela."

Buldeo astua köpitti kylään minkä kerkesi, vilkuen taakseen nähdäkseen muuttuisiko Mowgli joksikin hirviöksi. Perille päästyään hän kertoi sellaisen tarinan loihdinnasta, lumoomisesta ja taikuudesta, että pappi kävi varsin vakavaksi.

Mowgli pitkitti työtänsä, mutta oli jo melkein hämärä, ennen kuin hän ja sudet olivat saaneet ison, heleän taljan kokonaan erilleen raadosta.

"Nyt meidän täytyy kätkeä tämä ja viedä puhvelit kotiin! Auta minua niiden kokoamisessa, Akela."

Karja saapui kylän edustalle harmaassa hämyssä. Mowgli näki valoja kaikkialla ja kuuli simpukankuorten törähdyksiä ja kellojen kumahuksia temppelistä. Puoli kylää näytti olevan portilla häntä odottamassa. "Tuo tapahtuu syystä että tapoin Shere Khanin", virkahti hän itsekseen; mutta kivisade alkoi vinkua hänen korvissaan ja kyläläiset kiljuivat: "Velho! Suden pentu! Viidakkokummitus! Tiehesi! Painu pois täältä, tai pappi muuttaa sinut jälleen sudeksi. Ammu, Buldeo, ammu!"

Vanha musketti pamahti, ja muuan nuori puhveli mylvähti kivusta.

"Yhä taikuutta!" huusivat kyläläiset. "Hän osaa kääntää kuulia. Buldeo, se oli sinun puhvelisi."

"Mitähän tämä merkinnee?" hämmästeli Mowgli, kivien sadellessa tiheämmin.

"Ne eivät ole toisenlaisia kuin laumakaan, nuo veljesi", tuumi Akela levollisesti istuutuen. "Näyttääpä minusta siltä, jos luodit mitään tarkoittavat, kuin tahtoisivat ne häätää sinut pois."

"Susi! Suden pentu! Mene pois!" hoilasi pappi, heiluttaen pyhän tulsi-kasvin vesaa.

"Taas? Viime kerralla se tapahtui syystä että olin ihminen. Tällä kertaa on syynä se, että olen susi. Mennään, Akela."

Yksi nainen — se oli Messua — juoksi karjan lähelle ja huusi: "Voi poikani, poikani! Sanotaan sinun olevan velho, joka voi mielinmäärin muuttaa itsensä pedoksi. Minä en sitä usko, mutta lähde pois, taikka ne tappavat sinut. Buldeo sanoo sinua taikuriksi, mutta minä tiedän sinun kostaneen Nathoon kuoleman."

"Tule takaisin, Messua!" kirkui väkijoukko. "Tule takaisin, tai me kivitämme sinut."

Mowgli ärähti, sillä kiven mukula oli osunut häntä huuleen. "Juokse takaisin, Messua. Tämä on niitä hulluja tarinoita, joita ne ison puun juurella hämyssä jaarittelevat. Minä olen ainakin maksanut poikasi hengestä. Hyvästi; ja juoksehan joutuin, sillä minä lähetän kylään karjan vikkelämpää vauhtia kuin heidän kivipallonsa lentelevät. En ole mikään taikuri, Messua. Hyvästi!"

"Nyt, vielä kerran, Akela", hän huudahti. "Lähetä lauma kylään."

Puhvelit olivat kylliksi kiihkeät pääsemään tanhuoilleen. Ne tuskin tarvitsivat Akelan ulvahdusta, vaan säntäsivät sisälle portista kuin tuulispää, hajottaen väkijoukon oikealle ja vasemmalle.

"Laskekaa lukumäärä!" huusi Mowgli ylväästi. "Kenties olen varastanut niistä jonkun. Laskekaa, sillä

minä en enää paimeneksenne rupea. Hyvästi jääkää, ihmisten lapset, ja kiittäkää Messuaa siitä, etten tule sinne susineni kaahaaman teitä ylös ja alas katuja."

Hän pyörähti kantapäillään ja asteli pois Yksinäisen Suden kanssa; ja katsahtaessaan ylös taivaan tähtösiin hän tunsu itsensä onnelliseksi. "Eipä tämä poika enää ansoissa nukuskele, Akela. Ottakaamme Shere Khanin talja ja lähtekäämme. Ei; me emme vahingoita kylää, sillä Messua oli minulle hyvä."

Kuun noustessa tasangon yli ja hopeoidessa sen maidonkarvaiseksi näkivät hirmustuneet kyläläiset Mowglin, kaksi sutta kintereillään ja vankka kimppu päänsä päällä, hölköttävän aavikon poikki suden tasaisella tahdilla, joka syö pitkiä penikulmia kuin kulo. Silloin he kajahuttelivat temppelin kelloja ja puhaltelivat simpukkatorvia rämeämmin kuin konsanaan; ja Messua itki, ja Buldeo koristeli seikkailutarinaansa, kunnes lopulta vakuutti Akelan nousseen takatassuilleen ja puhuneen kuin ihminen.

Kuu oli juuri laskemaisillaan, kun Mowgli ja kaksi sutta saapuivat Käräjäkallion kukkulalle, ja he seisahtuivat emo Jolkan luolalle.

"Ne ovat häätäneet minut ihmislaumasta, emo", huusi Mowgli, "mutta sanani pitääkseni tuon Shere Khanin taljan".

Emo Jolkka käveli kankeasti ulos luolasta penikat takanaan, ja hänen silmänsä hehkuivat, kun hän näki taljan.

"Sanoin hänelle sinä päivänä, jona hän sulloi päänsä ja hartiansa tähän luolaan, etsien sinun henkeäsi, pikku sammakko — sanoin hänelle, että metsästäjä joutuisi metsästettäväksi. Hyvin on tehty."

"Pikku Veikko, hyvin on tehty", yhtyi syvä ääni tiheiköstä.

"Olimme ilman sinua yksinäisiä viidakossa!" Ja Bagheera juoksi Mowglin paljaitten jalkojen juureen. He kiipesivät yhdessä ylös Käräjäkalliolle, ja Mowgli levitti taljan laakakivelle, jolla Akelan oli ollut tapana istua, ja naulitsi sen maahan neljällä bambun sälöllä. Akela paneusi sille pitkäkseen ja kajautti vanhan kutsun käräjäväelle: "Katsokaa, katsokaa tarkoin, oi sudet", ihan niinkuin hän oli huutanut Mowglia sinne ensimmäistä kertaa tuotaessa.

Aina Akelan viraltapanosta asti oli lauma ollut ilman johtajaa, metsästellen ja tapellen kukin mielensä mukaan. Mutta totuttuun tapaan he vastasivat kärjäkutsuun. Toiset heistä olivat rampautuneet loukuissa, joihin olivat harhautuneet; toiset ontuivat ampumahaavojaan, toiset olivat kapisia kehnon ruuan syömisestä, ja monta puuttui. Mutta he tulivat Kärjäkallioille, kaikki hengissä säästyneet, ja näkivät Shere Khanin viiruisen taljan paadella, suunnattomat kynnet tyhjinä roikkuvien käpäläin päissä.

"Katsokaa tarkoin, oi sudet. Olenko pitänyt sanani?" kehoitti Mowgli; ja sudet ulvahtelivat myönnytystään, ja muuan resuinen susi kiljui:

"Johda meitä jälleen, oi Akela. Johda meitä jälleen, oi ihmisenpenikka, sillä me voimme pahoin tästä laittomuudesta, ja tahtoisimme vielä kerran olla Vapaa Kansa."

"Ei", kehräsi Bagheera, "sepä ei käy laatuun. Täyteen ravittuina ollessanne voi hulluus taas riivata teidät. Tyhjänpäiten ei teitä Vapaaksi Kansaksi nimitellä. Te taistelitte vapaudesta, ja se on teidän. Syökää se, oi sudet."

"Ihmislauma ja susilauma ovat minut häätäneet", virkkoi Mowgli. "Nyt aion metsästää yksinäni viidakossa."

"Ja me metsästämme sinun kanssasi", sanoivat ne neljä penikkaa.

MOWGLIN LAULU,

jonka hän lauloi Käräjäkalliolla Shere Khanin taljalla tanssiessaan.

Minä Mowgli laulan. Viidakko tekojani kuunnelkoon.

Shere Khan se uhkasi tappaa — tappaa! Portilla hämärässä uhkasi tappaa
Sammakon, Mowglin!

Hän söi ja hän joi. Juo vain, Shere Khan, sillä milloin juot sinä taas?
Nuku, näe tapostasi unta.

Olen laitumella yksin. Tule, Harmaa Veikko! Tule, Yksinäinen Susi, iso riita on mielessä täällä.

Tuokaapa vanterat puhvelihärät, sininahkaiset tulisilmäiset laumahärät luokseni. Kaahatkaa niitä sinne ja
tänne käskyni jälkeen. Uinutko vielä, Shere Khan? Herää, oi herää! Täällä minä tulen, ja takanani härät.

Rama, puhvelien kuningas, polkaisi sorkallaan. Waingungan vedet, minne
Shere Khan meni?

Ei ole hän Sahi, jotta kaivaisi kuoppia, eikä myös Mor Riikinkukko, lähteäkseen lentoon. Ei ole hän
Mang-yökkö, riippuakseen puissa. Humisevat bambuvesat, minne juoksi hän?

Hou! hän on tuossa. *Hui!* hän on tuossa. Ramanpa jaloissa viruu jo Nilkku! Ylös, Shere Khan! Ylös
tappoon! Täällä on lihaa: murra härjiltä niskat!

Sh! hänpä nukkuu. Emme herätä häntä, sillä hän on hirveän voimakas. Sääsket ovat tulleet sitä näkemään.
Mustat muurahaiset ovat tulleet sitä tietämään. Hänen kunniakseen nyt on suuri seura koolla.

Alala! Minulla ei ole vaatetta verhokseni. Sääkset saavat nähdä, että minä olen alasti. Minua hävettää
kohdata kaikkea tuota kansaa.

Lainaa minulle takkiasi, Shere Khan. Lainaa minulle helottavaa viiruista takkiasi, lähteäkseni
Käräjäkalliolle tästä.

Minut lunastaneen mullin kautta tein minä lupauksen — pikku lupauksen.
Takkisi vain puuttuu ennen kuin pidän sanani.

Veitsellä, veitsellä, jollaista ihmiset käyttävät, metsämiehen veitsellä kumarrun lahjaani ottamaan.

Waingungan vedet, Shere Khan antaa minulle takkinsa rakkautensa merkiksi. Kisko, Harmaa Veikko!

Kisko, Akela! Raskas on Shere Khanin talja.

Ihmislauma on suutuksissaan. Ne viskovat kiviä ja loruavat lasten kielellä. Suustani vuotaa verta. Juoksenkin pois.

Läpi yön, läpi kuumen yön juoskaa nopsasti kanssani, veljet. Me jätämme kylän valot ja kuljemme laskevaa kuuta kohti.

Waingungan vedet, ihmislauma on häätänyt minut. En heille tehnyt vahinkoa, mutta he minua pelkäsivät. Miksi?

Myös susilauma on häätänyt minut. Viidakko on suljettu minulta ja kylän portti on suljettu. Miksi?

Kuten Mang liehuu petojen ja lintujen välillä, niin liehun minä viidakon ja kylän välillä. Miksi?

Minä tanssin Shere Khanin taljalla, mutta sydämeni on ankaran raskas. Suuni on haavoittunut kylän kivistä, mutta sydämeni on ylen keveä, kun olen palannut viidakkoon. Miksi?

Nämä kaksi seikkaa taistelevat minussa niinkuin käärmeet keväällä. Vesi noruu silmistäni: kuitenkin nauran sen tiukkuessa. Miksi?

Minä olen kaksi Mowglia, mutta Shere Khanin talja on jalkaini alla. Koko viidakko tietää, että olen tappanut Shere Khanin. Katsokaa, katsokaa tarkoin, oi sudet!

Ahai! sydämeni on raskas asioista, joita en voi ymmärtää.

VIIDAKKO LASKETAAN VALLOILLEEN

Verhoo ne, piiritä, peitä pois,
köynnös, ruoho ja kukka,
muuten en unhota heitä pois,
jotka nyt korjasi hukka!

Altтарin juurella hallava tuhka
taivahan sadetta uottaa;
pelloilla vaani ei turmion uhka,
hirvikin turvaansa luottaa:
seinät on sorana, raunioruhka
ihmist' ei tänne voi tuottaa!

Mowglin piti nyt metsästää viidakossa omin neuvojin emo ja isä Jolkan neljän lapsen keralla. Mutta eipä ole helppo tuossa tuokiossa muuttaa koko elämänsä — viidakossa ei ensinkään. Ensi työkseen Mowgli rappeutuneen lauman luikittua tiehensä pistäysi kotiluolaan ja nukkui päivän ja yön. Sitten hän kertoili emo Jolkalle ja isä Jolkalle seikkailuistaan ihmisten seassa sen verran kuin nämä pystyivät ymmärtämään; ja hänen välkytellessään aamuaurinkoa puukkonsa terällä — samalla, jolla hän oli Shere Khanin nylkenyt — he sanoivat hänen oppineen jotakin. Sitten oli Akelan ja Harmaan Veikon selitettävä osuutensa puhvelien suureen rotko-ajoon, ja Baloo tallustella väikäili ylös mäkeä sitä kuulemaan, ja Bagheera ruopi ruumistansa ihastuneena, kuunnellessaan millä tavoin Mowgli oli sotaansa käynyt.

Aurinko oli jo korkealla, mutta kukaan ei ajatellutkaan nukkumaan rupeamista, ja tuon tuostakin emo Jolkka kohautti päätänsä ja tyytyväisenä henkäisi syvään, kun tuuli leyhytteli Käräjäkalliolta tiikerintaljan tuoksua.

"Akelatta ja Harmaatta Veikotta", lopetti Mowgli pakinansa, "en olisi kyennyt mitään tekemään. Oi, maammo kulta, olisitpa nähnyt teräksenkarvaisten laumahärkien rynnäkön alas rotkoon tai karkauksen sisälle veräjästä, kun ihmislauma viskeli minua kivillä!"

"Olen iloissani siitä, etten tuota viime rysiä nähnyt", vastasi emo Jolkka jämeästi. "Minun tapani ei ole sietää penikkojani kaahailtavan kuin shakaaleja! Minä olisin sen maksattanut ihmisellä; mutta olisinpa säästänyt vaimoa, joka antoi sinulle maitoa. Niin, hänet yksin olisin säästänyt."

"Rauhoitu, rauhoitu, Raksha!" tynnytteli isä Jolkka raukeasti. "Sammakkomme on tullut takaisin — niin viisaana, että hänen oman isänsä täytyy nuolla hänen jalkojansa; ja mitäpä merkitsee päässä naarmu sinne tai tänne? Jätä ihminen rauhaan." Baloo ja Bagheera säestivät kumpikin: "Jätä ihminen rauhaan."

Mowgli, pää emo Jolkan kupeella, hymyili tyytyväisesti ja sanoi, että hän puolestaan ei halunnut enää

konsanaan nähdä, kuulla tai haistaa ihmistä.

"Mutta mitäs", kysyi Akela toista korvaansa höristäen, "mutta mitäs jos ihmiset eivät jätä sinua rauhaan, Pikku Veikko?"

"Meitä on viisi", sanoi Harmaa Veikko, silmäillen seuruetta ja loksauttaen leukojaan viime sanan vahvistukseksi.

"Mekin voisimme lyöttäytyä siihen metsästykseen", huomautti Bagheera, lierauttaen häntäänsä vinheällä huiskahduksella ja vilkaisten Baloonon. "Mutta miksi nyt ajatellakaan ihmistä, Akela?"

"Syystä seuraavasta", vastasi Yksinäinen Susi. "Kun tuon keltaisen voron talja oli ripustettu kalliolle, läksin takaisin polkuamme pitkin kylään päin, astellen askeleissani, poikkeillen sivulle ja makaillen välillä, sekaannuttaakseni jäljet siltä varalta, että joku seuraisi meitä. Mutta sotkettuani jäljen niin, että tuskin itsekään tunsin sitä, tulla liihotteli puiden lomasta Mang-yökkö ja keijui kohdallani ilmassa. Sanoi Mang: 'Ihmislauman kylä, mistä ihmisenpenikka häädettiin, kuhisee kuin herhiläispesä'".

"Heitinkin ison kiven", virnisti Mowgli, joka oli monesti huvitellut heittelemällä kypsiä metsäpähkinöitä herhiläispesään ja pinttamällä lähimpään lampeen ennen kuin herhiläiset hänet saavuttivat.

"Kysyin Mangilta, mitä hän oli nähnyt. Hän kertoi Punakukan kukkivan kylän veräjällä ja pyssymiesten istuskelevan sen äärellä. Minä tiedän, sillä minulla on siihen syytä kyllin", — Akela silmäili kupeensa vanhoja kuivia arpia, — "että ihmiset eivät leikillään luikkuja kanno. Piankin, Pikku Veikko, vaaniskelee pyssymies polullamme — ellei hän tosiaan jo ole lähtenytkin liikkeelle."

"Mutta miksi hän niin tekisi? Ihmiset ovat minut häätäneet. Mitä enempää he tahtovat?" kivahti Mowgli.

"Sinä olet ihminen, Pikku Veikko", vastasi Akela. "Ei ole meistä, Vapaasta Kansasta, sanomaan sinulle, mitä veljesi tehnevät ja miksi."

Hänellä oli juuri aikaa tempaista ylös kypälänsä, kun nahkapuukko iski syvän loven maahan sen kohdalla. Mowgli sivalsi nopeammin kuin tavallinen ihmissilmä kykeni tarkkaamaan, mutta Akela oli susi; ja koirakin, niin kovin kaukana kuin onkin villistä sudesta, esi-isästään, voi herätä sikeästä unesta käärrypyörän koskettaessa kuvetta ja vahingoittumattomana kimmahda pois ennen kuin pyörä ehtii rusetamaan.

"Vast'edes", lausui Mowgli levollisena, pistäen puukonsa tuppeen, "puhu ihmislaumasta ja Mowglista kahdessa henkäyksessä — älä yhdessä".

"Phff! Sepä terävä hammas", tuumi Akela haistellen terän syvää vakoa, "mutta ihmislaumassa elostaminen on tarvellyt silmäsi, Pikku Veikko. Minä olisin kyennyt tappamaan kauriin sinun iskusi aikana."

Bagheera kavahti jaloilleen, työnsi ulos päänsä niin pitkälle kuin yletti, nuuski ja jäykistyi ruumiinsa jokaisesta taiteesta. Harmaa Veikko seurasi vikkelaasti hänen esimerkkiänsä, pysytellen hieman hänen vasemmallaan saadakseen sieraimiinsa oikealta puhaltavan tuulen, samalla kun Akela säntäsi viidenkymmenen metrin päähän vastatuuleen ja jäykistyi hänkin puolittain kyyristäytyneenä. Mowgli katseli kademielin. Hänen hajuaistinsa tarkkuutta saattoivat aniharvat ihmiset saavuttaa, mutta hän ei ollut päässyt viidakkolaiskuoron suunnattomaan herkkyyteen; ja savuisessa kylässä vietetyt kolme kuukautta

olivat pahasti tylsyttäneet sitä. Hän kuitenkin kostutti sormensa, hieroi sillä nenäänsä ja seisoj suorana, tavataksen ylävainun, joka on luotettavin, joskin heikoin.

"Ihminen!" murisi Akela painautuen ryntäilleen.

"Buldeo!" virkahti Mowgli istuutuen. "Hän seuraa jälkiämme, ja tuolla on hänen luikkunsa välke. Katsokaa!"

Vain sekunnin osaksi välähti auringon säde vanhan musketin messinkiheloissa, mutta viidakossa ei mikään hohda juuri tuolla kimmellyksellä, paitsi milloin pilvet ajelevat toisiaan taivaanlaella. Silloin kissankullan liuske tai pikku lampi taikka hyvin kiiltäväpintainen lehtikin säihkyi kuin valonheittäjä. Mutta se päivä oli pilvetön ja tyven.

"Tiesinhän, että ihmiset seuraisivat", virkkoi Akela voitokkaasti.
"Suotta en ole laumaa johtanut!"

Mowglin neljä sutta eivät sanoneet mitään, vaan juoksivat alas mäkeä vatsa maata viistäen ja sulautuivat orjantappurapensasastoon ja köynnöksiin.

"Minne meno, ja sanaa antamatta?" huusi Mowgli.

"Hsh! Vieritämme tänne hänen pääkallonsa ennen puoltapäivää!" vastasi Harmaa Veikko.

"Takaisin! Takaisin ja odottakaa! Ihminen ei syö ihmistä!" kirkui Mowgli.

"Kuka vast'ikään oli susi? Kuka tavoitti minua puukolla, kun ajattelin että hän saattaisi olla ihminen?" kysyi Akela noiden neljän yrmeinä pyörtäessä takaisin ja laskeutuessa istumaan.

"Minäkö selittelemään syitä kaikkeen mitä suvaisen tehdä?" vastasi Mowgli raivoissaan.

"Se on ihmistä! Siinä ilmenee ihminen!" jupisi Bagheera viiksiensä juuresta. "Samatenpa puhuivat ihmiset kuninkaan häkkien lähettyvillä Oodeyporessa. Me viidakon väki tiedämme, että ihminen on kaikista viisain. Jos luottaisimme korviimme, niin tietäisimme, että hän on kaikista hupsuin." Äänensä korottaen hän lisäsi: "Ihmisenpenikka on oikeassa. Ihmiset metsästävät laumoina. Huonoa metsästystä on tappaa yksi, ellemme tiedä mitä toiset sitten tekevät. Tulkaa, katsokaamme mitä tuo mies meille aikoo."

"Me emme tule", murisi Harmaa Veikko. "Metsästä yksinäsi, Pikku Veikko. Me tiedämme oman mielemme! Pääkallo olisi jo ollut valmis tuotavaksi."

Mowgli oli katsellut ystäviänsä, toista toisensa jälkeen, rinta kohoilevana ja silmät kyyneleitä tulvillaan. Hän asteli eteenpäin ja sanoi toiselle polvellensa painuen: "Enkö minä tiedä omaa mieltäni? Katsokaa minuun!"

He katsoivat rauhattomasti, ja heidän silmiensä haihatellessa hän komensi uudestaan ja yhä uudestaan, kunnes heillä karvat kauttaaltaan pörhistyivät pystyyn ja he vapisivat joka jäsenessään, hänen tuijottaessaan tuijottamistansa.

"No", hän kysyi, "kuka meistä viidestä on johtaja?"

"Sinä olet johtaja, Pikku Veikko", sanoi Harmaa Veikko ja nuoleskeli Mowglin jalkaa.

"Seuratkaa siis", käski Mowgli, ja nuo neljä kulkivat hänen kintereillään, häntä koipien välissä.

"Sen siitä ihmislaumassa elämisestä saa", virkahti Bagheera lipuen alas heidän perässään. "Viidakossa on nyt muutakin määräävää kuin viidakon laki, Baloo."

Vanha karhu ei hiiskunut sanaakaan, mutta hän mietti monia seikkoja.

Mowgli oikaisi äänettömästi läpi viidakon suorakulmaisesti Buldeon polkua kohti, kunnes köynnöksiä syrjään taivuttaessaan näki ukon musketti olalla juosta hölköttävän kahden päivän vanhoja jälkiä myöten.

Mowglihan oli lähtenyt kylästä Shere Khanin veres vuota raskaana taakkana hartioillaan, Akelan ja Harmaan Veikon laukatessa perässä, joten polku oli varsin selvästi erotettavissa. Mutta nyt Buldeo saapui sille kohdalle, missä Akela takaisin tullen oli sotkenut kaikki. Silloin hän istahti, köhi ja murahteli ja teki pikku kierroksia viidakkoon, päästäkseen jälleen jäljille, ja kaiken aikaa hän olisi voinut kivellä heittää niitä, jotka pitivät häntä silmällä. Kukaan ei osaa olla niin hiljainen kuin susi, silloin kun hän ei tahdo tulla kuulluksi; ja Mowgli pystyi vilahtelemaan kuin varjo, vaikka hän susien mielestä liikkui hyvin kömpelösti. He piirittivät vanhusta kuin merisikaparvi täydessä vauhdissa olevaa höyrylaivaa, ja kaiken aikaa he puhelivat vapaasti keskenään, sillä heidän äänensä alkoi alapuolelta sitä rajaa, johon oppimattomain ihmisolentojen kuulo loppuu. [Toisena rajana on Mang-yökön kimakka vingahdus, jota hyvin monien ihmisten aistit eivät voi ollenkaan tavoittaa. Siitä äänestä alkaa kaikki lintujen ja yökköjen ja itikkain puhelu.]

"Tämä on parempaa kuin mikään tappo", kehaisi Harmaa Veikko, kun Buldeo kumarteli ja pälyi ja puhkui. "Hän on kuin jokirannan tiheikköön eksynyt sika. Mitä hän sanoo?" Buldeo mutisi ähmissään.

Mowgli tulkitsi. "Hän sanoo, että minun ympärilläni on nähtävästi tanssinut laumoittain susia. Hän sanoo, ettei ole vielä mokomaa polkua hänen eteensä sattunut. Hän sanoo olevansa uupunut."

"Hän saa levähdetyksi ennen kuin löytää polun jälleen", tuumi Bagheera tyynesti, livahtaessaan puunrungon ympäri heidän siinä piilosilla kisatessaan. "Mutta mitä merkillistä se kutale nyt tekee?"

"Syö eli puhalttaa suustansa savua. Ihmiset aina leikkivät suullansa", selitti Mowgli; ja hiljaiset vainuajat näkivät ukon täyttävän ja sytyttävän vesipiippunsa sekä tupruttelevan siitä haikuja, ja panivat tyystin merkille tupakan hajun, varmasti tunteakseen Buldeon pimeimpänäkin yönä, jos tarvis tulisi.

Sitten tuli alas polkua pikku ryhmä sydenpolttajia ja pysähtyi tietysti puhuttelemaan Buldeota, jonka maine metsästäjänä ulottui ainakin kahdenkymmenen mailin piiriin. He istuutuivat kaikki tupakoimaan, ja Bagheera ja toiset lähentäysivät vartijoiksi, Buldeon käydessä juurtajaksain kertomaan Mowglista, Pirunlapsesta, omine lisineen ja keksintöineen. Hän muka itse oli surmannut Shere Khanin; Mowgli oli muuttunut sudeksi ja tapellut hänen kanssaan kaiken ehtoopäivää, tekeytynyt sitten pojaksi jälleen ja taikonut Buldeon pyssyn, niin että luoti hänen Mowglin tähdätessään oli kääntynyt kulmalatua ja tappanut Buldeon omista puhveleista yhden. Nyt oli kylä, tietäen hänet Seeoneen urheimmaksi metsämieheksi, lähettänyt hänet nitistämään tuon Pirunlapsen. Sillävälän oli kylä siepannut kiinni Messuan ja hänen

miehensä, jotka epäilemättä olivat tämän Pirunlapsen vanhemmat, ja teljennyt heidät heidän omaan mökkiinsä; heidät kidutettaisiin tunnustamaan noituutensa, ja sitten heidät poltettaisiin.

"Milloin?" utelivat sydenpolttajat, sillä heidän teki kovin mieli olla siinä juhlassa mukana.

Buldeo selitti, ettei mitään tehtäisi ennen hänen paluutaan, sillä kyläläiset halusivat, että hän ensin tappaisi Viidakkopojan. Sen jälkeen he suoriutuisivat Messuasta ja hänen miehestään ja jakaisivat tasan heidän maansa ja puhvelinsa. Messuan miehellä olikin erinomaisen muhkeita puhveleita. Oli oivallista hävittää velhoja, arveli Buldeo; ja ilmeisesti olivat pahinta lajia velhoa sellaiset, jotka suojelivat viidakon susilapsia.

Mutta, muistuttivat sydenpolttajat, miten kävisi, jos tapaus tulisi englantilaisten tietoon? He olivat kuulleet, että englantilaiset olivat aivan hullua kansaa, joka ei sallinut kunniallisten maamiesten rauhassa surmata taikureita.

Buldeo selitti kylän päämiehen ilmoittavan, että Messua ja hänen miehensä olivat kuolleet käärmeenpuremaan. Kaikki oli järjestetty, ja nyt oli vain tapettava Susilapsi. Olivatko he sattuneet vilahdukseltakaan näkemään moista olentoa?

Sydenpolttajat vilkuivat varovasti ympärilleen ja kiittivät taivasta siitä, etteivät olleet nähneet; mutta he eivät epäilleet, että niin uljas mies kuin Buldeo hänet löytäisi, jos kuka. Aurinko alkoi kaartua länttä kohti, ja hepä ajattelivat lähteä Buldeon kylään noita häijyjä velhoja katsomaan. Buldeo sanoi, että vaikka hänen velvollisuutenaan olikin tappaa Pirunlapsi, niin hän ei voinut sallia aseettomain miesten hänen suojeluksettansa samota halki viidakon, josta minä hetkenä tahansa saattoi Susipaholainen ilmestyä. Hän siis lyöttäytyisi heidän pariinsa, ja jos noidan lapsi ilmestyisi — no, hänpä näyttäisi heille, miten Seeoneen paras metsästäjä sellaisista suoriutuu. Bramiini, hän sanoi, oli antanut hänelle tuota olentoa torjuvan taikakalun, joka tuotti täyden turvan.

"Mitä hän sanoo? Mitä hän sanoo? Mitä hän sanoo?" utelivat sudet ehtimän takaa; ja Mowgli tulkitsi kunnes joutui jutun taikuus-osaan, joka pyrki hänelle käymään yli voimain; ja silloin hän sanoi, että häntä vaalineet mies ja vaimo oli saatu satimeen.

"Virittävätkö ihmiset ihmisille satimia?" sanoi Harmaa Veikko.

"Niin hän kertoo. Minä en heidän puhettaan käsitä. Hulluja ovat kaikkityyni. Mitä tekemistä on Messualla ja hänen miehellensä minun kanssani, että heidät satimeen pantaisiin; ja mitä merkitsee tuo Punakukasta jaarittelu? Minunpa pitää ottaa tästä selvä. Mitä Messualle aikonevatkin, he odottavat ensin Buldeota palaavaksi. Ja siispä — —" Mowgli aprikoitsi syvästi, sormillaan puukonkahvaa hypistellen, Buldeon ja sydenpolttajien uljaasti lähtiessä peräkkäin polkua pitkin kylää kohti.

"Minä riennän kiireen kautta takaisin ihmislaumaan", lausui Mowgli viimein.

"Entäs nuo?" kysyi Harmaa Veikko, nälkäisesti katsellen sydenpolttajain ruskeita selkiä.

"Laulakaa ne kotiin", neuvoi Mowgli irvistäen: "en halua niitä kylän veräjälle ennen pimeäntuloa. Voitteko pidättää ne?"

Harmaa Veikko paljasti halveksivasti hampaansa. "Voimme pyöritellä niitä kehässä ympärinsä kuin

liekaan pantuja vuohia — jos ihmisen tunnen."

"Sitä en tarvitse. Laulelkaa niille hiukan, jotta niille ei tule tiellä ikävä, eikä sen laulun tarvitse olla lajiansa suloisinta, Harmaa Veikko. Mene heidän matkassaan, Bagheera, ja ole laulannassa mukana. Yön painuttua maille tule tapaamaan minua kylään — Harmaa Veikko tietää paikan."

"Ei ole helppoa metsästystä ihmisenpenikalle kaahaaminen. Milloin saan nukkua?" kysyi Bagheera haukotellen, vaikka hänen silmistään loisti mieltymys leikkiin. "Minä laulamaan alastomille ihmisille! Mutta yritetäänpä."

Hän alensi päänsä saadakseen äänen kulkemaan ja kiljaisi pitkän, pitkän "Saalista saakaa" — puolenyön huudon ehtoopäivällä, ja se oli kamala alku. Mowgli kuuli sen jyrisevän ja nousevan ja laskeutuvan ja lopahtavan karmivaan vinkaisuun takanaan, ja nauroi itsekseen viidakon halki viilettäessään. Hän näki sydenpolttajat ryhmäksi lyyhistyneinä, vanhan Buldeon pyssynpiipun heiluessa kuin banaaninlehti kaikille ilmansuunnille yht'aikaa. Sitten Harmaa Veikko täräytti Ja-la-hei, ja-la-haa -kauriinpyyntihuudon, joka kajahtelee lauman ajaessa edellään Nilghaita, isoa sinistä sarvasta, ja se kuulosti tulevan maan äärimäisiltä periltä, läheten lähenemistänsä, kunnes päättyi äkkiä katkeavaan kirkaisuun. Toiset kolme vastailivat, kunnes Mowglikin olisi voinut vanhoa, että täysi lauma oli täydessä äänessä, ja sitten he kaikki puhkesivat viidakon suurenmoiseen Aamulauluun kaikkine käänteineen, juoksutuksineen ja lurituksineen, mitä jymyääninen laumasusi osaa. Tulkitsemme laulun tässä suunnilleen, mutta koettakaahan kuvitella, miltä se kaikuu lopettaessaan viidakon ehtoopäiväunteloisuuden:

Arolla tuokse käy viidan luokse,
polkumme tänne johti:
ja varjot tummat ja muodot kummat
näin kiitävät kotia kohti.
Hiljaiseen aamuun ja koitteen haamuun
kivet, puut ja pensahat soivat.
Käy huuto myötä: "Hei, hyvää yötä,
asukkaat viidakon oivat!"

Tarhaansa lymyy, kun nousi jymyyn,
vapisten karja ja juhdat;
ohitse liittää, kun lauma kiittää,
valot, pellot, talot, huhdat.
Jop' alla ikeen nyt käyvät hieken
härät harjalla vaon;
ja karja ammuu ja tuli sammuu
jokaisen kylä-talaon.

Nyt yön jo on loppu! On viitaan hoppu!
Jo bambupensaston takaa
aurinko tuikkii, pois lauma luikkii,
ja toiset luolassa makaa.
Tää hohde huimaa, on vauhti tuimaa,
ja kuivaa kurkkua helle;
ja sorsa laulaa jo täyttä kaulaa:
"On päivä ihmiselle."

Pois kaste haihtui, ja turkki vaihtui
kosteesta kattamaks pölyn
kuin virran parras, miss' äsken harras
ajomme nostatti mölyn;
ja päivä häijy nyt meitä väijyy,
ja jäljet näkyä voivat;
ei muuta työtä kuin: "Hyvää yötä,
asukkaat viidakon oivat!"

Mutta mikään tulkinta ei voi ilmaista sen tehoa eikä sitä luskuttavaa halveksuntaa, millä nuo neljä sen jokaisen sanan elähyttivät, kuullessaan vesaikon räiskyvän miesten joutuin kapaistessa puihin ja Buldeon ryhtyessä loitsuja latelemaan ja taikoja tekemään. Sitten he laskeusivat pitkäkseen uinahtamaan, sillä he olivat luonteeltaan järjestelmällisiä kuten kaikki, jotka elävät omin ponnistuksin, eikä kukaan voi oikein uurastaa unetta.

Sillävälin Mowgli lappoi taipaletta taakseen yhdeksän mailia tunnissa, heiskuen tietänsä riemuissaan siitä, että havaitsi olevansa näin oivassa kunnossa, vaikka oli kuukausimääriä oleskellut alallaan ihmisten kesässä. Hänen päässään pyöri ainoana ajatuksena Messuan ja hänen miehensä vapauttaminen satimesta, mikä tahansa se olikin, sillä hänellä oli luontainen vastenmielisyys satimiin. Myöhemmällä hän itselleen vakuutteli alkavansa kuittailla velkojaan koko kylälle.

Hämärissä hän näki tutut laitumet ja dhaakpuun, jonka juurella Harmaa Veikko oli häntä odotellut Shere Khanin tappoaamuna. Niin suutuksissaan kuin hän olikin ihmisen koko rodulle ja yhteiskunnalle, nousi hänen kurkkuunsa karvas pala ja sai hänet tapailemaan ilmaa kylän kattojen pistäytyessä näkyviin. Hän huomasi kaikkien tulleen tavattoman aikaisin kotiin maatöistä ja illallispuuhiinsa ryhtymättä keräytyneen pakisevaksi ja hoilailevaksi parveksi kylätammen ympärille.

"Ihmisten täytyy aina asettaa satimia ihmisille, muuten eivät ole tyytyväisiä", tuumi Mowgli. "Kaksi yötä takaperin oli otuksena Mowgli — mutta se yö tuntuu monen sadekauden takaiselta. Tänä yönä ovat Messua ja hänen miehensä. Huomenna ja monen monena yönä jälkeinpäin on taas Mowglin vuoro."

Hän hiipi pitkin muuria Messuan mökille asti ja tirkisti ikkunasta sisälle huoneeseen. Siellä makasi Messua kapuloituna, käsistä ja jaloista köytettynä, ja voihki; hänen miehensä oli kytketty loistavavärisen makuulavitsan patsaaseen. Kadulle avautuva ovi oli teljetty, ja kolme neljä miestä istui edustalla selkä ovea vasten.

Mowgli tunsi kyläläisten tavat melko hyvin. Hän päätteli, että niin kauan kuin saattoivat syödä, rupertella ja tupakoida, he eivät tekisi mitään muuta; mutta heti kylläisiksi tultuansa he alkaisivat olla vaarallisia. Buldeo kotiutuisi ennen pitkää, ja jos hänen saattueensa oli täyttänyt tehtävänsä, niin olisi Buldeolla hyvin mielenkiintoinen tarina kerrottavana. Hän siis meni sisälle ikkunasta, kumartui miehen ja vaimon yli, leikkasi siteet poikki, irrotti kapulat ja katseli mistä löytäisi maitoa.

Messua oli puolittain suunniltaan kivusta ja pelosta (häntä oli rusikoitu ja kivitetty kaiken aamua), ja Mowgli laski kätensä hänen suulleen juuri ajoissa ehkäistäkseen kirkaisun. Hänen miehensä oli vain hämmentynyt ja äkeissään ja istui poimiskellen soraa ja roskia revitystä parrastaan.

"Minä tiesin — minä tiesin hänen tulevan", nyyhki Messua vihdoin. "Nyt minä tiedän hänet pojakseni"; ja hän painoi Mowglin sydäntään vasten. Siihen hetkeen asti Mowgli oli ollut ihan vakaa, mutta nyt hän alkoi

tutista ja se hämmästytti häntä suunnattomasti.

"Miksi siteet? Miksi on sinut köytetty?" hän kysyi tovin kuluttua.

"Syöstäväksi kuolemaan sinun pojaksitulosi takia — mitenkäs muuten?" virkahti mies yrmeästi. "Katso! Minusta vuotaa verta."

Messua ei hiiskunut mitään, mutta hänen haavojansa Mowgli katseli, ja he kuulivat hänen hampaittensa kirskuvan hänen nähdessään veren.

"Kenen työtä tämä on?" hän kysyi. "Tästä on hinta maksettava."

"Koko kylän työtä. Minä olin liian rikas. Minulla oli liian paljon karjaa. Sentähden hän ja minä olemme noitia, kun annoimme sinulle suojaa."

"Minä en ymmärrä. Kertokoon jutun Messua."

"Minä annoin sinulle maitoa, Nathoo; muistatko?" sanoi Messua arasti. "Koska sinä olit poikani, jonka tiikeri vei, ja koska rakastin sinua hellästi. Ne sanoivat että minä olin sinun äitisi, paholaisen äiti, ja siksi kuolemaan vikapää."

"Ja mikä on paholainen?" kysyi Mowgli. "Kuoleman olen nähnyt."

Mies katsahti synkästi silmäkulmiensa alta, mutta Messua nauroi. "Näethän!" hän lausui miehelleen; "minä tiesin — minä sanoin, ettei hän ollut mikään velho! Hän on minun poikani — oma poikani!"

"Poika tai velho, mitä hyvää siitä meille syntyy?" vastasi mies.

"Olemme kuoleman omat."

"Tuolla käy tie viidakon halki —" Mowgli viittasi ulos ikkunasta.

"Kätenne ja jalkanne ovat vapaat. Menkää nyt."

"Me emme tunne viidakkoa, poikani, niinkuin — niinkuin sinä tunnet", aloitti Messua. "En luule että voisinkin kävellä kauas."

"Ja miehet ja naiset karkaisivat niskaamme ja riepoittaisivat meidät tänne takaisin", huomautti hänen miehensä.

"Hm!" hymähti Mowgli ja kutkutti kämmentänsä nahkapuukkonsa kärjellä; "minua ei haluta tuottaa vauriota kenellekään tämän kylän asukkaalle — vielä. Mutta en usko niiden pidättelevän sinua. Heillä on piakkoin paljonkin ajateltavaa. Ah!" hän nosti päänsä ja kuunteli ulkona syntynyttä luikkailua ja töminää. "He ovat siis viimeinkin päästäneet Buldeon kotiin?"

"Hänet lähetettiin tänä aamuna tappamaan sinua", huudahti Messua.

"Kohtasitko häntä?"

"Kyllä — me — minä kohtasin hänet. Hänellä on tarina kerrottavana; ja hänen pakinoidessaan on aikaa paljon. Mutta ensin tahdon kuulla mitä ne aikovat. Ajatelkaa minne lähtisitte, ja ilmoittakaa minulle sitten kun palaan."

Hän loikkasi ulos ikkunasta ja juoksi taas pitkin kylänmuurin ulkopuolta, kunnes saapui väkijoukon kuuluviin. Buldeo lojui maassa rykien ja ähisten, ja kaikki hokivat hänelle kysymyksiä. Hänen tukkansa oli pörröinen, kädet ja jalat vereslihalle kahnautuneet kiipeilystä, ja hän kykeni tuskin puhumaan, mutta hän tunsu täydelleen asemansa tärkeyden. Tuon tuostakin hän virkahti jotakin paholaisista ja laulavista hornanhengistä ja loihtulumouksesta, antaakseen kansanjoukolle hiukan käsitystä siitä mitä tuleman piti. Sitten hän huusi vettä.

"Pyh!" vähitteli Mowgli. "Lorun lorua! Puhetta, puhetta! Ihmiset ovat bandar-login veriveljiä. Nyt hänen pitää pestä suunsa vedellä; sitten savua puhalttaa; ja sen kaiken perästä hänellä on vielä tarinansa kerrottavana. He ovat ylen viisasta väkeä — ihmiset. He eivät jätä ketään vartioitsemaan Messuata, kunnes heidän korvansa ovat Buldeon tarinoita täynnä. Ja — minä käyn yhtä laiskaksi kuin hekin!"

Hän ravisti itseään ja hiipi takaisin mökille. Juuri ikkunan ääreen tullessaan hän tunsu jalkaansa kepeästi kosketettavan.

"Emo", hän sanoi, sillä hän tunsu hyvin tuon kielen, "mitä sinä teet täällä?"

"Kuulin lasteni laulavan pitkin metsää, ja seurasin sitä jota lämpöisimmin rakastin. Pikku Sammakko, mielinpä nähdä sen naisen, joka antoi sinulle maitoa", vastasi emo Jolkka kasteesta kosteana.

"Ne olivat hänet köyttäneet ja aikovat tappaa. Olen leikannut poikki siteet, ja hän lähtee miehensä kanssa kulkemaan läpi viidakon."

"Minäkin menen mukaan. Olen vanha, vaan en vielä hampaaton." Emo Jolkka nousi takajaloilleen ja tähyili ikkunasta mökin pimentoon.

Minuutin kuluttua hän äänettömästi pudottausi etukäpäpililleen ja sanoi ainoastaan: "Minä annoin sinulle ensimmäisen maitosi; mutta Bagheera puhuu totta: ihminen käy lopulta ihmisen luo."

"Mahdollista", vastasi Mowgli kovin kolkolla katsannolla; "mutta tänä yönä olen peräti loitolla siltä polulta. Odota tässä, mutta älä anna hänen nähdä."

"Sinä et konsanaan pelännyt minua, Pikku Sammakko", virkkoi emo Jolkka, peräytyen korkeaan heinikkoon ja häivyttäen itsensä niinkuin hän hyvin osasi.

"Ja nyt", puheli Mowgli rivakasti, heilahtaessaan taas mökkiin, "ne kaikki istuvat Buldeon ympärillä, joka juttelee mitä ei tapahtunut. Hänen pärpätyksensä päätyttyä he ovat varmoissa aikeissa tuoda tänne Puna — tuoda tulta ja polttaa teidät molemmat. No niin?"

"Olen neuvotellut mieheni kanssa", selitti Messua. "Khanhiwara on kolmenkymmenen mailin päässä täältä, mutta Khanhiwarassa voimme tavata englantilaisia —".

"Ja mitä laumaa ovat ne?" kysyi Mowgli.

"Minä en tiedä. Ne ovat valkoihoisia, ja sanotaan niiden hallitsevan kaikkea maata eikä sallivan ihmisten polttaa tai piestä toisiansa ilman todistajia. Jos pääsemme sinne tänä yönä, niin elämme. Muutoin kuolemme."

"Eläkää siis. Yksikään ei yön kuluessa veräjästä ulos astu. Mutta mitä tekee hän?" Messuan mies oli polvillaan penkomassa multaa mökin eräässä loukossa.

"Rahavähiänsä kaivaa", selitti Messua. "Emme voi ottaa mitään muuta."

"Ahaa. Sitä tavaraa, joka kulkee kädestä käteen eikä koskaan lämpyä.
Tarvitaanko sitä tämän paikan ulkopuolellakin?" kummasteli Mowgli.

Mies tuijotteli vihaisesti. "Hän on pökö, eikä mikään paholainen", hän jupisi. "Rahalla voin ostaa hevosen. Olemme niin rusikoituja, ettemme jaksakaan kävellä, ja kyläläiset ovat kintereillä tunteja kuluttua."

"Sanon, että he eivät lähde ajamaan ennenkuin minä sallin, mutta hevosta on hyvä ajatella, sillä Messua on uupunut."

Hänen miehensä nousi seisaalleen ja solmi viimeiset rupiinsa lonkkavyöhönsä. Mowgli auttoi Messuata ulos ikkunasta, ja viileä yöilma virkisti häntä, mutta viidakko näytti tähtivalossa hyvin pimeältä ja kaamealta.

"Tiedätte polun Khanhiwaraan?" kuiskasi Mowgli.

He nyökkäsivät.

"Hyvä. Muistakaa nyt olla pelottomia. Eikä ole tarvis kiirehtiä. — Mutta — mutta viidakossa saattaa takananne ja edessänne kajahdella hiukan laulua."

"Luuletko, että olisimme antautuneet viidakkoyön vaaroihin muusta kuin polttamisen pelosta? On parempi joutua petojen kuin ihmisten saaliiksi", sanoi Messuan mies; mutta Messua katsoi Mowgliin ja hymyili.

"Sanon", pitkitti Mowgli juuri kuin olisi hän ollut Baloo vanhaa viidakon lakia sadanteen kertaan hokemassa tarkkaamattomalle penikalle, "sanon, ettei ainoakaan hammas viidakossa paljastu teitä vastaan; ei nouse ainoakaan jalka viidakossa teitä vastaan. Teitä ei pidätä ihminen eikä peto, kunnes joudutte Khanhiwaran näkösaarelle. Ympärillänne pysyy vartio." Hän käännähti Messuaan sanoen: "Hän ei usko, mutta sinähän uskot?"

"Kyllä, varmasti, poikani. Oletpa ihminen, aave tai viidakon susi, minä uskon."

"Hän pelästyy kuullessaan väkeni laulavan. Mutta sinä tiedät ja ymmärrät. Menkää nyt, ja hiljaksen, sillä kiirettä ei ole. Veräjä on suljettu."

Messua heittäytyi nyyhkien Mowglin jalkoihin, mutta tämä nosti hänet vavahtaen heti ylös. Sitten vaimo riippui hänen kaulassaan ja kiitteli häntä kaikin mahdollisin siunauksin, mutta hänen miehensä silmäili kademielin vainioitansa ja sanoi: "Jos saavumme Khanhiwaraan ja minä saan ääneni englantilaisten kuuluviin, niin nostan sellaisen oikeudenkäynnin bramiinia ja vanhaa Buldeota ja muita vastaan, että tämä kylä tulee syödyksi puille paljaille. He saavat minulle kaksin kerroin maksaa hoitamattomat laihoni ja ruokkimattomat puhvelini. Vaadinpa oikeuteni täydesti."

Mowgli nauroi. "En tiedä mitä tarkoitat, mutta — tulehan takaisin ensi sade kautena ja katso mitä on jäljellä."

He läksivät viidakkoa kohti, ja emo Jolkka hypähti esille piilopaikastaan.

"Mene mukana!" sanoi Mowgli; "ja pidä huolta siitä, että koko viidakko tietää noiden kahden olevan turvattuja. Pistähän hiukan ääneksi. Tahtoisin kutsua Bagheeran."

Pitkä, matala ulvonta nousi ja laski, ja Mowgli näki Messuan miehen hätkähtävän ja kääntyvän, puolittain mielten juosta takaisin mökille.

"Eteenpäin", huusi Mowgli rohkaisevasti. "Sanoinhan, että saattaisi kuulua laulua. Se kajahtelee matkanne varrella Khanhiwaraan asti. Se on viidakon suosion ilmaus."

Messua pakotti miehensä etenemään, ja pimeys saarsi heidät ja emo Jolkan, samalla kun Bagheera nousi melkein Mowglin jaloista väristen yön riemusta, joka saa viidakon väen suunniltaan.

"Minua hävettää veljiesi vallattomuus", kehräsi hän.

"Mitä? Eivätkö laulaneet Buldeolle suloisesti?" kysyi Mowgli.

"Liiankin hyvin! Liiankin hyvin! He saivat minutkin unohtamaan ylpeyteni, ja minut vapauttaneen murretun lukon kautta, teutaroitsinpa veisaten pitkin viidakkoa kuin olisin kierrellyt keväisillä kosioiretkillä! Etkö kuullut meitä?"

"Minulla oli muuta riistaa ajettavana. Kysy Buldeolta, pitikö hän laulusta. Mutta missä ovat ne neljä? En tahdo antaa ihmislaumasta kenenkään astua ulos veräjästä tänä yönä."

"Neljääkö siihen tarvis?" puheli Bagheera, siirtyillen jalalta toiselle, silmät liekehtivinä, ja kehräten äänekkäämmin kuin konsanaan. "Minä kykenen ne pidättämään, Pikku Veikko. Onko vihdoin tappo edessä? Laulaminen ja miesten kiipeilyn näkeminen ovat saaneet minut hyvin kerkeäksi. Mikä on ihminen, että me hänestä piittaaisimme — tuo alaston ruskea möyrijä, karvaton ja hampaaton, mullan makustelija? Olen seurannut häntä kaiken päivää — keskipäivällä — valkeassa auringon kilossa. Paimensin häntä kuin sudet sarvaita. Minä olen Bagheera! Bagheera! Bagheera! Niinkuin tanssin varjoni kanssa, niin pyörähtelin noiden miesten kanssa. Katsohan!" Iso pantteri loikkasi kuin kissanpoikanen loikkaa tavoittamaan ilmassa kiirivää kellastunutta lehteä, iski ilmassa oikeaan ja vasempaan, niin että korvissa viuhui, putosi äänettömästi jaloilleen, ja poukkosi yhä uudestaan ja uudestaan, kehräämisen kohotessa puolittaiseksi höyrykattilan porinaa muistuttavaksi surinaksi. "Minä olen Bagheera — viidakossa — yöllä, ja voimani on talttumaton. Kuka pidättäisi iskuani? Ihmisenpenikka, yhdellä käpäläni kopaisulla voisin mojauttaa pääsi littiin kuin kuollut sammakko kesällä!"

"Anna tulla!" virkahti Mowgli kylän murteella, ei viidakon kielellä; ja ihmissanat pysähdyttivät Bagheeran siihen paikkaan kyyrysilleen ryntäittäensä varaan, jotka tutisivat hänen allaan, pään ollessa juuri Mowglin pään tasalla. Taaskin tuijotti Mowgli, kuten oli tuijottanut kapinallisiin penikkoihin, tiukasti noihin beryllinvihreisiin silmiin, kunnes vihreän takana hohtava punainen hehku sammui kuin majakan pilkottava loimo, silmät painuivat alas ja iso pää samalla valahti alemmas ja alemmas, ja kielen punainen karsta hankasi Mowglin jalanrintaa.

"Veikko — veikko — veikko!" kuiskasi poika tasaisesti ja kepeästi silitellen kohoilevaa selkää. "Ole alallasi, alallasi! Syy on yön eikä sinun."

"Yön tuoksut sen tekivät", sanoi Bagheera katuvaisti. "Tämä ilma huutaa minulle. Mutta miten sinä tiedät?"

Tietysti on intialaisen kylän ympärillä ilma täynnä kaikenlaisia tuoksujä, ja kaikille olennoille, jotka ajattelevat miltei yksinomaan nenänsä kautta, ovat tuoksut yhtä yllyttäviä kuin ihmisille soitanto ja kiihotusaineet. Mowgli viihdytteli pantteria vielä tovin, ja tämä laskeusi pitkäkseen kuin kissa tulen ääreen, kápälät rinnan alle kiverrettyinä ja silmät puoliummessa.

"Sinä sekä olet viidakon lapsi että et ole", lausui hän viimein. "Ja minä olen pelkkä musta pantteri. Mutta minä rakastan sinua, Pikku Veikko."

"Pitkäänpä ne siellä puun juurella loruavatkin", puheli Mowgli viime lausetta tarkkaamatta. "Buldeo tietenkin on innostunut tarinoita täyteen. Niiden pitäisi pian tulla laahaamaan vaimo ja hänen miehensä ulos loukusta, heittääkseen heidät Punakukkaan. Saavatkin huomata loukun puretuksi. Ho! Ho!"

"Ei, kuulehan", esitti Bagheera. "Kuume on nyt hälvennyt suonistani. Anna heidän löytää minut sieltä! Moni ei mökistänsä poistuisi minut tavattuansa. Ensi kertaa en häkissä olisi; enkä usko niiden minua köyttävän."

"Olekin sitten viisas", nauroi Mowgli; sillä hän alkoi käydä yhtä virmapäiseksi kuin pantteri, joka jo oli puikahtanut mökkiin.

"Huh!" tuhahti pantteri; "tämä paikka löyhkää ihmisestä, mutta tässäpä on vuode ihan sellainen kuin minulle annettiin maatakseni kuninkaan häkeissä Oodeyporessa. Nyt käyn makuulle." Mowgli kuuli makuulavitsan kannattimien narskuvan vanteran pedon painon alla. "Minut vapauttaneen murretun lukon kautta, luulevatpa ne nyt siepanneensa ison otuksen! Tule istumaan vierelleni, Pikku Veikko; kiljaisemme niille yhdessä 'Saalista saakaa!'"

"Ei; minulla on muuta mielessä. Ihmislauman ei pidä saada tietää, mikä osuus minulla on nujakassa. Metsästä yksiksesi. Minun ei tee mieleni nähdä niitä."

Peepul-puun juurella, kylän toisessa päässä, oli neuvottelu käynyt yhä meluisemmaksi ja melskeisemmäksi. Se päättyi hurjalla kirkunalla, kun miehet ja naiset ryntäsivät ylös kätua heilutellen nuijia, bambukepakkoja, sirppejä ja veitsiä. Buldeo ja bramiini olivat joukon etunenässä, lauman rähistessä kintereillä: "Taikuri ja noita-akka! Katsotaan panevatko kuumennetut lantit heidät tunnustamaan! Polttakaa heidät mökkiinsä! Opetamme heidät vaalimaan metsäpiruja! Ei, pieskää heidät ensin! Soihtuja! Lisää soihtuja! Buldeo, kuumenna pyssynpiippu!"

Ovenripa tuotti hiukan vaikeutta. Se oli kiinnitetty hyvin lujasti, mutta joukko reutoi sen kerrassaan irti, ja soihtujen roihtu valaisi huoneen, missä lojui pitkin pituuttaan vuoteella, kápälät ristikkäin ja hiukan riipuksissa laidalta, mustana kuin kadotuksen kuilu ja kauhistavana kuin hornanhenki, Bagheera. Puoli minuuttia kesti epätoivoista äänettömyyttä, kun joukon eturivit vänkäilivät selkää edellä pois kynnykseltä, ja sinä hetkenä Bagheera nosti päätänsä ja haukotteli — perusteellisesti, verkalleen ja tarkotuksella — kuten olisi haukotellut tahtoessaan loukata vertaistaan. Ripsuiset huulet kuroutuivat taakse- ja ylöspäin; punainen kieli kivityi; alaleuka laskeusi laskeutumistansa, kunnes saattoi nähdä puolitiehen alas kuumaan nieluun; ja jättimäiset kulmahampaat kuvastuivat selvästi kidan ammottavaa pohjaa vasten, kunnes kalahtivat yhteen leukojen loksahdessa kiinni kuin kassakaapin telkimien sakarat. Tuossa tuokiossa tyhjeni katu; Bagheera loikkasi takaisin ikkunasta ja seisoi Mowglin vieressä, ulvovan ja kirkuvan ryöpyn temmeltäessä suin päin mökkeihinsä.

"Ne eivät lähde liikkeelle ennen päiväntuloa", virkkoi Bagheera tyynesti. "Ja nyt?"

Ehtoopäiväunen unteluus näytti vallanneen kylän, mutta tarkatessaan kuulivat he raskaita jyvälaitikoita siirreltävän savilattioita myöten ovia vasten. Bagheera oli aivan oikeassa; kyläläiset eivät liikkuisi ennen aamua. Mowgli istui alallaan ja aprikoitsi, ja hänen kasvonsa kävivät yhä synkemmiksi ja synkemmiksi.

"Mitä olenkaan tehnyt?" kysyi vihdoin Bagheera säveästi.

"Et muuta kuin suurta hyvää. Vartioitse niitä nyt aamuun asti. Minä nukun." Mowgli juoksi viidakoon, laskeutui kivipaadelle ja nukkui ja nukkui yön ja päivän aina seuraavaan yöhön asti.

Hänen herätessään oli Bagheera hänen vieressään, sivullaan vastatapettu kauris. Bagheera silmäili uteliaana, Mowglin ryhtyessä pitelemään nahkapuukkoaan ja syödessä ja juodessa, kunnes käännähti lepäämään leuka käsien varassa.

"Mies ja sinun naisesi saapuivat turvallisesti Khanhiwaran näkyviin", kertoi Bagheera. "Äitisi lähetti Chilin kautta sanan. He olivat löytäneet hevosen ennen puoltayötä ja matkanneet hyvää vauhtia. Eikö se ole hyvä?"

"Se on hyvä", vahvisti Mowgli.

"Ja ihmislaumasi ei liikahtanut kylässä ennenkuin aurinko aamulla oli korkealla. Sitten he söivät ateriansa ja vilistivät joutuin takaisin mökkeihinsä."

"Näkiätkö sattumalta sinua?"

"Ehkä kylläkin. Päivän koittaessa minä piehtaroin tomussa veräjän edustalla ja kenties siinä itsekseni pikkuisen laulelinkin. Nyt, Pikku Veikko, ei ole enää muuta tehtävää. Tule metsälle minun ja Baloon matkassa. Hänellä on uusia mehiläispesiä näytettävänä, ja me kaikki kaipaamme sinua takaisin entisiin oloihin. Häädä tuo katse, joka pelottaa minuakin. Tuota miestä ja naista ei heitetä Punakukkaan, ja viidakossa on kaikki kunnossa. Eikö totta? Unohtakaamme ihmislauma."

"Ne unohdetaan — jonkin ajan kuluttua. Missä syöpi Hathi tänä yönä?"

"Missä mieli tekee. Kuka saa tolkkua Äänettömästä? Mutta miksi? Mitä voi Hathi tehdä sellaista, mihinkä me emme kykene?"

"Pyydä häntä ja hänen kolmea poikaansa tulemaan tänne luokseni."

"Mutta toden totta, Pikku Veikko, ei ole — ei ole soveliasta sanoa Hathille: 'Tule' ja 'Mene'. Muista että hän on viidakon herra, ja ennen kuin ihmislauma sai kasvojesi hahmon muuttumaan, hän opetti sinulle viidakon tietäjäsanoja erään."

"Yhdentekevää. Minulla on nyt muuan tietäjäsana hänelle. Pyydä häntä tulemaan Mowgli Sammakon luokse, ja jos hän ei aluksi ota kuullakseen, niin pyydän häntä tulemaan Bhurtporen vainioitten hävityksen tähden."

"Bhurtporen vainioitten hävityksen tähden", hoki Bagheera pariin kolmeen kertaan, ollakseen varma asiastaan. "Minä lähden. Hathi voi pahimmassa tapauksessa vain vihastua, ja luovuttaisinpa kuukauden

metsästyksen kuullakseni tietäjäsanan, joka pakottaa Äänettömän tottelemaan."

Hän riensi asialleen, jättäen Mowglin raivoisasti sohimaan maata nahkapuukollaan. Mowgli ei ollut eläissään nähnyt ihmisverta, kunnes oli havainnut ja — mikä merkitsi hänelle paljoa enemmän — haistanut Messuan verta hänen siteissään. Ja Messua oli ollut hänelle ystävällinen, ja sikäli kuin hän rakkaudesta mitään tiesi, rakasti hän Messuaa yhtä syvästi kuin vihasi muuta ihmissukua. Mutta niin sydämensä pohjasta kuin hän inhosikin heitä, heidän lörpöttelyään, julmuuttaan ja raukkamaisuuttaan, niin eivät mitkään viidakon houkutukset voineet taivuttaa häntä tuhoamaan ihmishenkeä ja jälleen saamaan sieraimiinsa tuota kamalaa veren tuoksua. Hänen suunnitelmansa oli yksinkertaisempi, mutta paljoa perinjuurisempi; ja hän nauroi itsekseen ajatellessaan, että aatoksen oli johdattanut hänen mieleensä muuan ukko Buldeon illansuussa peepul-puun juurella juttelema tarina.

"Se oli tietäjäsana", kuiskasi Bagheera hänen korvaansa. "He kävivät laitumella jokivarressa ja tottelivat kuin olisivat olleet mullikoita. Katso, tuossa he nyt tulevat!"

Hathi ja hänen kolme poikaansa olivat ilmestyneet tavalliseen tapaansa äänettömästi. Virran lieju oli vielä veres heidän kupeillaan, ja Hathi pureksi mieltävästi torahampaillaan nyhtäisemänsä nuoren plataanipuun vihreätä runkoa. Mutta hänen vakaisen ruumiinsa jokainen piirre osoitti terävasilmäiselle Bagheeralle, että siinä ei tullut viidakon herra puhuttelevaan ihmisenpenikkaa, vaan pelkäilevä pelottoman eteen. Hänen kolme poikaansa huojuivat kylki kyljessä taattonsa takana.

Mowgli tuskin kohotti päätänsä, kun Hathi toivotti; "Saalista saaos." Hän antoi toisen huojuja ja vaappua ja siirtyä jalalta jalalle pitkän aikaa ennen kuin puhui, ja avatessaan suunsa hän kääntyi Bagheeraan eikä elefantteihin.

"Kerronpa tarinan, jonka eilen kuulin metsästämältäsi metsästäjältä", puhui Mowgli. "Se koskee vanhaa ja viisasta elefanttia, joka putosi pyydyskuoppaan, ja sen kuopan terotettu seiväs jätti häneen valkean arven nilkasta hartioihin asti." Mowgli heilautti kättään, ja Hathin käännähtäessä näkyi kuutamossa pitkä valkea ikäänkuin tulikuumalla raipalla sivallettu arpi hänen harmaassa kyljessään. "Ihmiset tulivat ottamaan häntä kuopasta", pitkitti Mowgli, "mutta hän katkaisi köytensä, sillä hän oli väkevä, ja karkasi pois, kunnes haava oli parantunut. Sitten hän vihapäissään saapui yöllä noiden metsästäjain vainioille. Ja nyt muistan, että hänellä oli kolme poikaa. Nämä seikat tapahtuivat monta, monta sadekautta takaperin, ja hyvin kaukana — Bhurtporen lakeudella. Miten kävi noiden vainioiden seuraavassa elonkorjuussa, Hathi?"

"Ne korjasin minä poikineni", vastasi Hathi.

"Ja miten kävi kyntämisen, elonkorjuun jälkeen?" jatkoi Mowgli.

"Niitä ei kynnetty", selitti Hathi.

"Entä ihmisten, jotka asuivat vainioiden äärellä?" tiedusti Mowgli.

"Ne läksivät tiehensä."

"Entä mökkien, joissa ihmiset nukkuivat?" kysyi Mowgli.

"Me revimme katot kappaleiksi, ja viidakko nieli seinät", kertoi Hathi.

"Ja mitä muuta lisäksi?" kuulusteli Mowgli.

"Niin paljon hyvää maata kuin minä voin samota kahtena yönä idästä länteen ja kolmena yönä pohjoisesta etelään otti viidakko. Me laskimme viidakon valloilleen viiden kylän maille; ja noissa kylissä ja niiden vainioilla, laitumilla ja viljelyksillä ei ole tänä päivänä ainoatakaan ihmistä, joka saapi elantonsa maasta. Se oli Bhurtporen vainioiden hävitys, minun ja kolmen poikani työtä; ja nyt kysyn, ihmisenpenikka, miten sinä olet siitä viestin saanut?"

"Eräs ihminen kertoi minulle; ja nyt näen, että Buldeokin voi puhua totta. Se oli hyvin tehty, valkojuomuinen Hathi; mutta toisella kerralla se käy vielä paremmin, kun on ihminen johtamassa. Tunnethan sen ihmislauman kylän, joka hääti minut? Ne ovat laiskoja, järjettömiä ja julmia; ne leikkivät suullaan eivätkä tapa heikompiansa ruuakseen, vaan huvikseen. Täysin vatsoin ollessaan ne heittäisivät omaa sukuansa Punakukkaan. Sen olen nähnyt. Ei ole hyvä, että ne kauemmin asustaisivat täällä. Minä vihaan niitä!"

"Tapa sitten", neuvoi Hathin pojista nuorin, riuhtaisten maasta ruohotukon, tomuuttaen sitä etujalkojaan vasten ja viskaten sen pois, pienten punaisten silmiensä vilkuessa puolelta toiselle.

"Mitäpä hyötyä minulle valkeista luista?" vastasi Mowgli raivostuneena. "Olenko sudenpenikka leikitelläkseni vereksellä pääkallolla auringonpaisteessa? Olen tappanut Shere Khanin, ja hänen taljansa lahoaa Käräjäkalliolla; mutta — mutta minä en tiedä minne Shere Khan on joutunut, ja vatsani on yhä tyhjä. Nyt tahdon ottaa sen, mitä voin katsella ja kosketella. Laske viidakko valloilleen tuohon kylään, Hathi!"

Bagheera värisi ja lyyhistyi kyyryyn. Hän pystyi pahimmoilleen käsittämään nopean ryntäyksen pitkin kylän katuja ja oikeaan ja vasempaan huitelemisen väkijoukossa, taikka nokkelan ihmispyydystelyn näiden kyntäessä iltahämärissä, mutta häntä pöyristytti tuo suunnitelma kokonaisen kylän kylmäverisestä pyyhkimisestä pois ihmisten ja petojen näkyvistä. Nyt hän älysi miksi Mowgli oli kutsuttanut Hathin. Kukaan muu kuin pitkäikäinen elefantti ei kyennyt suunnittelemaan ja hoitelemaan moista sotaa.

"Karkota ne kuten Bhurtporen vainioilta, kunnes meillä on sadevesi ainoana aurana ja paksuihin lehtiin rapiseva sade niiden värttinäin hyrinänä — kunnes Bagheera ja minä majoilemme bramiinin talossa ja kauriit juovat altaasta temppelin takana! Laske viidakko valloilleen, Hathi!"

"Mutta minulla — mutta meillä ei ole mitään riitaa niiden kanssa, ja ainoastaan suuren kivun punainen kiukku saa meidät repimään ihmisten asumuksia", selitti Hathi epäröivästi vaappuen.

"Oletteko te viidakon ainoat ruohonsyöjät? Ajakaa liikkeelle monet kansanne. Antakaa hirven ja sian ja nilghain pitää hommasta huolta. Eihän teidän tarvitse kämmenenleveydeltäkään nahkaanne näyttää ennen kuin vainiot ovat paljaat. Laske viidakko valloilleen, Hathi!"

"Tappoahan ei tule? Torahampaani olivat punaiset Bhurtporen vainioiden hävityksessä, eikä tee mieleni herättää sitä hajua jälleen."

"Ei minunkaan. En toivoisi niiden luidenkaan viruvan puhtaalla maallamme. Menkööt etsimään muualta pesänsä. Ne eivät voi viipyä täällä! Olen nähnyt ja haistanut sen naisen verta, joka antoi minulle ruokaa — naisen, jonka ne olisivat ilman minua tappaneet. Ainoastaan niiden kynnyksellä rehottavan tuoreen ruohon haju voi tuon tuoksun häivyttää. Se polttaa suutani. Laske viidakko valloilleen, Hathi."

"Ah!" huudahti Hathi. "Niin poltteli seipään arpi nahkaani, kunnes näimme heidän kyliensä kuoleutuvan kevätkasvun alle. Nyt käsitän. Sinun sotasi olkoon meidän sotamme. Me laskemme viidakon valloilleen."

Mowgli ehti hädin henkäisemään — hän vapisi vihansa vimmassa —, kun jo tanner oli elefanteista tyhjä, ja Bagheera tähysteli häntä kauhuissaan.

"Minut vapauttaneen murretun lukon kautta!" puheli pantteri viimein. "Oletko sinä se alaston olio, jota puolsin laumassa silloin kun kaikki oli nuorta? Viidakon herra, kun minun voimani ehtyy, niin puhu minun puolestani — Baloon puolesta — meidän kaikkien puolesta! Me olemme penikoita sinun edessäsi! Jaloin tallattavin katkenneita oksia! Emästänsä eksyneitä vuonia!"

Mowgli joutui ihan suunniltaan kuvitellessansa Bagheeraa eksyneenä vuonana, ja hän nauroi ja tapaili ilmaa ja nauroi taas, kunnes hänen pysähtyäkseen täytyi hypätä lampeen. Siellä hän uiskenteli ylt'ympäri, sukellellen kuunsäteiden lomitse puikkelehtivana kuin sammakko, kaimansa.

Hathi ja hänen kolme poikaansa olivat jo kääntyneet kukin eri ilmansuunnalle ja astelivat äänettöminä pitkin laaksoja mailin päässä. He pitkittivät ja pitkittivät taivallustaan kahden vuorokauden ajan — siis runsaasti kuusikymmentä mailia — halki viidakon, Mangin ja Chilin ja apinaväen ja kaikkien lintujen pannessa merkille ja ottaessa puheenaineekseen heidän jokaisen askeleensa ja heidän kärsänsä jokaisen heilahduksen. Sitten he alkoivat syödä ja söivät hiljalleen viikkokauden. Hathi poikineen on kuin Kaa jättiläiskäärme. Ne eivät koskaan hätäile ennen aikojansa.

Sen ajan lopulla — eikä kukaan tiennyt sen alkuperää — alkoi viidakossa levitä huhu, että siinä ja siinä laaksossa oli parempaa ruokaa ja juomaa saatavissa. Sika — joka tietenkin menee maailman ääriin saadaksensa vatsansa täyden — läksi ensimmäisenä joukoittain liikkeelle, hinautuen paaterojen yli, ja hirvi seurasi perässä, kintereillään pikku metsäketut, jotka elävät laumojen kuolleilla ja kuolevilla; ja tanakkaharteinen nilghai siirtyi yhtä rintaa hirvien kanssa, ja rämeitten villipuhvelit seurasivat nilghain jälkiä. Pieninkin pikku häiriö olisi kääntänyt takaisin nuo hajalliset, haihattelevat parvet, jotka nyhtivät ruohoa, kuljeksivat, joivat ja taas kävivät laiumellaan; mutta milloin tahansa jotakin levottomuutta syntyi, joku aina nousi rauhoittajaksi. Joskus se oli Sahi piikkisika, mieli täynnä tietoja hyvästä laiumesta juuri hiukkasen edempänä; toisin ajoin taas Mang huuteli ripeästi ja painalsi alas johonkin notkoon, näyttääkseen että se oli tyhjä; tai köpitteli Baloo, suu täynnä juuria, pitkin horjuvaa riviä ja puoleksi kaahaten, puoleksi peuhaamalla kömpelösti ajoi sen takaisin oikealle tolalle.

Hyvin monet elukat peräytyivät tai kokonaan karkasivat tai menettivät halunsa, mutta riittipä niitä tunkeutumaan eteenpäinkin. Kymmenisen päivän kuluttua tämän liikkeen alkamisesta oli asema seuraavanlainen. Hirvet, siat ja nilghait junttivat ympäri ja ympäri kahdeksan tai kymmenen mailin kehässä, lihansyöjään kahakoidessa kehän reunoilla. Ja kehän keskuksena oli kylä, jonka ympärillä laihot olivat tuleentumaisillaan, ja vainioilla istui miehiä risuista neljän paalun päähän rakennetuilla lavoilla, pelottelemassa pois lintuja ja muita varkaita. Sitten ei hirviä enää houkuteltu. Lihansyöjät pysyttelivät heidän kintereillään ja ahdistivat heitä yhä ahtaammaksi piiriksi eteenpäin.

Oli pimeä yö, kun Hathi ja hänen kolme poikaansa luikahtivat viidakosta ja katkoivat kärsillään vartiolavojen paalut: ne ryskähtivät maahan kuin kukoistuksessaan taitettu katkojuuren latva, ja niiltä kuukertuneet miehet kuulivat elefanttien kumean kurlutuksen korvissaan. Sitten hirvien hämmentyneiden armeijain etujoukko pillastui tulvimaan kylän laiumille ja kyntömäille; niiden matkassa saapuivat teräväkavioiset, tonkivat metsäsiat, ja mitä hirvet jättivät, sen siat haaskasivat, ja tuon tuostakin vapisutteli laumoja susien säikky ja ne ryntäilivät hädissään sinne ja tänne, polkien multaan ohran oraan ja

tallaten littiin kostutuskanavien kaltaat. Ennen päivänkoittoa myötäsi painostus eräältä ulkokehän kohdalta. Lihansyöjät olivat peräytyneet, jättäen etelään päin avoimen polun, ja sarvaslauma toisensa jälkeen pakeni sitä tietä. Toiset, rohkeammat, asettuivat tiheikköihin lopettaakseen ateriansa seuraavana yönä.

Mutta työ oli oikeastaan jo tehtykin. Kyläläiset näkivät aamulla laihojensa tuhoutuneen. Se merkitsi kuolemaa, elleivät he muuttaisi pois, sillä he elivät vuosi vuodelta yhtä lähellä nälänhätää kuin viidakkoakin. Kun puhvelit lähetettiin laitumelleen, niin nämä nälkäiset elukat havaitsivat hirvien tehneen puhdasta jälkeä ja vaeltelivat viidakkoon, kulkeutuen tiehensä villien toveriensa keralla; ja hämärän tullen tavattiin kylän kolme tai neljä ponyhevosta talleissaan pääkallot murskana. Ainoastaan Bagheera oli saattanut noin iskeä, ja ainoastaan Bagheeran mieleen oli saattanut juolahtaa hävyttömästi raahata viimeinen raato keskelle katu.

Kyläläisillä ei ollut miehuutta sytytellä nuotioita vainioille siksi yöksi, joten Hathi ja hänen kolme poikaansa läksivät jälkipoiminnoille; ja Hathin työssä ei ole parantamisen varaa. Ihmiset päättivät elää siemenjyvävarastoillaan sadekauden loppuun ja sitten työskennellä palvelijoina, kunnes voittaisivat aikaa; mutta jyväkauppiaan ajatellessa täysiä jyvävasujaan ja niiden kohoavia hintoja Hathin terävät torahampaat rusensivat nurkan hänen savimajastaan ja tuhosivat lehmänlannalla silatun ison pajulaarin, missä kallista varastoa säilytettiin.

Tuon viimeisen turman tultua tiedoksi oli bramiinin vuoro puhua. Hän oli vastausta saamatta rukoillut omia jumaliansa. Kenties, hän sanoi, kylä oli tietämättänsä loukannut jotakuta viidakon jumalaa, sillä epäämättömästi oli viidakko heitä vastaan. Hepä siis kutsuivat vaeltelevien gondien läheisinten heimojen päällikön nevojaksensa — noiden pienten, viisaiden ja hyvin mustien metsämiesten, jotka asustavat syvällä viidakossa ja joiden isät ovat polveutuneet Intian vanhimmasta rodusta, maan alkuperäisistä isännistä. He ottivat gondin kaikella mahdollisella vieraanvaraisuudella vastaan, ja hän seiso i yhdellä jalalla, jousi kädessään ja pari kolme myrkytettyä nuolta pujotettuna hiustöyhtöönsä, puolittain pelokkaasti ja puolittain halveksivasti silmäillen hätääntyneitä kyläläisiä ja heidän tärveltyjä vainioitansa. He halusivat tietää, olivatko hänen jumalansa — vanhat jumalat — vihastuneet heihin ja mitä uhreja olisi tarjottava. Gondi ei hiiskunut mitään, vaan otti käteensä karelan, karvaan kurpitsiköynnöksen vitsaksen ja kietoi sen useaan kertaan temppelin oven poikitse, tuijottelevan, punaisen hindulais-epäjumalankuvan kasvojen edessä. Sitten hän huitaisi kädellään ilmaan Khanhiwaran suunnalle päin ja palasi viidakkoonsa, katsellen viidakon väen ajelehtelua sen halki. Hän tiesi, että viidakon liikkuess ainoastaan valkoiihoiset miehet voivat toivoa kääntävänsä sen sivulle.

Ei tarvinnut hänen tarkoitustansa kysyä. Villi kurpitsa rehottaisi missä he olivat jumalaansa palvoneet, ja mitä pikemmin he pelastaisivat itsensä, sen parempi.

Mutta työläs on repiä kylää kiinnikkeistänsä. He viivyskelivät niin kauan kuin mitään kesäravintoa oli tarjolla, ja he yrittivät kerätä pähkinöitä viidakosta, mutta hehkuvasilmäiset varjot vartioitsivat heitä ja vilahtelivat heidän edessään ilmipäivälläkin, ja heidän rientäessään pelästyneinä muuriensa turviin havaitsivat he tuskin viisi minuuttia takaperin sivuuttamiensa puiden kaarnassa jonkun vakaisen käpälän kynsien uurtoja. Mitä enemmän he pysyttelivät kylässään, sitä rohkeammiksi kävivät ne villit elukat, jotka ailakoivat ja möyrysivät Waingungan viereisillä laitumilla.

Heillä ei ollut miehuutta paikata ja laastita viidakkoon päin antavien tyhjien karjatarhojen takamuureja; metsäsika tallasi ne maahan, ja rönsyilevät köynnökset kiirehtivät perässä, iskien kyynärpäänsä vastavoitettuun maaperään, ja karkea heinä kahisi köynnösten takana. Naimattomat miehet karkasivat ensimmäisinä pois ja kuljettivat lähelle ja kauas viestin, että kylä oli tuomittu. Kuka, he sanoivat, kykeni taistelemaan viidakkoa tai viidakon jumalia vastaan, kun itse kylän silmälasikäärmekin oli jättänyt kolonsa peepul-puun juurella olevan lavan alla? Heidän pikku liikenteensä muun maailman kanssa kutistui siten sikäli kuin aukealle tallatut polut häipyivät. Ja Hathin ja hänen kolmen poikansa öiset törähdykset taukosivat heitä häiritsemästä; heillä ei ollut enää sinne menemistä. Laiho ja kylvetty siemen oli otettu. Ulkovainiot alkoivat jo kadottaa muotonsa, ja oli aika heittäytyä Khanhiwaran englantilaisten armoille.

Alkuasukasten tapaan he lykkäsivät lähtöänsä päivästä toiseen, kunnes ensimmäiset sateet saavuttivat heidät ja paikkaamattomat katot päästivät tulvan heidän niskaansa ja laidun oli nilkkaan asti lampena ja kaikki vehmaus ryntäsi paikalle kesäkuuman jälkeen. Silloin he kahlasivat ulos — miehet, naiset ja lapset — aamun sokaisevassa, kuumassa sateessa, mutta kääntyivät tietysti luomaan jäähyväissilmäyksen koteihinsa.

He kuulivat, viimeisen perheen samotessa taakkoinensa ulos veräjästä, putoavien hirsien ja kattojen rytinää muurien takaa. He näkivät kiiltävän, käärmemäisen mustan kärsän hetkeksi kohoavan lionneita olkikaton osia pelmuutellen. Se katosi, ja kuului toinen jysähdys, jota seurasi vingahdus. Hathi oli poimiskellut mökkien kattoja kuin lumpeita, ja ponnahtava niskahirsi oli tölmännyt häneen. Muuta ei tarvittu hänen täyden voimansa laukomiseksi, sillä kaikista viidakon olennoista on villi elefantti raivostuneena kaikkein järjettömin tuhooja. Hän potkaisi takajalallaan saviseinää, joka mureni iskusta ja muretessaan sulii kaatosateessa keltaiseksi mudaksi. Sitten hän pyörähti kiljahdellen toisaanne ja säntäsi kapeita kujia pitkin, vaaputellen ruumistansa oikeaan ja vasempaan, jotta ovet sinkosivat siruina ja räystäät luhistuivat, hänen kolmen poikansa riehussa kintereillä kuten Bhurtporen vainioiden hävityksessä.

"Viidakko kyllä nielee nämä kuoret", huomautti tyyni ääni raunioista. "Ulkomuurien sortua pitää", ja Mowgli, jonka paljailta hartioilta ja käsivarsilta vesi ryöppysi virtanaan, hyppäsi taaksepäin seinältä, joka alkoi laskeutua kuin väsynyt puhveli.

"Kaikki aikanaan", ähki Hathi. "Hoo, mutta olivatpa torahampaani punaiset Bhurtporessa! Ulkomuurille, lapset! Pää edellä! Yhdessä! Nyt!"

Nuo neljä hyökkäsivät rinnakkain; ulkomuuri pullistui, repesi ja kaatui, ja kauhun mykistyttämät kyläläiset näkivät resuisessa aukossa tuhohenkien villit, saviset päät. Silloin he pakenivat kodittomina ja tyhjinä alas laaksoa, kylän sulaessa heidän takanansa pirstottuna, paiskottuna ja poljettuna.

Kuukautta myöhemmin oli koko paikka pyöreänä kunnaana, jota verhosi pehmeä vihanta kasvullisuus; ja sadekauden lopulla kuhisi viidakon vilske täyttä päätä paikalla, joka vähemmän kuin kuusi kuukautta aikaisemmin oli kyntömaana.

MOWGLIN LAULU IHMISTÄ VASTAAN

Minä köynnökset kimppuunne kirvoitan —
minä viidakon liikkeelle virvoitan!

Se muurit murtaa tieltään,
lyö seinät kuin korret,
ja karela, se karvas karela,
saa maatuvat orret!

Veräjillänne väkeni laulahtaa,
ja aittanne yököt haltuunsa saa;
yövirtijaksi käärmee
voin kylälle antaa,
kun karela, se karvas karela,
jo heelmiä kantaa!

Ei mun kansani näy, mutta kuulette sen
kuun noustessa nostavan melskehen;
käy paimeneksi susi,
ei laidun oo kaita,
kun karela, se karvas karela,
sen ainut on aita!

Minä laihonne leikkuutan joukollain,
se sänkeä säästävi hiukan vain;
ja härjiksenne hirvet
ne vaolle ehtii,
kun karela, se karvas karela,
jo pellolla lehtii!

Jopa köynnökset kimppuunne kirvoitin
sekä viidakon vimman virvoitin.
Lakoutuu vasat, pylvää
ja seinät kuin korret,
ja karela, se karvas karela,
saa maatuvat orret!

PUNAINEN KOIRA

Eestä öiden oivallisten, hauskein hämyhetkien,
eestä töiden voimallisten, hurjain riistaretkien,
eestä aamun armaan tuoksun joukkoon kastehelmien,
eestä vainon varman juoksun sarvaan tiellä telmien,
eestä vinhan kilpakiistan, ken saa ensimmäisnä riistan.
eestä öisen mellastuksen,
eestä päivän uinahduksen,
eestä kaiken riita saikin,
taisteluun me käymme kaikin!

Miellyttävin vaihe alkoikin Mowglin elämässä sitten kun viidakko oli laskettu valloilleen. Hänellä oli laillisen velan maksun tuottama hyvä omatunto, ja koko viidakko oli hänen ystävänsä, sillä koko viidakko pelkäsi häntä. Hänen kokemansa ja näkemänsä ja kuulemansa, hänen vaeltaessansa kansasta toiseen yksikseen tai neljän kumppaninsa keralla, riittäisivät moneksi, moneksi jutuksi, jotka kaikki olisivat yhtä pitkiä kuin tämäkin. Siispä ette saa kuulla, kuinka hän kohtasi Mandlan Hullun Elefantin, joka surmasi kaksikolmatta sonnia niiden vetäessä hallituksen rahastoon yhtätoista hopearahakuormaa ja ripotteli kiiltävät kolikot tomuun; kuinka hän taisteli Jacala-krokotiilin kanssa pitkän pituisen yön pohjoisissa rämeissä ja katkaisi nahkapuukkonsa pedon niskakilpiin; kuinka hän löysi uuden ja pitemmän puukon erään miehen kaulasta, jonka villikarju oli tappanut, ja kuinka hän seurasi karjua ja tappoi hänet kohtuulliseksi hinnaksi puukosta; kuinka Ison nälän aikaan pillastunut hirviparvi sai hänet keskeensä ja hän oli rusentua hikoilevien laumain vilskeessä; kuinka hän pelasti Hathi Äänettömän suistumasta kuoppaan, jonka pohjassa oli terävä seiväs, ja kuinka hän itse seuraavana päivänä putosi hyvin ovelasti viritettyyn leopardihautaan, jolloin Hathi pirstasi paksut salot hänen ympäriltään; kuinka hän lypsi villipuhveleita suossa, kunnes — —

Mutta meidän on kerrottava tarina kerrallaan. Isä ja emo Jolkka kuolivat, ja Mowgli vieritti luolan suulle ison kallionlohkareen ja lauloi kuolinvirren heidän kunniakseen. Baloo kävi elähtäneeksi ja kankeaksi, ja Bagheerakin, jonka hermot olivat terästä ja jäntereet rautaa, näytti verkallisemmalta tapossaan. Akelan kauhdutti iän taakka harmaasta maidonvalkeaksi; hänen kylkiluunsa kohosivat kaarelle, hän käveli kuin puusta vuoltu, ja Mowgli tappoi häntä varten. Mutta nuoret sudet, Seeoneen hajonneen lauman lapset, vaurastuivat ja karttuivat, ja kun heitä oli nelisenkymmentä herratonta, puhdasjalkaista viisivuotiasta, neuvoi Akela heitä keräytymään yhteen, noudattamaan lakia ja juoksemaan yhden päällikön johdannolla, kuten Vapaan Kansan arvo vaati.

Tuollaisessa asiassa ei Mowgli tahtonut neuvojana esiintyä, sanoen haukanneensa karvasta hedelmää ja tuntevansa puun, joka niitä kasvoi; mutta kun Phao, Phaonan poika (hänen isänsä taas oli Harmaa Vainuja Akelan päällikkyyden päivinä), viidakon lain mukaisesti taisteli itsensä lauman päälliköksi ja kun vanhat kutsut ja vanhat laulut alkoivat taaskin kerran kajahdella tähtitaivaan kuulakkuuteen, niin Mowglikin

menneitten päivien muistoksi saapui Kärjäkalliolle. Jos hän suvaitsi puhua, niin lauma kuunteli häntä loppuun asti, ja hän istui kalliolla Phaon yläpuolella Akelan vieressä. Nuo olivat hyvän saaliin ja hyvän unen aikoja. Muukalainen ei huolinut tunkeutua viidakoihin, jotka kuuluivat Mowglin kansalle, kuten he laumaa nimittivät, ja nuoret sudet lihoivat ja voimistuivat, ja penikoita tuotiin runsaasti katselmukseen. Mowgli oli aina saapuvilla katselmuksessa, sillä hän muisti yön, jolloin musta pantteri lunasti laumaan alastoman ruskean lapsosen ja pitkä huuto: "Katsokaa, katsokaa tarkoin, oi sudet!" sai hänen sydämensä lepattamaan oudoin tuntein. Muulloin hän oli kaukana viidakossa, maistaen, kosketellen, nähden ja aistiten uusia ilmiöitä.

Kerran iltahämyssä, kun hän verkalleen asteli selänteiden poikki viemään Akelalle tappamansa kauriin puolikasta, neljän sutensa jolkkiessa takanaan ja pelkässä elämänsä ilossa painiskellen ja teutaroiden keskenään, hän kuuli huudon, jonka viimeksi muisti Shere Khanin pahoilta päiviltä. Sillä on viidakossa nimenä pheeal, ja se on jonkunlainen kirkaisu, jonka shakaali päästää metsästäessään tiikerin kintereillä tai kun jokin iso tappo on tekeillä. Jos voitte kuvitella vihan, voitonriemun, pelon ja epätoivon yhtymän, jota kauttaaltaan värittää jonkunlainen ilkamointi, niin saatte hiukan käsitystä siitä pheelista, joka kohosi ja laski ja vavahteli ja värisi kaukana Waingungan tuolla puolen. Nuo neljä alkoivat nostaa harjaksiansa ja murista. Mowglin käsi hamuili puukonpäästä ja hänkin seisahtui kuin kivettyneenä.

"Eihän mikään viirukylki rohkenisi täällä tappaa", hän virkahti vihdoin.

"Tuo ei ole etujuoksijan huuto", huomautti Harmaa Veikko. "Joku suuri tappo on tulossa. Kuunnelkaahan!"

Se kajahti jälleen, puolittain nyyhkivänä ja puolittain hahattavana, ihan kuin olisi shakaalilla ollut pehmeät ihmishuulet. Silloin Mowgli hengähti syvään ja juoksi Kärjäkalliolle, matkallaan saavuttaen lauman kiirehtiviä susia. Phao ja Akela olivat kalliolla yhdessä, ja heidän alapuolellaan istuivat toiset, kaikki hermot pingottuneina. Emot ja penikat vilistivät luoliinsa, sillä pheelin kajahtaessa ei ole heikkojen aika olla liikkeellä.

He eivät kuulleet muuta kuin Waingungan kohun pimeässä ja iltatuulten kahinan puiden latvoissa, kunnes äkkiä virran takaa huusi susi. Se ei ollut lauman susia, sillä ne olivat kaikki kalliolla. Ääni vaihtui pitkäksi toivottomaksi haukunnaksi. "Dhole!" se huhui, "dhole! dhole! dhole!" Moniaan minuutin kuluttua he kuulivat väsyneitten käpäläin kaapivan kallion kuvetta, ja laihtunut, vettä valuva susi, kupeilla verijuovia, oikea etukäpälä tarmottomana ja suupielet vaahtoisine, syöksähti piiriin ja vaipui läähättäen Mowglin jalkoihin.

"Saalista saaos! Kenen johdolla?" lausui Phao vakavasti.

"Saalista saakaa! Won-tolla olen", oli vastaus. Hän tarkoitti olevansa yksinäinen susi, joka suojeli itseänsä, kumppaniansa ja penikoitansa jossakin syrjäisessä luolassa. Won-tolla merkitsee ulkonamakaajaa — sutta, joka makaa laumojen ulkopuolella. He näkivät hänen sydämensä tempoilevan niin rajusti, että ruumis heilahteli edes takaisin.

"Mitä liikkeellä?" tiedusti Phao, sillä sen kysymyksen tekee koko viidakko pheelin perästä.

"Dhole, Dekkanin dhole — Punainen Koira, Tappaja! Ne tulivat pohjoiseen etelästä, sanoen Dekkanin käyneen tyhjäksi ja tappaen tieltänsä kaikki. Tämän kuun ollessa uusi oli minulla neljä vaalittavaa — kumppanini ja kolme penikkaa. Hän opetti heitä tappamaan ruoholakeuksilla, piiloutumaan kauriin-ajoa varten, kuten meillä aavikoiden asujilla on tapana. Puoliyön tienoissa kuulin noiden rähisevän täyttä

kurkkua polullamme. Aamutuulen herätessä tapasin heidät kankeina ruohikossa — neljä, Vapaa Kansa, neljä vilkasta pyydystäjää tämän kuun uunna ollessa! Silloin vetosin verioikeuteeni ja etsin dhole-parven."

"Kuinka monilukuisen?" virkahti Mowgli; lauma murahteli kumeasti.

"En tiedä. Kolme niistä ei enää tapa, mutta viimeiseltä ne ajoivat minua kuin kaurista; kolmin koivin lynkittelin. Katsokaa, Vapaa kansa!"

Hän työnsi esille rusennetun etukäpäälänsä, joka oli kuivuneesta verestä musta. Kyljessä oli julmia puremia ja kurkku oli revelty.

"Syö", kehotti Akela, nousten Mowglin hänelle tuoman riistan äärestä; ulkonamakaaja tarrasi siihen nälkiintyneenä.

"Tämä ei ole tappioksi", hän sanoi nöyrästi, pahimpaan nälkäänsä haukattuaan. "Antakaa minun saada hiukan voimia, Vapaa Kansa, niin minäkin tapan! Tyhjä on luolani, joka oli uunna kuuna täysi, eikä ole verivelka täydesti maksettu."

Phao kuuli hänen hampaittensa rouskuttavan lonkkaluuta ja yrähti hyväksyvästi.

"Me tarvitsemme noita leukoja", hän sanoi. "Oliko dholella pentunsa mukanaan?"

"Ei, ei. Punaisia metsästäjiä kaikki: lauma täysikasvuisia koiria, vantteria ja vankkoja."

Se merkitsi että dhole, Dekkanin punainen metsäkoira, oli lähtenyt sotaretkelle, ja sudet tiesivät hyvin, että tiikerikin luopuu saaliistansa dholen tiellä. Ne porhaltavat suoraan halki viidakon, tallaten ja repien kaikki mitä eteen osuu. Vaikka ne eivät ole yhtä isoja eivätkä puoleksikaan niin ovelia kuin sudet, niin ne ovat hyvin voimakkaita ja niitä on ylen paljon. Dhole esimerkiksi eivät ala nimittää itseänsä laumaksi ennen kuin niitä on sata koolla, sen sijaan, että jo neljäkymmentä sutta riittää melkoiseksi susilaumaksi. Mowglin vaellukset olivat johtaneet hänet Dekkanin ruohoylängön reunalle, ja hän oli useasti nähnyt noiden pelottomien otuksien nukkuvan, kisailevan ja raapiskelevan itseänsä pikku kolojen ja mättäiden seassa, joita ne pesinänsä käyttävät. Hän halveksi ja vihasi niitä, ne kun eivät haiskahda Vapaalta Kansalta, eivät asu luolissa eivätkä ole puhdasjalkaisia kuten hän ja hänen ystävänsä, vaan varpaiden välistä karvaisia. Mutta hän tiesi — sillä Hathi oli hänelle kertonut — millainen kamala voima on dholen metsästyslauma. Itse Hathikin siirtyy sivulle niiden tieltä ja ne samoavat tappomatkallansa kunnes saavat kaikki surmansa tai riista ehtyy.

Myöskin Akela tiesi punaisista koirista yhtä ja toista; hän huomautti Mowglille tyyneästi: "On parempi kuolla täydessä laumassa kuin päälliköittä ja yksinänsä. Siitä koituu kelpo metsästys, ja minun — viimeiseni. Mutta ihmisten iän mukaan on sinulla vielä jäljellä perin monta päivää ja yötä, Pikku Veikko. Mene pohjoiseen ja asetu aloillesi, ja jos on ainoatakaan sutta elossa dholen mentyä, niin hän tuo sinulle tiedon taistelusta."

"Vai niin", vastasi Mowgli totisesti, "pitääkö minun lähteä rämeisiin pyydystämään pikku kaloja ja nukkumaan puissa, tai pitääkö minun pyytää apua bandar-logilta ja rauskutella pähkinöitä lauman allani otellessa?"

"Syntyy taistelu, jossa on kysymys elämästä ja kuolemasta", varotteli Akela. "Sinä et ole koskaan kohdannut dholea — Punaista Tappajaa. Viirukylkikin —"

"Aowa! Aowa!" keskeytti Mowgli hellitellen. "Olen tappanut yhden viirukylkisen apinan. Kuulehan nyt: Olipa muuan susi, taattoni, ja toinen susi, emoni, ja vielä vanha harmaa susi (ei kovin viisas: hän on nyt valkea) oli minun taattoni ja emoni. Sen vuoksi minä —" hän korotti äänensä, "minä sanon, että kun dhole tulee ja jos dhole tulee, Mowgli ja Vapaa Kansa ovat yhtä nahkaa siihen metsästykseseen; ja sanonpa minut lunastaneen mullin kautta, sen mullin minkä minusta Bagheera maksoi muinaisina päivinä, joita te laumaan kuuluvat ette muista, sanonpa puiden ja joen kuultavaksi ja minulle muistutettavaksi, siltä varalta että sattuisin unohtamaan — sanonpa että tämä puukkoni palvelkoon lauman hampaana, eikä se mielestäni ole kovinkaan tylsä. Tämä on minun sanani, ja se on minusta lähtenyt."

"Sinä et tunne dholea, sudenkielinen ihminen", huusi Won-tolla. "Minulla on mielessä vain verivelkani kuittaaminen niille ennen kuin olen siinä nujakassa kappaleiksi revitty. Ne kulkevat vitkallisesti, tappaen matkansa varrelta puhtaaksi, mutta kahdessa päivässä palaa minuun hiukan voimia ja minä käyn jälleen tehtävääni käsiksi. Mutta teille, Vapaa Kansa, annan sen neuvon, että livistätte pohjoiseen ja tyydytte niukkaankin elantoon, kunnes dhole on näiltä mailta poissa. Tässä metsästyksessä ei ole torkkumisen varaa."

"Kuulkaas ulkonamakaajaa!" virnui Mowgli. "Vapaa Kansa, meidän on mentävä pohjoiseen, syödäksemme sisiliskoja ja rottia rannalta, jottemme millään ilveellä sattuisi dholen tielle. Sen on saatava tappaa meidän metsästysmaamme putipuhtaiksi meidän piileskellessämme pohjoisessa kunnes se suvaitsee luovuttaa omamme takaisin. Se on koira — ja koiran pentu — punainen, keltamahainen, luolaton, karvoja joka varpaan välissä! Se lukee pesyeensä kuusin ja kahdeksin kuin se olisi Chikai, pikku hyppyrotta. Tietysti on Vapaan Kansan luikittava käpälämäkeen ja pyydetävä kuolleen karjan haaskoja lahjaksi noilta pohjoisilta kansoilta! Tunnette sananlaskun: 'Pohjoisessa syöpäläiset, etelässä täit.' Me olemme viidakko. Valitkaa, oi valitkaahan. Hyvä metsästys on kysymyksessä! Lauman puolesta — täyden lauman puolesta — luolan ja pesyeen puolesta, yhteispyynnin ja ajon puolesta, vuohta ajavan puolison ja luolassa värjöttelevän pienoisen, pienoisen penikan puolesta, onhan se päätetty — päätetty!"

Lauma vastasi yhteishaukahduksella, joka räiskähti yöhön kuin kaatuva puu. "Se on päätetty", he huusivat.

"Jääkää näiden joukkoon", sanoi Mowgli neljälle toverilleen. "Me tarvitsemme jokaista hammasta. Phaon ja Akelan on valmistettava taistelu. Minä pistäydyn lukemassa koirat."

"Se on kuolemasi!" huusi Won-tolla puoleksi nousten. "Mitä mahtaa tuollainen karvaton Punaista Koiraa vastaan! Viirukylkinenkin —"

"Oletpa tosiaankin ulkonamakaaja", hoilasi Mowgli taipaleeltaan, "mutta saammehan puhua koirien kuoltua. Saalista saakaa kaikki!"

Kiihkonsa kimmassa kiiti hän pimeään, tuskin katsoen mihin jalkansa laski, ja luonnollisena seurauksena siitä hän kuukertui pitkin pituuttansa Kaan isoihin kiemuroihin, jättiläiskäärmeen loikoessa vaaniskellen hirvenpolkua jokivarressa.

"Kssha!" sähähti Kaa kiukustuneesti. "Onko tämä nyt laitaa, mokoma tepastus ja temmellys yön metsästyksen tuhoksi — kun vielä riistakin on niin ylen nopsajalkaista?"

"Vika oli minun", myönsi Mowgli nousten jaloilleen. "Sinua minä juuri etsinkin, Latuskapää, mutta joka kerta kun tapaamme toisemme olet sinä kasvanut pituutta ja paksuutta käsivarteni mitan. Ei ole viidakossa ainoatakaan sinun veroistasi, sinä viisas, vanha, voimakas ja kaunis Kaa."

"No minnehän tämä jälki johtanee?" Kaan ääni oli lauhkeampi. "Ei ole kuukauttaakaan siitä, kun muuan Miekkonen, jolla oli puukko kyljellä, viskeli kiviä päähäni ja syyti häijyn pikku puukissan hävyttömyyksiä silmilleni syystä että makasin aukealla nukkumassa."

"Niin, ja hajoittelit kaikki ajetut hirvet kuin akanat tuuleen, ja Mowgli oli pyynnillä ja tämä samainen Latuskapää oli liian kuuro kuullakseen hänen vihellystensä ja jättääksensä hirvenpolut vapaiksi", vastasi Mowgli levollisesti, istahtaen kirjavien kiemurain keskeen.

"Nyt tämä samainen Miekkonen tulee sima suussa ja mesi kielellä tämän samaisen Latuskapään luokse kertomaan hänen viisauttansa, voimaansa ja kauneuttansa, ja tämä sama vanha Latuskapää uskoo ja kietoo tällä tavoin lokeron tätä samaa kivittäjämiekkosta varten ja... Onko nyt mukava ollaksesi? Voisiko Bagheera antaa sinulle niin näpsää leposijaa?"

Kaa oli tapaansa myöten muodostunut pehmeäksi puolittaiseksi riippumatoksi Mowglin alle. Poika kurottausi pimeässä ja vyyhtesi notkeata touvimaista kaulaa sivullensa kunnes Kaan pää lepäsi hänen olallansa, ja sitten kertoi hänelle kaikki mitä viidakossa oli sinä iltana tapahtunut.

"Viisas voinen olla", virkkoi Kaa viimein, "mutta kuuro olen varmasti. Muutoin olisin kuullut pheelin. Eipä ihme, että ruohon syöjät ovat rauhattomia. Monilukuisenako samoaa dhole?"

"En ole vielä nähnyt. Vilistin kiireimmän kautta luoksesi. Sinä olet vanhempi kuin Hathi. Mutta voi, Kaa", — Mowgli tempoili riemusta, — "siitäpä sukeutuu oiva metsästys! Harvat meistä näkevät uuden kuun."

"Isketkö sinä mukana? Muista, että olet ihminen; ja muista, mikä lauma sinut hääti. Anna suden pitää koirasta huolta. Sinä olet ihminen."

"Menneen vuoden pähkinät ovat tämän vuoden multaa", vastasi Mowgli.

"Ihminenhän kyllä olen, mutta mielessäni palaa tänä yönä, että olen vannoutunut sudeksi. Haastoin joen ja puut todistajiksi. Kuulun Vapaaseen Kansaan, Kaa, kunnes dhole on tolaltaan kääntynyt."

"Vapaaseen Kansaan", hymähti Kaa. "Vapaita varkaita. Ja kuolleiden susien muiston vuoksi olet sinä punoutunut kalmansolmuun! Ei ole tämä kunnollista metsästystä."

"Sanani olen sanonut. Puut tietävät sen, joki tietää sen. Ennen kuin dhole on torjuttu, ei sanani minulle palaa."

"Ngssh! Se muuttaa kaikki ladut. Olin ajatellut viedä sinut pohjoisiin rämeisiin, mutta sana — pienoisen, alastoman, karvattoman Miekkosenkin — on sana. Nyt minä, Kaa, sanon —"

"Tuumipa tarkoin, Latuskapää, ettet itsekin punoudu kalmansolmuun. En tarvitse mitään sanaa sinulta, sillä hyvin tiedän —"

"Olkoon sitten niin", peruutti Kaa. "En anna sanaani: mutta mitä on mielessäsi tehdä dholen tullessa?"

"Niiden täytyy uida Waingungan yli. Ajattelin puukkoni keralla asettua niiden tielle kaalamossa, lauma takanani, ja siinä iskien ja reutoen saattaisimme käännättää ne painumaan alas virtaa tai hiukan vilvoittaa niiden kurkkua."

"Dhole ei käänny tolaltaan, ja hänen kurkkunsa on kuuma", epäili Kaa. "Ei ole sen pyynnin perästä Miekkosta eikä sudenpentua, vaan pelkkiä kuivia luita."

"Alala! Jos kuolemme, niin kuolemme. Kerrassaan roima metsästys siitä saadaan. Mutta mieleni on nuori, enkä ole monta sadekautta nähnyt. Minä en ole viisas enkä väkevä. Onko sinulla parempaa suunnitelmaa, Kaa?"

"Minä olen nähnyt sata sadekautta sadan jälkeen. Ennenkuin Hathi loi maitohampaansa oli polkuni pitkä. Kautta ensimmäisen munan, olenpa vanhempi kuin monet puut, ja olen nähnyt kaikki mitä viidakko on tehnyt."

"Mutta tämä on uutta metsästystä", intti Mowgli. "Ei ole dhole konsanaan ennen polullemme satuttautunut."

"Mikä on, se on ollut. Mitä on oleva, se ei ole sen enempää kuin taaksepäin heilahtava unohtunut vuosi. Olehan hiljaa, laskeessani noita vuosiani."

Pitkän tunnin lojui Mowgli kiemurain keskessä puukollansa leikitellen sill'aikaa kun Kaa, liikkumaton pää nurmella, mietiskeli kaikkea mitä oli nähnyt ja tiennyt siitä päivästä asti, jona hän munasta tuli. Valo näytti sammuvan hänen silmistään jättäen ne himmeän opaalin kaltaisiksi, ja silloin tällöin hän kankeasti nykäisi päätänsä oikeaan ja vasempaan ikäänkuin olisi metsästellyt unissaan. Mowgli torkahti rauhallisesti, tietäen ettei metsästyksen edellä ole mikään unen veroista, ja unta hän oli oppinut ottamaan minä tahansa päivän tai yön hetkenä.

Sitten hän tunsu Kaan venyvän ja paisuvan allansa, kun jättiläiskäärme hengähti, sinkuen kuin säilä teräshuotrasta lennähtäessään.

"Olen nähnyt kaikki kulokaudet", virkkoi Kaa vihdoin, "ja isot puut ja vanhat elefantit ja kalliit, jotka olivat kaljut ja teräviä sarmaiset ennen kuin alkoivat kasvaa sammalta. Oletko sinä vielä elossa, Miekkonen?"

"Kuu on vasta äsken noussut", vastasi Mowgli. "En käsitä —"

"Hssh! Olen jälleen Kaa. Tiesin että aikaa on kulunut vain hiukan. Nyt me lähdemme joelle ja minä näytän sinulle, mitä dholelle on tehtävä."

Hän kääntyi nuolisuorana Waingungan pääuomaa kohti ja syöksyi veteen hiukan yläpuolella Rauhankalliota peittävän lammen, Mowgli vierellään.

"Ei, älä ui. Minä etenen nopeasti. Selkääni, Pikku Veikko."

Mowgli kietaisi vasemman käsivartensa Kaan kaulaan, painoi oikean käsivartensa pitkin kylkeään ja ojensi jalkansa suoriksi. Sitten Kaa lähti viilettämään vastavirtaa niinkuin hän yksin kykeni, ja veden vaahto röyheltä Mowglin kaulaan hänen jalkojensa heiluessa edes takaisin jättiläiskäärmeen vellovien kylkien alla vilisevässä kurimuksessa. Mailin verran Rauhankallion yläpuolella Waingunga kohisee ahtaana kouruna kahdeksastakymmenestä sataan jalkaan korkeiden marmorikallioiden rotkossa, ja vesi

tempautuu siellä kuin myllykoski kaikenlaisten uhkaavien paasien lomissa ja ylitse. Mowgli ei veden voimasta välittänyt: minkäänlainen vesipyörre ei olisi voinut herättää hänessä hetkeksikään pelkoa. Hän pälyili molemmin puolin rotkoa ja haisteli levottomasti, sillä ilmassa leijui makeankirpeä tuoksu, joka hyvin suuresti muistutti helteessä hautuvan muurahaiskeon hajua. Hän painui vaistomaisesti veteen, nostaen päätänsä vain hengähdelläkseen, ja Kaa ankkuroitsi sipaisemalla pyrstönsä kahdeksi kierteeksi erään vedenalaisen paaden ympärille, pidellen Mowglia erään kiemuransa lovessa, veden hyrskyessä ohitse.

"Tämä on Kuoleman Sija", sanoi poika. "Miksi tänne tulemme?"

"Ne nukkuvat", puheli Kaa, "Hathi ei väisty Viirukylkisen tieltä. Mutta Hathi ja Viirukylkinen yhdessä väistyvät dholen tieltä, ja sanotaan että dhole ei väistä mitään. Mutta entäs ketä väistää Kallioiden Pikku Väki? Sanoppa minulle, viidakon herra, kuka on viidakon herra?"

"Nämä ovat", kuiskasi Mowgli. "Tämä on Kuoleman Sija. Menkäämme."

"Ei, katselehan rauhassa; nehän nukkuvat. Paikka on saman näköinen kuin silloinkin, kun en vielä ollut käsivartesikaan mittainen."

Waingungan rotkon halkeilleita ja murenevia kallioita oli käyttänyt viidakon alusta asti Kallioiden Pikku Väki — Intian uuraat, vimmaiset, mustat metsämehiläiset, ja — kuten Mowgli hyvin tiesi — kaikki polut poikkesivat toisaanne puolen mailin päässä heidän alueeltaan. Vuosisatoja oli Pikku Väki pesinyt ja parveillut railosta railoon ja yhä parveillut, rakennellen kennonsa kookkaiksi, syviksi ja mustiksi sisempien luolien pimennossa, eikä ollut milloinkaan ihminen tai peto tai tuli tai vesi heihin kajonnut. Rotko oli molemmin puolin pitkin pituuttansa ikäänkuin mustilla välkkyvillä samettikaihtimilla verhottu, ja Mowglia se näky ahdisti, sillä siinä oli miljoonia nukkuvia mehiläisiä ryhmiksi takertuneina. Toisia kimppuja, kasoja ja lahkantojen näköisiä kohoutumia oli juuttunut itse kallioseinämiin — menneitten vuosien kennoja tai rotkon tuulettomiin suojiin rakennettuja uusia kaupunkeja — ja suunnattomat määrät huokoista, mädännyttä moskaa oli vierinyt alas ja tarttunut kallioiden raoissa juurehtineisiin puihin ja köynnöksiin. Pariinkin kertaan kuuli hän täysinäisen mesikennon kaatuvan tai putoavan jossakin tuolla pimeitten käytävien sokkelossa, sitten vihaista siipien humua ja hukkaan valuvan hunajan tippumista, tämän vyöryessä edelleen kunnes liukui joltakin ulkoreunalta alas ja tahmaisena roiskahteli oksille. Joen toisella puolen oli tuskin viiden jalan levyinen pikku ranta-alanko, ja se oli korkeana läjänä lukemattomien vuosien törkyä. Siinä oli kuollutta mehiläistä, kuhnuria, ruhkaa, homehtunutta kennoa ja hunajan rosvouksen houkuttelemaa perhoa ja itikkaa, kaikki pehmeästi mitä hienoimmaksi mustaksi pölyksi läjääntynyttä. Sen pelkkä kirpeä tuoksu riitti säilyttämään loitos kaikki siivettömät, jotka tiesivät mitä väkeä Pikku Väki oli.

Kaa eteni jälleen ylös virtaa, kunnes saapui rotkon yläpäästä leviävälle hiekkamatalikolle.

"Tuossa on tämän ajokauden saalis", hän huomautti. "Katso!"

Särkällä virui parin sarvaanhiehon ja yhden puhvelin luurangot. Mowgli näki luiden luonnollisesta asennosta, ettei niihin ollut susi tai shakaali kajonnut.

"Ne eksyivät tietämättänsä yli rajan", jupisi Mowgli, "ja Pikku Väki surmasi ne. Mennään pois ennen kuin se herää."

"Ei se ennen aamua herää", vakuutti Kaa. "Kuulehan nyt. Etelästä säntäsi tänne päin viidakkoa tuntematon kauris, lauma kintereillänsä, monta, monta sadekautta takaperin. Pelon sokaisemana se hyppäsi jokeen kuilun partaalta, lauman villiintyneenä ja huumaantuneena porhaltaessa pelkkää näköään seuraten. Aurinko oli korkealla ja Pikku Väki kuhisi runsaina ja kovin kiukkuisina parvina. Laumastakin monet loikkasivat Waingunga, mutta heittivät henkensä ennen kuin vettä tapasivat. Loput saivat kaltaalla surmansa. Mutta kauris jäi henkiin."

"Kuinka niin?"

"Syystä että se kirmasi ensimmäisenä, ponnistaen henkensä edestä ja loikaten ennen kuin Pikku Väki asian oivalsi, joten joutui jokeen silloin kun nuo parhaillaan keräytyivät tappoon. Takana päin ryntäävä lauma kerrassaan hukkuu kauriin kavioiden töminän nostattaman Pikku Väen paljouteen."

"Kauris jäi henkiin?" toisti Mowgli hitaasti.

"Ainakaan se ei kuollut silloin, vaikka sen hyppyä ei ollut vastaanottamassa voimakas, vedenpyörteiltä torjuva turvaaja, kuten muuan vanha lihava, kuuro, keltainen Latuskapää vastaanottaisi Miekkosen — niin, vaikkapa hänen kintereillänsä kiljuisivat kaikki Dekkanin dholet. Mitä on mielessäsi?"

Kaan pää lepäsi Mowglin märällä olalla ja hänen kielensä vipatti pojan korvan juuressa. Pitkän äänettömyyden perästä kuiskasi Mowgli:

"Se on suorastaan kuoleman kuonokarvojen nykimistä, mutta — Kaa, sinä olet toden totta kaikista viidakon asujamista viisain."

"Sitä ovat monet sanoneet. Katsos, jos dholet seuraavat sinua —"

"Niinkuin varmasti seuraavatkin. Ho! ho! Onpa minulla kieleni kannan alla monta pikku väkää niiden nahkaan sinkautellakseni."

"Jos ne seuraavat sinua silmittömässä vimmassa, katsellen vain ajettavaansa, niin ylhäältä hengissä päässeet syöksyvät veteen joko tässä tai alempana, sillä Pikku Väki tulvii niitä ahdistamaan. Mutta Waingunga on nälkäinen virta, eikä niillä ole Kaata tukenansa, vaan loputkin eloon jääneet ajautuvat Seeoneen luolien kohdalla kaalamon hietarantaan, ja siellä laumasi saa karatuksi niiden kurkkuun kiinni."

"Ahei! Eowawa! Verrempää ei voi ilmestyä ennen kuin poudalla sataa. Ei muuta siis kuin tuo juoksu ja loikkaus. Minä toimitan itseni tunnetuksi dhole-laumalle, jotta se ajaa minua kiinteästi."

"Oletko nähnyt yläpuolellasi olevat kalliit? Maan puolelta?"

"En tosiaankaan. Sen olin unohtanut."

"Käväise katsomassa. Maaperä on siellä kauttaaltaan murennutta, täynnä railoja ja kuoppia. Kömpelöitten jalkaisi ainoakin tarkkaamaton askel voisi lopettaa ajon. Kuules, minä jätän sinut tänne, ja ainoastaan sinun tähtesi vien laumalle sanan, jotta he saavat tietää mistä etsiä dholea. Minä puolestani en ole yhtä nahkaa ainoankaan suden kanssa."

Kun Kaalle joku tuttavuus oli vastenmielinen, niin hän saattoi olla yrmeämpi kuin kukaan viidakon asukas, paitsi ehkä Bagheera. Hän ui alas virtaa ja tapasi Rauhankallion kohdalla Phaon ja Akelan kuuntelemassa

yön ääniä.

"Hssh, koirat!" tervehti hän ynseästi. "Dhole tulee saapumaan alas virtaa. Ellette pelkää, niin voitte tappaa ne matalikolla."

"Milloin ne tulevat?" kysyi Phao. "Ja missä on minun ihmisenpenikkani?" tiedusti Akela.

"Ne tulevat jahka joutuvat", vastasi Kaa. "Odottakaa, niin näette. Mitä sinun ihmisenpenikkaasi tulee, jolta sinä olet ottanut lupauksen, siten saattaen hänet kuolemalle alttiiksi, niin on sinun ihmisenpenikkasi minun seurassani, ja jos hän ei jo ole kuollut, niin eipä vika ole sinun, kauhtunut koira! Odota täällä dholea ja ole iloissasi siitä, että ihmisenpenikka ja minä iskemme sinun puolellasi."

Kaa viiletti jälleen ylös virtaa ja ankkuroitsi keskelle kuilua, katsellen ylöspäin kallion rajaan. Pian hän näki Mowglin pään liikkuvan taivasta vasten: sitten kuului ilmassa suhahdus, pojan pudottautuessa jalat edellä, ja seuraavassa hetkessä hän taas lepäsi Kaan ruumiin silmukassa.

"Ei se öiseen aikaan ole loikkaus eikä mikään", puheli Mowgli levollisesti. "Olen huvikseni tehnyt kahta vertaa pitempiäkin hyppyjä; mutta hankalaa on maaperä tuolla ylhäällä — matalia pensaita ja syviä kuiluja, kaikki täynnä Pikku Väkeä. Olen asetellut isoja kiviä päälletysten kolmen kuilun reunalle. Ne survaisen juostessani alas, jotta Pikku Väki nousee vimmastuneena takanani."

"Se on ihmisen oveluutta", sanoi Kaa. "Sinä olet viisas, mutta Pikku Väki on aina vihoissaan."

"Ei, hämyssä levähtävät kaikki siivet lähellä ja kaukana kotvan. Minä käyn kisailuuni dholen kanssa hämyssä, sillä dhole metsästää parhaiten päiväs-aikaan. Se seuraa nyt Won-tollan verijalkia."

"Chil ei jätä kuollutta härkää eikä dhole verijalkia", muistutti Kaa.

"Silloin minä laitan sille uudet verijäljet — sen omalla verellä, jos voin, ja annan sille multaa syötäväksi. Viivythän täällä, Kaa, kunnes tuon tänne dholen?"

"Kyllä vain, mutta entäs jos ne tappavat sinut viidakossa tai jos Pikku Väki tekee sinusta lopun ennen kuin ehdit hypätä virtaan?"

"Kun huomispäivä koittaa, niin voimme ajossa voittaa", vastasi Mowgli viidakon sananlaskulla, ja jälleen: "Kun olen kuollut, on aika virittää kuolinlaulu. Saalista saaos, Kaa."

Hän irroitti kätensä jättiläiskäärmeen kaulasta ja laski alas kuilua kuin tukki ouruvedessä, meloen tuonpuolista rantaa kohti, missä tapasi tyynempää vettä, ja nauraen ääneensä pelkästä mielihyvästä. Mowgli ei pitänyt mistään enempää kuin "kuoleman kuonokarvojen nykimisestä", kuten hän sanoi, ja herruutensa näyttämisestä viidakolle. Hän oli monesti Baloon avulla rosvonnut mehiläispesiä yksinäisissä puissa, ja hän tiesi Pikku Väen kammoavan kynsilaukan hajua. Sen vuoksi hän keräsi sitä pikku kimpun, sitoen tämän nilakuidulla, ja seurasi sitten Won-tollan verijalkia etelään päin luolista viiden mailin verran, pää kallellaan ja hymyssä suin katsellen puihin.

"Mowgli Sammakko olen ollut", hän puheli itsekseen, "Mowgli Susi olen sanonut olevani. Nyt on minun heittäydyttävä Mowgli Apinaksi, ennen kuin olen Mowgli Kauris. Lopulta päädyn Mowgli Ihmiseksi. Hoo!" ja hän sivali peukalollaan puukkonsa kahdeksantoistatuumaista terää.

Won-tollan mustista verijäljistä tuoksahteleva latu kulki tiheässä kasvavien tuuheitten puitten alitse ja ulottui yhä ohentuen ja ohentuen koillista kohti aina kahden mailin päähän Mehiläiskallioista. Viimeisestä puusta Mehiläiskallioiden matalaan varvikkoon asti oli maa aukeata, suoden tuskin suojaa suden piilotella. Mowgli taivalsi hölkkäjuoksua puiden juurella, harkiten oksien välimatkoja ja toisinaan kiiveten ylös runkoa tekemään koehyppyjä puusta toiseen, kunnes saapui aukealle, jota tarkasteli huolellisesti tunnin ajan. Sitten hän pyörsi takaisin Won-tollan tolalle siihen missä oli siitä poikennut, asettui erääseen puuhun, josta noin kahdeksan jalkaa korkealla pistäysi tukeva oksa, sovitti kynsilaukkakimppunsa turvalliseen sakaraan ja istuskeli alallaan, hioen puukkoansa jalkapohjaansa.

Hiukan ennen puoltapäivää, auringon paahtaessa hyvin kuumasti, hän kuuli käpäläin kapsetta ja tunsu dhole-lauman inhottavan hajun sen vakaasti ja hellittämättömästi samotessa Won-tollan ladulla. Ylhäältä katsoen ei punainen dhole näytä puolittainkaan suden kokoiselta, mutta Mowgli tiesi kuinka voimakkaat raajat ja leuat sillä oli. Hän tähysteli ladulla nuuskivan johtajan suippoa kastanjanruskeata päätä ja tervehti häntä: "Saalista saaos!"

Peto katsahti ylös ja sen kumppanit pysähtyivät sen takana, lainehtiva parvi pitkähäntäisiä, harteivia, heikkolanteisia ja verikitaista punaisia koiria. Dholet ovat yleensä varsin vaiteliasta väkeä, eikä niillä ole kunnan käytöstapoja edes omassa Dekkanissaan. Runsaasti kaksisataa oli niitä varmasti kasaantunut puun ympärille, mutta Mowgli näki johtajien nälkäisesti haistelevan Won-tollan latua ja koettavan saada laumaa etenemään. Se ei saanut mitenkään tapahtua, tai ne saapuisivat luolille ilmipäivällä, kun taas Mowgli alkoi pidätellä niitä iltahämäriin puunsa alla.

"Kenen luvalla te tänne tullette?" kysyi Mowgli.

"Kaikki viidat ovat meidän metsää", vastasi eräs dhole paljastaen valkeat hampaansa. Mowgli pälyili myhäillen alas ja matki mainiosti Dekkanin hyppyrotan Chikain kirskahtelevaa piipitystä, antaakseen parven ymmärtää, ettei hän pitänyt niitä Chikaita parempina. Lauma ahtautui puun juurelle ja johtaja ärhenteli suuttuneesti, nimittäen Mowglia puuapinaksi. Vastineeksi Mowgli kurotti oksalta paljasta jalkaansa ja haritteli varpaitansa ihan johtajan pään päällä. Jo vähempikin olisi riittänyt ärsyttämään lauman tyhmään raivoon. Ne, joilla on karvaiset varpaanvälit, eivät mielellään näe siitä muistutettavan. Mowgli sieppasi ylös jalkansa johtajan poukotessa ilmaan ja haasteli herttaisesti: "Koira, punainen koira! Mene takaisin Dekkaniin syömään sisiliskoja. Mene veljesi Chikain luo, koira, koira, punainen, punainen koira! Karvoja joka varpaan välissä!" Hän haritteli taas varpaitansa.

"Tule alas ennen kuin nälkiinnyttämme sinut sieltä, karvaton apina", älsi lauma, ja juuri sitä Mowgli tahtoikin. Hän laskeusi pitkäkseen oksalle poski kaarnaa vasten, oikea käsivarsi vapaana, ja haasteli laumalle viiden minuutin ajan, mitä hän ajatteli ja tiesi tulokkaista, heidän tavoistaan, käytöksestään, puolisoistaan ja penikoistaan. Maailmassa ei ole kieltä, joka olisi niin pahansisuisia ja pistelevää kuin viidakon väen uhittelua ja ylenkatsetta ilmaisevat puheentavat. Asiaa ajatellessanne oivallatte, että näin täytyykin olla. Kuten Mowgli Kaalle sanoi, hänellä oli kielensä kannan alla paljon pikku väkäsiä, ja verkalleen ja säälimättömästi hän härnäsi dholet äänettömyydestä murinaan, murinasta ulvontaan ja ulvonnasta käheään kuolaiseen poruun.

Ne yrittivät vastata hänen herjauksiinsa, mutta yhtä hyvin olisi penikka pitänyt vastaamaan raivostuneelle Kaalle, ja kaiken aikaa roikkui Mowglin oikea käsi käyränä hänen sivullansa valmiina toimintaan, jalkojen kietoessa oksaa. Iso kastanjanruskea johtaja oli monet kerrat loikannut ilmaan, mutta Mowgli pelkäsi tekevänsä harhaotteen. Viimein se raivonsa vauhdissa äityen yli luonnollisten voimiensa poukkosi

seitsemän tai kahdeksan jalkaa korkealle maasta. Silloin Mowglin käsi singahti ulos kuin puukäärmeen pää ja nappasi sitä niskahaivenista, ja oksa huojuu nytkähdyksestä, sen painavan ruumiin tempautuessa riippumaan, ollen vähällä riuhtaista Mowglin maahan. Mutta hän ei hellittänyt otteestaan ja tuuma tuumalta kiskoi hukkuneen shakaalin tavoin riippuvan pedon oksalle. Vasemmalla kädellään hän sieppasi puukkonsa ja sivalsi poikki punaisen, tuuhean hännän, paiskaten dholen takaisin maahan. Siinä kaikki mitä tarvittiin. Dhole ei nyt etenisi Won-tollan ladulla ennen kuin Mowgli saisi surmansa tai surmaisi piirittäjänsä. Hän näki niiden istahtavan piireiksi, näki ryntäitten värinän niiden vannoessa kosta kuolemaan asti, ja kapusi siis korkeampaan haarukkaan, etsi mukavan selkänojan ja vaipui uneen.

Hän heräsi kolmen tai neljän tunnin kuluttua ja luki lauman. Kaikki olivat paikalla, äänettöminä, kähisevinä ja kurkut kuivina, silmät teräskovina. Aurinko läheni laskuansa. Puolessa tunnissa lopettaisi Kallioitten Pikku Väki työskentelynsä, ja dholehan ei tappele hämyssä hyvin.

"En ollut niin uskollisten vartijain tarpeessa", sanoi hän nousten seisomaan oksalla, "mutta muistankin tämän. Olette oikeita dholeja, mutta minun nähdäkseni liian yhdenkaltaisia. Siitä syystä en isolle sisiliskonsyöjälle luovuta häntää takaisin. Etkö ole mielissäsi, punainen koira?"

"Minä itse repäisen mahasi maalle", vonkui johtaja pureskellen puun tyveä.

"Ei, mutta ajattelehan, viisas Dekkanin rotta. Sukeutuupa nyt monia pesyeitä pienenisiä hännättömiä punaisia koiria, niin, sijalla vain vereslihaisia tynkiä, joita karvastelee hiekan ollessa kuumaa. Laputa kotiisi, punainen koira, ja kilju, että tämän on apina tehnyt. Et aio livistää? Tulkaa sitten minun matkassani, niin teenpä teidät hyvin viisaiksi."

Hän siirtyi apinan tavoin viereiseen puuhun ja niin edelleen, lauman seurattessa nälkäiset päät koholla. Silloin tällöin hän oli putoavinaan ja lauma huppelehti toinen toisensa ylitse tappamisen kiihkossa. Se oli omituinen näky — poika, jonka puukko välkähteli latvuksien lomitse siivilöityvissä auringon viimeisissä säteissä, ja äänetön lauma tulipunaisina rusottavine turkkeineen sulloutumassa hänen alapuolelleen. Viimeiseen puuhun päästyään hän hieroi itseänsä kauttaaltaan kynsilaukalla, ja dholet ärisivät halveksivasti. "Sudenkielinen apina, luuletko voivasi häivyttää jälkesi?" ne luskuttivat. "Me seuraamme sinua kuolemaan asti."

"Ota häntäsi", sanoi Mowgli sinkauttaen sen taaksensa. Lauma tietysti veren haistaessaan hätkähti hiukan peräytymään. "Ja seuratkaa nyt — kuolemaan asti!"

Hän oli solahtanut alas runkoa myöten ja vilisti tuulena paljain jaloin Mehiläiskallioita kohti, ennen kuin dholet näkivät mitä hänellä oli mielessä.

Ne puhkesivat kumeeen ulvahdukseen ja lähtivät pitkään roikkelehtivaan laukkaansa, joka ajan mittaan tavottaa jok'ainoan elollisen pakolaisen. Mowgli tiesi niiden laumavauhdin paljon hitaammaksi kuin susien; muutoin hän ei olisi millään muotoa antautunut kahden mailin kilpajuoksuun aukealla maalla. Ne olivat varmat siitä, että lopulta saisivat pojan saaliiksensa, ja hän taas varma siitä, että saattoi mielinmäärin leikitellä niiden kanssa. Hän koetti vain pitää niitä kyllin kiihkeinä kintereillänsä estääkseen niitä ennen aikojaan pyörtämästä takaisin. Hän juoksi kepeästi, tasaisesti ja joustavasti, hännätön johtaja tuskin viiden metrin päässä takanaan ja koko lauma venyneenä neljännesmailin mittaiseksi, verisen raivon huumaamaksi ja sokaisemaksi tulvaksi. Hän ylläpiti välimatkaa korvakuulon avulla, säästäten viimeisen ponnistuksensa Mehiläiskallioiden yli tapahtuvaa ryntäystä varten.

Pikku Väki oli käynyt levolle heti hämärän alussa, sillä nyt ei ollut myöhäiseen kukkivien kasvien aika; mutta ensimmäisten askeleittensa kumistessa ontolla kamaralla kuuli Mowgli humua sellaista kuin olisi maanjäristys ollut uhkaamassa. Silloin hän juoksi vinhemmin kuin oli ikinä yrittänyt; survaisi pari kolme kiviläjää mustiin makealta tuoksuviin kuiluihin; kuuli pauhinaa kuin meren meurua rantaluolassa, näki silmänurkkauksestansa ilman pimittyvän takanansa, mutta erotti kaukana allansa Waingungan vedet ja litteän, vinokulmion näköisen pään; loikkasi ulospäin kaikella voimallansa, hännättömän dholen yrittäessä keskellä hyppyä puraista hänen olkaansa, ja putosi jalat edellä virran turviin, hengästyneenä ja voitokkaana. Hän ei ollut saanut ainoatakaan pistoa, sillä kynsilaukan lemu oli ehkäissyt Pikku Väkeä juuri niiksi muutamiksi sekunneiksi, joiden kuluessa hän porhalsi kallioiden yli. Hänen noustessaan pinnalle syleilivät häntä Kaan kiemurat, ja kallioreunalta poukkoili jotakin — näköjään isoja mehiläisryhmiä möhkäleinä, jotka putoilivat kuin punnukset; ja kunkin möhkäleen ehtiessä veteen lensivät mehiläiset ylös ja dholen ruumis kellui alas virtaa.

Päänsä yllä he kuulivat raivoisia älähdyksiä, jotka pyrkivät hukkumaan ukkosenkaltaiseen jyrinään — Pikku Väen siipien pörräykseen. Moniaat dholet taas olivat tupsahtaneet kuiluihin, jotka olivat yhteydessä maanalaisten onteloiden kanssa, ja reutoivat tukahtuvina, ponnistellen keikahtelevien mesikentöiden seassa, kunnes niiden alla kuhisevien mehiläisten aaltoilevien vyöryjen kannattamina suistuivat ulos jostakin virranpuolisesta aukosta ja vierivät mustille pölykumpuroille. Oli niitäkin, jotka olivat hypähtäneet kallioilla kasvaviin puihin, ja mehiläiset häivyttivät niiden muodot; mutta isompi osa dholeja oli pistojen ärryttämistä syöksynyt veteen, ja Waingunga oli nälkäinen virta, kuten Kaa sanoi.

Kaa piteli poikaa, kunnes tämä sai hengähtäneeksi.

"Emme voi viipyä tässä", hän sanoi. "Pikku Väki on tosiaan saatu villiin. Tule!"

Uiden syvällä ja sukeltaen niin useasti kuin kykeni painui Mowgli alas virtaa veitsi kädessään.

"Hiljakseen, hiljakseen!" kehotteli Kaa. "Ei yksi hammas tapa sataa, paitsi ehkä silmälasikäärmeen, ja monet dholet syöksähtivät kiireimmiten veteen oitis kun näkivät Pikku Väen nousevan. Ne ovat vahingoittumattomia."

"Sitä enemmän työtä puukolleni. Phai! Kuinka vimmatusti Pikku Väki painuu perässä." Mowgli vajosi taas. Veden pinnan yllä leijaili mehiläispilvi pörräten ärtyisesti ja pistäen mitä tielle osui.

"Vaiteliaisuus ei ole konsanaan tuottanut mitään häviötä", varoitteli Kaa — mikään pisto ei hänen suomuihinsa pystynyt — "ja sinulla on pitkän pituinen yö metsästyksesi. Kuulehan kuinka ne ulvovat!"

Lähes puoli laumaa oli nähnyt toveriensa kohtaaman loukun ja jyrkän käänteen sivulle tehden törmännyt virtaan sillä kohtaa, missä rotko aleni jyrkiksi äyräiksi. Niiden raivonhuudot ja uhkaukset "puuapinaa" vastaan, joka ne oli häpeään saattanut, sekaantuivat Pikku Väen rankaisemien ulvahduksiin ja mölyyn. Rannalle jääminen oli kuolema, ja jokainen dhole tiesi sen. Lauma eteni pyörteiden kiidättämänä alas ja yhä alas Rauhanlammikon kallioille asti, mutta sinnekin seurasi vihainen Pikku Väki ja hääti sen jälleen veteen. Mowgli kuuli hännättömän johtajan kehoittelevan väkeänsä pysymään lujina ja tappamaan Seeoneesta jokaisen suden. Mutta hän ei haaskannut aikaansa kuuntelemiseen.

"Joku tappaa pimeässä takanamme!" kiljaisi muuan dhole. "Tässä on saastunutta vettä!"

Mowgli oli sukeltanut eteenpäin kuin sauikko, tempaissut erään rimpuilevan dholen veden alle ennen kuin

tämä ehti äännähtääkään, ja tummia öljyisiä renkaita poreili Rauhanlammikossa ruumiin putkahtaessa pinnalle ja kääntyessä kyljelleen. Dholet yrittivät pyörtää toisaanne, mutta virran voima kiskoi ne sivuitse, Pikku Väki ärhenteli niiden korvissa, ja ne kuulivat Seeoneelauman haasteen kajahtelevan yhä voimakkaampana ja kumeampana, pimeän tihetessä yhä sankemmaksi edessäpäin. Taaskin sukelsi Mowgli ja taas upposi dhole kuolleen noustakseen pinnalle, jolloin lauman takajoukossa jälleen nousi meteli, kun toiset karjuivat olevan parasta nousta maihin, toiset huutelivat johtajaansa viemään lauma takaisin Dekkaniin ja toiset haastoivat Mowglia tulemaan näkyviin tapettavaksi.

"Ne joutuvat taisteluun maha pullollaan ja ääntä täynnä", puheli Kaa. "Lopusta huolehtikoot veljesi tuolla alhaalla. Pikku Väki palaa levolle ja takaisin käännyn minäkin. Minä en avita susia."

Pitkin rantaa juoksi kolmella jalalla susi, hypähdellen, viistäen kyljellensä maata, köyristäen selkäänsä ja teuhaten kuin penikoittensa kanssa kisaillen. Se oli Won-tolla, Ulkonamakaaja, eikä hän hiiskunut sanaakaan, pitkitti vain kamalaa leikkiänsä dhole-parven vierellä. Nämä olivat nyt olleet vedessä pitkän tovin ja uivat työläästi turkki lionneena ja raskaana ja tuuhea häntä laahaamassa kuin vesisieni, niin uupuneina ja ränstyneinä, että nekin olivat vaiti, tähyillen leimuavaa silmäparia, joka liikkui niiden rinnalla.

"Tämä ei ole hyvää metsästystä", virkkoi viimein muuan.

"Hyvää metsästystä!" toivotti Mowgli rohkeasti noustessaan pedon vierestä ja syöstessään pitkän puukkonsa lapaluihin, sätkäisten voimakkaasti, välttääkseen kuolinhaukkausta.

"Oletko sinä siellä, ihmisenpenikka?" huudahti Won-tolla rannalta.

"Kysy vainajilta, Ulkonamakaaja", vastasi Mowgli. "Eikö niitä ole virta riepotellut ohitsesi? Olen täyttänyt näiden koirien kidat perskoilla; olen puijannut ne ilmipäivällä, ja niiden johtaja on häntäänsä vailla, mutta täältä liikenee vielä moniaita sinullekin. Minne ajan ne?"

"Minä odotan", tuumi Won-tolla. "Pitkä yö on edessäni ja minä näen hyvin."

Lähempää ja lähempää pauhasi Seeoneen susien möry: "Lauman edestä, täyden lauman edestä taistoon!" ja virran polveke sulloi dholet särkille ja matalikoille vastapäätä Seeoneen luolia.

Silloin ne oivalsivat hairahduksensa. Niiden olisi pitänyt ponnistaa maihin puolta mailia ylempänä ja rynnätä susien kimppuun kovalla maalla. Nyt oli myöhäistä. Ranta oli hehkuvien silmien viiruna eikä viidakossa kuulunut hivaustakaan, paitsi hirmuista pheealia, joka ei ollut siltä auringonlaskusta saakka hetkeksikään herjennyt. Näytti ikäänkuin olisi Won-tolla kielastellut niitä tulemaan maihin; ja "Kääntykää ja käykää kiinni!" komensi dhole-johtaja. Koko parvi paiskautui rantaan, velloen ja rapistellen matalassa vedessä, kunnes Waingunga pärskyi vaahtona ja kareet lainehtivat molemmin puolin kuin veneen keulatyrskeestä. Mowgli säntäsi takaa, sohien ja viileskellen dhole-parvessa, joka kasaan ahtautuneena törmäsi rantahiekalle kuin hyökyaalto.

Sitten alkoi pitkälinen taistelu, kohoillen ja jännittyen, hajoillen ja pirstoutuen, souketen ja leveten punaisella märällä hietikolla, solmiutuneiden puunjuurien päällä ja lovissa, pensastossa ja ruohomättäissä, sillä vielä nytkin oli dholeja kaksi yhtä vastaan. Mutta ne kohtasivat susia, jotka taistelivat kaikestansa, eivätkä ainoastaan lauman leveärintaisia eränkävijöitä valkeine torahampaineen, vaan myöskin leimusilmäisiä lahineja — luolain narttuja, kuten sanotaan — tappelemassa pesyeittensä

puolesta, ja siellä täällä vatvoi ja nujuutti heidän vierellään ensivuotias susi, turkki vielä puoleksi villaisena.

Susi, tietäkää, karkaa kurkkuun tai iskee kupeeseen, kun taasen dhole parhaiten puree alhaalta, joten dhole-liudan rämpiessä ylös vedestä päät pystyssä susilla oli etu puolellaan; kuivalla maalla sudet olivat tiukemmalla, mutta sekä vedessä että maalla suhahteli Mowglin puukko yhtä tuhoisana. Nuo neljä veljestä olivat tunkeutuneet hänen apuunsa. Harmaa Veikko lyyhistyi pojan polvien väliin ja suojeli hänen vatsaansa, kun taasen toiset turvasivat selkää ja molempia kylkiä tai seisoivat, hänen suojakseen kurottautuen, milloin joku hypähtävä, ulvova dhole äkillisellä ponnahduksella sai hänet kuukertumaan.

Muuten oli temmellys täydellisenä sekamelskana — häilähtelevänä, kiinteänä mylläkkänä, joka siirtyi oikealta vasemmalle ja vasemmalta oikealle pitkin rantaa ja myöskin verkalleen kiersi oman keskuksensa ympäri. Tuolla oli kurimuksessa kieppuva vesikuplan näköinen kohoileva kumpu, joka särkyi kuin vesikupla ja heitti sivulle neljä tai viisi raadeltua koiraa jälleen pyrkimään takaisin keskustaa kohti; täällä kahden tai kolmen dholen nujertama yksinäinen susi raahasi niitä eteenpäin painonsa alla lyyhistyen; tuolla tungos piteli pystyssä ensivuotiasta penikkaa, vaikka se oli saanut surmansa taistelun alussa, sen emon kieriessä mykän raivon vimmastuttamana pureskellen puoleen ja toiseen; ja keskellä tulisinta tuoksinaa saattoi joku susi ja dhole kaiken muun unohtaen yrittellä päästä ensimmäisenä iskemään toinen toiseensa, kunnes kiljuvien kamppailijain rynnäkö pyyhkäisi heidät pois. Kerran Mowgli sivuutti Akelan, jolla oli dhole kumpaisellakin kupeellaan ja harvahampaaiset leuat iskeytyneinä kolmannen lonkkaan; ja kerran hän näki Phaonin kiskoa jutuuttavan vastustelevaa dholea kurkusta ensivuotiasten lopetettavaksi. Mutta enimmäkseen oli taistelu sokkosilla tepastelua — iskemistä, hypähtelyä, hyppelehtimistä, ähkynää ja nujuuttelua ylt'ympäri.

Yön kuluessa kiihtyi pyörivä liike nopeammaksi. Dholet olivat uupuneita ja karttelivat voimakkaampia susia, vaikka eivät vielä uskaltaneet lähteä pakoon; mutta Mowgli tunsu lopun lähenevän ja tyytyi hosumaan vihollisiansa rammoiksi. Ensivuotiaat kävivät rohkeammiksi; oli aikaa hengähdellä; ja nyt pelkkä puukon välähdys toisinaan käännutti dholen tolaltaan.

"Liha on hyvin lähellä luuta", ähkäili Harmaa Veikko. Hän oli saanut parikymmentä lihahaavaa.

"Mutta luu on vielä rouhimatta", vastasi Mowgli. "Aowawa! Noin me viidakossa teemme!" Punainen terä viuhahti kuin liekki pitkin erään dholen kylkeä, jonka takaosaa peitti kiinni iskeytynyt susi.

"Minun saaliini!" yritti susi kuroutuneista sieraimistansa. "Jätä tämä minulle!"

"Onko vatsasi vieläkin tyhjä, Ulkonamakaaja?" kysäisi Mowgli. Won-tolla oli kamalasti revelty, mutta hänen otteensa oli herpaissut dholen, joka ei päässyt käännättämään häntä tavoittaakseen.

"Minut lunastaneen mullin kautta", huudahti Mowgli katkerasti naurahtaen, "se onkin se hännätön!" Ja iso kastanjanruskea johtaja siinä tosiaan oli tuhonsa kohdannut.

"Ei ole viisasta tappaa penikoita ja lahineja", pitkitti Mowgli järkeillen ja verta silmistänsä pyyhkien, "ellei myöskin tapa luolan herraa, ja pelkäänpä pahoin, että tämä luolan herra tappaa sinut".

Muuan dhole hypähti johtajaansa auttamaan, mutta ennen kuin sen hampaat pääsivät Won-tollan kupeeseen oli Mowglin puukko sen rinnassa ja lopusta piti Harmaa Veikko huolen.

"Ja noin me viidakossa teemme", sanoi Mowgli.

Won-tolla ei hiiskunut mitään, mutta sen leuat puristuivat yhä tiukemmin selkärankaan elämän ehtyessä. Dhole vavahteli, sen pää painui riipuksiin ja se lyyhähti pitkäkseen, Won-tollan pudotessa sen päälle.

"Sh! Verivelka on maksettu", virkkoi Mowgli. "Laula virtesi, Won-tolla."

"Hän ei enää metsästä", lausui Harmaa Veikko, "ja kauan on jo Akelakin ääneti ollut".

"Luu on rouhittu!" ärjyi Phao, Phaonin poika. "Ne lähtevät! Tappakaa, tappakaa puhtaaksi, oi Vapaan Kansan metsästäjät!"

Dhole toisensa perään livahti noilta pimeiltä ja verisiltä särkiltä virralle, tiheikköön, ylös virtaa tahi alas virtaa sikäli kuin tie oli avoin.

"Velka! Velka!" hoilasi Mowgli. "Maksakaa velka! Ne ovat surmanneet Yksinäisen Suden! Älkää antako ainoankaan koiran karata!"

Hän oli hyökkäämässä virralle puukko kädessään estämään dholeja yrittämästä syöksyä veteen, kun yhdeksän ruumiin röykkiön alta kohosi Akelan pää ja vartalo, ja Mowgli painui polvilleen Yksinäisen Suden viereen.

"Sanoinhan että taistelu olisi minun viimeiseni!" ähkäisi Akela. "Hyvä on ollut metsästys. Entä sinä, Pikku Veikko?"

"Minä elän, tapettuani monta."

"Oikein. Minä kuolen, ja soisin — soisin kuolevani sinun lähelläsi, Pikku Veikko."

Mowgli otti kamalan, arpisen pään syliinsä ja kietaisi kätensä reveltyyn kaulaan.

"Onpa jo aikoja vierinyt Shere Khanin ja tomussa alastomana kieriskelevän ihmisenpenikan päivistä asti", köhi Akela.

"Ei, ei, minä olen susi. Olen yhtä nahkaa Vapaan Kansan kanssa", huudahti Mowgli. "En ole omasta tahdostani ihminen."

"Sinä olet ihminen, Pikku Veikko, vaalimani sutonen. Olet kauttaaltaan ihminen, muutoin olisi lauma paennut dholea. Olen velkaa sinulle henkeni, ja tänään sinä olet pelastanut lauman ihan kuten minä kerran pelastin sinut. Oletko unohtanut? Kaikki velat on nyt maksettu. Mene oman väkesi luo. Sanon sinulle vielä kerran, sinä silmäni silmä, että tämä metsästys on lopussa. Mene oman väkesi luo."

"En ikinä mene. Tahdon metsästä viidakossa yksikseni. Olen sanonut sen."

"Kesää seuraa sadekausi ja sadekautta kevät. Mene takaisin ennen kuin sinut ajetaan."

"Kuka minut ajaisi?"

"Mowgli ajaa Mowglin. Mene takaisin väkesi luo. Mene ihmisen luo."

"Kun Mowgli ajaa Mowglin, silloin minä menen", vastasi Mowgli.

"Muuta ei minulla ole sinulle", puheli Akela. "Nyt haluaisin puhua heimolleni. Pikku Veikko, jaksatko nostaa minut jaloilleni? Olenhan minäkin Vapaan Kansan johtajia."

Hyvin huolellisesti ja hellästi kohotti Mowgli Akelan seisaalleen, molemmat käsivarret häntä tukemassa, ja Yksinäinen Susi henkäisi syvään ja aloitti kuolinvirren, joka on lauman johtajan laulettava kuollessaan. Se kajahti yhä voimallisempana hänen päästessään pitemmälle, nousten ja paisuen kauas virralle kantavaksi, kunnes päättyi viimeiseen tervehdykseen "Saalista saakaa!" ja Akela silmänräpäykseksi ravistausi irti Mowglista ja ilmaan ponnahtaen kaatui selälleen kuolleen viimeiseen ja hirvittävään saalisröykkiöönsä.

Mowgli istui pidellen kylmenevää päätä sylissään, kaikelle muulle tylsänä, viimeisten punaisten koirien joutuessa armottomien lahinien ahdistamina surman suuhun. Vähin erin kuoleutuivat kiljahdukset, ja sudet palasivat haavojensa kangistumisesta nilkutellen katsomaan kuoleman satoa. Viisitoista lauman metsästäjää sekä puolikymmentä lahinia virui kuolleina jokivarressa, eikä eloonjääneistä ollut yksikään välttänyt vammoja. Mowgli istui alallaan viileään aamunkoittoon asti, jolloin Phaon punainen kuono painui hänen käteensä ja Mowgli peräytyi näyttääkseen Akelan jyhkeän ruumiin.

"Saalista saaos!" virkahti Phao, ikäänkuin Akela olisi vielä ollut elossa, ja sitten pureskellun olkansa yli toisille: "Ulvokaa, koirat! Susi on tänä yönä kuollut!"

Mutta koko kahdensadan tappelija-dholen, Dekkanin punaisen koiran laumasta, joka kerskuu, ettei ainoakaan viidakon eläjä uskalla asettua sen tielle, ei yksikään palannut Dekkaniin tietoa tuomaan.

CHILIN LAULU

[Tämän laulun lauloi Chil sääksien toinen toisensa jälkeen laskeutuessa alas jokivarteen suuren taistelun päätyttyä. Chil on kaikkien hyvä ystävä, mutta hän on jokseenkin kylmäluontoinen olento pohjaltaan, hän kun tietää viidakossa melkein jokaisen lopulta saaliiksensa joutuvan.]

Kumppaneillain kuumaan leikkiin oli illan suussa hoppu,
heille nyt mä viheltelen, kun sai taistelusta loppu.
Viestin sain mä heiltä aina, kun ol' alkamassa kiista,
viestin anoin alahalle, kun sai silmään runsas riista:
tässä nyt on kuolon viljaa — polun pää, ja kaikki hiljaa.

Pyyntihuudon huikkailijat, kauriin nopsajalkaisimman
ankarimmat ahdistajat, urhot uljaan ajovimman,
laahustavat kuhnailijat, toimekkaimmat vainuajat,
sarven kärjen karttelijat, vantterimmat vastustajat,
ovat kuolon kypsää viljaa — polku päättyi, kaikk' on hiljaa.

Kumppaneitain olleet ovat. Julma loppu joukon urheen!
Lohdutella niitä tahdon, jotka joutui valtaan murheen.
Kuve auki, ruumis turta, verikita ammollansa,
silmin himmein röykkiöinä viruu siinä koolla kansa —
kyllin korjas kuolo viljaa — polku päättyi, kaikk' on hiljaa.

KEVÄTJUOKSU

Inehmon luokse ihminen käy! Viita,
veljemme meiltä menee kauas pois.
Oi kuule, mieti tarkoin, kaikki viita,
ken, mikä miehen mielen muuttaa vois?

Inehmon luokse ihminen käy! Viita,
veljemme itkee, kaihoo katkeraan!
Inehmon luokse! Häntä heli, viita,
vaan polkuaan ei pääse seuraamaan.

Suurta punaisen koiran taistelua ja Akelan kuolemaa seuranneena vuonna Mowgli lienee ollut lähemmäs seitsemäntoista vuoden ikäinen. Hän näytti vanhemmalta, sillä uuras aherrus, oivallinen ruoka ja vähimpäänkin hiostumiseen tai pölyyntymiseen käytetty kylpy olivat antaneet hänelle vartta ja voimia paljon enemmän kuin siinä iässä tavataan. Hän saattoi riippua toisella kädellään latvaoksassa puolen tunnin ajan yhteen menoon, tarkastellessaan lehvälatuja. Hän pystyi pysähdyttämään nuoren kauriin keskellä juoksua ja heittämään sen sarvista tiepuoleen. Jaksoipa hän riuhtaista kumoon isoja sinisiä villikarjakin, jotka asustivat pohjoisissa rämeissä. Viidakon väki, joka pelkäsi hänen sukkeluuttaan, pelkäsi nyt hänen pelkkää voimakkuuttansakin, ja kun hän hiljaksen liikkui asioillansa, puhdisti metsäpolut kuiske hänen tulostansa. Ja kuitenkin oli hänen katseensa säveä. Tapellessakaan eivät hänen silmänsä koskaan leimunneet kuten Bagheeran. Ne vain kävivät yhä tarkkaavammaksi ja jännittyneemmiksi, ja se oli niitä seikkoja, joita ei itse Bagheerakaan ymmärtänyt.

Hän kysyi asiaa Mowglilta, ja poika sanoi nauraen: "Iskiessäni tapossa harhaan olen vihoissani. Joutuessani viettämään tyhjin vatsoin kaksi päivää olen kovasti vihoissani. Eivätkö silmäni silloin puhu?"

"Suu on nälissään", vastasi Bagheera, "mutta silmät eivät sano mitään. Metsällä, murkinalla tai uimassa — yhtä kaikki, kuten kivi sateella ja poudalla." Mowgli katsoi häneen untelosti pitkien silmäripsiensä alta, ja pantterin pää painui alas, kuten aina. Bagheera tunsu herransa.

He makailivat ylhäällä eräällä Waingungan puolisella vuorenrinteellä, ja aamun usvat leijuivat heidän alapuolellaan valkeina ja vihreinä vöinä. Auringon noustessa ne vaihtuivat punaisen- ja kullankirjaviksi aaltoileviksi ulapoiksi, vatvoutuivat pois ja antoivat vinosti lankeavien säteiden juovittaa kulonurmea, jolla Mowgli ja Bagheera lepäsivät. Kylmä sää oli lopussa, lehdet ja puut näyttivät näivettyneiltä ja kauhtuneilta, ja tuulen puhaltaessa kuului kuivaa rapisevaa kahinaa. Muuan ilmavirran tuivertelema yksinäinen pikku lehti läpsähteli navakasti närettä vasten. Se herätti Bagheeran, sillä hän henkäisi aamuilmaa ontosti rykäisten, pauskausi selälleen ja huiteli yläpuolellaan lerkkuvaa lehteä etukäpäpäpäpä.

"Vuosi kääntyy", hän virkahti. "Viita edistyy. Uuden puheen aika on lähellä. Tuo lehti tietää. Onpa se

varsin hyvä."

"Ruoho on kuivaa", vastasi Mowgli nyhtäisten hyppysellisen. "Keväänsilmäkin" — pieni torvimainen, vahainen, punakukkainen nurmikosta pilkistävä kasvi — "Keväänsilmäkin on ummessa ja... Bagheera, onko soveliasta Mustan Pantterin tuolla tavoin piehtaroida hosuen käpälillensä ilmaa kuin puukissa?"

"Aowh!" murahti Bagheera. Hän tuntui pohtivan muita asioita.

"Sanon, onko soveliasta Mustan Pantterin tuolla tavoin virnuilla, köhiä, vongahdella ja teutaroida? Muista, että olemme viidakon herrat, sinä ja minä."

"Tosiaan, kyllä; kuulen, ihmisenpenikka." Bagheera vierähti kiireisesti jaloilleen ja pölyytti resuiset mustat kupeensa. (Hän oli juuri luomassa talviturkkiansa.) "Totisesti olemme viidakon herrat! Kuka on niin väkevä kuin Mowgli? Kuka on niin viisas?" Äänessä oli omituinen venähdys, joka sai Mowglin pyörähtämään katsomaan, sattuisiko mitenkään Musta Pantteri tekemään hänestä pilaa, sillä viidakko on täynnä sanoja, jotka sointuvat toiselta ja merkitsevät toista. "Sanoin, että me epäilemättä olemme viidakon herrat", toisti Bagheera. "Olenko tehnyt väärin? En tiennyt, ettei ihmisenpenikka enää lojunut maassa. Lentääkö hän siis?"

Mowgli istui kyynärpäät polviin tuettuina tähystellen päivänvalossa hohtavaa laaksoa. Jossakin alhaalla metsikössä harjoitteli lintu käheällä, säröisellä äänellä kevätlaulunsa alkusäveliä. Se oli pelkkää varjoa siitä täysipainoisesta paisuvasta kutsusta, jota hän myöhemmällä kajahutteli, mutta Bagheera kuuli sen.

"Sanoin, että uudenpuheen aika on lähellä", murisi pantteri häntäänsä huiskautellen.

"Kuulen", vastasi Mowgli. "Bagheera, miksi väriset? Aurinko on lämmin."

"Tuo on Ferao, tulipunainen tikka", puheli Bagheera. "Hän ei ole unohtanut. Nyt minunkin pitää muistaa lauluni", ja hän alkoi itsekseen hyrrätä ja luritella, tyytymättömänä kuulostellen säveleitänsä yhä uudestaan ja uudestaan.

"Ei ole mitään otuksia jalkeilla", sanoi Mowgli veltosti.

"Pikku Veikko, ovatko molemmat korvasi ummessa? Eihän tämä ole tapposanoja, vaan lauluani valmistelen tarpeen varalle."

"Olin unohtanut. Tiedän milloin uudenpuheen aika tulee, sillä silloin sinä ja muut juoksette tiehenne ja jätätte minut yksikseni." Mowgli puhui jokseenkin nyrpeästi.

"Mutta, Pikku Veikko", aloitti Bagheera, "emmehän me toki aina —"

"Sanon, että te jätätte", kivahti Mowgli suuttuneesti kohottaen etusormensa. "Te juoksette tiehenne, ja minun, joka olen viidakon herra, täytyy vaellella yksikseni. Miten kävikään viime keväänä, kun tahdoin kerätä sokeriruokoja ihmislauman vainioilta? Lähetin juoksijan — lähetin sinut! — Hathin luo käskemään häntä tulemaan määrättynä yönä poimimaan makeata ruohoa minulle kärsällään."

"Hän tuli ainoastaan kaksi yötä jälkeinpäin", sanoi Bagheera hiukan luimistellen, "ja tuota pitkää makeaa ruohoa, joka miellytti sinua niin suuresti, hän keräsi enemmän kuin yksikään ihmisenpenikka jaksaisi syödä koko sadekauden öinä. Hänen vikansa ei ollut minun syyäni."

"Hän ei saapunut sinä yönä, jona hänelle sanan toimitin. Ei, hän töräytteli ja juoksenteli ja karjui pitkin laaksoja kuutamossa. Hänen polkunsä oli kuin kolmen elefantin väylä, sillä hän ei huolinut piileksiä puiden seassa. Hän tanssi kuutamossa ihmislauman talojen edustalla. Minä näin hänet, eikä hän kuitenkaan suvainnut tulla luokseni; ja minä olen viidakon herra!"

"Oli uudenpuheen aika", huomautti pantteri yhä hyvin nöyränä. "Kenties, Pikku Veikko, sinä et sillä kertaa kutsunut häntä tietäjäsanalla? Kuulehan Feraota!"

Mowglin ärtymys näytti kiehuneen kuiviin. Hän nojasi taaksepäin kädet niskassa, silmät ummessa. "En tiedä — enkä välitä", hän sanoi uneliaasti. "Nukkukaamme, Bagheera. Painostaa. Annahan leposijaa päälleni."

Pantteri laskeusi taas pitkäkseen ja huohti, sillä hän kuuli Feraon harjoittelevan ja kertaavan lauluansa uudenpuheen kevätaikaa varten, kuten viidakossa sanotaan.

Intialaisessa viidakossa vuodenajat lipuvat toiseksensa melkein ilman rajaa. Niitä tuntuu olevan ainoastaan kaksi — märkä ja kuiva, mutta jos tarkoin tutkii luontoa sadetulvain ja pölypilvien alla, niin havaitsee kaikkien neljän kiertävän säännöllistä kehäänsä. Kevät on ihmeellisin, sillä kun ei ole puhdas paljas maisema katettavanansa uusilla lehdillä ja kukkasilla, vaan pyyhittävänä tieltään ja syydettävänä syrjään se puolivihreiden rippeiden repalehtiva paljous, minkä leuto talvi on antanut elää, sekä verestettävänä ja nuorrutettavana osittain pukeutunut, mynnähtynyt maa. Ja tämän se toimittaa niin, ettei ole maailmassa kevättä viidakon kevään vertaista.

Yhtenä päivänä kaikki on nääntynyttä, raskaassa ilmassa ajelehtivat tuoksutkin vanhoja ja käytettyjä. Sitä ei voi selittää, mutta sen tuntee. Sitten toisena päivänä — silmälle minkään muuttumatta — kaikki tuoksut ovat uusia ja piristyttäviä, ja viidakon väen viiksenjuuret värisevät ja talvikarva lähtee niiden kupeista pitkinä hahtuvina. Sitten ehkä sataa hiukkasen, ja kaikki puut ja pensaat ja bambut ja sammaleet ja mehevälehtiset kasvit heräävät melkein korvin kuultavasti kasvamaan, ja tämän äänen pohjasäveleenä on yötä päivää kohiseva humu. Se on kevään kohua — jytysevää jymyä, joka ei ole mehiläisten pörräystä, veden lorinaa tai puissa haastelevaa tuulta, vaan lämpöisen, onnellisen maailman surinaa.

Tähän vuoteen asti oli vuodenaikojen vaihde aina riemastuttanut Mowglia. Hän se yleensä näki ensimmäisen keväänsilmän syvällä ruohikon kätkössä ja ensimmäisen kevätpilvien rykelmän, joka poikkeaa näöltään kaikista muista. Hänen äänensä kuultiin kaikenlaisissa tähtivaloisissa kukkakosteikoissa auttamassa isojen sammakkojen kuorolauluja tai matkimassa pieniä pöllöjä, jotka huhuilevat valoisina öinä. Kuten kaikki väkensä valitsi hänkin kevään retkeilyihinsä — samoillen pelkästä lämpimän ilman henkäilyn ilosta kolme-, neljä-, viisikymmentäkin mailia iltahämyn ja aamutähden tuikahduksen välillä ja palaten hengästyneenä ja naurusuin sekä outojen kukkasien seppelöimänä. Nuo neljä veljestä eivät häntä seuranneet näillä rajuilla viidakkoharhailuilla, vaan läksivät laulelemaan toisten susien keralla. Viidakon väki on keväisin kovin puuhakasta, ja Mowgli kuuli niiden röhkivän ja kiljuvan ja viheltelevän, kunkin lakinsa jälkeen. Niiden ääni on silloin erilainen kuin muina vuodenaikoina, ja siinä yksi syy, minkä vuoksi kevättä nimitetään uudenpuheen ajaksi.

Mutta sinä keväänä hänen mielensä oli toinen, kuten hän Bagheeralle sanoi. Aina siitä asti, kun bambunvesat kävivät ruskeantäplikkäiksi, oli hän odotellut sitä aamua, jolloin tuoksut olisivat vaihtuneita. Mutta kun se aamu koitti ja riikinkukko Mor pronssissa, sinivärisssä ja kullassa säihkyen julisteli sitä usmaisissa metsiköissä ja Mowgli avasi suunsa toimittaakseen viestiä eteenpäin, niin tukahtuivatkin sanat

hänen hampaattensa rakoon ja hänet valtasi tunne, joka sävähti varpaista hiusmartoon — ihalan ankeuden tunne, ja hän silmäili itseänsä nähdäkseen eikö ollut tullut polkeneeksi okaa. Mor huuteli uusia tuoksujä, toiset linnut yhtyivät säestämään, ja Waingungan rantakallioilta hän kuuli Bagheeran käheän kirkumisen, joka muistutti sekä kotkan kiljuntaa että hevosen hirnumista. Bandar-log ulisi ja rapisteli silmikköisilla oksilla, ja alla seisoi Mowgli, Morille vastaamaan paisunut rinta tyhjenemässä pikku ähkäyksin, kun tuo ankeus litisti siitä ilman.

Hän tuijotteli, mutta ei muuta nähnyt kuin ilveilevän bandar-login teuhaavan puissa ja Morin tanssivan alapuolellansa leviävillä rinteillä pyrstö täyteen upeuteen laajenneena.

"Tuoksut ovat vaihtuneet", kirkui Mor. "Saalista saaos, Pikku Veikko!
Missä viipyy vastauksesi?"

"Pikku Veikko, saalista saaos!" vihelsivät Chil Sääksi ja hänen puolisonsa, heidän rinnakkain tehdessään kaarroksen alaspäin. Kumppanukset pyyhälsivät Mowglin ohi niin likekkäin, että häneen häilähti valkeanhahtuva untuva.

Kepeä kevätsade — elefantisateeksi sitä sanotaan — kulki viidakon poikki puolen mailin levyisenä vyönä, jätti vereket lehdet märiksi ja nyökkäviksi taakseen ja kuoleutui kaksinkertaiseen sateenkaareen ja lievään ukkosenjymyyn. Keväthumu puhkesi hetkeksi ilmoille ja vaikenä sitten, mutta kaikki viidakon väki tuntui käyneen haastamaan yht'aikaa. Kaikki paitsi Mowgli.

"Minä olen syönyt hyvää ruokaa", hän puheli itsekseen. "Minä olen juonut hyvää vettä. Eikä kurkkunikaan kipoittele ja kuroudu kuten silloin, kun puraisin Oo kilpikonnan puhtaaksi ruuaksi kehumaa sinitäpläistä juurakkoa. Mutta mieleni on raskas, ja minä olen syyttä suotta puhunut kovin pahasti Bagheeralle ja muille, viidakon väelle ja kansalleni. Olen kuumissani ja kylmissäni, ja sitten taas en ole kumpaistakaan, vaan suutuksissani sille mitä en näe. Hu-huu! On aika juosta retkeilylle! Ensi yönä samoan selänteiden yli; niin, teen kevätjuoksun pohjoisiin rämeisiin ja sieltä takaisin. Olen liian kauan metsästännyt liian huokeasti. Ne neljä tulkoot matkassani, sillä ne uhoavat kuin valkeat toukat."

Hän huhusi, mutta niistä neljästä ei yksikään vastannut. Ne olivat kaukana äänen kantamilta, luikkailemassa kevätlauluja — kuu- ja sambhur-lauluja — lauman susien keralla, sillä viidakon väki ei keväiseen aikaan pidä päivällä ja yöllä paljoa väliä. Hän päästi terävän haukhdussäveleen, mutta sen ainoana vastauksena oli pienen täplikkeen puukissan pilkallinen "miau" sen pujottelehtiessä oksikoissa aikaisten linnunpesien etsinnässä. Tämän kuullessaan hän tutisi raivosta ja puolittain veti puukkonsa esille. Sitten hän röyhistäytyi hyvin ylpeäksi, vaikkei ollut ketään katselijana, ja asteli terhakasti alas mäen kuvetta leuka pystyssä ja kulmakarvat rypyssä. Mutta yksikään hänen kansastaan ei kysynyt häneltä mitään, sillä kaikki olivat kokonaan omiin hommiinsa kiintyneitä.

"Niin", haasteli Mowgli itsekseen, vaikka sydämessään tiesi syyttä kiukuttelevansa. "Tulkoonpa punainen koira Dekkanista tai tanssikoonpa Punakukka bambustossa, niin koko viidakko vinkuen kiittää Mowglin luo mielistelemään häntä suurin elefanttinimityksin. Mutta kun nyt keväänsilmä hohtaa punaisena ja Morin mukamas pitää näytellä alastomia sääriänsä jossakin kevättanssissa, niin viidakko riivaantuu hulluksi kuin Tabaqui... Minut lunastaneen mullin kautta, olenko minä viidakon herra vai enkö! Hiljaa! Mitä te täällä teette?"

Kaksi nuorta lauman sutta laukkasi pitkin muuatta polkua etsimässä avointa paikkaa tapellaksensa. (Muistatthan viidakon lain kiellon tapella lauman nähden.) Niiden niskaharjakset törröttivät kankeina

kuin rautalanka, ja ne haukkuivat raivoisasti kyyristäytyen ensimmäistä otetta varten. Mowgli hypähti esille ja kouraisi ojentautuneen kaulan kumpaiseenkin käteensä, aikoen paiskata heidät nurinniskoin, kuten oli useasti tehnyt karkeloissa ja lauma-ajoissa. Mutta hän ei ollut koskaan ennen sekaantunut kevättäisteluun. Ne kaksi ponnahtivat eteenpäin ja sinkosivat hänet pitkäkseen sivulle, sanaakaan tuhlaamatta kieriskellen sitten toisiansa nujuttaen.

Mowgli oli jaloillaan melkein ennen kuin kaatuikaan, puukko ja valkeat hampaat paljastuneina, ja sinä hetkenä hän oli valmis tappamaan molemmat pelkästään siitä syystä, että he tappelivat silloin kun hän olisi suonut heidän pysyvän alallaan, vaikka jokaisella sudella on täysi oikeus tapella lain mukaan. Hän pyöri heidän ympärillään kumarruksissaan ja vapiseva käsi sojossa sivaltaakseen kaksinkertaisen iskun milloin rynnistyksen ensimmäinen kimma lauhtuisi, mutta hänen odottaessaan tuntui voima tiukkuvan pois hänen jänteistään, puukko painui, ja hän työnsi sen huotraan ja katseli.

"Minä olen syönyt myrkkyä", hän sanoi vihdoin. "Siitä asti kun hajoitin käräjät Punakukalla — siitä asti kun tapoin Shere Khanin, ei laumassa kukaan ole kyennyt paiskaamaan minua maahan. Ja nuo ovat vain lauman häntäsusia, pikku metsästäjiä. Voimani on minusta kaikonnut ja pian kuolen. Oih, Mowgli, miksi et tapa noita molempia?"

Kamppailua kesti kunnes toinen susi pakeni, ja yksikseen istahti Mowgli tallatulle ja veriselle maalle katsellen milloin puukkoansa, milloin sääriänsä ja käsivarsiansa, ennen kokemattoman ankeuden peittäessä hänet kuin vesi peittää ajelehtivan tukin.

Hän tappoi aikaisin sinä iltana ja söi ainoastaan pahimpaan nälkään, ollakseen täydessä kunnossa kevätjuoksuansa varten, ja söi yksinään, sillä koko viidakon väki oli poissa laulamassa tai tappelemassa. Oli ihan valkea yö, kuten viidakossa sanotaan. Kaikki vihanta kasvullisuus näytti aamusta asti edistyneen kokonaisen kuukauden. Edellisen päivän keltalehtisestä näreestä tippui mahlaa, kun Mowgli sen nyt taittoi. Sammaleet kähertyivät syväksi ja pehmeäksi matoksi hänen jalkainsa yli, nuorena heinässä ei ollut vihlovia särmiä, ja kaikki viidakon soinnut jymisivät kuin kuun näppäämä harpun alajänne — uudenpuheen täysikuun, joka syyti valoansa kahmaloittain kallioille ja lammikoille, pujotteli sitä puunrungon ja köynnöksen väliin ja siivilöitsi sitä miljoonien lehtien seulalla.

Lähtiessään taivaltamaan Mowgli ankeanakin laulahti ääneensä riemastuksesta. Hänen samoilunsa oli enemmän lentämistä kuin mitään muuta, sillä hän oli valinnut kiitämiselleen sen pitkän loivan rinteen, joka viepi pohjoisiin rämeisiin pääviidakon sydäimestä, missä kimmoinen maaperä häivytti hänen jalkojensa töminän. Ihmisen kasvattama mies olisi kompuroiden etsinyt tiensä tuossa eksyttävässä kuutamossa, mutta Mowglin vuosikausien kokemuksen harjaannuttamat lihakset kannattelivat häntä kuin höyhentä. Lahonneen hirren tai vajonneen kiven kääntyessä hänen jalkansa alla hän pelastausi ponnistuksesta ja ajatuksesta, hetkeksikään pidättämättä vauhtiensa. Väsyessään maalla samoamiseen hän apinan tavoin kurotti kätensä sitkaaseen köynnökseen ja näytti pikemmin leijuvan kuin kapuavan ylös hennoille oksille, mistä lähti rientämään ilmapolkuja pitkin, kunnes mielensä vaihtui, jolloin taas pitkällä kaarroksella sujahti alas maahan.

Hänen tielleen sattui hiljaisia, kuumia, märkien paateroitten reunustamia notkelmia, missä hän hädin sai hengitetyksi yökukkasiin ja köynnös-umppujen sankoilta tuoksulta; pimeitä kujanteita, missä kuutamo näyttäisi voina yhtä säännöllisinä kuin marmoriviirut kirkon pääkäytävän ristiraitaisessa permannossa; tiheikköjä, missä märkä vesaikko yletti häntä rintaan ja syleili hänen vyötäröänsä; ja louhikon kruunaamia mäenkukkuloita, missä hän poukkoili lohkaruelta lohkarelle pelästyneiden pikku kettujen luolain päällitse. Kaukaisena heikkona kaikuna kuului torahampaitansa keloon hiovan karjun jyskytys;

myöhemmällä hän tapasi tuon ison pedon ypö yksikseen piirtelemässä ja viileskelemässä puun punaista kaarnaa suu vaahdossa ja silmät tulella; tai käännähti karttamaan kalisevia sarvia ja puhkuvia myrähdyksiä ja viisti ohi parin raivoisan sambhurin, jotka hoippuivat kumaraisina, kuutamossa mustalta paistavan veren juomuttamina; tai kuuli jossakin meuruavassa kaalamossa Jacala krokotiilin mylvinän; tai säikäytti kimpullisen Myrkkyväkeä, mutta oli tipotiessään ennen kuin yksikään ennätti puraista, kapaisten kiiltelevän somerikon yli taas syvälle viidakon poveen. Niin hän juoksi, toisinaan hoilaten, toisinaan laulellen itseksensä, sen yön onnellisimpana olentona viidakossa, kunnes kukkien tuoksu hänelle ilmoitti rämeiden olevan lähellä, ja ne olivat kaukana hänen etäisimpienkin metsästysmaittensa ulkopuolella.

Siellä olisi ihmisen kasvattama mies jälleen kolmella harppauksella vajonnut, mutta Mowglin jaloilla oli silmät, ja ne kiidättivät hänet mättäältä mättäälle ja nyppylältä hyllyvälle nyppylälle pyytämättä apua päässä pälyileviltä silmiltä. Hän suuntasi matkansa keskelle aapaa, juostessaan kaahaten hanhet lentoon, ja istahti mustaan veteen retkahtaneelle sammaltuneelle hirrelle. Neva oli hereillä ylt'ympäri, sillä lintuväki nukkuu keväisin hyvin herkästi, ja niitä parveili edestakaisin kaiken yötä. Mutta kukaan ei ottanut huomataksensa Mowglia, joka korkeassa kaislikossa hyräili sanattomia lauluja ja tutkisteli sarvettuneita ruskeita anturoitansa eksyneitten okaitten varalta. Kaikki hänen ankeutensa tuntui jääneen hänen omaan viidakkoonsa, ja hän aloitteli juuri muuatta laulua, kun se palasi — kymmenen vertaa utalampana kuin ennen. Pahimmoikseen oli vielä kuukin laskemaisillaan.

Tällä kertaa Mowgli säikähtyi. "Se on täälläkin!" hän virkahti puoliääneen. "Se on kulkenut kintereilläni", ja hän vilkaisi yli olkansa nähdäkseen eikö Se seisonutkin hänen takanaan. "Mutta täällä ei näy ketään." Yön äänet kuolivat nevalle, mutta yksikään lintu tai eläin ei puhutellut häntä, ja uusi viheliäisyyden tunto painosti yhä lamauttavammin.

"Olen syönyt myrkkyä", hän puheli kammostuneella äänellä. "Olen tietenkin varomattomasti saanut myrkkyä ruumiiseeni, ja voimani noruu minusta pois. Minä olin peloissani — ja silti minä en ollut peloissani — Mowgli oli peloissaan, kun nuo kaksi sutta tappelivat. Akela tai Phaokin olisi vaientanut ne; mutta Mowgli oli peloissaan. Se on selvä merkki siitä, että olen syönyt myrkkyä... Mutta mitä ne viidakossa välittävät! Ne laulavat ja ulvovat ja tanssivat, juoksennellen liutoina kuutamossa, ja minä — hai mai! — minä kuolen rämeessä siitä myrkystä, jota syönyt olen." Hänen tuli itseänsä niin surku, että hän oli itkeä. "Ja jälkeinpäin", hän pitkitti, "ne löytävät minut mustan mutaveden liosta. Ei, lähdenkin takaisin omaan viidakkooni ja kuolen Käräjäkalliolle, ja Bagheera, jota rakastan, Bagheera, ellei hän ole laaksossa kirkumassa, vartioitsee ehkä jäännöksiäni kotvan, ettei minua Chil niin pitelisi kuin Akelaa piteli."

Iso lämmin kyynel tipahti hänen polvelleen, ja kurjuudessaankin Mowgli tunsu itsensä onnelliseksi siitä että oli niin onneton — osaatte sitten tajuta tuollaista ylös-alaista onnellisuutta tai ette. "Kuin Chil Sääksi piteli Akelaa", hän kertasi, "sinä yönä, jona pelastin lauman punaiselta koiralta". Hän oli tuokion vaiti, mietiskellen Yksinäisen Suden viimeisiä sanoja, jotka te tietysti muistatte. "Lausuipa minulle Akela monia hupsuja sanoja ennen kuolemaansa, sillä kuolemaa tehdessä muuttuu mieleemme. Hän sanoi... Siitä huolimatta minä olen viidakon väkeä!"

Kiihtyneenä muistellessaan Waingungan rannassa käytyä taistelua hän huusi viime sanat äänekkäästi, ja kaislikossa hätkähti villi puhvelilehmä polvillensa, tuhahtaen: "Ihminen!"

"Uhh!" sanoi Mysa, villi puhvelihärkä (Mowgli kuuli sen kääntyvän liejukossaan), "tuo ei ole ihminen. Sehän on Seeonee-lauman karvaton susi. Tällaisina öinä se juoksentelee edestakaisin."

"Uhh!" vastasi lehmä, kurottaen päänsä jälleen rouhimaan kaislaa, "minä luulin sitä ihmiseksi".

"Usko minua. Hoo, Mowgli, onko vaaraa?" ammui Mysa.

"Hoo, Mowgli, onko vaaraa?" kiusoitteli poika. "Siinä kaikki mistä Mysa piittaa: Onko vaaraa? Mutta mitä piittäisitte te Mowglista, joka vaeltaa viidakossa öisin vartioimassa?"

"Kuinka kovaa se huutaa!" sanoi lehmä.

"Niin ne huutavat", vastasi Mysa halveksivasti, "jotka ruohotukon nyhtäistyänsä eivät tiedä mitenkä sen söisivät".

"Vähemmästä kuin tällaisesta", Mowgli voihkaisi itsekseen, "vähemmästä kuin tällaisesta minä juuri viime sade kautena kutkutin Mysan liejukostansa liikkeelle ja ratsastin hänellä halki suon kahilapäitsillä". Hän ojensi kätensä taittamaan joustavaa kahilankortta, mutta veti sen huohtaen takaisin. Mysa yhä hartaasti jauhoi märepalaansa ja pitkä ruoho repeili lehmän ylettyviltä. "En aio kuolla täällä", hän jupisi vihoissaan. "Mysa, joka on yhtä verta Jacalan ja sian kanssa, pilkkasi minua. Lähdenpä nevan tuolle puolelle katsomaan, mitä eteeni tulee. En ole kuuna päivänä juossut moista kevätjuoksua — kuumissani ja kylmissäni yhtähaavaa. Ylös, Mowgli!"

Hän ei voinut vastustaa kiusausta varkein hiipiä kaislikon läpi Mysan luo ja kutkuttaa häntä puukkonsa kärjellä. Iso vettä noruva härkä tempautui lietteestään kuin räjähtävä pommi, Mowglin nauraessa niin että hänen oli pakko istuutua.

"Sano nyt, että Seeonee-lauman karvaton susi kerran paimensi sinua, Mysa", huusi hän.

"Susi! Sinä?" myrähti härkä polkien mutaa. "Kaikki viidakko tietää, että sinä olit kesyn karjan paimen — sellainen ihmisen kakara, jollainen tuolla vainioitten ääressä tomussa parkuu. Sinä viidakon väkeä. Mikä metsästäjä olisi käärmeen tavoin matanut iilimatojen seassa ja mutaisen pilan — shakaalin pilan — vuoksi häväissyt minua lehmäni edessä? Tule tukevalle maalle, niin minä — niin minä"... Mysan suu vaahtosi, sillä hänellä on melkein pahin sisu, mitä viidakossa tavataan.

Silmiensä ilmeen vähääkään muuttumatta Mowgli katseli hänen puhkumistansa ja huohotteluaan. Saadessaan äänensä kuuluviin mutaroiskeessa hän kysyi: "Mikä ihmislauma pesii täällä rämeitten varrella, Mysa? Tämä on minulle uutta viidakkoa."

"Mene sitten pohjoiseen", möyrysi vihainen härkä, sillä Mowgli oli sohaissut häntä kipeänlaisesti. "Tuo oli alastoman lehmipaimenen leikkiä. Mene kertomaan sitä kyläisille nevan reunaan."

"Ihmislauma ei pidä viidakkojutuista, eikä minun mielestäni, Mysa, yhden lisäpiirron vuodassasi kannata joutua käräjillä kuultavaksi. Mutta lähdenpä katsastamaan tuota kylää. Niin, minä lähden. Hiljaa nyt! Eipä sinua viidakon herra joka yö paimentamaan tule."

Hän astahti rämeen reunassa hyllyvälle letolle, hyvin tietäen ettei Mysa sen ylitse ryntäisi, ja juoksuun lähtiessään nauroi härän suuttumusta.

"Voimani ei ole lopen hälvennyt", hän puheli. "Kenties ei myrkky ole tunkeutunut luuhun asti. Tuolla kiiluu

matalalla tähti." Hän tähysteli sitä vakaasti kätensä kaukoputkeksi koukertaen. "Minut lunastaneen mullin kautta, Punakukkahan se onkin — Punakukka, jonka äärellä muinoin nukuin, ennen kuin edes saavuin ensimmäiseenkin Seeonee-laumaan! Kun nyt olen tuon nähnyt, niin palaan jo lopettamaan juoksuni." Räme päättyi laajaan tasankoon, jolla tuijutti yksinäinen tuli. Pitkään aikaan ei Mowgli ollut ihmisten hommista huolinut, mutta tänä yönä Punakukan kimmellys veti häntä puoleensa kuin uusi otus.

"Menenpähän vielä katsomaan lähemmältä", hän sanoi, "nähdäkseni minkä verran ihmislauma on muuttunut".

Unohtaen joutuneensa pois omasta viidakostaan, missä hän saattoi tehdä mitä halusi, hän asteli huoletonna kasteisessa ruohikossa kunnes saapui mökille, mistä valo pilkotti. Kolme, neljä luskuttavaa hallia rähähti ääneen, sillä hän oli kylän laiteilla.

"Hoo!" virkkoi Mowgli, istuutuen äänettömästi sitten kun oli vastannut kumealla sudenmurinalla, joka vaiensi rakit. "Tulkoonhan mitä tulee. Mowgli, mitä on sinulla enää tekemistä ihmislauman pesillä?" Hän hieroi huuliansa, muistaen toisen ihmislauman häätämänä saamansa kivenheiton.

Majan ovi avautui ja pimeään tirkisteli vaimo. Sisällä parkui lapsi, ja vaimo lausui olkansa yli: "Nuku. Shakaali siellä vain koirat herätti. Pian tulee aamu."

Mowgli alkoi ruohikossa vapista kuin horkan kohtaama. Hän tunsu hyvin äänen, mutta varmistuakseen huusi säyseästi, hämmästyen ihmispuheen helppoa paluuta käytettäväksensä: "Messua! Oi Messua!"

"Ken huutaa?" kysyi vaimo värähtelevällä äänellä.

"Oletko unohtanut?" kysyi Mowgli; hänen kurkkuansa kuivi puhuessa.

"Jos siellä sinä olet, niin minkä nimen sinulle annoin? Sano!" Hän oli puoleksi sulkenut oven ja puristi kädellään rintaansa.

"Nathoo! Ohe Nathoo!" vastasi Mowgli, sillä senhän nimen Messua oli hänelle antanut hänen ensin saapuessaan ihmislaumaan.

"Tule, poikani", kutsui hän. Mowgli astui valoon ja silmäili Messuaa, vaimoa, joka oli ollut hänelle hyvä ja jonka hengen hän kauan sitten oli ihmislaumalta pelastanut. Tämä oli vanhentunut, ja hänen hiuksensa olivat harmaat, mutta silmät ja ääni eivät olleet muuttuneet. Naisellisesti kylläkin, Messua odotti näkevänsä Mowglin sellaisena kuin viimeksi erotessa, ja hänen silmänsä kohosivat ällistyneinä nuorukaisen rinnasta päähän, joka kosketti oven poikkipienaa.

"Poikani", hän sopersi, ja sitten hänen jalkoihinsa lysähtäen: "mutta eihän se enää ole poikani. Se on metsien jumalia! Ahei!"

Seisoessaan öljylampun punaisessa hohteessa, voimakkaana, kookkaana ja kauniina, pitkä musta tukka yli olkain valuvana, puukko kaulaan ripustettuna ja päässä valkea jasmiinikiehkura hän olisi helposti saattanut käydä jostakusta viidakotarinan metsäjumalasta. Makuulavitsalla torkkuva lapsi kavahti ylös ja kirkui pelosta. Messua kääntyi häntä viihdyttelemään, Mowglin seistessä alallaan, silmäillen vesiruukkuja ja patoja, jyvähinkaloa ja kaikkia muita ihmiskojeita, jotka hän havaitsi vielä hyvin muistavansa.

"Mitä haluaisit syödä tai juoda?" haasteli Messua. "Tämä on kaikki sinun. Olemme henkemme sinulle

velkaa. Mutta oletko sinä se, jota nimitin Nathooksi, vai tosiaankin jumala?"

"Minä olen Nathoo", vakuutti Mowgli. "Olen hyvin kaukana asuinpaikoiltani. Näin tämän valon ja tulin tänne. En tiennyt sinun olevan täällä."

"Khanhiwaraan tultuamme", huomautti Messua arasti, "englantilaiset tahtoivat auttaa meitä noita kyläläisiä vastaan, jotka aikoivat meidät polttaa. Muistatko?"

"Enpä ole unohtanut."

"Mutta kun englantilaisen lain ehtiessä tähän asiaan valmiiksi läksimme tuon pahan väen kylään, niin sitä ei enää ollut olemassakaan."

"Senkin muistan", virkkoi Mowgli ja hänen sieraimensa nyähti.

"Mieheni sen vuoksi ryhtyi vainioille työhön, ja vihdoin, sillä hän oli todella väkevä mies, me pääsimme omistamaan hiukan omaa maata täällä. Niin hedelmällistä se ei ole kuin vanhassa kylässä, mutta me emme tarvitse paljoa — me kaksi."

"Missä on hän — mies joka kaiveli multaa, kun oli peloissaan tuona yönä?"

"Hän kuoli — vuosi sitten."

"Ja hän?" Mowgli viittasi lapseen.

"Poikani, joka syntyi kaksi sadekautta takaperin. Jos sinä olet jumalanuorukainen, niin anna hänelle viidakon suosio, jotta hän olisi turvassa sinun — sinun väkesi joukossa kuten me olimme turvassa silloin."

Hän nosti ylös lapsen, joka säikkynsä unohtaen kurottausi leikkimään Mowglin rinnalla riippuvalla puukolla, ja Mowgli siirsi pikku sormet hyvin hellävaroen syrjään.

"Ja jos sinä olet Nathoo, jonka tiikerit riistivät", jatkoi Messua tukahtuneesti, "niin hän on sinun nuorempi veljesi. Anna hänelle vanhemman veljen siunaus."

"Hai mai! Mitä minä tiedän siitä mitä siunaukseksi sanotaan? Minä en ole jumalanuorukainen enkä pienen veli, ja — oi emoni, äitini, sydämeni on ylen raskas." Hän värisi laskiessaan alas lapsen.

"Vähemmästäkin", puheli Messua keittoastiain ääressä askartaen. "Sen sitä saa nevilla öisin rämpimisestä. Epäilemättä on horkka liottanut sinut ytimiä myöten." Mowglia pyrki hymyilyttämään hänen ajatellessaan, että häntä viidakossa mikään vahingoittaisi. "Minä teen lieteen tulta ja sinä saat juoda lämmintä maitoa. Pane jasmiinkiehkura pois, sen tuoksu on näin pienessä majassa painostava."

Mowgli istuutui mutisten, kasvot käsien varassa. Kaikenlaisia outoja tunteita risteili hänessä ihan kuin olisi hän saanut myrkkyä; häntä pyörrytti ja hän tunsu olevansa hiukan sairas. Hän joi lämpimän maidon aimo kulauksina, Messuan tuon tuostakin taputtaessa häntä hartioihin hiukan epätietoisena siitä, oliko hän hänen muinoin kadottamansa Nathoo-poikansa vai joku ihmeellinen viidakon olento, mutta iloiten tuntiessaan, että hän ainakin oli lihaa ja verta.

"Poju", hän virkkoi vihdoinkin, silmät sädehtien ylpeyttä, "onko kukaan sinulle sanonut, että sinä olet kaikkia kuolevaisia miehiä kauniimpi?"

"Hah?" virkahti Mowgli, sillä tietysti hän ei ollut mitään sellaista kuullut. Messua nauroi leppeästi ja onnekkaasti. Poikansa kasvojen ilme riitti hänelle.

"Minä olen siis ensimmäinen? On oikein, vaikka niin sattuu harvoin, että äiti saa pojalle sen hyvän tiedon ilmaista. Sinä olet hyvin kaunis. En ole elämässäni moista miestä nähnyt."

Mowgli väänsi päätänsä ja yritti nähdä oman sierottuneen olkansa yli, ja Messua nauroi taas niin kauan, että Mowglin oli syytä tietämättä pakko nauraa hänen kerallaan, ja lapsikin juoksi toisesta toiseen nauraen.

"Ei, sinä et saa laskea leikkiä veljestäsi", sanoi Messua siepaten pienokaisen rintaansa vasten. "Sinun päästessäsi puoleksikaan niin pulskaksi naitamme sinut kuninkaan nuorimmalle tyttärelle ja sinä saat ratsastella isoilla elefanteilla."

Mowgli ei tässä kyennyt käsittämään yhtä sanaa kolmesta; lämmin maito alkoi tehotua hänessä neljänkymmenen mailin juoksun jälkeen; siispä hän laskeusi kiemuraksi ja vaipui hetkessä uneen, ja Messua pyyhkäisi hiukset hänen silmiltään, heitti vaatteiden hänen peitteekseen ja oli onnellinen.

Viidakon tapaan Mowgli nukkui lopun yötä ja koko seuraavan päivän, sillä hänen vaistonsa, jotka eivät koskaan joutuneet täydelliseen horrostilaan, ilmaisivat hänelle, ettei ollut mitään pelättävänä. Hän heräsi viimein ponnahduksella, joka sai koko hökkelin horjumaan, sillä hänen kasvojaan verhonnut peite sai hänen uneksimaan loukuista; ja siinä hän seisoikin käsi puukon päällä, uni vielä painostamassa pyöriviä silmiä, valmiina taisteluun millaiseen tahansa.

Messua nauroi ja asetti hänen eteensä illallisen. Siinä oli vain muutamia savuisessa takassa paistettuja karkeitä sämpylöitä, hiukan riisiä ja kasa happamia, säilytettyjä tamarindeja — juuri ensi hätään, kunnes hän pääsisi iltatappoonsa. Rameitten kasteen tuoksu sai hänet nälkäiseksi ja rauhattomaksi. Häntä halutti lopettaa kevätjuoksunsa, mutta lapsi kääntyi saada istua hänen sylissään, ja Messuan piti kaikin mokomin suoria hänen pitkä sinervänmusta tukkansa. Hän siis lauleli siinä puuhassaan hupeloja pikku kehtolauluja, milloin nimitellen Mowglia pojakseen, milloin pyydellen häntä antamaan viidakkomahtiansa pienokaisellekin.

Majan ovi oli suljettu, mutta Mowgli kuuli tutun äänen ja näki Messuan leuan valahtavan kauhusta, kun iso harmaa käpälä pistäysi oven alta sisälle ja Harmaa Veikko ulkopuolella tukahtuneesti ja katuvasti vinkui tuskaansa ja pelkoansa.

"Ulos ja odota. Ette tulleet silloin kun kutsuin", sanoi Mowgli viidakon kielellä, päätänsäkään kääntämättä; ja iso harmaa käpälä katosi.

"Älä — älä tuo — palvelijoitasi mukana", pyysi Messua. "Minä — me olemme aina eläneet sovussa viidakon kanssa."

"Sopu säilyy", vastasi Mowgli nousten seisaalleen. "Ajatelkaa yötä, jona samositte Khanhiwaraan. Kymmenittäin sellaista väkeä liehui edessäsi ja takanasi. Mutta näen, ettei viidakon väki keväiseenkään aikaan aina unohda. Äiti, minä lähten."

Messua vetäysi nöyrästi syrjään — hän oli todellakin metsäjumala, ajatteli vaimo — mutta hänen kätensä koskettaessa säppiä sai äidin tunne hänet kietaisemaan kätensä Mowglin kaulaan, ja vielä kerran, ja taaskin.

"Tule takaisin!" hän kuiskasi. "Pojuni tai et, tule takaisin, sillä minä rakastan sinua — ja katso, häinkin suree."

Lapsi itki, kun välkkyväveitsinen mies teki lähtöä.

"Tule taas takaisin", hoki Messua. "Tämä ovi ei ole suljettuna sinulle päivällä eikä yöllä."

Mowglin kurkkua kuroi kuin olisi sen jänteitä tempoiltu, ja hänen äänensä tuntui kiskoutuvan sieltä, kun hän vastasi: "Varmasti tulen takaisin."

"Ja nyt", hän sanoi siirtäessään kynnykseltä syrjään hellivän suden pään, "minulla on pikku haukahdus sinua vastaan, Harmaa Veikko. Miksi ette tulleet, kaikki neljä, kun kutsuin aikoja sitten?"

"Aikoja sitten? Vastahan viime yönä kutsuit. Minä — me laulelimme viidakossa, uusia lauluja, sillä tämä on uudenpuheen aika. Muistatko?"

"Kyllä toisesti."

"Ja heti laulut laulettuamme", pitkitti Harmaa Veikko hartaasti, "minä seurasin jälkiäsi. Juoksin toisten luota ja seurasin kiireimmiten. Mutta, oi Pikku Veikko, mitä oletkaan sinä tehnyt — syöden ja nukkuen ihmislauman parissa?"

"Jos olisitte kutsuessani tulleet, niin ei olisi näin käynyt", vastasi Mowgli juosten yhä vinhemmin.

"Ja miten nyt käy?" kysyi Harmaa Veikko.

Mowgli oli vastaamaisillaan, mutta valkeapukuinen tyttö tuli alas jotakuta polkua, joka vei laidalta kylään. Harmaa Veikko hupeni heti näkyvistä ja Mowgli peräytyi äänettömästi korkeaa laihoa kasvavaan peltoon. Hän olisi melkein voinut koskettaa tyttöä kädellään, kun lämpöiset vihreät korret sulkeutuivat hänen kasvojensa verhoksi ja hän katosi kuin haamu. Tyttö kirkaisi, luullen hengen nähneensä, ja huokasi sitten syvään. Mowgli työnsi korret erilleen ja silmäili häntä niin kauan kuin katse kantoi.

"Ja nyt en tiedä —", hän sanoi, vuorostaan huoaten. "Miksi ette tulleet, kun kutsuin?"

"Me seuraamme sinua — me seuraamme sinua", jupisi Harmaa Veikko nuollen Mowglin kantapäätä. "Me seuraamme sinua aina paitsi uudenpuheen aikana."

"Ja seuraisitteko minua ihmislaumaan?" kuiskasi Mowgli.

"Enkö seurannut sinua silloin kun vanha laumamme hääti sinut? Kuka herätti sinut vainiolla nukkuessasi?"

"Niin, mutta taaskin?"

"Enkö ole seurannut sinua tänä yönä?"

"Niin, mutta taaskin ja taaskin, ja kenties vieläkin kerran, Harmaa Veikko?"

Harmaa Veikko oli vaiti. Puhuessaan hän murisi itsekseen: "Musta puhui totta."

"Ja hän sanoi?"

"Ihminen menee viimein ihmisen luo. Raksha-emomme sanoi —"

"Niin myöskin sanoi Akela punaisen koiran yönä", mutisi Mowgli.

"Samaa sanoi Kaa, joka on meitä kaikkia viisaampi."

"Mitä sanot sinä, Harmaa Veikko?"

"Ne häätivät sinut kerran herjauksia syytäen. Ne satuttivat huultasi kivellä. Ne lähettivät Buldeon surmaamaan sinua. Ne olisivat heittäneet sinut Punakukkaan. Sinä, enkä minä, olet sanonut, että ne ovat ilkeitä ja järjettämiä. Sinä, enkä minä — minä seuraan omaa kansaani — laskit viidakon niitä tuhoamaan. Sinä, enkä minä, teit laulun niitä vastaan, katkerammankin kuin oli meidän laulumme punaista koiraa vastaan."

"Kysyin sinulta, mitä sinä sanot?"

He puhelivat juosten. Harmaa Veikko laukkasi tovin vastaamatta edelleen, ja sitten hän sanoi loikkauksien lomassa: "Ihmisenpenikka — viidakon herra — Rakshan poika — luolaveljeni — vaikka hetkeksi unohdan keväisin, on sinun polkusi minun polkuni, sinun luolasi minun luolani, sinun saaliisi minun saaliini ja sinun kuolontaistelusi minun kuolontaisteluni. Minä puhun noiden kolmen puolesta. Mutta mitä aiot sanoa viidakolle?"

"Hyvä ajatus. Näkemisen ja tapon välillä ei ole syytä siekailla. Riennä edellä ja kutsu ne kaikki Kärjäkalliolle, niin minä niille kerron, mitä on mielessäni. Mutta kenties eivät tulekaan — uudenpuheen aikana saattavat minut unohtaa."

"Etkö sinä sitten ole mitään unohtanut?" tokaisi Harmaa Veikko yli olkansa, lähtiessään täyttä neliä, ja Mowgli seurasi mietiskelevänä.

Mihin muuhun vuodenaikaan tahansa olisi hänen viestinsä kutsunut koko viidakon koolle niskakarvat pörröllään, mutta nyt ne touhusivat metsästämisessä, tappelemisessa, kisailemisessa ja lauleskelussa. Toisesta toiseen juoksi Harmaa Veikko huudellen: "Viidakon herra palaa ihmisen luokse. Tulkaa Kärjäkalliolle!" Ja onnekas, kiihkeä väki vastasi vain: "Hän tulee takaisin kesäkuumilla. Sateet ajavat hänet luolaansa. Juokse mukamme laulamassa, Harmaa Veikko."

"Mutta viidakon herra palaa ihmisen luokse", hoki Harmaa Veikko.

"Iii! Eowa? Onko uudenpuheen aika siltä vähemmän hyvä?" vastailtiin. Kun siis Mowgli raskain sydämin kapusi tuttua louhikkoa ylös paikalle, missä hänet oli laumaan tuotu, tapasi hän siellä ainoastaan nuo neljä sutta sekä vanhuuttaan miltei sokean Baloon ja Akelan tyhjän istuimen ympäri kietoutuneen, raskaan, kylmäverisen Kaan.

"Polkusi päättyy siis tässä, Miekkonen?" virkkoi Kaa Mowglin heittäytyessä pitkäkseen kasvot käsien varassa. "Itkehän itkusi. Me olemme yhtä verta, sinä ja minä — ihminen ja käärme."

"Miksi ei minua punainen koira reväissyt kahtia?" vaikersi poika. "Voimani on minusta hävinnyt, eikä ole siihen syynä myrkky. Öin ja päivin kuulen kaksinaiset askeleet polullani. Kun pääni käännän, on kuin olisi siinä silmänräpäyksessä joku vilahtanut minua piiloon. Käyn katsomaan puiden takaa, mutta hän ei ole siellä. Huhuilen, eikä kukaan vastaa, mutta on kuin joku kuuntelisi ja pidättäisi vastaustansa. Laskeudun pitkäksi, mutta en lepää. Juoksen kevätkuoksun, mutta en saa rauhaani. Uin, mutta en saa vilvotusta. Tappo tympäisee minua, mutta minulla ei ole rohkeutta tapella muulloin kuin tapossa. Punakukka polttelee ruumiissani, luuni ovat vettä — ja — en tiedä mitä tiedäkään."

"Tarvisko puhua?" lausui Baloo verkalleen, kääntäen päänsä Mowgliin päin. "Sanoi tuon jokirannassa Akela, että Mowgli ajaisi Mowglin takaisin ihmislaumaan. Minä sanoin samaa. Mutta kuka nyt kuuntelee Baloota? Bagheera — missä on Bagheera tänä yönä? — hän myös tietää. Se on laki."

"Kohdatessamme toisemme Kylmissä Sijoissa, Miekkonen, tiesin näin käyvän", huomautti Kaa hiukan käännähtäen valtaisissa kiemuroissaan. "Ihminen menee viimein ihmisen luokse, vaikkei viidakko häntä hädäkään."

Ne neljä sutta katselivat toinen toistansa ja Mowglia, ymmällään, mutta kuuliaisina.

"Viidakko ei siis häädä minua?" sopersi Mowgli.

Harmaa Veikko ja toiset kolme murisivat raivoisasti, aloittaen: "Niin kauan kuin me elämme, ei kukaan uskalla —" Mutta Baloo vaiensi heidät.

"Minä opetin sinulle lakia. Minun on tässä asiassa puhuttava", hän haasteli, "ja vaikka en enää kykene näkemään näitä paateroita edessäni, niin näen kauas. Pikku Sammakko, ota oma polkusi; tee pesäsi oman laumasi ja heimosi parissa; mutta milloin tarvitaan nopsaa jalkaa tai hammasta tai silmää tai viestinviejää, muista, viidakon herra, että viidakko on sinun kutsuttavanasi."

"Myöskin keskiviidakko on sinun", lupasi Kaa. "En puhukaan pienoisen väen puolesta."

"Hai, mai, veljet", huusi Mowgli, nyyhkyttäen nostaessaan kätensä. "En tiedä mitä tiedäkään, en lähtisi, mutta molemmista jaloistani vetää. Kuinka voin jättää nämä yöt?"

"Ei, kuulehan, Pikku Veikko", lohdutti Baloo, "eipä tässä metsästyksessä mitään häpeää ole. Kun hunaja on syöty, jätämme tyhjän kennon."

"Luotuamme nahkamme", valaisi Kaa, "emme voi ryömiä siihen uudestaan. Se on laki."

"Kuuntele, minulle kaikkein rakkain", puheli Baloo. "Ei ole täällä sanaa eikä tahtoa pidättelemässä sinua. Rohkaise mielesi! Kuka voi kysellä viidakon herran viisautta? Minä näin sinut leikkimässä valkeilla piikivillä tuolla silloin kun olit pienoinen sammakko; näki sinut myös Bagheera, joka lunasti sinut vastatapetun nuoren mullin hinnasta. Siitä katselmuksesta olemme ainoastaan me kaksi jäljellä, sillä laumaamosi Raksha on vainajana luola-isosi keralla; vanha susilauma on aikoja sitten kuollut; sinä tiedät mikä Shere Khanin peri, ja Akela sai loppunsa punaisen koiran taistelussa, missä ilman sinun viisauttasi

ja voimaasi olisi toinen Seeonee-lauma myöskin joutunut hengiltä. Ei ole jäljellä muuta kuin vanhoja luita. Ei ole enää ihmisenpenikka pyytämässä lupaa laumaltansa, vaan viidakon herra vaihtamassa polkuansa. Kuka kykenee arvostelemaan ihmisen tekoja?"

"Mutta Bagheera ja minut lunastanut mulli?" epäröi Mowgli. "En tahtoisi —"

Hänen sanansa keskeytti karjahdus ja räiske rinteen tiheiköstä, ja Bagheera ilmestyi kepeänä, voimakkaana ja kamalana kuten aina.

"Tästä syystä", hän sanoi ojentaen vertavaluvaa oikeata etukäpääläänsä, "minä en tullut. Metsästys oli pitkälinen, mutta nyt se makaa kuolleena pensaikossa — toisvuotias mulli — sinut vapauttava mulli, Pikku Veikko. Kaikki velat on nyt kuitattu. Muuten on minun sanani samaa kuin Baloo on puhunut." Hän nuoli Mowglin jalkaa. "Muista että Bagheera rakasti sinua", hän vielä huudahti ja juoksi pois. Vuoren juurella hän viimeiseksi huusi pitkään ja äänekkäästi: "Saalista saaos uudella polulla, viidakon herra! Muista, että Bagheera rakasti sinua."

"Sinä olet kuullut", virkkoi Baloo. "Eipä muuta. Menehän; mutta tule ensin syliini. Oi viisas pikku Sammakko, tule syliini!"

"Tuskaa on nahkansa luominen", huokasi Kaa, Mowglin pusertaessa katkeraa itkua, pää sokean karhun kylkeä vasten ja kädet hänen kaulassaan, Baloon heikosti yrittäessä nuolla hänen jalkojaan.

"Tähdet vaalenevat", virkahti Harmaa Veikko nuuskien aamutuulta. "Minne tänään majoitumme? Sillä tästälähtien seuraamme uusia polkuja."

* * * * *

Ja tämä on Mowgli-kertomusten viimeinen.

End of the Project Gutenberg EBook of Viidakkopoika, by Rudyard Kipling

*** END OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK VIIDAKKOPOIKA ***

***** This file should be named 45008-8.txt or 45008-8.zip ***** This and all associated files of various formats will be found in: <http://www.gutenberg.org/4/5/0/0/45008/>

Produced by Juha Kiuru and Tapio Riikonen

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from public domain print editions means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use

part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg-tm electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG-tm concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for the eBooks, unless you receive specific permission. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the rules is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. They may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING with public domain eBooks. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

***** START: FULL LICENSE *****

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg-tm mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase "Project Gutenberg"), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg-tm License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg-tm electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg-tm electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg-tm electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg-tm electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. "Project Gutenberg" is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg-tm electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg-tm electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg-tm electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation ("the Foundation" or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg-tm electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is in the public domain in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg-tm mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg-tm works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg-tm name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg-tm License when you share

it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg-tm work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country outside the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg-tm License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg-tm work (any work on which the phrase "Project Gutenberg" appears, or with which the phrase "Project Gutenberg" is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org

1.E.2. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is derived from the public domain (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase "Project Gutenberg" associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg-tm trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg-tm License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg-tm License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg-tm.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg-tm License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg-tm work in a format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg-tm web site (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg-tm License as

specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg-tm works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg-tm electronic works provided that

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg-tm works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg-tm License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg-tm works.

- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.

- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg-tm works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg-tm electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from both the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and Michael Hart, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread public domain works in creating the Project Gutenberg-tm collection. Despite these efforts, Project Gutenberg-tm electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg-tm electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN

PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg-tm electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg-tm electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg-tm work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg-tm work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg-tm

Project Gutenberg-tm is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg-tm's goals and ensuring that the Project Gutenberg-tm collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg-tm and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's principal office is located at 4557 Melan Dr. S. Fairbanks, AK, 99712., but its volunteers and employees are scattered throughout numerous locations. Its business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's web site and official page at www.gutenberg.org/contact

For additional contact information:

Dr. Gregory B. Newby
Chief Executive and Director
gbnewby@pglaf.org

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg-tm depends upon and cannot survive without wide spread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax

treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg Web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg-tm electronic works.

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg-tm concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg-tm eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg-tm eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our Web site which has the main PG search facility:

www.gutenberg.org

This Web site includes information about Project Gutenberg-tm, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.